

2010
MEMORIA
MEMÒRIA

FUNDACIÓ
GALA-SALVADOR DALÍ

ESTATUTOS DE LA FUNDACIÓN GALA-SALVADOR DALÍ

«Objeto: Artículo 4.º–

La Fundación tiene por objeto
promocionar, fomentar, divulgar,
prestigiar, proteger y defender...»

ESTATUTS DE LA FUNDACIÓ GALA-SALVADOR DALÍ

«Objecte: Article 4t.–

La Fundació té per objecte
promocionar, fomentar, divulgar,
prestigiar, protegir i defensar...»

ÍNDICE

---

006 PRESENTACIÓN

01 / ÓRGANOS DE GOBIERNO Y DIRECCIÓN

- 010 Patronato
- 012 Comisiones del Patronato
- 012 Reuniones del Patronato y sus comisiones
- 014 Otros órganos

02 / FOMENTAR

- 018 Museos
- 022 Teatro-Museo Dalí
- 024 Dalí-Joyas
- 026 Casa-Museo Castillo Gala Dalí
- 028 Casa-Museo Salvador Dalí
- 030 Adquisiciones

03 / DIVULGAR

- 036 Exposiciones temporales
- 042 Préstamos de obra
- 050 Documentación, catalogación e investigación
- 054 Conferencias y seminarios
- 054 Publicaciones
- 054 Artículos
- 056 Área de difusión. Servicio Educativo

04 / PROMOCIONAR

- 064 Comunicación
- 074 Promoción y difusión de los museos
- 078 Gestión comercial
- 084 Gestión de marketing

05 / PRESTIGIAR

- 092 Visitas ilustres
- 094 Patrocinios
- 094 Premios y galardones
- 094 Comisión de Acreditación y Catalogación
- 094 Amics dels Museus Dalí
- 100 Otras actividades culturales

06 / PROTEGER

- 104 Conservación y restauración
- 122 Infraestructuras y seguridad

07 / DEFENDER

- 130 Generación de recursos
- 136 Generación de prestigio: la Fundación como referente único del mercado del arte
- 136 Actuaciones judiciales
- 138 Otros

08 / RECURSOS HUMANOS

- 142 Formación
- 144 Departamentos y plantilla

09 / ANEXOS

- 150 A. Estudios de público
- 166 B. Informe de gestión económica

ÍNDIX

---

007 PRESENTACIÓ

01 / ÒRGANS DE GOVERN I DIRECCIÓ

- 011 Patronat
- 013 Comissions del Patronat
- 013 Reunions del Patronat i les seves comissions
- 015 Altres òrgans

02 / FOMENTAR

- 018 Museus
- 022 Teatre-Museu Dalí
- 024 Dalí-Joies
- 026 Casa-Museu Castell Gala Dalí
- 028 Casa-Museu Salvador Dalí
- 031 Adquisicions

03 / DIVULGAR

- 037 Exposicions temporals
- 043 Préstecs d'obra
- 051 Documentació, catalogació i recerca
- 055 Conferències i seminaris
- 055 Publicacions
- 055 Articles
- 057 Àrea de Difusió. Servei Educatiu

04 / PROMOCIONAR

- 065 Comunicació
- 075 Promoció i difusió dels museus
- 079 Gestió comercial
- 085 Gestió de màrqueting

05 / PRESTIGIAR

- 092 Visites il·lustres
- 095 Patrocinis
- 095 Premis i guardons
- 095 Comissió d'Acreditació i Catalogació
- 095 Amics dels Museus Dalí
- 100 Altres activitats culturals

06 / PROTEGIR

- 105 Conservació i restauració
- 123 Infraestructures i seguretat

07 / DEFENSAR

- 131 Generació de recursos
- 137 Generació de prestigi: la Fundació com a referent únic del mercat de l'art
- 137 Actuacions judicials
- 139 Altres

08 / RECURSOS HUMANS

- 143 Formació
- 145 Departaments i plantilla

09 / ANNEXOS

- 151 A. Estudis de públic
- 166 B. Informe de gestió econòmica

PRESENTACIÓN

Un año más, la Fundació Gala-Salvador Dalí presenta en esta Memoria el resumen de lo que ha sido un ejercicio lleno de elementos positivos y resultados satisfactorios en el desarrollo de su misión fundacional. Cabe subrayar, en este sentido, la labor tanto de nuestro Patronato como del equipo humano de la institución, que, con su dedicación y profesionalidad, han hecho posible tan buen balance.

Los museos de la Fundación han mantenido su dinamismo durante el 2010 y, a pesar de un entorno económico difícil, han registrado en su conjunto cerca de 1 330 000 visitantes. Esta cifra representa un crecimiento del 8,16% respecto al 2009 y apunta claramente a una recuperación a largo plazo de la tendencia que viene marcando la evolución de la cifra de visitantes desde hace unos años y que mantiene a nuestra institución como uno de los centros museísticos más visitados del Estado.

La Fundación ha seguido trabajando en proyectos que aseguren la afluencia de público y favorezcan una evolución de la demanda hacia los meses de menor número de visitas. En este ámbito, cabe destacar, entre otras acciones, el desarrollo de las relaciones con el sector turístico a distintos niveles, el servicio educativo destinado a escolares y los programas de visitas específicamente concebidas para personas de la tercera edad.

La política de adquisiciones, los numerosos préstamos de obra a instituciones nacionales y extranjeras de primer orden, las exposiciones que la propia Fundación ha fomentado u organizado dentro y fuera de sus museos, la creciente actividad de su página web o el considerable aumento de actuaciones

efectuadas por la Comisión de Acreditación y Catalogación se suman a la popularidad de los tres museos dalinianos para evidenciar la importancia de la institución en todo lo relacionado con Salvador Dalí.

El 2010 también ha sido un año positivo en la gestión y defensa de los derechos de Salvador Dalí. El papel referencial de la Fundación en el mercado internacional se consolida y, consecuentemente, el volumen de actividad crece junto con el nivel de control y normalización del uso de los derechos del Maestro. En este campo de la gestión del patrimonio cultural, la Fundación está realizando un trabajo verdaderamente pionero que ya está empezando a ofrecer resultados tangibles.

En su misión de protección, la Fundación ha mantenido la vigilancia y proseguido con su labor de lucha contra el fraude tanto a través de su actuación jurídica directa como mediante la colaboración de nuestros expertos con instancias policiales y judiciales españolas e internacionales. En sus actuaciones, la entidad ha hecho gala de un alto nivel de excelencia y ha ayudado a aportar transparencia y rigor a un mercado necesitado de ello.

Finalmente, cabe mencionar los magníficos resultados económicos del ejercicio, reflejo de una gestión dinámica y eficiente, que permiten asegurar un año más la autonomía y el dinamismo de la Fundación tanto en el importante papel que desempeña desde el punto de vista socioeconómico en su zona geográfica de influencia como, sobre todo, en la consecución de los objetivos marcados por su Fundador, don Salvador Dalí Domènech.

Ramon Boixadós Malé
Presidente

PRESENTACIÓ

Un any més, la Fundació Gala-Salvador Dalí presenta en aquesta Memòria el resum del que ha estat un exercici ple d'elements positius i resultats satisfactoris en el desenvolupament de la seva missió fundacional. Cal remarcar, en aquest sentit, la tasca tant del nostre Patronat com de l'equip humà de la institució, que, amb la seva dedicació i professionalitat, han fet possible aquest balanç tan favorable.

Els museus de la Fundació han mantingut el seu dinamisme durant el 2010 i, malgrat un entorn econòmic difícil, han enregistrat en conjunt prop d'1.330.000 visitants. Aquesta xifra representa un creixement del 8,16% respecte al 2009 i apunta clarament una recuperació a llarg termini de la tendència que des de fa uns anys marca l'evolució de la xifra de visitants i que situa la nostra institució com un dels centres museístics més visitats de l'Estat.

La Fundació ha continuat treballant en projectes que garanteixin l'afluència de públic i que afavoreixin una evolució de la demanda cap als mesos en què hi ha un menor nombre de visites. En aquest àmbit, cal destacar, entre altres accions, el desenvolupament de les relacions amb el sector turístic en diferents vessants, el servei educatiu destinat a escolars i els programes de visites específicament concebudes per a la gent gran.

La política d'adquisicions, els nombrosos préstecs d'obra a institucions nacionals i estrangeres de primer ordre, les exposicions que la mateixa Fundació ha fomentat o organitzat dins i fora dels seus museus, l'activitat creixent del web o el considerable augment

de les actuacions efectuades per la Comissió d'Acreditació i Catalogació se sumen a la popularitat dels tres museus dalinians per evidenciar la importància de la institució en tot el que té relació amb Salvador Dalí.

El 2010 també ha estat un any positiu en la gestió i defensa dels drets de Salvador Dalí. El paper referencial de la Fundació en el mercat internacional es consolida i, en conseqüència, creix el volum d'activitat junt amb el nivell de control i normalització de l'ús dels drets del Mestre. En aquest camp de la gestió del patrimoni cultural, la Fundació està duent a terme un treball veritablement pioner que ja comença a oferir resultats tangibles.

Pel que fa a la missió de protecció, la Fundació ha mantingut la vigilància i proseguit la seva tasca de lluita contra el frau tant a través de l'actuació jurídica directa com mitjançant la col·laboració dels nostres experts amb instàncies policials i judicials espanyoles i internacionals. En les seves actuacions, l'entitat ha demostrat un alt nivell d'excel·lència i ha contribuït a aportar transparència i rigor a un mercat que en té necessitat.

Finalment, cal esmentar els magnífics resultats econòmics de l'exercici, reflex d'una gestió dinàmica i eficient, que permeten assegurar un any més l'autonomia i el dinamisme de la Fundació tant en l'important paper que aconsegueix des del punt de vista socioeconòmic a la seva zona geogràfica d'influència com, sobretot, en la consecució dels objectius marcats pel seu Fundador, Salvador Dalí Domènech.

Ramon Boixadós Malé
President

01

ÓRGANOS DE GOBIERNO
Y DIRECCIÓN

ÒRGANS DE GOVERN
I DIRECCIÓ

PATRONATO

Presidentes de Honor

SS. MM. los Reyes de España

Presidente

D. Ramon Boixadós Malé

Vicepresidente 1.º

D. Santi Vila Vicente

Vicepresidente 2.º

D. Antoni Pitxot Soler

S.A.R. la Infanta D.ª Cristina de Borbón

D.ª Montse Aguer Teixidor

D.ª M. Ángeles Albert de León

D. Enrique Barón Crespo

D.ª Ana Beristain Díez

D. Manuel Borja-Villel

D. Joan Borrell Bassols

D. Miguel Doménech Martínez

D. Richard Elelman

D. Jordi Mercader Miró

D. Lluís Monreal Agustí

D. Lluís Noguera Jordana

D. Narcís Serra Serra

D. Vicent Todolí Cervera

D. Joan Manuel Tresserras Gaju

D. Òscar Tusquets Blanca

D. Francesc Vergés Bosch

D. Josep Vilarasau Salat

Secretario general, no patrono

D. Lluís Peñuelas Reixach

La composición del Patronato de la Fundación experimentó tres cambios durante el 2010.

D. Ciro Lluca Fenollosa fue reemplazado por el

concejal de Cultura del Ayuntamiento de Figueres,

D. Richard Elelman, en su condición de representante

del consistorio figuerense en el órgano de gobierno de

la Fundación. D. Richard Elelman tomó posesión de su

cargo en la junta ordinaria del Patronato celebrada

el 19 de abril.

D.ª Aurora García García y D.ª Rocío de la Villa Ardura

fueron sustituidas en el 2009 como representantes

del Estado español por D. Manuel Borja-Villel, director

del Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, y

D. Vicent Todolí Cervera, ex director de la galería

londinense Tate Modern.

D. Manuel Borja-Villel tomó posesión de su cargo en

la reunión del Patronato del día 19 de abril.

PATRONAT

Presidents d'honor

S. M. els Reis d'Espanya

President

Sr. Ramon Boixadós Malé

Vicepresident 1r

Sr. Santi Vila Vicente

Vicepresident 2n

Sr. Antoni Pitxot Soler

S. A. R. la Infanta Cristina de Borbó

Sra. Montse Aguer Teixidor

Sra. María Ángeles Albert de León

Sr. Enrique Barón Crespo

Sra. Ana Beristain Díez

Sr. Manuel Borja-Villel

Sr. Joan Borrell Bassols

Sr. Miguel Doménech Martínez

Sr. Richard Elelman

Sr. Jordi Mercader Miró

Sr. Lluís Monreal Agustí

Sr. Lluís Noguera Jordana

Sr. Narcís Serra Serra

Sr. Vicent Todolí Cervera

Sr. Joan Manuel Tresserras Gaju

Sr. Òscar Tusquets Blanca

Sr. Francesc Vergés Bosch

Sr. Josep Vilarasau Salat

Secretari general, no patró

Sr. Lluís Peñuelas Reixach

La composició del Patronat de la Fundació va experimentar tres canvis al llarg del 2010.

El Sr. Ciro Lluca Fenollosa va ser reemplaçat pel

regidor de Cultura de l'Ajuntament de Figueres,

Sr. Richard Elelman, en la condició de representant

d'aquesta entitat en l'òrgan de govern de la Fundació.

El Sr. Richard Elelman va prendre possessió del càrrec

en la junta ordinària del Patronat del 19 d'abril.

La Sra. Aurora García García i la Sra. Rocío de la

Villa Ardura van ser substituïdes el 2009 com a

representants de l'Estat espanyol pel Sr. Manuel

Borja-Villel, director del Museo Nacional Centro

de Arte Reina Sofía, i el Sr. Vicent Todolí Cervera,

exdirector de la galeria londinenca Tate Modern.

El Sr. Manuel Borja-Villel va prendre possessió del

càrrec en la reunió del Patronat del 19 d'abril.

COMISIONES DEL PATRONATO

COMISIÓN ARTÍSTICA

Presidente

Sr. Ramon Boixadós Malé

Vicepresidente

Sr. Antoni Pitxot Soler

Vocales

S. A. R. la Infanta Cristina de Borbó

Sra. Montse Aguer Teixidor

Sra. Ana Beristain Díez

Sr. Manuel Borja-Villel

Sr. Richard Elelman

Sr. Lluís Monreal Agustí

Sr. Lluís Noguera Jordana

Sr. Vicent Todolí Cervera

Sr. Òscar Tusquets Blanca

Secretario

Sr. Lluís Peñuelas Reixach

COMISIÓN ECONÓMICA

Presidente

Sr. Ramon Boixadós Malé

Vicepresidente

Sr. Santi Vila Vicente

Vocales

Sr. Joan Borrell Bassols

Sr. Jordi Mercader Miró

Sr. Narcís Serra Serra

Sr. Francesc Vergés Bosch

Secretario

Sr. Lluís Peñuelas Reixach

COMISIÓN DE RELACIONES EXTERNAS

Presidente

Sr. Ramon Boixadós Malé

Vicepresidenta

Sra. María Ángeles Albert de León

Vocales

Sr. Enrique Barón Crespo

Sr. Miguel Doménech Martínez

Sr. Joan Manuel Tresserras Gaju

Sr. Josep Vilarasau Salat

Secretario

Sr. Lluís Peñuelas Reixach

REUNIONES DEL PATRONATO Y SUS COMISIONES

El Patronato se reunió el día 19 de abril, en sesión ordinaria, y el 29 de noviembre, en sesión extraordinaria.

La Comisión Artística se reunió los días 26 de enero y 5 de julio, mientras que las comisiones Económica y de Relaciones Externas lo hicieron en sesión conjunta los días 19 de abril y 20 de septiembre.

Los temas tratados y los acuerdos adoptados en las reuniones del Patronato y de sus comisiones a lo largo del año 2010 se encuentran recogidos en el libro de actas de la entidad.

COMISSIONS DEL PATRONAT

COMISSIÓ ARTÍSTICA

President

Sr. Ramon Boixadós Malé

Vicepresident

Sr. Antoni Pitxot Soler

Vocals

S. A. R. la Infanta Cristina de Borbó

Sra. Montse Aguer Teixidor

Sra. Ana Beristain Díez

Sr. Manuel Borja-Villel

Sr. Richard Elelman

Sr. Lluís Monreal Agustí

Sr. Lluís Noguera Jordana

Sr. Vicent Todolí Cervera

Sr. Òscar Tusquets Blanca

Secretari

Sr. Lluís Peñuelas Reixach

COMISSIÓ ECONÒMICA

President

Sr. Ramon Boixadós Malé

Vicepresident

Sr. Santi Vila Vicente

Vocals

Sr. Joan Borrell Bassols

Sr. Jordi Mercader Miró

Sr. Narcís Serra Serra

Sr. Francesc Vergés Bosch

Secretari

Sr. Lluís Peñuelas Reixach

COMISSIÓ DE RELACIONS EXTERNES

President

Sr. Ramon Boixadós Malé

Vicepresidenta

Sra. María Ángeles Albert de León

Vocals

Sr. Enrique Barón Crespo

Sr. Miguel Doménech Martínez

Sr. Joan Manuel Tresserras Gaju

Sr. Josep Vilarasau Salat

Secretari

Sr. Lluís Peñuelas Reixach

REUNIONS DEL PATRONAT I DE LES SEVES COMISSIONS

El Patronat es va reunir el 19 d'abril en sessió ordinària i el 29 de novembre en sessió extraordinària.

La Comissió Artística es va reunir els dies 26 de gener i 5 de juliol, mentre que les comissions Econòmica i de Relacions Externes ho van fer en sessió conjunta els dies 19 d'abril i 20 de setembre.

Els temes tractats i els acords adoptats en les reunions del Patronat i de les seves comissions al llarg de l'any 2010 figuren recollits en el llibre d'actes de l'entitat.

OTROS ÓRGANOS

COMITÉ DE DIRECCIÓN

Presidente de la Fundación

Sr. Ramon Boixadós Malé

Director del Teatro-Museo Dalí

Sr. Antoni Pitxot Soler

Directora del Centro de Estudios Dalinianos

Sra. Montse Aguer Teixidor

Secretario general de la Fundación

Sr. Lluís Peñuelas Reixach

Gerente de la Fundación

Sr. Joan Manuel Sevillano Campalans

COMISIÓN DE ACREDITACIÓN

Y CATALOGACIÓN

Director del Teatro-Museo Dalí

Sr. Antoni Pitxot Soler

Patrona de la Fundación

Sra. Ana Beristain Díez

Directora del Centro de Estudios Dalinianos

y patrona de la Fundación

Sra. Montse Aguer Teixidor

Secretaria

Sra. Imma Parada Soler

ASSOCIACIÓ D'AMICS DELS MUSEUS DALÍ

Presidenta

Sra. Lola Mitjans Perelló

Vicepresidenta

Sra. Pilar Puig Adell

Secretario

Sr. Josep M. Ortega López

Vicesecretario

Sr. Pascual Pesudo Castillo

Tesorera

Sra. Missé Coll Macau

Vocales

Sr. Martí Dacosta Oliveras

Sr. Enric Oliva Papiol

Sr. Jordi Palmada Lloret

Sr. Josep Playà Maset

Coordinadora

Sra. Flor Miscopein

La Associació d'Amics dels Museus Dalí es una entidad sin ánimo de lucro y con personalidad jurídica propia. Colabora con nuestra institución en la persecución de los objetivos fundacionales.

ALTRES ÒRGANS

COMITÈ DE DIRECCIÓ

President de la Fundació

Sr. Ramon Boixadós Malé

Director del Teatre-Museu Dalí

Sr. Antoni Pitxot Soler

Directora del Centre d'Estudis Dalinians

Sra. Montse Aguer Teixidor

Secretari general de la Fundació

Sr. Lluís Peñuelas Reixach

Gerent de la Fundació

Sr. Joan Manuel Sevillano Campalans

COMISSIÓ D'ACREDITACIÓ

I CATALOGACIÓ

Director del Teatre-Museu Dalí

Sr. Antoni Pitxot Soler

Patrona de la Fundació

Sra. Ana Beristain Díez

Directora del Centre d'Estudis Dalinians

i patrona de la Fundació

Sra. Montse Aguer Teixidor

Secretària

Sra. Imma Parada Soler

ASSOCIACIÓ D'AMICS DELS MUSEUS DALÍ

Presidenta

Sra. Lola Mitjans Perelló

Vicepresidenta

Sra. Pilar Puig Adell

Secretari

Sr. Josep M. Ortega López

Vicesecretari

Sr. Pascual Pesudo Castillo

Tesorera

Sra. Missé Coll Macau

Vocals

Sr. Martí Dacosta Oliveras

Sr. Enric Oliva Papiol

Sr. Jordi Palmada Lloret

Sr. Josep Playà Maset

Coordinadora

Sra. Flor Miscopein

L'Associació d'Amics dels Museus Dalí és una entitat jurídica sense ànim de lucre i amb personalitat jurídica pròpia. Col·labora amb la nostra institució en la persecució dels objectius fundacionals.

02

FOMENTAR
FOMENTAR

MUSEOS

La Fundación Dalí, gracias al importante legado del pintor ampurdanés en todos los ámbitos de la creación artística e intelectual, ha ido definiendo y consolidando un proyecto museográfico que ha hecho de los museos Dalí —el Teatro-Museo de Figueres con el espacio Dalí-Joyas, la Casa-Museo de Cadaqués y el Castillo de Púbol— el punto de referencia internacional en lo que se refiere a la vida, la obra y la idiosincrasia del artista ampurdanés. Paralelamente, la capacidad de atracción de estos museos ha ido generando un importante y constante flujo de visitantes, con una tendencia general al alza desde 1974, tal como podemos comprobar en el gráfico 1 adjunto. Así, durante el 2010 visitaron nuestros museos 1 330 525 personas, un 8,16% más que en 2009. Del total de visitantes, 881 405 corresponden al Teatro-Museo Dalí de Figueres, 236 819 a la sala de exposición Dalí-Joyas de Figueres, 106 196 a la Casa-Museo Castillo Gala Dalí de Púbol, y 106 105 a la Casa-Museo Salvador Dalí de Portlligat.

DURANTE EL 2010
VISITARON NUESTROS
MUSEOS 1 330 525
PERSONAS

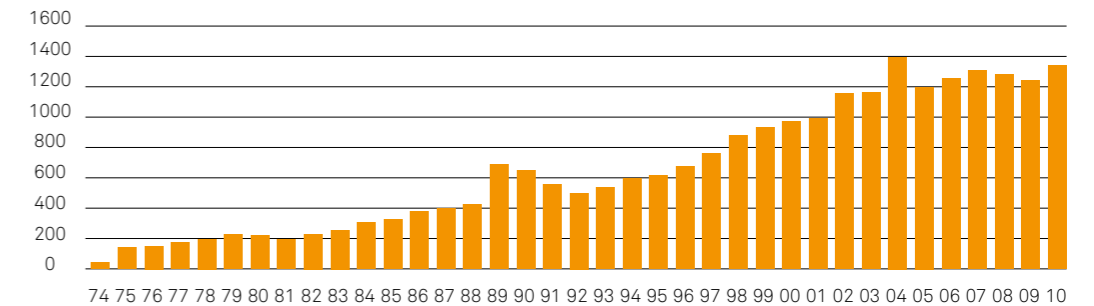
MUSEUS

Gràcies a l'important llegat que Salvador Dalí va deixar en tots els àmbits de la creació artística i intel·lectual, la Fundació Dalí ha anat definint i consolidant un projecte museogràfic que ha fet dels museus Dalí —el Teatre-Museu de Figueres amb l'espai Dalí-Joies, la Casa-Museu de Cadaqués i el Castell de Púbol— el punt de referència internacional pel que fa a la vida, l'obra i la idiosincrasia de l'artista empordanès. Paral·lelament, la capacitat d'atracció d'aquests museus ha generat un flux de visitants considerable i continuat, amb una tendència general a l'alça des del 1974, tal com es pot comprovar en el gràfic 1 adjunt. Així, durant el 2010 van visitar els museus Dalí 1.330.525 persones, un 8,16% més que el 2009. Del total de visitants, 881.405 corresponen al Teatre-Museu Dalí de Figueres, 236.819 a la sala d'exposició Dalí-Joies de Figueres, 106.196 a la Casa-Museu Castell Gala Dalí de Púbol i 106.105 a la Casa-Museu Salvador Dalí de Portlligat.

DURANT EL 2010 VAN
VISITAR ELS MUSEUS
DALÍ 1.330.525
PERSONES

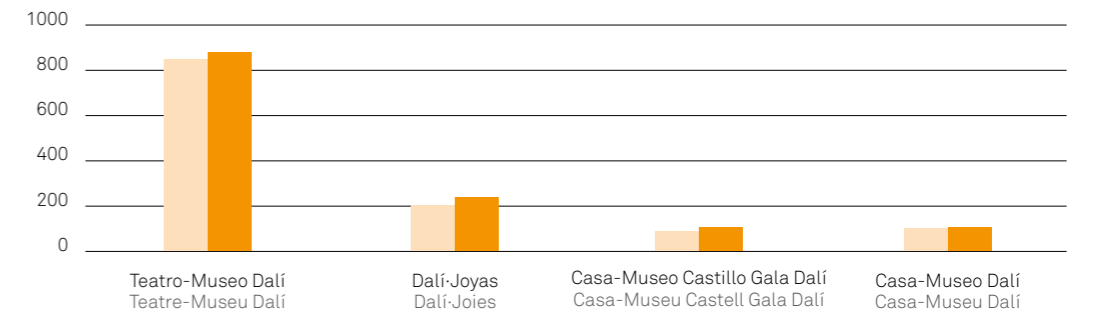
MUSEOS DALÍ MUSEUS DALÍ

Número de visitantes (en miles). Evolución período 1974-2010
Nombre de visitants (en milers). Evoució període 1974-2010

MUSEOS DALÍ MUSEUS DALÍ

Número de visitantes totales (en miles) por museo 2009-2010
Nombre de visitants totals (en milers) per museu 2009-2010

1 Casa Salvador Dalí de Portlligat
Casa Salvador Dalí de Portlligat

2 Dalí-Joyas
Dalí-Joies

3 Castillo Gala Dalí de Púbol
Castell Gala Dalí de Púbol

1

4 Torre Galatea, Figueres
Torre Galatea, Figueres

2

3

4

SERVICIOS DE ATENCIÓN AL VISITANTE

El Departamento de Museos, a través de los Servicios de Atención al Visitante, gestiona el millón largo de visitas anuales que reciben los museos Dalí con el objetivo de asegurar la calidad de la experiencia del visitante. Cada uno de estos servicios engloba toda una serie de actividades fundamentales para el funcionamiento cotidiano de los museos, y básicas en la percepción y la imagen que recibe el público, que conjugan cuestiones de seguridad y de apoyo al visitante.

Cabe destacar el papel de la Central de Reservas de los museos Dalí en la ordenación de los flujos de visitantes, en tanto que servicio gestor de la venta y la reserva de entradas a partir de tres ámbitos de actuación: los servicios tradicionales, a través de los cuales en el 2010 se vendieron 1 271 266 entradas y se contrataron 522 visitas guiadas; Internet, un medio en crecimiento constante con una cifra de 54 652 entradas vendidas en el pasado ejercicio (un 32,72% más que en el 2009); y la adquisición y recogida de entradas anticipadas, especialmente a través de ServiCaixa y en períodos de máxima afluencia de visitantes, que creció un 11,7% en relación con el 2009.

Los Servicios de Atención al Visitante son el área responsable de la preparación y el reciclaje del personal de los museos –equipo del área de acogida, asistentes de sala, guías y personal de seguridad–, de las labores de acogida y de ordenación de la circulación, de la edición y el mantenimiento del material informativo de los museos, de la coordinación de los montajes de las actividades expositivas y divulgativas en los espacios de la Fundación, de la gestión de las quejas y del apoyo logístico a los diversos acontecimientos. Dentro de estos ámbitos, cabe destacar las siguientes nuevas actuaciones o iniciativas llevadas a cabo durante el 2010:

- La ampliación del período de apertura de la Casa-Museo Salvador Dalí de Portlligat. Durante los últimos años, el Departamento de Museos había estado estudiando la posibilidad de ampliar el período de apertura de la Casa-Museo en temporada baja. La implementación del proyecto en el 2010 supuso abrir este espacio al público el 9 de febrero, 30 días antes que los años anteriores, lo que permitió disfrutar de la Casa-Museo a un total de 3199 visitantes –123 visitantes diarios de media–, a partir de un proceso de acogida adecuado a las circunstancias, con un máximo de 152 visitantes diarios de media.
- La ampliación de la oferta de franjas horarias de acceso al Teatro-Museo Dalí con entrada comprada de forma anticipada durante los meses de julio y agosto y durante el período de Semana Santa. Un servicio que utilizaron 3105 personas en el 2010 (un 22% más que en el 2009).
- La organización de las visitas guiadas a la Casa-Museo Castillo Gala Dalí de Púbol que realiza el personal del Museo, con una programación diaria de presentaciones en castellano y catalán, visitas guiadas gratuitas los sábados y un servicio de visitas contratadas en diversos idiomas. Durante el 2010 disfrutaron de este tipo de visitas un total de 3 944 personas (2 698 correspondientes a visitas gratuitas y 1 246 a visitas contratadas).
- Las visitas formativas en torno a las casas-museo dirigidas a guías externos a la Fundación, y específicamente a guías vinculados a agencias de viajes y de servicios divulgativos.
- La coordinación con las oficinas de turismo de Cadaqués y Figueres para integrar ambos museos en las visitas guiadas y temáticas a los municipios respectivos.
- La distribución de material de promoción en las zonas de influencia directa de Púbol y Portlligat.

SERVEIS D'ATENCIÓ AL VISITANT

El Departament de Museus, a través dels Serveis d'Atenció al Visitant, gestiona el milió i escaig de visitants anuals dels museus Dalí amb l'objectiu d'aprofundir la qualitat de l'experiència del visitant. Cadascun d'aquests serveis engloba tot un seguit de tasques que són fonamentals per al funcionament quotidià dels museus, i bàsiques en la percepció i la imatge que rep el públic, que conjuguen qüestions de seguretat i de suport al visitant.

Cal destacar el paper que la Central de Reserves dels Museus Dalí du a terme en l'ordenació dels fluxos de visitants, com a servei encarregat de gestionar la venda i la reserva d'entrades a partir de tres àmbits d'actuació: els serveis tradicionals, a través dels quals es van vendre 1.271.266 entrades i es van contractar 522 visites guiades durant el 2010; Internet, un mitjà en creixement constant que va assolir una xifra de 54.652 entrades venudes en l'exercici passat (un 32,72% més que el 2009); i l'adquisició i la recollida d'entrades anticipades, especialment a través de ServiCaixa i en períodes de màxima afluència de visitants, que va créixer un 11,7% amb relació al 2009.

Els Serveis d'Atenció al Visitant són l'àrea responsable de la preparació i el reciclatge del personal dels museus —equip de l'àrea d'acollida, assistents de sala, guies i personal de seguretat—, de les tasques d'acollida i ordenació de la circulació, de l'edició i el manteniment del material informatiu dels museus, de la coordinació dels muntatges de les activitats expositives i divulgatives als espais de la Fundació, de la gestió de les queixes i del suport logístic als diversos esdeveniments. Dins d'aquests àmbits, cal remarcar les següents noves actuacions o iniciatives endegades durant l'any 2010:

- L'ampliació del període d'obertura de la Casa-Museu Salvador Dalí de Portlligat. El Departament de Museus havia estat estudiant durant els darrers anys la possibilitat d'ampliar el període d'obertura de la Casa-Museu en temporada baixa. La implementació del projecte el 2010 va suposar obrir aquest espai al públic el 9 de febrer, és a dir, trenta dies abans que els anys anteriors, fet gràcies al qual un total de 3.199 visitants (123 visitants diaris de mitjana) va poder gaudir de la Casa-Museu a partir d'un procés d'acollida adequat a les circumstàncies, amb un màxim de 152 visitants diaris de mitjana.
- L'ampliació de l'oferta de franges horàries d'accés al Teatre-Museu Dalí amb entrada comprada de manera anticipada durant els mesos de juliol i agost i durant el període de Setmana Santa. El 2010, aquest servei va ser utilitzat per 3.105 persones (un 22% més que el 2009).
- L'organització de les visites guiades a la Casa-Museu Castell Gala Dalí de Púbol que du a terme el personal del Museu, amb una programació diària de presentacions en castellà i català, visites guiades gratuïtes els dissabtes i un servei de visites contractades en diversos idiomes. Durant el 2010, va gaudir d'aquest tipus de visites un total de 3.944 persones (2.698 corresponents a les gratuïtes i 1.246 a les contractades).
- Les visites formatives al voltant de les cases-museu adreçades a guies externs a la Fundació, i específicament a guies vinculats a agències de viatges i de serveis divulgatius.
- La coordinació amb les oficines de turisme de Cadaqués i Figueres per integrar ambdós museus en les visites guiades i temàtiques als municipis respectius.
- La distribució de material de promoció a les zones d'influència directa de Púbol i Portlligat.

TEATRO-MUSEO DALÍ

El Teatro-Museo Dalí, eje central del conjunto museográfico daliniano, recibió durante el 2010 un total de 881 405 visitantes. Los gráficos adjuntos reflejan la evolución en número de visitantes de los cuatro museos Dalí (núm. 1) y, al mismo tiempo, una comparativa con el 2009 (núm. 2), además de la evolución mensual (núm. 3) y los diferentes tipos de entradas vendidas (núm. 4). Entre los meses de julio y septiembre (temporada alta) se registraron 366 500 visitantes, de los que 13 211 correspondieron al Teatro-Museo de Noche. En cuanto a los períodos de enero a junio y de octubre a diciembre, la cifra de visitantes fue de 514 905. El 59% del público que acudió al Teatro-Museo lo hizo como visitante individual, mientras que los grupos organizados representaron un 41%. Los ingresos por venta de entradas al Teatro-Museo Dalí ascendieron 7 312 451,80 euros.

TEATRE-MUSEU DALÍ

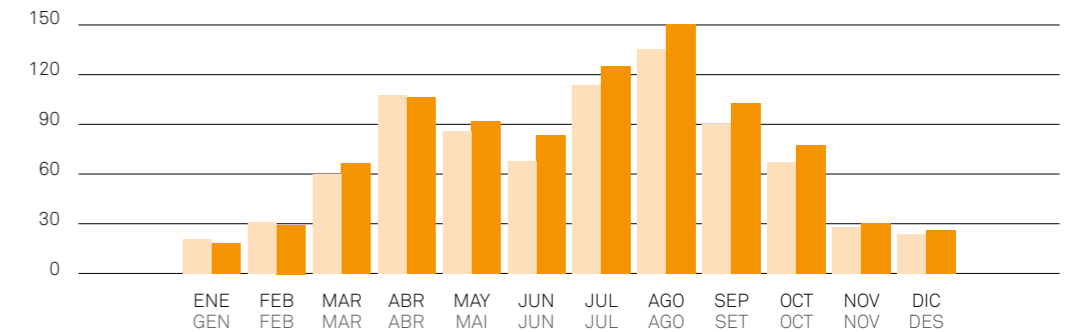
Durant el 2010, el Teatre-Museu Dalí, eix central del conjunt museogràfic dalinià, va rebre un total de 881.405 visitants. Els gràfics adjunts reflecteixen l'evolució del nombre de visitants dels quatre museus Dalí (núm. 1) i, alhora, una comparativa amb el 2009 (núm. 2), a més de l'evolució mensual (núm. 3) i els diferents tipus d'entrades venudes (núm. 4). Entre els mesos de juliol i setembre (temporada alta) es van enregistrar 366.500 visitants, 13.211 dels quals van correspondre al Teatre-Museu de Nit. Quant als períodes de gener-juny i octubre-desembre, la xifra de visitants comptabilitzada va ser de 514.905. Un 59% del públic que va acudir al Teatre-Museu ho va fer a títol individual, mentre que els grups organitzats van representar un 41%. Els ingressos per venda d'entrades al Teatre-Museu Dalí van sumar 7.312.451,80 euros.

TOTAL VISITANTES
881 405

TOTAL VISITANTS
881.405

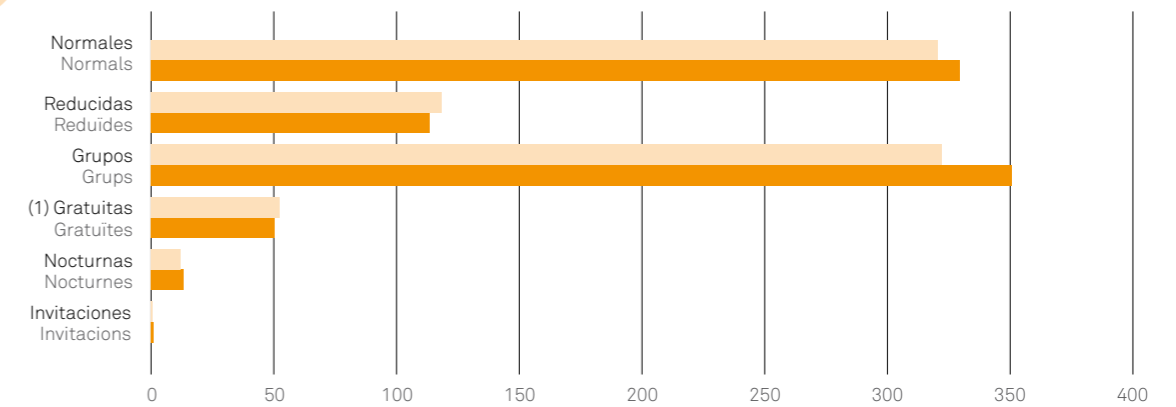
TEATRO-MUSEO DALÍ TEATRE-MUSEU DALÍ

Número de visitantes (en miles). Evolución mensual 2009-2010
Nombre de visitants (en milers). Evolució mensual 2009-2010

TEATRO-MUSEO DALÍ TEATRE-MUSEU DALÍ

Número de visitantes (en miles). Tipos de entradas 2009-2010
Nombre de visitants (en milers). Tipus d'entrades 2009-2010

(1) Menores de 9 años, guías y responsables de grupos
Menors de 9 anys, guies i responsables de grup

1

2

1, 2
Nevada en el Teatro-Museo Dalí
Nevada al Teatre-Museu Dalí

3, 5
Visitantes en el Teatro-Museo Dalí
Visitants al Teatre-Museu Dalí

4
Sala Antoni Pitxot
Sala Antoni Pitxot

3

4

5

DALÍ · JOYAS

El número de visitantes contabilizado en este espacio museístico durante el 2010 se situó en 236 819 personas. Cabe destacar que la mayor parte de las visitas fueron individuales, concretamente 180 853, y que un 25,7% de visitantes del Teatro-Museo Dalí también disfrutó de este espacio. Los ingresos obtenidos por venta de entradas a la sala Dalí-Joyas, excluidas las ventas realizadas en concepto de entrada conjunta Teatro-Museo Dalí/Dalí-Joyas, sumaron un total de 17 586 euros.

1, 2, 3
Detalle de las joyas de la colección
Detall de les joies de la col·lecció

1

2

DALÍ · JOIES

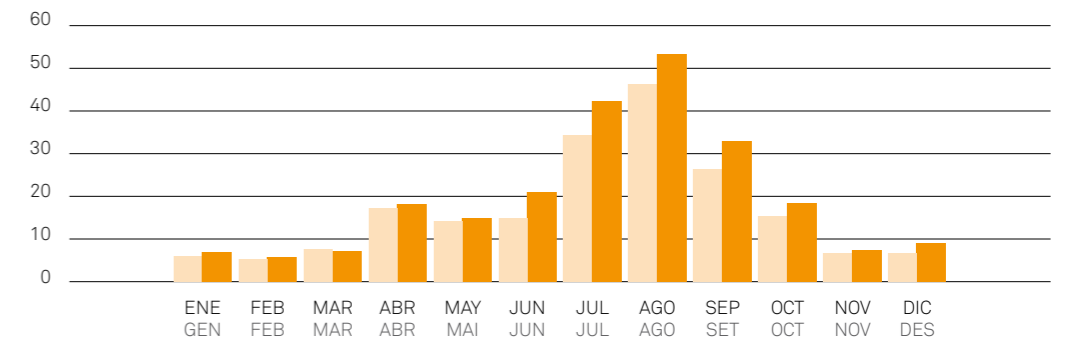
El nombre de visitants comptabilitzat en aquest espai museístic durant el 2010 es va situar en 236.819 persones. Cal destacar que la major part de les visites van ser individuals, concretament 180.853, i que un 25,7% dels visitants del Teatre-Museu Dalí també va gaudir d'aquest espai. Els ingressos obtinguts per venda d'entrades a la sala Dalí-Joies, excloses les vendes realitzades en concepte d'entrada conjunta Teatre-Museu Dalí/Dalí-Joies, van sumar un total de 17.586 euros.

TOTAL
VISITANTES
236 819

TOTAL
VISITANTS
236.819

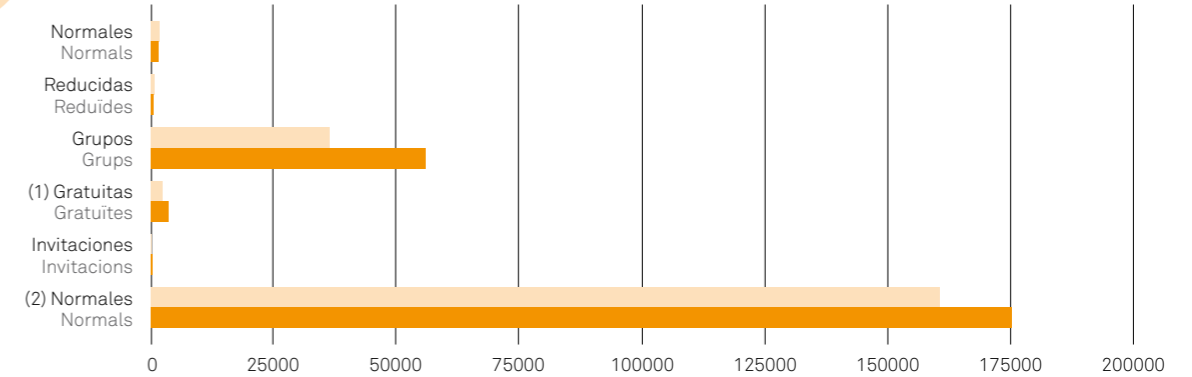
DALÍ·JOYAS DALÍ·JOIES

Número de visitantes (en miles). Evolución mensual 2009-2010
Nombre de visitants (en milers). Evolució mensual 2009-2010

DALÍ·JOYAS DALÍ·JOIES

Número de visitantes. Tipos de entradas 2009-2010
Nombre de visitants. Tipus d'entrades 2009-2010

(1) Menores de 9 años, guías y responsables de grupos
Menors de 9 anys, guies i responsables de grup
(2) Entradas conjuntas TMD y Dalí-Joyas
Entrades conjuntes TMD i Dalí-Joies

3

CASA - MUSEO CASTILLO GALA DALÍ

Durante el período de apertura (del 13 de marzo al 31 de diciembre), el recinto museístico de Púbol recibió la visita de 106 196 personas. En los períodos de enero-junio y octubre-diciembre se registraron 43 408 visitas, y de julio a septiembre (temporada alta), 62.788. Observando el gráfico de tipos de entradas (núm. 8) se deduce, además, que un 57% del público correspondió a visitantes individuales, y un 43% a grupos. A lo largo del ejercicio, la Fundación obtuvo unos ingresos de 564 663,40 euros en concepto de entradas.

1, 2, 3
Vistas del Castillo de Púbol
Vistes del Castell de Púbol

2

CASA - MUSEU CASTELL GALA DALÍ

Durant el període d'obertura (del 13 de març al 31 de desembre), el recinte museístic de Púbol va rebre 106.196 persones. En els períodes de gener-juny i octubre-desembre es van enregistrar 43.408 visites, i de juliol a setembre (temporada alta), 62.788. Observant el gràfic de tipus d'entrades (núm. 8) es dedueix, a més, que un 57% del públic va correspondre a visitants individuals i un 43% a grups. Al llarg de l'exercici, la Fundació va obtenir 564.663,40 euros en concepte d'entrades.

3

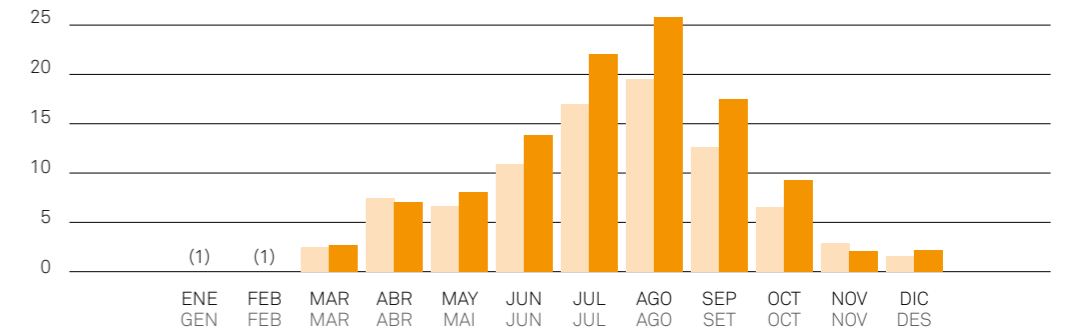
TOTAL VISITANTES
106 196

TOTAL VISITANTS
106.196

CASA-MUSEO CASTILLO GALA DALÍ CASA-MUSEU CASTELL GALA DALÍ

Número de visitantes (en miles). Evolución mensual 2009-2010
Nombre de visitants (en milers). Evoució mensual 2009-2010

2009
2010

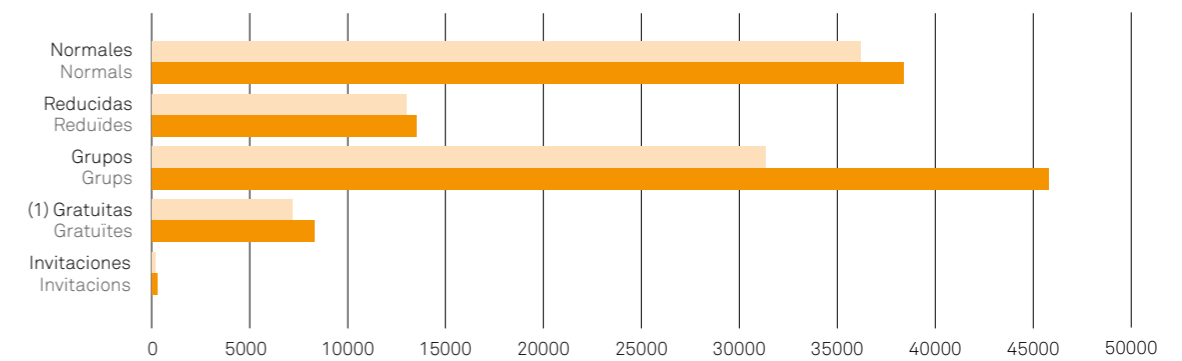

(1) La Casa-Museo está cerrada al público del 1 de enero al 28 de febrero
La Casa-Museu està tancada al públic de l'1 de gener al 28 de febrer

CASA-MUSEO CASTILLO GALA DALÍ CASA-MUSEU CASTELL GALA DALÍ

Número de visitantes. Tipos de entradas 2009-2010
Nombre de visitants. Tipus d'entrades 2009-2010

2009
2010

(1) Menores de 9 años, guías y responsables de grupos
Menors de 9 anys, guies i responsables de grup

4
Sala Galas de Gala
Sala Gales de Gala

4

CASA-MUSEO SALVADOR DALÍ

La Casa-Museo Salvador Dalí de Portlligat, que permaneció cerrada del 7 de enero al 8 de febrero, recibió un total de 106 105 visitantes, es decir, una media de 392 por día (gráfico núm. 2). En los gráficos 9 y 10 se puede apreciar la evolución mensual del número de visitantes y los diferentes tipos de entradas vendidas. En los períodos marzo-junio y octubre-diciembre se recibieron 57 462 visitantes, y de julio a septiembre, 48 643. La apertura de la Casa-Museo Salvador Dalí de Portlligat en su trigésima temporada completa ha aportado a la Fundación un total de 926 496 euros en concepto de venta de entradas.

1

2

CASA-MUSEU SALVADOR DALÍ

La Casa-Museu Salvador Dalí de Portlligat, que va romandre tancada del 7 de gener al 8 de febrer, va acollir un total de 106.105 visitants, és a dir, una mitjana de 392 per dia (gràfic núm. 2). En els gràfics 9 i 10 es pot apreciar l'evolució mensual del nombre de visitants així com els diferents tipus d'entrades venudes. Durant els períodes de març-juny i octubre-desembre es van rebre 57.462 visitants, i de juliol a setembre, 48.643. L'obertura de la Casa-Museu Salvador Dalí de Portlligat en la seva tretzena temporada completa va aportar a la Fundació un total de 926.496 euros en concepte de venda d'entrades.

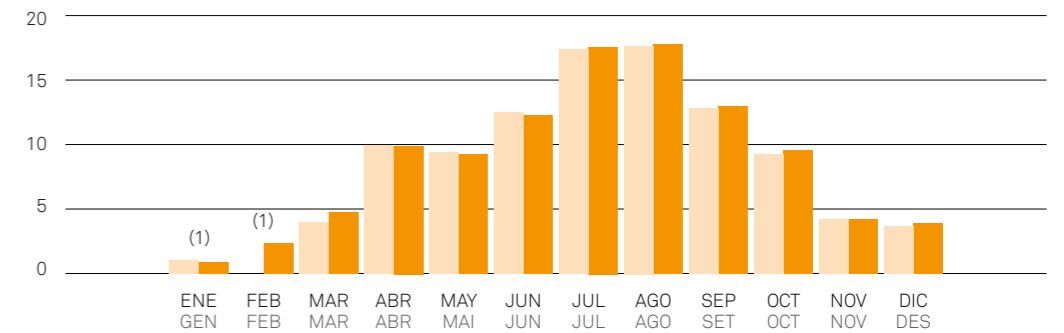
3

TOTAL VISITANTES
106 105

TOTAL VISITANTS
106.105

CASA-MUSEO SALVADOR DALÍ CASA-MUSEU SALVADOR DALÍ

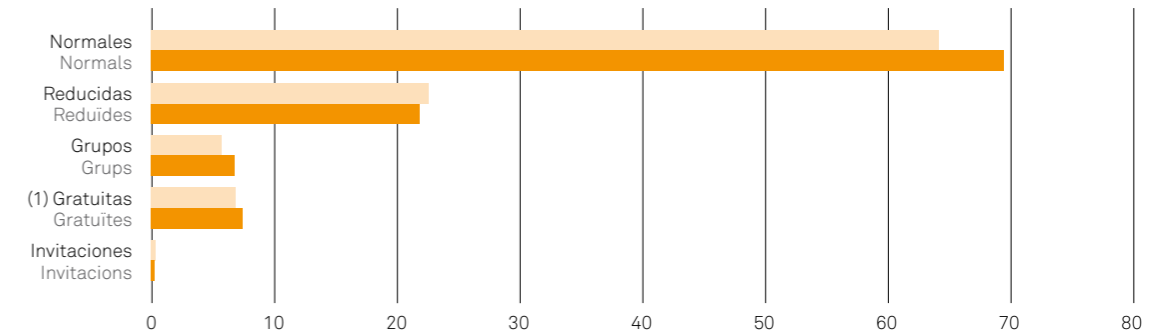
Número de visitantes (en miles). Evolución mensual 2009-2010
Nombre de visitants (en milers). Evoució mensual 2009-2010

(1) El año 2009 la Casa-Museo estuvo cerrada al público del 7 de enero al 14 de marzo
L'any 2009 la Casa-Museu va estar tancada al públic del 7 de gener al 14 de març
El año 2010 la Casa-Museo estuvo cerrada al público del 7 de enero al 8 de febrero
L'any 2010 la Casa-Museu va estar tancada al públic del 7 de gener al 8 de febrer

CASA-MUSEO SALVADOR DALÍ CASA-MUSEU SALVADOR DALÍ

Número de visitantes (en miles). Tipos de entradas 2009-2010
Nombre de visitants (en milers). Tipus d'entrades 2009-2010

(1) Menores de 9 años, guías y responsables de grupos
Menors de 9 anys, guies i responsables de grup

1, 2, 3, 4, 5, 6
Vistas de la Casa de Portlligat
Vistes de la Casa de Portlligat

4

5

6

ADQUISICIONES

La política de adquisiciones de la Fundación tiene como objetivo complementar y enriquecer el fondo del museo de Figueres. De esta manera, la entidad quiere convertirse en una pieza fundamental para mostrar la evolución pictórica, el pensamiento y la vida de Salvador Dalí. Cuando se producen ofertas de las casas de subastas o de coleccionistas privados, se estudia la obra susceptible de pasar a formar parte del fondo de la Fundación. Las adquisiciones, que se realizan con los recursos generados exclusivamente por la propia Fundación Dalí, no se limitan únicamente a la obra pictórica, sino que también se tiene en consideración todo tipo de documentación diversa que complementa el fondo del Centro de Estudios Dalinianos (libros, revistas, fotografías, folletos y manuscritos).

OBRA GRÁFICA

Aliyah

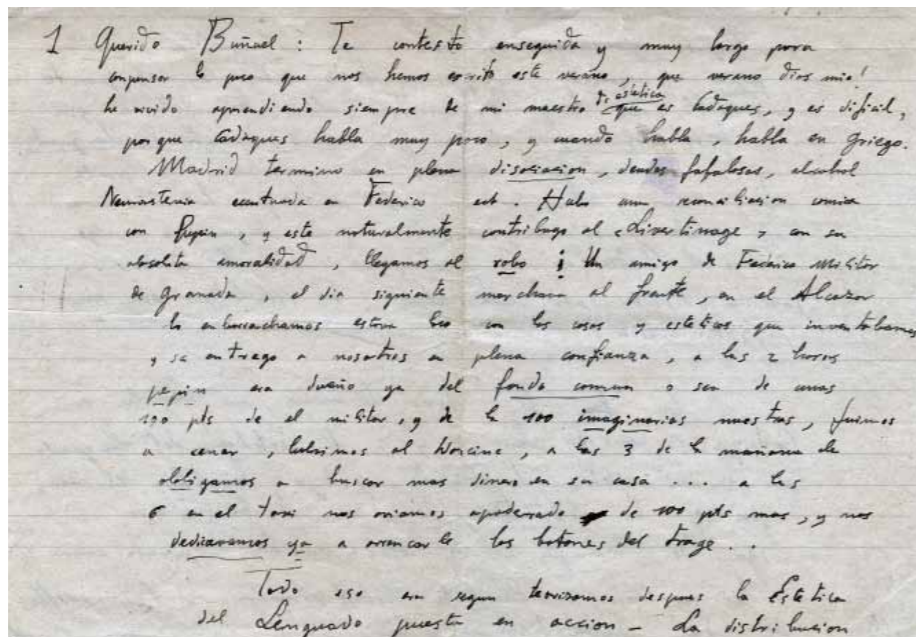
Serie de 25 litografías realizada por encargo en el año 1968 que conmemora el vigésimo aniversario de la creación del Estado de Israel. Ejecutadas a partir de acuarelas, estas litografías ilustran la aliyah, acontecimiento bíblico relacionado con el retorno del pueblo judío a su tierra natal. La serie contiene una introducción escrita por David Ben Gurion, antiguo primer ministro de Israel, al que Dalí conoció mientras trabajaba en las obras. La copia adquirida por la Fundación corresponde al número 172/250.

DOCUMENTOS

Durante el ejercicio también se adquirió un conjunto de dibujos, manuscritos y primeras ediciones de libros relacionados con el Dalí de la época surrealista. Estos documentos son objetos de arte por sí mismos, tienen un gran valor y, por su contenido, pueden calificarse de excepcionales:

1 Documento religado que contiene un ejemplar de la edición francesa del poema de Salvador Dalí *Metamorfosis de Narciso* (1937) y dos hojas más con un borrador del texto. Incluye también borradores para dos artículos del pintor que se publicaron en revistas del grupo surrealista. Acompañan a estos manuscritos tres estudios preparatorios para el óleo *Metamorfosis de Narciso*, de 1937, y un conjunto de dibujos de temática erótica, también de la misma década.

2 Documento encuadernado con pergamino que consta del ejemplar número 4 de la edición francesa de la *Oda a Salvador Dalí* de Federico García Lorca, publicada en 1938 por la editorial GLM. Este documento va acompañado de tres hojas manuscritas y de unos magníficos dibujos, entre los cuales destacan dos estudios para el óleo *La vejez de Guillermo Tell*, de 1931.

1

ADQUISICIONS

L'objectiu de la política d'adquisicions de la Fundació és complementar i enriquir el fons del Museu de Figueres i, d'aquesta manera, esdevenir una peça fonamental per mostrar l'evolució pictòrica, el pensament i la vida de Salvador Dalí. Quan es produeixen ofertes de cases de subhastes o de col·leccionistes privats, s'estudia l'obra que pot passar a formar part del fons de la Fundació. Les adquisicions es fan amb els recursos generats exclusivament per la mateixa Fundació Dalí i no es limiten només a l'obra pictòrica, sinó que també es té en consideració tota mena de documentació diversa que pugui complementar el fons del Centre d'Estudis Dalinians (llibres, revistes, fotografies, fullets i manuscrits).

OBRA GRÀFICA

Aliyah

Sèrie de 25 litografies de l'any 1968 que commemora els vint anys de la creació de l'estat d'Israel. Executades per encàrrec a partir d'aquarel·les, aquestes litografies il·lustren l'aliyah, esdeveniment bíblic relacionat amb el retorn del poble jueu a la seva terra natal. La sèrie conté una introducció escrita per David Ben Gurion, antic primer ministre d'Israel, a qui Dalí va conèixer mentre treballava en les obres. La còpia que va adquirir la Fundació correspon al número 172/250.

DOCUMENTS

El 2010 es va adquirir així mateix un conjunt de dibuixos, manuscrits i primeres edicions de llibres relacionats amb el Dalí de l'època surrealista. Aquests documents són objectes d'art per si mateixos, de gran vàlua i que, pel seu contingut, es poden qualificar d'excepcionals:

1 Document relligat que conté un exemplar de l'edició francesa del poema de Salvador Dalí *Metamorfosi de Narcís* (1937) i dos fulls més amb un esborrany del text. També inclou esborrany per a dos articles del pintor que es van publicar en revistes del grup surrealista. Acompanyen aquests manuscrits tres estudis preparatoris per a l'oli *Metamorfosi de Narcís*, del 1937, i un conjunt de dibuixos de temàtica eròtica corresponents a la mateixa dècada.

2 Document encuadernat amb pergamí que consta de l'exemplar número 4 de l'edició francesa de l'*Oda a Salvador Dalí* de Federico García Lorca, publicada el 1938 per l'editorial GLM. Aquest document va acompanyat de tres fulls manuscrits i d'uns dibuixos magnífics entre els quals destaquen dos estudis per a l'oli *La vellesa de Guillem Tell*, del 1931.

1 Carta de Salvador Dalí a Luis Buñuel, 1926
Carta de Salvador Dalí a Luis Buñuel, 1926

2 Sin título. Mujer con haz de leña en la cabeza, 1923
Sense títol. Dona amb feix de llenya al cap, 1923

3 Estudio para escenografía "Atmosferic-Animals-Tragedie. Espectacle surrealiste", c. 1933
Estudi per escenografia "Atmosferic-Animals-Tragedie. Espectacle surrealiste", c. 1933

2

3

1
Luis Buñuel y Salvador Dalí, 1929
Luis Buñuel i Salvador Dalí, 1929

2
Salvador Dalí con un cangrejo
Salvador Dalí amb un cranc

1

2

DIBUJOS

Dibujo *Spring-board and muscular tension lines*, que ilustra una de las páginas del libro *50 Secrets of Magic Craftsmanship* (1947). Se trata de un dibujo de 36,4 x 24,9 cm realizado en tinta china sobre papel.

PINTURAS

Las Férias de Figueres, c. 1922

La Fundación adquirió el temple sobre cartón *Las Férias de Figueres*, c. 1922 (catálogo razonado núm. 106), que desde el 22 de enero de 1992 estaba en depósito en la misma Fundación. Su propiedad se oficializó el día 6 de julio de 2010.

3

Documento religado con un ejemplar del libro de René Crevel *Dalí ou l'anti-obscurantisme* (1931). Incluye, además, un dibujo datado en el año 1923, un pequeño estudio para la obra *Construcción blanda con judías hervidas (Premonición de la guerra civil)*, c. 1936, y un borrador de carta de Salvador Dalí.

4

Guión para un espectáculo, que finalmente no se llegó a producir, basado en *El mito trágico del «Ángelus» de Millet*. El guión va acompañado de unos dibujos preparatorios de gran interés con las descripciones de un par de escenas y uno de los telones de fondo para el espectáculo. También contiene una carta.

5

Conjunto de fotografías, la mayoría de ellas inéditas, que completa la colección de instantáneas de los años treinta, en plena época surrealista.

3

3
Programa de mano de las Fiestas i Festes de la Santa Creu de Figueres, 1922
Programa de mà de les Fires i Festes de la Santa Creu de Figueres, 1922

4, 5
Presentación a la prensa del cuadro *Las Férias de Figueres*
Presentació a la premsa del quadre *Les Fires de Figueres*

4

3

Document relligat amb un exemplar del llibre de René Crevel *Dalí ou l'anti-obscurantisme*, del 1931. Inclou, a més, un dibuix datat el 1923, un petit estudi per a l'obra *Construcció tova amb mongetes bullides (Premonició de la Guerra Civil)*, c. 1936, i un esborrany de carta de Salvador Dalí.

4

Guió per a un espectacle, que finalment no es va produir, basat en *El mite tràgic de l'«Ángelus» de Millet*. El guió s'acompanya d'uns quants dibuixos preparatoris de gran interès, amb les descripcions d'un parell d'escenes i d'un dels telons de fons per a l'espectacle. També conté una carta.

5

Conjunt de fotografies, la majoria inèdites, que completa la col·lecció d'instants dels anys trenta, en plena època surrealista.

5

DIBUIXOS

Dibuix *Spring-board and muscular tension lines*, que il·lustra una de les pàgines del llibre *50 Secrets of Magic Craftsmanship* (1947). L'obra, de 36,4 x 24,9 cm, és feta amb tinta xinesa sobre paper.

PINTURES

Les Fires de Figueres, c. 1922

La Fundació va adquirir el temple sobre cartró *Les Fires de Figueres*, c. 1922 (catàleg raonat núm. 106), que des del 22 de gener del 1992 es trobava en dipòsit a la mateixa Fundació. La propietat se n'oficialitzà el 6 de juliol del 2010.

03

DIVULGAR
DIVULGAR

EXPOSICIONES TEMPORALES

La Divina Comèdia

Teatro-Museo Dalí de Figueres
Julio 2009 – diciembre 2010
24 xilografías

Pages choisies de Don Quichotte de la Mancha

Teatro-Museo Dalí de Figueres
Febrero 2009 – diciembre 2010
12 litografías

Siguiendo con la dinámica de divulgar el fondo tan diverso que posee la Fundació Gala-Salvador Dalí, y con el objetivo de potenciar la línea de estudio sobre la obra gráfica del artista perteneciente a la colección, en el tercer piso del Teatro-Museo se presentaron al público, de manera temporal, diferentes series de estampas. La dedicación de Dalí a esta área creativa se vio reflejada en la selección propuesta, cuya fuente de inspiración se encontraba en la obra de dos gigantes de la literatura universal. Dalí, en efecto, ilustró los tres apartados de la *Divina Comedia* de Dante («Infierno», «Purgatorio» y «Paraíso») con 100 estampas en xilografía. En *Pages choisies de Don Quichotte de la Mancha*, las primeras litografías del artista, resultado de numerosos experimentos con este proceso creativo, ofrecían una interpretación original y sentida del *Quijote*.

1

Dalí + Disney = Destino

Sala Dalí d'Or del Teatro-Museo Dalí de Figueres
Noviembre 2010 – mayo 2011

Con motivo de la presentación mundial de las películas de Disney *Fantasia*, *Fantasia 2000* y *Destino* con tecnología Blu-ray, que tuvo lugar en el Teatro-Museo Dalí de Figueres, la Fundación Dalí ha organizado una muestra de pequeño formato con fondos propios. Esta exposición ilustra la intensa colaboración que Salvador Dalí y Walt Disney mantuvieron durante el año 1946, momento en que realizan el cortometraje *Destino*, que ahora se proyecta de forma permanente en la Sala Dalí d'Or. También se exponen 27 piezas que contextualizan y ejemplifican el trabajo de estos artistas: 1 óleo, 1 acuarela, 15 dibujos preparatorios —10 inéditos— y 9 fotografías de Dalí en el proceso de creación de este material, de la visita del matrimonio Disney a Portlligat en 1957, y de los Dalí en Burbank (California).

1
Folleto divulgativo de la exposición *Dalí+Disney=Destino*
Fullet divulgatiu de l'exposició *Dalí+Disney=Destino*

2
Salvador Dalí en el jardín de la casa de Walt Disney en Brentwood, 1946
Salvador Dalí al jardí de la casa de Walt Disney a Brentwood, 1946

2

EXPOSICIONS TEMPORALS

La Divina Comèdia

Teatre-Museu Dalí de Figueres
Juliol 2009 – desembre 2010
24 xilografies

Pages choisies de Don Quichotte de la Mancha

Teatre-Museu Dalí de Figueres
Febrer – desembre 2010
12 litografies

Seguint amb la dinàmica de divulgar el fons tan divers de la Fundació Dalí, i amb l'objectiu de potenciar la línia d'estudi sobre l'obra gràfica de l'artista pertanyent a la col·lecció, al tercer pis del Teatre-Museu es van presentar al públic, de manera temporal, diferents sèries d'estampes. La dedicació de l'artista empordanès a aquesta àrea creativa es veia perfectament reflectida en la selecció proposada, que prenia com a font d'inspiració l'obra de dos gegants de la literatura universal. Dalí, en efecte, va il·lustrar els tres apartats de la *Divina Comèdia* de Dant («Infern», «Purgatori» i «Paradís») amb 100 estampes en xilografia; a *Pages choisies de Don Quichotte de la Mancha*, d'altra banda, les primeres litografies de l'artista, basades en nombrosos experiments amb aquest procés creatiu, oferien una interpretació molt original del *Quijot*.

3, 4
Salvador Dalí, Walt Disney, Gala y Lilian en Portlligat, 1957
(Fotos Postius)
Salvador Dalí, Walt Disney, Gala i Lilian a Portlligat, 1957
(Fotos Postius)

3

Dalí + Disney = Destino

Sala Dalí d'Or del Teatre-Museu Dalí de Figueres
Novembre 2010 – maig 2011

La Fundació Dalí ha organitzat una mostra de petit format, integrada per fons propis, amb motiu de la presentació mundial al Teatre-Museu Dalí de les pel·lícules *Fantasia*, *Fantasia 2000* i *Destino*, de Disney, amb tecnologia Blu-ray. Aquesta exposició il·lustra la intensa col·laboració que Salvador Dalí i Walt Disney van mantenir durant l'any 1946, moment en què van produir el curtmetratge *Destino*, que ara es projecta de manera permanent a la Sala Dalí d'Or. També s'hi poden veure 27 peces que contextualitzen i exemplifiquen el treball d'aquests artistes: 1 oli, 1 aquarel·la, 15 dibuixos preparatoris (10 d'inèdits) i 9 fotografies que mostren Dalí en ple procés de creació d'aquest material, la visita del matrimoni Disney a Portlligat el 1957, i els Dalí a Burbank (Califòrnia).

4

Les Chants de Maldoror

Castillo Gala Dalí de Púbol

Marzo – diciembre 2010

Esta es la segunda exposición que se organiza en Púbol con obra gráfica procedente de los fondos de la Fundación Dalí. En esta ocasión se trata del libro de artista ilustrado por Dalí titulado *Les Chants de Maldoror*, de una edición de 1934, basado en la obra del conde de Lautréamont (pseudónimo de Isidore Ducasse) publicada en 1869. El gran compromiso de Dalí con esta disciplina se ve reflejado en las dos exposiciones realizadas hasta el momento en Púbol, la primera de las cuales, *Alchimie des philosophes*, era el fruto de la investigación que la Fundación Dalí lleva a cabo desde el año 2002 en colaboración con la Facultad de Bellas Artes de la Universitat de Barcelona. En la muestra del 2010 año se expusieron 38 piezas: las treinta estampas que integran la serie así como el libro de texto, tres pruebas de estado en aguafuerte y cuatro dibujos preparatorios inéditos de esta edición de 1934. El conjunto es una ilustración excepcional del proceso de trabajo creativo del artista y de la evolución de la labor calcográfica de taller previa a la estampación de la edición definitiva de una obra maestra de la época surrealista. La exposición se llevó a cabo gracias al patrocinio de "la Caixa" y Abertis.

1

**ITINERANCIAS DE EXPOSICIONES PROPIAS
A OTRAS INSTITUCIONES****Dalibros**

Instituto Cervantes, Atenas.

Noviembre 2009 – febrero 2010

Marfin Laiki Bank Cultural Center, Nicosia.

Marzo – diciembre 2010

A petición del Instituto Cervantes de Atenas, y con la colaboración del Institut Ramon Llull, la Fundación Dalí recuperó la exposición *Dalibros*, ya celebrada en el Castillo de Púbol en el año 2004. En esta ocasión, la muestra viajó primero a la nueva sede del Instituto Cervantes de Atenas y, más tarde, al Marfin Laiki Bank Cultural Center de Nicosia (Chipre).

Tratando el tema de Dalí como personaje considerado desde el punto de vista de escritor y lector, esta exposición fotográfica mostraba la relación que Dalí mantuvo con los libros y repasaba su biblioteca personal. El recorrido visual presentado ponía al descubierto la pasión y la importancia que estos documentos tuvieron para Dalí a lo largo de su vida y la influencia que este soporte ejerció en su obra.

2

3

Les Chants de Maldoror

Castell Gala Dalí de Púbol

Març – desembre 2010

Aquesta és la segona exposició que s'organitza a Púbol amb obra gràfica procedent dels fons de la Fundació Dalí. En aquesta ocasió es tractava d'una edició del 1934 del llibre d'artista il·lustrat per Dalí *Les Chants de Maldoror*, basat en l'obra del comte de Lautréamont (pseudònim d'Isidore Ducasse) que es publicà originalment el 1869. El gran compromís de Dalí amb aquesta disciplina s'ha vist reflectida en les dues exposicions celebrades fins ara a Púbol. La primera va ser *Alchimie des philosophes*, fruit de la recerca que la Fundació Dalí porta a terme des de l'any 2002 en col·laboració amb la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona. En la mostra del 2010 es van exposar 38 peces: les 30 estampes que integren la sèrie així com el llibre de text, 3 proves d'estat en aguafort i 4 dibuixos preparatoris inédits d'aquesta edició del 1934. El conjunt ofería un testimoni excepcional del procés creatiu de l'artista i de l'evolució del treball calcogràfic de taller abans de l'estampació de l'edició definitiva d'una obra mestra de l'època surrealista. L'exposició es va organitzar gràcies al patrocini de "la Caixa" i d'Abertis.

4

**ITINERÀNCIES D'EXPOSICIONS PRÒPIES
A ALTRES INSTITUCIONS****Dalibros**

Instituto Cervantes, Atenas.

Novembre 2009 – febrer 2010

Marfin Laiki Bank Cultural Center, Nicòsia.

Març – desembre 2010

A petició de l'Instituto Cervantes d'Atenes, i amb la col·laboració de l'Institut Ramon Llull, la Fundació Dalí va recuperar una exposició que s'havia celebrat anteriorment al Castell de Púbol, en concret l'any 2004. En aquesta ocasió, *Dalibros* va viatjar primer a la nova seu de l'Instituto Cervantes d'Atenes i, més tard, al Marfin Laiki Bank Cultural Center de Nicòsia (Xipre).

Tractant el tema de Dalí com a personatge vist des del punt de vista d'escriptor i lector, aquesta exposició fotogràfica mostrava la relació que el Mestre va mantenir amb els llibres i repassava la seva biblioteca personal. El recorregut visual presentat posava al descobert la passió i la importància que aquests documents van tenir per a l'artista al llarg de la seva vida i la influència que aquest suport va exercir en la seva obra.

1, 4, 5

Inauguración de la exposición
Les Chants de Maldoror en Púbol
Inauguració de l'exposició
Les Chants de Maldoror a Púbol

2

Portada de la publicació
Les Chants de Maldoror
Coberta de la publicació
Les Chants de Maldoror

3

Inauguración de la exposición *Dalibros*
en el Instituto Cervantes de Atenas
Inauguració de l'exposició *Dalibros*
a l'Instituto Cervantes d'Atenes

5

Salvador Dalí y las revistas

Fundación Picasso, Museo casa natal, Málaga.
 Marzo – mayo 2010
 CaixaForum Tarragona. Junio – agosto 2010
 CaixaForum Lleida. Octubre 2010 – octubre 2011

Esta exposición también tuvo su origen en las salas del Castillo de Púbol, concretamente en el año 2008. A lo largo del 2010 itineró por sedes de "la Caixa" de Málaga, Tarragona y Lleida, en un recorrido que fue posible gracias a la colaboración de la Fundación Dalí con la Fundación "la Caixa".

La muestra presenta la estrecha y extensa relación que Dalí mantuvo con la prensa escrita entre los años 1919 y 1989. El artista utilizaba las revistas como soporte tanto para crear sus obras como para plasmar sus ideas relacionadas con el mundo de la publicidad. Integrada por un total de 243 piezas, entre revistas y obra original, la exposición demuestra, en definitiva, de qué forma la prensa se convirtió en un medio ideal del artista para difundir su obra y también para presentar su personaje.

Salvador Dalí i les revistes

Fundación Picasso, Museo casa natal, Màlaga, març – maig 2010
 CaixaForum Tarragona, juny – agost 2010
 CaixaForum Lleida, octubre 2010 – gener 2011

Aquesta exposició també va tenir el seu origen a les sales del Castell de Púbol, concretament l'any 2008, i va estar viatjant al llarg de tot el 2010 per seus de "la Caixa" a Màlaga, Tarragona i Lleida. El recorregut va ser possible gràcies a la col·laboració entre la Fundació Dalí i la Fundació "la Caixa".

La mostra presenta l'estreta i extensa relació que Dalí va mantenir amb la premsa escrita del 1919 al 1989; l'artista empordanès utilitzava les revistes com a suport tant per crear les seves obres com per plasmar-hi idees relacionades amb el món de la publicitat. L'exposició, en definitiva, demostra com la premsa va esdevenir per a Dalí un mitjà ideal a l'hora de difondre la seva obra i també per presentar el seu personatge. La selecció proposada comprèn un total de 243 peces, entre revistes i obra original.

1
 Entrada de CaixaForum Lleida durante la exposición Dalí y las revistas
 Entrada de CaixaForum Lleida durant l'exposició Dalí i les revistes

2
 Portada de la publicación Dalí y las revistas
 Coberta de la publicació Dalí i les revistes

3, 4, 5, 6, 7
 Montaje de la exposición Dalí y las revistas en diferentes sedes de CaixaForum
 Muntatge de l'exposició Dalí i les revistes a diferents seus de CaixaForum

3

4

5

6

2

7

PRÉSTAMOS DE OBRA

En los últimos años, la Fundación Dalí ha intensificado su política de colaboración con prestigiosas instituciones culturales de todo el mundo, lo que le ha permitido llevar a cabo intercambios de préstamos de obras emblemáticas de Salvador Dalí. Los préstamos recibidos en el 2010 se expusieron de manera temporal en las salas del Teatro-Museo Dalí, mientras que los dejados a otras instituciones formaron parte de exposiciones dedicadas al artista o al movimiento surrealista en general y, de esta forma, contribuyeron a dar a conocer la figura de Dalí y la colección del Teatro-Museo de Figueres más allá de nuestro territorio.

PRÉSTAMOS RECIBIDOS POR LA FUNDACIÓN

Sueño causado por el vuelo de una abeja en torno a una granada un segundo antes de despertar, 1944
Teatro-Museo Dalí de Figueres, febrero – mayo 2010

La pintura *Sueño causado por el vuelo de una abeja en torno a una granada un segundo antes de despertar*, propiedad del Museo Thyssen-Bornemisza de Madrid, se prestó a la Fundación por un período de 3 meses. Se ofrecía así la oportunidad de ver en las salas del Teatro-Museo uno de los óleos más representativos de la década de los cuarenta, un ejemplo de la técnica esmerada y minuciosa de Dalí y una magnífica representación del mundo de los sueños pintados a mano según el genio ampurdanés.

¹
Montse Aguer y Antoni Pitxot presentando la obra a los medios
Montse Aguer i Antoni Pitxot presentant l'obra als mitjans

PRÉSTAMOS CEDIDOS POR LA FUNDACIÓN

Dreamlands.

Des parcs d'attractions aux cités du futur

Centre Pompidou, París

Se prestan 1 óleo, 2 dibujos, 28 fotografías,

2 revistas y 1 folleto

Mayo – agosto 2010

Esta exposición reflexionaba sobre el aspecto más popular de la cultura y se centraba en la influencia y la importancia que adquiere la arquitectura cuando se trata el tema de la masificación cultural. Asimismo, hacía un repaso de los principales movimientos artísticos del siglo xx y de la estrecha relación que establecieron con la cultura de masas, y ponía de manifiesto tanto las diferentes etapas que experimenta una ciudad cuando se hace lúdica como la asociación de la cultura con el turismo de masas.

Praga, París, Barcelona

Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC), Barcelona

Se presta 1 óleo

Mayo – septiembre 2010

Las vanguardias artísticas tuvieron un gran eco en la Europa de entreguerras, una época en la que Praga, París y Barcelona actuaron como potentes centros creativos, de prosperidad y de libertad cultural.

El nacimiento de la fotografía, el grafismo y el cine da lugar a obras cuya influencia se extendió a todo el mundo. El exilio que vivieron artistas como Man Ray, Brassai, François Kollar, Gisèle Freund, Gerda Taro y Robert Capa comportó la circulación de ideas y, con esta, la proliferación de galerías, agencias y editoriales.

El objetivo de esta muestra era dar a conocer la aportación de los autores catalanes a esta amalgama artística. El MNAC proponía así una relectura que contribuía a situar la fotografía catalana de vanguardia en el lugar que se merece en el contexto internacional.

PRÉSTECES D'OBRA

Els darrers anys la Fundació Gala-Salvador Dalí ha intensificat la política de col·laboració amb prestigioses institucions culturals d'arreu del món, la qual cosa li ha permès dur a terme intercanvis de préstecs d'obres emblemàtiques de Salvador Dalí. Els préstecs rebuts es van exposar de manera temporal a les sales del Teatre-Museu Dalí; els deixats a altres institucions, per la seva banda, van formar part d'exposicions dedicades a l'artista o al moviment surrealista en general, i van contribuir així a divulgar més enllà del nostre territori la figura de Dalí i la col·lecció del Teatre-Museu.

PRÉSTECES REBUTS PER LA FUNDACIÓN

Somni causat pel vol d'una abella al voltant d'una magrana un segon abans de despertar, 1944
Teatre-Museu Dalí de Figueres, febrer – maig 2010

El Museo Thyssen-Bornemisza de Madrid va prestar la pintura *Somni causat pel vol d'una abella al voltant d'una magrana un segon abans de despertar* per un període de tres mesos. S'oferia així l'oportunitat de veure a les sales del Teatre-Museu un dels olis més representatius de la dècada dels quaranta, un exemple de la tècnica acurada i minuciosa de Dalí i una magnífica representació del món dels somnis pintats a mà segons el geni empordanès.

²
Sueño causado por el vuelo de una abeja en torno a una granada un segundo antes de despertar, 1944, obra del Museo Thyssen-Bornemisza de Madrid
Somni causat pel vol d'una abella al voltant d'una granada un segon abans de despertar, 1944, obra del Museo Thyssen-Bornemisza de Madrid

PRÉSTECES CEDITS PER LA FUNDACIÓN

Dreamlands.

Des parcs d'attractions aux cités du futur

Centre Pompidou, París

Préstec d'1 oli, 2 dibuixos, 28 fotografies,

2 revistes i 1 fullet

Maig – agost 2010

Aquesta exposició reflexionava sobre l'aspecte més popular de la cultura, centrant-se en la influència i la importància que l'arquitectura adquireix quan es tracta el tema de la massificació cultural. Així mateix, feia un repàs dels principals moviments artístics del segle xx i de l'estreta relació que van establir amb la cultura de masses, i posava de manifest tant les diferents etapes que viu una ciutat quan esdevé lúdica com l'associació de la cultura amb el turisme de masses.

Praga, París, Barcelona

Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC), Barcelona

Préstec d'1 oli

Maig – setembre 2010

Les avantguardes artístiques van tenir un gran ressò a l'Europa d'entreguerras, una època en què Praga, París i Barcelona van actuar com a potents centres creatius, de prosperitat i de llibertat cultural.

El naixement de la fotografia, el grafisme i el cinema donà lloc a obres la influència de les quals es va estendre a tot el món. L'exili que visqueren artistes com ara Man Ray, Brassai, François Kollar, Gisèle Freund, Gerda Taro i Robert Capa va comportar la circulació d'idees i, amb aquesta, la proliferació de galeries, agències i editorials.

La mostra Praga, París, Barcelona volia donar a conèixer l'aportació dels autors catalans a aquesta amalgama artística. El MNAC proposava així una relectura que contribuïa a situar la fotografia catalana d'avantguarda al lloc que es mereix en el context internacional.

Salvador Dalí: The Late Work

High Museum of Art, Atlanta

Se prestan 3 pinturas, 2 dibujos, 1 página de manuscrito y 1 libro

Agosto 2010 – enero 2011

Esta muestra reivindica una de las etapas menos conocidas y estudiadas de Salvador Dalí. La exposición comienza en 1940, coincidiendo con la llegada del artista a los Estados Unidos y el anuncio de su época denominada clásica. Durante los cuarenta años siguientes, Dalí se continuó preocupando por los mismos temas que le habían motivado en sus años más jóvenes, mientras que, al mismo tiempo, se adentraba en temáticas nuevas: el misticismo nuclear, la ciencia, la religión, las ilusiones ópticas, el mundo de la publicidad, el cine y el teatro, entre otras. La relación que a lo largo de su trayectoria artística mantuvo con los maestros del pasado, como Vermeer, Rafael o Miguel Ángel, se combinó con colaboraciones con artistas contemporáneos, como el fotógrafo Philippe Halsman.

Humà, massa humà

CaixaForum, Barcelona

Se prestan 6 dibujos

Septiembre 2010 – febrero 2011

Exposición articulada en torno a la idea que Friedrich Nietzsche trata en el libro del mismo título, en el que el Romanticismo alemán del momento se confronta con un nuevo humanismo que reivindica al hombre común. En este sentido, la muestra destaca los valores radicales del arte de este período, como las diferentes iconografías basadas en la representación de la figura humana, la experimentación técnica de los pintores con materiales, soportes y formas o el análisis crítico de la historia de la pintura y la crítica social.

Estas ideas se explican a través de un conjunto de obras de los años cincuenta y sesenta pertenecientes a la Colección de Arte Contemporáneo de la Fundación "la Caixa", firmadas por Antonio Saura, Manuel Millares, Antoni Clavé, José Guerrero y el Equipo Crónica, y también por medio de piezas procedentes de otras instituciones, con pinturas muy significativas de Dalí, Picasso y Tàpies, prestadas por la Fundación Dalí y por dos instituciones de Barcelona: el Museu Picasso y la Fundación Antoni Tàpies.

1
Exposición Salvador Dalí:
The Late Work en el High
Museum of Art de Atlanta
Exposició Salvador Dalí:
The Late Work al High
Museum of Art d'Atlanta

2, 3, 4
Vista interior de alguna
de las salas
Vista interior d'alguna
de les sales

Salvador Dalí: The Late Work

High Museum of Art, Atlanta

Préstec de 3 pintures, 2 dibuixos, 1 pàgina de manuscrit i 1 llibre

Agost 2010 – gener 2011

Aquesta mostra reivindica una de les etapes menys conegudes i estudiades de Salvador Dalí. L'exposició comença el 1940, coincidint amb l'arribada de l'artista als Estats Units i amb l'anunci de la seva època anomenada clàssica. Durant les quatre dècades següents, Dalí es va continuar preocupant dels mateixos temes que l'havien motivat en els seus anys més joves mentre, a la vegada, s'endinsava en temàtiques noves: el misticisme nuclear, la ciència, la religió, les il·lusions òptiques, el món de la publicitat, el cinema i el teatre, entre d'altres. La relació que al llarg de la seva trajectòria artística va mantenir amb els mestres del passat, com ara Vermeer, Rafael o Miquel Àngel, s'alternà amb col·laboracions amb diversos artistes contemporanis, com és el cas del fotògraf Philippe Halsman.

Humà, massa humà

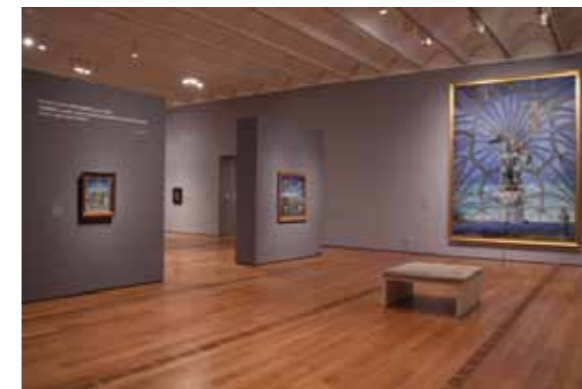
CaixaForum, Barcelona

Préstec de 6 dibuixos

Setembre 2010 – febrer 2011

Exposició articulada entorn de la idea que Friedrich Nietzsche tracta en el llibre del mateix títol, en què el Romanticisme alemany del moment es confronta amb un nou humanisme que reivindica l'home comú. En aquest sentit, la mostra destaca els valors radicals de l'art d'aquest període, com ara les diferents iconografies basades en la representació de la figura humana, l'experimentació tècnica dels pintors amb materials, suports i formes o l'anàlisi crítica de la història de la pintura i la crítica social.

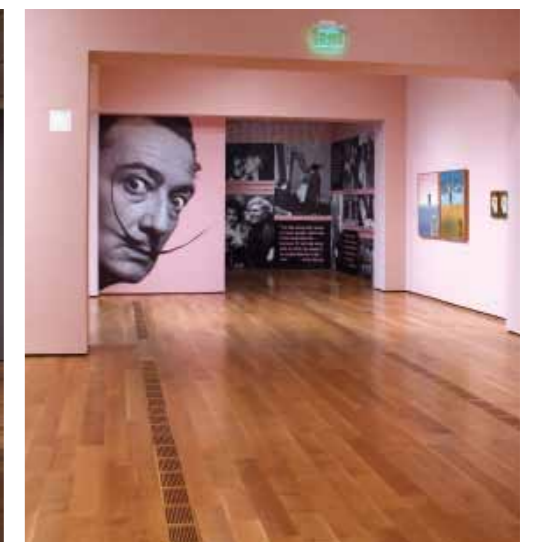
Aquestes idees s'expliquen a través d'un conjunt d'obres dels anys cinquanta i seixanta pertanyents a la Col·lecció d'Art Contemporani de la Fundació "la Caixa", signades per Antonio Saura, Manuel Millares, Antoni Clavé, José Guerrero i l'Equip Crònica, i també per mitjà de peces provinents d'altres institucions, amb pintures molt significatives de Dalí, Picasso i Tàpies, prestades per la Fundació Dalí i per dues institucions barcelonines: el Museu Picasso i la Fundació Antoni Tàpies.

2

3

4

Dalí, Lorca y la Residencia de Estudiantes

CaixaForum, Madrid

Se prestan 5 pinturas, 5 dibujos, 6 libros, 1 folleto, 1 catálogo de exposición y 3 revistas
Septiembre 2010 – enero 2011

CaixaForum de Madrid reúne las figuras de Salvador Dalí y Federico García Lorca para poner de relieve la amistad y la intensa relación intelectual que ambos artistas mantuvieron en el marco de las vanguardias de los años veinte.

La estrecha amistad entre Dalí y Lorca surgió en marzo de 1923, cuando se conocieron en la Residencia de Estudiantes de Madrid, y se mantuvo a lo largo de los años, hasta que en 1929 Dalí viajó a París y Lorca a Nueva York. La muestra analiza, con una mirada inédita, la vinculación entre ambos genios en el marco de las vanguardias internacionales que, para ellos, constituían el horizonte cultural.

Salvador Dalí. Il sogno s'avvicina

Palazzo Reale, Milán

Se prestan 15 óleos, 2 dibujos y 1 obra gráfica
Septiembre 2010 – enero 2011

Integrada por más de 50 obras de Salvador Dalí, esta exposición fue concebida con la intención de profundizar en la rica y compleja relación que se estableció entre el artista y el paisaje; un aspecto poco conocido por el gran público y que ofrece conexiones inesperadas entre Dalí y la pintura renacentista italiana, el surrealismo o la metafísica. Con la muestra, el artista ampurdanés regresa de nuevo a Milán después de la exposición celebrada en octubre de 1954 en la Sala delle Cariatidi del Palazzo Reale, un espacio que le inspiró para el proyecto de su Teatro-Museo de Figueres.

1, 2
Vista interior de algunas salas de CaixaForum Madrid
Vista interior d'algunes sales de CaixaForum Madrid

Dalí, Lorca y la Residencia de Estudiantes

CaixaForum, Madrid

Préstec de 5 pintures, 5 dibuixos, 6 llibres, 1 fullet, 1 catàleg d'exposició i 3 revistes
Setembre 2010 – gener 2011

El CaixaForum de Madrid reuneix les figures de Salvador Dalí i Federico García Lorca per posar en relleu l'amistat i la forta relació intel·lectual que ambdós artistes van mantenir en el marc de les avantguardes dels anys vint.

Dalí i Lorca es van conèixer a la Residencia de Estudiantes de Madrid al mes de març del 1923, i des d'aquell moment, i de manera continuada, van seguir units per una estreta amistat que durà fins al 1929, any en què Dalí va viatjar a París i Lorca a Nova York. La mostra analitza, amb una mirada inédita, la vinculació entre ambdós genis en el marc de les avantguardes internacionals que eren, per a ells, l'horitzó cultural.

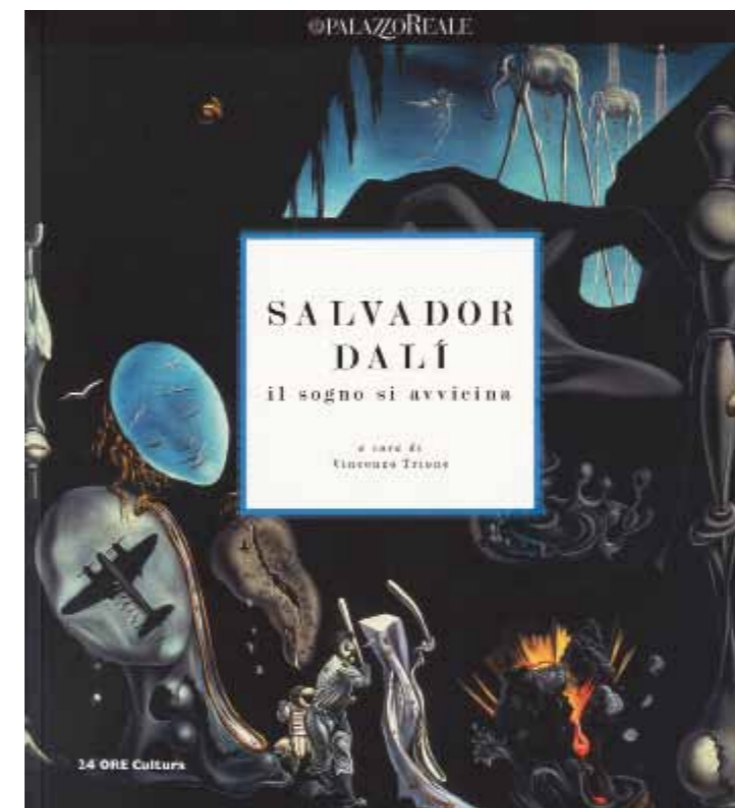
Salvador Dalí. Il sogno s'avvicina

Palazzo Reale, Milà

Préstec de 15 olis, 2 dibuixos i 1 obra gràfica
Setembre 2010 – gener 2011

Exposició integrada per més de 50 obres de Salvador Dalí i concebuda per aprofundir en la relació tan rica i complexa que s'establí entre l'artista i el paisatge; un aspecte poc conegut pel gran públic, que ofereix connexions inesperades entre Dalí i la pintura renacentista italiana, el surrealisme o la metafísica. Amb aquesta mostra, Salvador Dalí torna de nou a Milà després de l'exposició celebrada a l'octubre del 1954 a la Sala delle Cariatidi del Palazzo Reale, un espai que va inspirar l'artista per al projecte del seu Teatro-Museo de Figueres.

3, 4
Catálogo de la exposición Salvador Dalí. Il sogno s'avvicina en el Palazzo Reale de Milán
Catàleg de l'exposició Salvador Dalí. Il sogno s'avvicina al Palazzo Reale de Milà

Joies d'artista. Del modernisme a l'avantguarda

Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC), Barcelona
Se prestan 2 óleos, 2 joyas y 1 fotografía
Octubre 2010 – febrero 2011

Esta exposición permite descubrir una faceta desconocida de algunos de los artistas más importantes del siglo xx: la de diseñadores de joyas. A través de 300 piezas, y por primera vez en nuestro país, joyas, pinturas, esculturas, fotografías y tejidos, entre otros, dialogan a fin de mostrar la importancia de la joya en el proceso creativo artístico. El espectador puede acercarse, así, al mundo de la joyería tanto de artistas catalanes como de sus homólogos internacionales, con figuras que encabezaron las tendencias creativas desde el modernismo hasta las primeras vanguardias históricas.

La muestra tiene como protagonistas a artistas como Auguste Rodin, Hector Guimard, Josef Hoffmann, Josep Llimona, Serrurier-Bovy, Henry van de Velde, Manolo Hugué, Paco Durrio, Xavier Nogués, Pau Gargallo, Max Ernst, Georges Braque, Alexander Calder, Fernand Léger, Charlotte Perriand, Hans Arp, Man Ray, Pablo Picasso, Julio González o Henri Laurens y, sobre todo, Salvador Dalí.

Joies d'artista. Del modernisme a l'avantguarda

Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC), Barcelona
Préstec de 2 olis, 2 joies i 1 fotografia
Octubre 2010 – febrer 2011

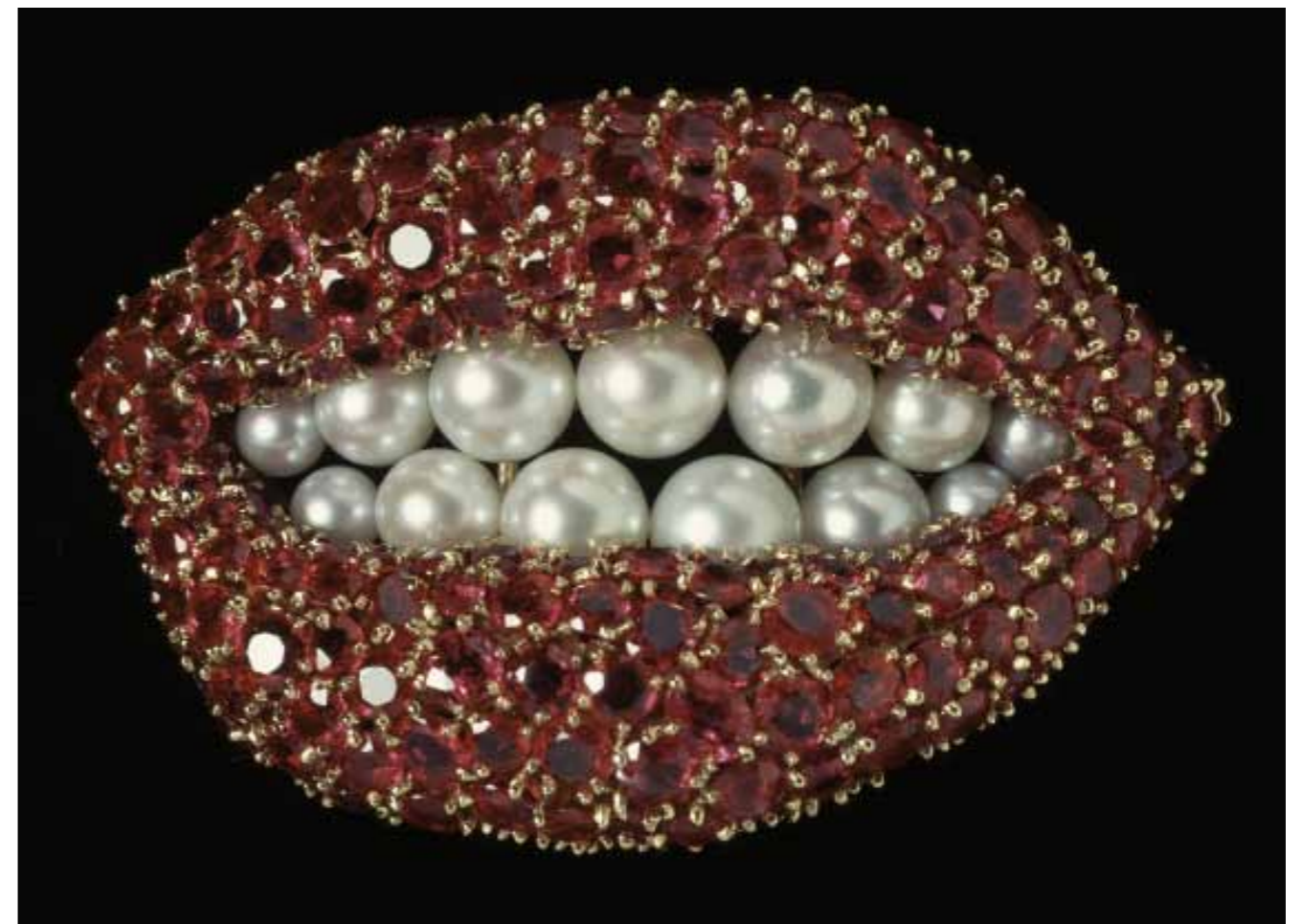
Aquesta exposició permet descobrir una faceta desconeguda d'alguns dels artistes més importants del segle xx pel que fa al disseny de joies. A través de 300 peces, i per primera vegada al nostre país, joies, pintures, escultures, fotografies i teixits, entre d'altres, dialoguen a fi de mostrar la importància de la joia en el procés creatiu artístic. D'aquesta manera, s'ofereix a l'espectador un apropament al món de la joieria tant d'artistes catalans com dels seus homòlegs internacionals, amb figures que van encapçal·lar les tendències creatives de l'època des del modernisme fins a les primeres avantguardes històriques.

La mostra té com a protagonistes noms com ara Auguste Rodin, Hector Guimard, Josef Hoffmann, Josep Llimona, Serrurier-Bovy, Henry van de Velde, Manolo Hugué, Paco Durrio, Xavier Nogués, Pau Gargallo, Max Ernst, Georges Braque, Alexander Calder, Fernand Léger, Charlotte Perriand, Hans Arp, Man Ray, Pablo Picasso, Julio González o Henri Laurens i, sobretot, Salvador Dalí.

1
El pecado original, 1941, obra prestada para la exposición *Joies d'artista, del modernisme a l'avantguarda* en el MNAC de Barcelona
El pecat original, 1941, obra cedida per a l'exposició *Joies d'artista, del modernisme a l'avantguarda* al MNAC de Barcelona

2
Joyas prestadas a la exposición *Joies d'artista, del modernisme a l'avantguarda*
Joies cedides a l'exposició *Joies d'artista, del modernisme a l'avantguarda*

DOCUMENTACIÓN, CATALOGACIÓN E INVESTIGACIÓN

El inventario, la catalogación, la conservación y la divulgación del fondo documental de la Fundación Dalí constituye una de las tareas más importantes del Centro de Estudios Dalinianos. Durante el pasado ejercicio se compraron revistas, folletos y documentos diversos que han enriquecido el fondo ya existente. Con las citadas adquisiciones, los archivos de la Fundación suman actualmente un total de 7300 folletos, 2400 cartas, 8900 libros, 11 060 fotografías, 570 manuscritos, 2000 postales, 4650 revistas y 460 vídeos.

Las labores de documentación, catalogación e investigación que el CED desarrolla continuamente, y que se siguieron llevando a cabo en el 2010, son las siguientes:

- Ampliación de los datos del fondo fotográfico relacionados con la bibliografía, actualización de datos, reconocimiento de personajes, etc. El trabajo constante en este fondo es básico para la realización de cualquier investigación y constituye, al mismo tiempo, una referencia a la hora de ilustrar libros con imágenes diversas. Las 30 peticiones fotográficas recibidas para la edición de libros, para exposiciones y reportajes televisivos o para publicaciones periódicas evidencian esta circunstancia.
- Funcionamiento pleno y formación sobre el programa informático Pandora, una base de datos que permite organizar los materiales de prensa y que facilita la catalogación y la búsqueda dentro de los archivos del CED. El programa se adquirió con una doble voluntad: inventariar la información interna y facilitar la investigación y la obtención de datos a los investigadores.
- Seguimiento y control semanal de todas las subastas relacionadas con Salvador Dalí, tanto a escala nacional como en el ámbito internacional.
- Creación de una nueva base de datos para catalogar el material audiovisual perteneciente al legado del Maestro y a la Fundación. En el marco de esta actuación se ha puesto en marcha un intenso trabajo de investigación y actualización de todo lo relacionado con el citado material: nuevas adquisiciones de DVD, conversión de vídeos VHS y beta a nuevos formatos, establecimiento de contactos con filmotecas y mediatecas, etc.
- Ordenación y reubicación de los folletines de época datados hasta el año 1949. Además, se ha comprado material especial para llevar a cabo una conservación preventiva y evitar la manipulación diaria de estos documentos. Estos cuidados se acentúan con la constante labor de digitalización en que se está trabajando, y que permitirá consultar los folletines en pantalla sin tener que manipularlos físicamente.
- Búsqueda, localización y establecimiento de contactos para el catálogo razonado. El Centro de Estudios Dalinianos continúa elaborando el catálogo razonado de pinturas de Salvador Dalí, con una atención especial al tercer tramo, que estudia los óleos del período comprendido entre los años 1940 y 1951.
- Enriquecimiento del fondo documental con la compra de 110 revistas de época y 140 libros, y con la incorporación de miles de artículos de prensa a la base de datos del CED.
- Revisión de publicaciones de terceros (VEGAP y otras editoriales) que incluyen imágenes de obras de Salvador Dalí. En este ámbito, se lleva a cabo una verificación destinada a garantizar que se utilicen las imágenes apropiadas y que la información publicada sea correcta y el pie de foto exacto.

DOCUMENTACIÓ, CATALOGACIÓ I RECERCA

Una de les tasques més importants del Centre d'Estudis Dalinians consisteix a inventariar, catalogar, conservar i divulgar el fons documental de la Fundació Dalí. Durant l'exercici passat es van comprar revistes, fullets i documents diversos que han enriquit el fons ja existent de la Fundació. Amb les adquisicions del 2010, els arxius sumen actualment un total de 7.300 fullets, 2.400 cartes, 8.900 llibres, 11.060 fotografies, 570 manuscrits, 2.000 postals, 4.650 revistes i 460 vídeos.

Les tasques de documentació, catalogació i recerca que el CED desenvolupa contínuament, i que es van seguir portant a terme el 2010, són les següents:

- Ampliació de les dades del fons fotogràfic relacionades amb la bibliografia, actualització de dates, reconeixement de personatges, etc. El treball constant en aquest fons és bàsic per portar a terme qualsevol investigació, a banda del fet que també constitueix una referència a l'hora d'il·lustrar llibres amb imatges diverses. Aquesta circumstància es fa palesa en les 30 peticions de fotografies rebudes per a l'edició de llibres, per a exposicions i reportatges televisius o per a publicacions periòdiques.
- Funcionament ple i formació sobre el programa informàtic Pandora, una base de dades que permet organitzar els materials de premsa i que en facilita la catalogació i la cerca dins els arxius del CED. L'adquisició d'aquest programa es va fer amb la voluntat d'inventariar la informació interna i de facilitar la recerca i l'obtenció de materials als investigadors.
- Seguiment i control setmanal de totes les subhastes relacionades amb Salvador Dalí, tant a escala nacional com en l'àmbit internacional.
- Creació d'una nova base de dades per catalogar el material audiovisual pertanyent al llegat del Mestre i a la Fundació. Amb aquesta tasca s'ha engegat un intens treball d'investigació i posada al dia de tot allò relacionat amb aquest material; entre d'altres, s'han fet noves adquisicions de DVD, s'han convertit vídeos VHS i beta a nous formats i s'han iniciat contactes amb filmoteques i mediateques.
- Ordenació i reubicació dels fulletons d'època datats fins a l'any 1949. A més, s'ha comprat material especial per portar a terme una conservació preventiva i evitar la manipulació diària d'aquests documents. Aquesta cura s'accentua amb la constant tasca de digitalització en què s'està treballant, i que permetrà consultar els fulletons en pantalla sense haver de manipular-los físicament.
- Recerca, localització i establiment de contactes per al catàleg raonat. El Centre d'Estudis Dalinians continua elaborant el catàleg raonat de pintures de Salvador Dalí, amb una atenció especial en el tercer tram, que estudia els olis del període comprès entre els anys 1940 i 1951.
- Enriqueiment del fons documental amb la compra de 110 revistes d'època, 140 llibres i la incorporació de milers d'articles de premsa a la base de dades del CED.
- Revisió de publicacions de tercers (VEGAP i altres editorials) que inclouen imatges d'obres de Salvador Dalí. En aquest àmbit, es porta a terme una verificació destinada a garantir que s'utilitzin les imatges apropiades i que la informació publicada sigui correcta i els peus de foto, exactes.

- Investigación en el archivo fotográfico de Philippe Halsman en Nueva York. La directora del CED, Montse Aguer, y una de las coordinadoras, Rosa Maria Maurell, viajaron a Nueva York para investigar la relación entre Dalí y Halsman en el fondo del fotógrafo, que hoy custodian sus descendientes. Este trabajo ha permitido ampliar el estudio y la documentación sobre ambos artistas.
- Seguimiento y recopilación diaria de la prensa de ámbito local y estatal. Se presta una atención particular a las noticias relacionadas con Salvador Dalí, el surrealismo y la Fundación Dalí.
- Búsqueda de noticias internacionales de diferentes diarios digitales en las que se habla de la figura de Salvador Dalí y de las actividades llevadas a cabo por nuestra Fundación.
- Selección de noticias para la creación trimestral de un dossier de prensa destinado a nuestros patronos. Este dossier contiene una selección de noticias diversas sobre subastas, inauguraciones de exposiciones, adquisiciones, datos económicos, etc. relacionadas con Salvador Dalí y las actividades que la Fundación desarrolla tanto a escala local y estatal como en el ámbito internacional.

INVESTIGADORES

Cada año, un elevado número de investigadores que trabajan sobre la figura de Salvador Dalí y el movimiento surrealista acuden al Centro de Estudios Dalinianos para documentarse y consultar la variedad de material de que dispone este centro. En el transcurso del 2010, el CED recibió a una quincena de estudiosos interesados en consultar las bases de datos de fotografías, documentos, manuscritos y correspondencia, entre otras.

Entre los temas trabajados por los citados investigadores destacan *La vida secreta de Salvador Dalí*, Dalí y Freud, la Costa Brava y el turismo, el misticismo nuclear, la escenografía de la danza en el siglo xx, la relación entre Chanel y Dalí, el Teatro-Museo Dalí y *Metamorfosis de Narciso*.

Aparte de estas consultas in situ, el CED recibe diariamente vía correo electrónico numerosas preguntas sobre la vida y la obra del Maestro. Estas peticiones se contestan a medida que se reciben, y en cada caso se proporciona la información necesaria para que el solicitante pueda desarrollar el proyecto de investigación previsto. En el 2010 se atendieron un total de 300 peticiones.

1

- Recerca a l'arxiu fotogràfic de Philippe Halsman a Nova York. La directora del CED, Montse Aguer, i una de les coordinadores, Rosa Maria Maurell, van viatjar a Nova York per investigar la relació entre Dalí i Halsman al fons fotogràfic del fotògraf, que avui dia custodien els seus descendents. Aquest treball ha permès ampliar l'estudi i la documentació sobre Salvador Dalí i Halsman.
- Seguiment i recull diari de la premsa d'àmbit local i estatal. Es presta una atenció particular a les notícies relacionades amb Salvador Dalí, el surrealisme i la Fundació Dalí.
- Recerca de notícies internacionals de diferents diaris digitals en què es parla de la figura de Salvador Dalí i de les activitats portades a terme per la nostra Fundació.
- Selecció de notícies per a la creació trimestral d'un dossier de premsa destinat als nostres patrons. Aquest dossier conté una tria de notícies diverses sobre subhastes, inauguracions d'exposicions, adquisicions, dades econòmiques, etc. relacionades amb Salvador Dalí i amb les activitats que la Fundació desenvolupa tant a escala local i estatal com en l'àmbit internacional.

INVESTIGADORS

Cada any, el CED rep un nombre elevat d'investigadors que vénen a documentar-se i a consultar la varietat de material de què disposa aquest centre. Els treballs d'investigació giren a l'entorn de la figura de Salvador Dalí i el moviment surrealista. En el transcurs del 2010, el CED va rebre una quincena d'estudiosos que hi van acudir per consultar les bases de dades de fotografies, documents, manuscrits i correspondència, entre d'altres.

Entre els temes que els investigadors atesos van treballar destaquen *La vida secreta de Salvador Dalí*, Dalí i Freud, la Costa Brava i el turisme, el misticisme nuclear, l'escenografia de la dansa al segle xx, la relació entre Chanel i Dalí, el Teatre-Museu Dalí i *Metamorfosi de Narcís*.

A banda d'aquestes consultes in situ, el CED rep diàriament, via correu electrònic, nombroses preguntes sobre la vida i l'obra de Salvador Dalí. Aquestes peticions es contesten a mesura que arriben, i en cada cas es proporciona la informació necessària perquè el sol·licitant pugui desenvolupar el projecte d'investigació previst. En total, el 2010 es van atendre unes 300 peticions.

2

3

4

1
Uno de los fotógrafos del equipo Gasull Fotografía haciendo reproducciones de obra
Un dels fotògrafs de l'equip Gasull Fotografía fent reproduccions d'obra

2,3
Archivando material del CED
Arxivant material del CED

4
Reunión del equipo del CED
Reunió de l'equip del CED

CONFERENCIAS Y SEMINARIOS ARTÍCULOS

El 4 de marzo, Anna Otero, coordinadora del CED, ofreció una conferencia sobre el préstamo temporal del cuadro *Sueño causado por el vuelo de una abeja...* La charla, abierta a todos los públicos, fue organizada por Amics dels Museus Dalí.

Joan Manuel Sevillano, gerente de la Fundación, participó el 14 de abril en el XII Encuentro de Marcas de Prestigio, organizado en Barcelona por el IESE, con la ponencia titulada «El arte como generador de valor para las marcas de prestigio». El 18 de junio fue invitado como ponente al II Seminario «Arte y Derecho», organizado por el Ilustre Colegio de Abogados de Barcelona.

El 18 junio, el Teatro-Museo recibió la visita de 30 estudiantes de la McIntire School of Commerce de la University of Virginia en el marco de un programa de intercambio con ESADE Global Immersion Experience (GIE). Respondiendo a una de las prioridades de los asistentes —conocer con más detalle las particularidades de la gestión cultural—, la responsable de Marketing de la Fundación, Sílvia Nello, les ofreció la conferencia «La gestión de un museo: particularidades, diferencias y retos».

PUBLICACIONES

Ediciones propias

Les Chants de Maldoror

El Centro de Estudios Dalinianos y el Departamento de Conservación y Restauración de la Fundación Dalí unieron esfuerzos y conocimientos en la realización de este catálogo, que acompañaba la exposición sobre *Les Chants de Maldoror* celebrada en Púbol en el 2010. A través de textos de Montse Aguer, Elisa María Díaz, Juliette Murphy y Pilar Parcerisas, la obra da a conocer y hace evidente la relación entre la obra literaria de Isidore Ducasse y las ilustraciones dalinianas de 1934.

La directora del CED, Montse Aguer, escribió diversos artículos para catálogos de exposiciones en las que la obra y la figura de Dalí tenían un papel especialmente relevante:

- «Le *Rêve de Vénus* de Salvador Dalí: une architecture de l'inconscient», para el catálogo de la exposición *Dreamlands. Des parcs d'attractions aux cités du futur*, celebrada en el Centre Pompidou de París.
- «The Dalí Theatre-Museum in Figueres», para el catálogo de la muestra *Salvador Dalí: The Late Work*, organizada en el High Museum of Art de Atlanta (EE.UU.).
- «Tra estetica e metamorfosi paranoica del paesaggio», para el catálogo de la exposición celebrada en el Palazzo Reale de Milà.

El secretario general de la Fundación, Lluís Peñuelas, colaboró en la obra colectiva *Tratado de fundaciones*, publicada en el 2010, para la cual redactó el capítulo dedicado a las diferencias entre las fundaciones de competencia catalana y las de competencia estatal. También fue el autor de los textos sobre «La financiación privada de los museos», para el Máster de Museología de la Universidad de Granada. Además, a lo largo del curso 2010-2011, Lluís Peñuelas impartió las asignaturas de Gestión Museística y Derecho de los Museos en el marco del Máster de Gestión Cultural de la Universitat Pompeu Fabra y el Diploma de Posgrado en Gestión Museística de este mismo centro académico.

Carme Ruiz, coordinadora del CED, escribió el artículo «Salvador Dalí y la ciencia, más allá de una simple curiosidad», que relacionaba a Salvador Dalí con la ciencia y que fue publicado en el número 13 del mes de junio de la revista *Pasaje a la Ciencia*, del IES Antonio de Mendoza, en Alcalá la Real. Por su parte, Nuri Aldeguer, responsable del Servicio Educativo, publicó en el bisemanario *Hora Nova* un artículo sobre la oferta educativa de la Fundación Dalí. Finalmente, Juliette Murphy, especialista en grabado de nuestra institución, describió en el diario *El Punt* los contenidos y el objetivo de la exposición *Les Chants de Maldoror*.

CONFERÈNCIES I SEMINARIS ARTICLES

El 4 de març, Anna Otero, coordinadora del CED, va oferir una conferència sobre el préstec temporal del quadre *Somni causat pel vol d'una abella...* Aquesta xerrada, oberta a tots els públics, va ser organitzada pels Amics dels Museus Dalí.

El 14 d'abril, Joan Manuel Sevillano, gerent de la Fundació, va participar en la XII Trobada de Marques de Prestigi, organitzada per l'IESE a Barcelona, amb la ponència titulada «L'art com a generador de valor per a les marques de prestigi», en què assenyalava el potencial de la creació artística com a generadora sostenible de valor per a aquest tipus de marques. El 18 de juny, a més, va ser convidat com a ponent al II Seminari «Art i dret», organitzat per l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona.

El 18 de juny, 30 estudiants de la McIntire School of Commerce de la University of Virginia van visitar el Teatre-Museu en el marc del programa d'intercanvi amb ESADE Global Immersion Experience (GIE). Una de les seves prioritats era conèixer amb més detall les particularitats de la gestió cultural. La responsable de Màrqueting de la Fundació, Sílvia Nello, els oferí la conferència «La gestió d'un museu: particularitats, diferències i reptes».

PUBLICACIONS

Edicions pròpies

Les Chants de Maldoror

El Centre d'Estudis Dalinians i el Departament de Conservació i Restauració de la Fundació Dalí van unir esforços i coneixements en aquest catàleg, que acompanyava l'exposició sobre *Les Chants de Maldoror* celebrada a Púbol el 2010. El llibre conté textos de Montse Aguer, Elisa María Díaz, Juliette Murphy i Pilar Parcerisas mitjançant els quals es dona a conèixer i es fa evident la relació entre l'obra literària d'Isidore Ducasse i les il·lustracions dalinianes del 1934.

La directora del CED, Montse Aguer, va escriure diversos articles per a catàlegs d'exposicions en què l'obra i la figura de Dalí tenien un paper molt rellevant:

- «Le *Rêve de Vénus* de Salvador Dalí: une architecture de l'inconscient», per al catàleg de *Dreamlands. Des parcs d'attractions aux cités du futur*, exposició celebrada al Centre Pompidou de París.
- «The Dalí Theatre-Museum in Figueres», per al catàleg de la mostra *Salvador Dalí: The Late Work*, organitzada al High Museum of Art d'Atlanta (EUA).
- «Tra estetica e metamorfosi paranoica del paesaggio», per al catàleg de l'exposició celebrada al Palazzo Reale de Milà.

El secretari general de la Fundació, Lluís Peñuelas, va col·laborar en l'obra col·lectiva *Tratado de fundaciones*, publicada el 2010, per a la qual redactà el capítol dedicat a les diferències entre les fundacions de competència catalana i les de competència estatal. També va ser l'autor de «La financiación privada de los museos», amb textos per al Màster de museologia de la Universidad de Granada. Al llarg del curs 2010-2011, Lluís Peñuelas va impartir assignatures sobre gestió museística i dret dels museus en el marc del Màster de gestió cultural de la Universitat Pompeu Fabra i del Diploma de postgrau en gestió museística d'aquest mateix centre acadèmic.

Carme Ruiz, coordinadora del CED, va escriure un article que relacionava Salvador Dalí amb la ciència titulat «Salvador Dalí y la ciencia, más allá de una simple curiosidad»; el text es va publicar en el número 13, del mes de juny, de la revista *Pasaje a la Ciencia*, de l'IES Antonio de Mendoza, a Alcalá la Real. Nuri Aldeguer, responsable del Servei Educatiu, va publicar al bisetmanari *Hora Nova* un article sobre l'oferta educativa de la Fundació Dalí; finalment, Juliette Murphy, especialista en gravat de la nostra institució, va descriure els continguts i l'objectiu de l'exposició *Les Chants de Maldoror* al diari *El Punt*.

ÁREA DE DIFUSIÓN Servicio Educativo

El 2010 fue un año intenso en el área educativa de la Fundación Dalí. Con motivo de la exposición temporal de la obra *Sueño causado por el vuelo de una abeja...*, y también para la muestra temporal *Dalí + Disney = Destino*, se elaboraron materiales, se organizaron actividades y visitas especiales y se hizo difusión en las escuelas. Así mismo, con la colaboración de Barcelona Multimedia y en el marco del Plan Avanza, se puso en marcha un trabajo de mejora del apartado del Servicio Educativo en la web de la Fundación y, como novedad especial, se comenzó a utilizar las redes sociales como canal de difusión. Cabe destacar particularmente el aumento en el número de colaboradores del Servicio Educativo, con la incorporación del equipo de educadores de la empresa de servicios culturales Terramar y de Petra Vlasman, artista y profesora de fotografía y de apreciación del arte, además de los educadores de la empresa de servicios educativos Educ'art, con la que trabajamos ya desde el año 2000. El incremento y la diversificación de los colaboradores nos permite ampliar la oferta de actividades y de visitas y, en definitiva, enriquecer el conjunto de nuestras propuestas.

En lo que se refiere a las visitas-taller, que representan el grueso de la actividad educativa, en el 2010 se organizaron 1015 para más de 30 000 estudiantes, es decir, un 7% más que en el 2009, dato que resulta especialmente positivo teniendo en cuenta la crisis económica global.

En cuanto al perfil de los grupos atendidos, un 60% fueron alumnos de ESO, seguidos de los de primaria (23%), bachillerato (8%) y educación infantil (4%), de las visitas familiares y de adultos (2% cada modalidad) y de los estudiantes universitarios (1%). Si nos fijamos en la demanda de idiomas, continúa dominando el catalán, con un 49%, seguido del francés (32%), el inglés (10%), el alemán (5%) y el español (4%); también se realizan algunas visitas en holandés y en italiano. En relación con años anteriores, sorprende el espectacular incremento de las visitas de ESO, que pasaron de un 40% en el 2009 a un 60% en el 2010.

Como ya se ha comentado en otras ocasiones, uno de los elementos que nos ayudan a hacer balance de este servicio son las encuestas que se hacen a los responsables de los grupos, que arrojan unos resultados altamente satisfactorios.

En el año 2010, desde el Servicio Educativo se dedicó una atención especial a la obra *Sueño causado por el vuelo de una abeja...*, propiedad del Museo Thyssen-Bornemisza de Madrid y en exposición temporal en el Teatro-Museo del 9 de febrero al 2 de mayo. En colaboración con Barcelona Multimedia se editaron unos materiales didácticos interactivos en la web de la Fundación, con recursos para los estudiantes y juegos para todos los públicos, y también un desplegable especial que reproducía la obra a tamaño real. Al

ÀREA DE DIFUSIÓ Servei Educatiu

L'any 2010 va ser un any intens en l'àrea educativa de la Fundació Dalí. Amb motiu de l'exposició temporal de l'obra *Somni causat pel vol d'una abella...*, i també per a la mostra temporal *Dalí + Disney = Destino*, es van elaborar materials, es van dur a terme activitats i visites especials i es va fer difusió a les escoles. Així mateix, es va posar en marxa en col·laboració amb Barcelona Multimedia, en el marc del Pla Avanza, un treball de millora de l'apartat del Servei Educatiu al web de la Fundació i, com a novetat especial, es van començar a utilitzar les xarxes socials com a canal de difusió. Cal destacar particularment l'augment que va experimentar el nombre de col·laboradors del Servei Educatiu, amb la incorporació de l'equip d'educadors de l'empresa de serveis culturals Terramar i de Petra Vlasman, artista i professora de fotografia i d'apreciació de l'art, a més dels educadors de l'empresa de serveis educatius Educ'art, amb la qual ja treballàvem des de l'any 2000. L'increment i la varietat del grup de col·laboradors ens permet ampliar i diversificar l'oferta d'activitats i visites i, en definitiva, enriquir el conjunt de les nostres propostes.

Quant a les visites taller, que representen el gruix principal de l'activitat educativa, l'any 2010 se'n van organitzar 1.015 per a més de 30.000 estudiants, és a dir, un 7% més que el 2009, dada que resulta especialment positiva tenint en compte la crisi econòmica global.

Si ens fixem en el perfil dels grups atesos, un 60% són alumnes d'ESO, seguits dels de primària (23%), batxillerat (8%) i infantil (4%), de les visites familiars i d'adults (2% cada modalitat) i dels estudiants universitaris (1%). Quant a la demanda d'idiomes, continua dominant el català, amb un 49%, seguit del francès (32%), l'anglès (10%), l'alemany (5%) i el castellà (4%); també es fan algunes visites en holandès i en italià. Amb relació a anys anteriors sorprèn l'espectacular increment de les visites d'ESO, que van passar d'un 40% el 2009 a un 60% el 2010.

Com ja s'ha comentat en altres ocasions, un dels elements que ens ajuden a fer balanç d'aquest servei són les enquestes que es fan als responsables dels grups, amb uns resultats altament satisfactoris.

L'any 2010 vam dedicar una atenció especial a l'obra *Somni causat pel vol d'una abella...*, propietat del Museo Thyssen-Bornemisza de Madrid i en exposició temporal al Teatre-Museu del 9 de febrer al 2 de maig. En col·laboració amb Barcelona Multimedia es van editar uns materials didàctics interactius al web de la Fundació, amb recursos per als estudiants i jocs per a tots els públics, i també un desplegable especial que reproduïa l'obra a mida real. Alhora, es va fer una important tasca de difusió adreçada al gran públic i al sector escolar per tal de donar al màxim nombre de

mismo tiempo se llevó a cabo una importante labor de difusión dirigida tanto al gran público como al sector escolar a fin de dar al máximo número de personas la oportunidad de disfrutar de una obra capital de Salvador Dalí.

Con motivo del lanzamiento mundial de la película *Fantasia* de Disney en formato Blu-ray, que tuvo lugar en el Teatro-Museo Dalí, y de la exposición *Dalí + Disney = Destino*, que la Fundación Dalí organizó con dibujos y fotografías procedentes de sus fondos, se desarrolló una amplia labor de difusión, también dirigida al sector escolar, para dar a conocer el corto *Destino*, un interesante trabajo fruto de la relación entre Salvador Dalí y Walt Disney. Además, se editó un desplegable que recogía todo este material, en gran parte inédito, y la exposición se incorporó al recorrido de las visitas didácticas.

En el curso del 2010 se añadieron nuevas visitas al programa existente. La titulada «¡Surrealízate!»,

creada y realizada por Petra Vlasman, es una visita para mirar y experimentar, con diferentes niveles de aplicación para públicos diversos, estudiantes y familias; se trata de una propuesta que permite experimentar, a través de juegos visuales, las capacidades y las posibilidades que todos tenemos de percibir, interpretar y crear. También se ideó una visita familiar especial que llevaba por nombre «Surrealízate con Disney». En cuanto a la visita «El Teatro-Museo Dalí: se levanta el telón», realizada por Terramar y dirigida a los estudiantes de ESO, se centra en el Teatro-Museo como espacio de puesta en escena de la obra daliniana. Estas nuevas visitas se suman a las catorce ya existentes y conforman, en su conjunto, un completo y exhaustivo programa educativo sobre Salvador Dalí y sus museos.

Un año más, la Fundación ha seguido contando con la colaboración del Consell Comarcal de l'Alt Empordà, que subvenciona las visitas didácticas realizadas por los centros educativos de la comarca

persones l'oportunitat de gaudir d'una obra cabdal de Salvador Dalí.

Amb motiu del llançament mundial de la pel·lícula *Fantasia* de Disney en format Blu-ray, al Teatre-Museu Dalí, i de l'exposició *Dalí + Disney = Destino*, que la Fundació Dalí va organitzar amb dibuixos i fotografies procedents dels seus fons, el Servei Educatiu va desenvolupar una àmplia tasca de difusió, també dirigida al sector escolar, per tal de donar a conèixer el curt *Destino*, un interessant treball fruit de la relació entre Salvador Dalí i Walt Disney. Es va editar un desplegable que recollia tot aquest material, en bona part inèdit, i l'exposició s'incorporà al recorregut de les visites didàctiques.

En el transcurs del 2010 es van afegir noves visites al programa existent. La titulada «Surrealítza't!», creada i realitzada per Petra Vlasman, és una visita per mirar i experimentar, amb diferents nivells d'aplicació per a públics ben diversos, estudiants

i famílies; es tracta d'una proposta que permet experimentar, a través de jocs visuals, les capacitats i les possibilitats que tots tenim de percebre, interpretar i crear. També es va idear una visita familiar especial que duia per nom «Surrealítza't amb Disney». La visita «El Teatre-Museu Dalí: s'aixeca el teló», creada per Terramar i adreçada als estudiants d'ESO, se centra en el Teatre-Museu com a posada en escena de l'obra daliniana. Aquestes noves visites se sumen a les catorze ja existents i conformen així un complet i exhaustiu programa educatiu sobre Salvador Dalí i els seus museus.

Destaquem, un any més, la col·laboració amb el Consell Comarcal de l'Alt Empordà, que es concreta en la subvenció de visites didàctiques per a les escoles de la comarca i que permet facilitar el coneixement del Museu Dalí als escolars de la seva àrea d'influència. El 2010, d'aquesta subvenció, que té molta demanda entre les escoles i els instituts de la comarca, se'n van beneficiar disset grups escolars.

1

2

1, 2, 6, 7
Visita familiar "Surrealízate!"
Visita familiar "Surrealítza't!"

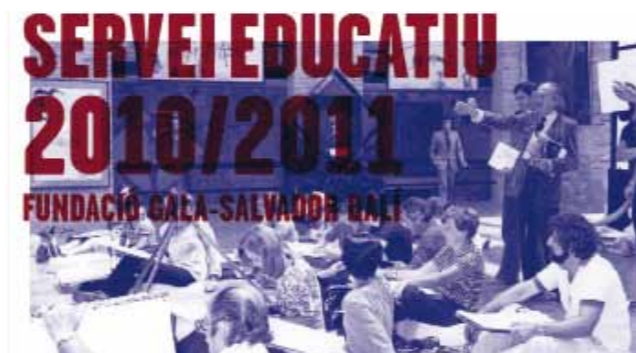
3
Niños de Infantil visitando
la Casa de Portlligat
Nens d'Infantil visitant
la Casa de Portlligat

4, 8
Publicaciones del Servicio
Educativo
Publicacions del Servei
Educatiu

5, 9
Algunos trabajos del taller
"Surrealízate!"
Alguns treballs del taller
"Surrealítza't!"

3

4

5

6

7

SOMNI CAUSAT PEL VOL
D'UNA ABELLA AL VOLTANT
D'UNA MAGRANA UN SEGON
ABANS DE DESPERTAR
1944
Oli sobre taula
51 x 41 cm
Museo Thyssen-Bornemisza, Madrid

Teatre-Museu Dalí de Figueres
Del 9 de febrer al 2 de maig del 2010

8

9

y permite facilitar el conocimiento del Museo Dalí a los escolares de su área de influencia. Se trata de una ayuda que tiene una gran demanda entre las escuelas e institutos de la comarca y de la que en el pasado ejercicio se beneficiaron 17 grupos escolares.

Desde el inicio del curso 2010-2011, la Fundación participa así mismo en el programa Indika de Patrimonio Cultural y Educación de la Diputación de Girona, a través del cual los escolares de la provincia se pueden beneficiar de importantes descuentos en el coste de las actividades propuestas. Este programa tiene como principal finalidad fomentar el conocimiento y la protección del patrimonio cultural entre los jóvenes, con el convencimiento de que la educación representa el mejor aval para la defensa del legado cultural. De la misma forma, mediante la interpretación preparada por los profesionales de los diferentes espacios, se quiere conseguir que los escolares asimilen el patrimonio como propio y desarrollen su identidad cultural. La Fundación Dalí, a través del Servicio Educativo, participa con quince propuestas diferentes dirigidas a todos los niveles educativos, desde infantil hasta bachillerato, a fin de visitar los tres espacios dalinianos: el Teatro-Museo Dalí de Figueres, el Castillo Gala Dalí de Púbol y la Casa Salvador Dalí de Portlligat.

Un año más, el Servicio Educativo participó en el Concurso Infantil de Pintura Rápida del GEIEG de Girona, que en el 2010 celebraba su trigésima séptima edición, a través de su presencia como miembro del jurado y de la cesión de un premio especial para la escuela con más alumnos premiados. El propio Salvador Dalí participó en este concurso en los años 1924 y 1925, y obtuvo el Premio Extraordinario.

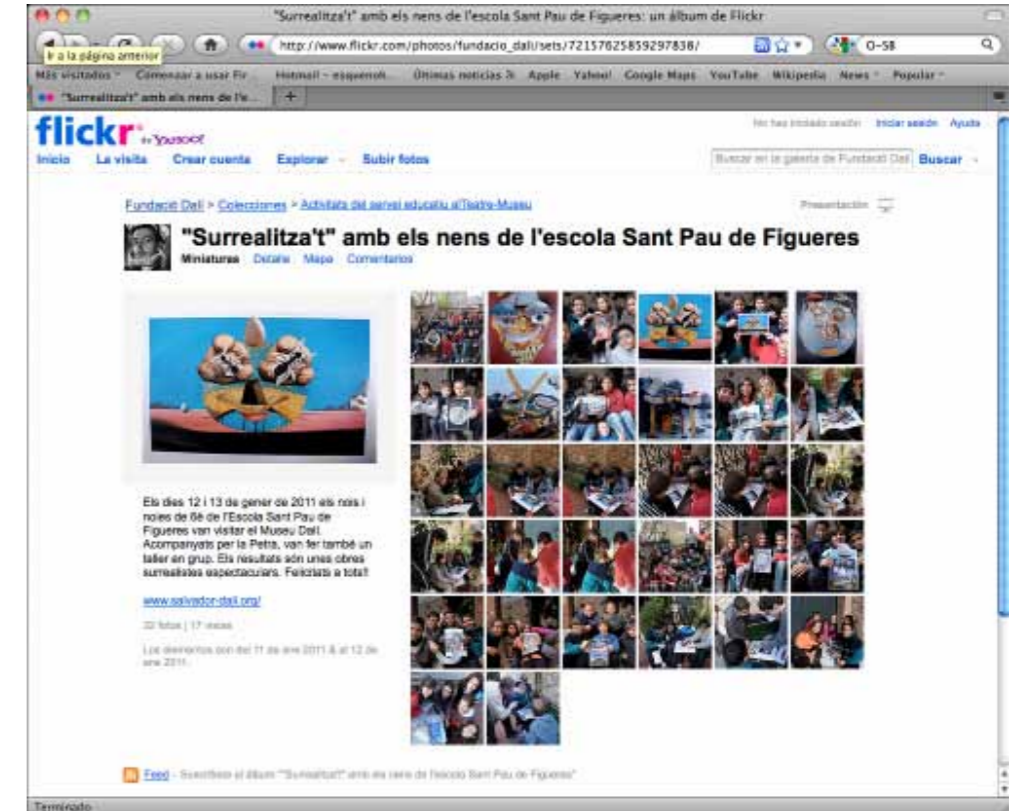
Cabe recordar, por último, que todos los escolares de Figueres, La Pera y Cadaqués se benefician de la entrada gratuita al Teatro-Museo Dalí, al Castillo de Púbol y a la Casa Salvador Dalí de Portlligat, si los visitan con el centro escolar. También los menores de nueve años disfrutan de entrada gratuita a cualquiera de los museos Dalí.

Des de l'inici del curs 2010-2011, la Fundació participa així mateix en el programa Indika de Patrimoni Cultural i Educació de la Diputació de Girona, a través del qual els escolars de les comarques gironines es poden beneficiar de descomptes importants en el cost de les activitats proposades. La principal finalitat del programa és fomentar el coneixement i la protecció del patrimoni cultural entre els joves, amb el convenciment que l'educació representa el millor aval per a la defensa del llegat cultural. De la mateixa manera, mitjançant la interpretació preparada pels professionals dels diferents espais es vol aconseguir que els escolars assimilïn el patrimoni com a propi i desenvolupin la seva identitat cultural. La Fundació Dalí, a través del Servei Educatiu, hi participa amb 15 propostes diferents adreçades a tots els nivells educatius, des d'infantil fins a batxillerat, per tal de visitar els diferents espais dalinians: el Teatre-Museu Dalí de Figueres, el Castell Gala Dalí de Púbol i la Casa Salvador Dalí de Portlligat.

A més, el Servei Educatiu va participar novament en el Concurs Infantil de Pintura Ràpida del GEIEG de Girona, que el 2010 celebrava la trenta-setena edició, com a membre del jurat i amb un premi especial per a l'escola amb més alumnes premiats. Els anys 1924 i 1925 el mateix Salvador Dalí va participar en aquest concurs, en què li fou concedit el Premi Extraordinari.

Recordem que tots els escolars de Figueres, la Pera i Cadaqués tenen l'entrada gratuïta al Teatre-Museu Dalí, al Castell de Púbol i a la Casa Salvador Dalí de Portlligat si els visiten amb el centre escolar. Els menors de nou anys gaudeixen així mateix d'entrada gratuïta en qualsevol dels museus Dalí.

- 1 El Servicio Educativo en Flickr
El Servei Educatiu a Flickr
- 2 Visita de un Casal de verano al Castillo de Púbol
Visita d'un Casal d'estiu al Castell de Púbol
- 3, 5 Niños de Infantil realizando la visita-taller *Los sueños de Dalí*
Nens d'Infantil realitzant la visita-taller *Els somnis de Dalí*
- 4 Alumnos de Secundaria visitando el Teatro-Museo Dalí
Alumnes de Secundària visitant el Teatre-Museu Dalí

1

2

3

4

5

04

PROMOCIONAR
PROMOCIONAR

COMUNICACIÓN

ACCIONES DE COMUNICACIÓN

En materia de comunicación, en el año 2010 destacaron tres presentaciones que generaron una gran repercusión: el 8 de febrero, el préstamo de la obra *Sueño causado por el vuelo de una abeja en torno a una granada un segundo antes de despertarse*, procedente del Museo Thyssen-Bornemisza; el 7 de junio, la adquisición de materiales originales que se conservan en el Centro de Estudios Dalinianos; y el 4 de noviembre, la presentación mundial, en el Teatro-Museo Dalí, de las películas *Fantasia* y *Fantasia 2000* en formato Blu-ray, por la factoría Disney.

Además de breves comunicados dirigidos a los medios para informarles de la reapertura de las casas-museo, del incremento de visitantes experimentado en el 2010 o de la venta anticipada de entradas al Museo de Figueres, se llevaron a cabo las siguientes acciones de comunicación:

12 de marzo: inauguración en Púbol de la exposición *Les Chants de Maldoror*, con la presencia del Hble. Sr. Joaquim Nadal, *conseller* de Política Territorial y Obras Públicas de la Generalitat de Catalunya, Montse Aguer, directora del CED, y Juliette Murphy, comisaria de la muestra.

19 de abril: presentación de la Memoria 2009, a cargo de Lluís Peñuelas, Montse Aguer y Joan Manuel Sevillano.

18 de mayo: celebración del Día Internacional de los Museos, instituido por el ICOM, con una acción web consistente en destacar una pieza del Teatro-Museo Dalí en el marco de la actividad «Descubre una joya del Museo». La obra escogida en esta ocasión fue *Palacio del Viento*.

7 de junio: presentación de documentación y material —con algunas piezas inéditas— adquiridos por el Centro de Estudios Dalinianos. Montse Aguer y Antoni Pitxot mostraron una parte de los originales en un montaje para la prensa, y todos se pudieron ver en una proyección sobre pantalla grande mientras se describían y se contextualizaban.

14 de julio: sentencia favorable a la Fundación Dalí contra el autodenominado *Museo Dalí* de Berlín.

30 de julio: firma de un convenio con Comerç Figueres para difundir el Teatro-Museo Dalí de Noche y promocionar la ciudad de manera conjunta.

27 de agosto: presentación de la adquisición de la obra *Las Férias de Figueres*, a cargo de Montse Aguer.

10 de septiembre: Noche Blanca en el Teatro-Museo Dalí, consistente en abrir las puertas del centro en horario nocturno la víspera de la Fiesta Nacional de Cataluña.

27 de septiembre: concesión, por la Diputación de Girona, del programa Indika, que contribuye a fomentar el conocimiento y la protección del patrimonio cultural entre los jóvenes.

4 de noviembre: inauguración de la exposición *Dalí + Disney = Destino*, con motivo de la presentación mundial de las películas *Fantasia* y *Fantasia 2000* en formato Blu-ray. El acto estuvo a cargo de Joan Manuel Sevillano, gerente de la Fundación Dalí, Montse Aguer, directora del CED, y David Bossert, director creativo de los Estudios Disney.

COMUNICACIÓ

ACCIONS DE COMUNICACIÓ

En matèria de comunicació, durant l'any 2010 van destacar tres presentacions per la repercussió que van generar: el 8 de febrer, el préstec de l'obra *Somni causat pel vol d'una abella al voltant d'una magrana un segon abans de despertar-se*, provinent del Museo Thyssen-Bornemisza; el 7 de juny, l'adquisició de materials originals que es conserven al Centre d'Estudis Dalinians; i el 4 de novembre, la presentació mundial, al Teatre-Museu Dalí, de les pel·lícules *Fantasia* i *Fantasia 2000* en format Blu-ray, per la factoría Disney.

Al marge de breus comunicats adreçats als mitjans per informar-los de la reobertura de les cases-museu, de l'increment de visitants experimentat el 2010 o de la venda anticipada d'entrades al Museu de Figueres, es van dur a terme les accions de comunicació que es detallen a continuació:

12 de març: inauguració a Púbol de l'exposició *Les Chants de Maldoror*, amb la presència de l'Hble. Sr. Joaquim Nadal, *conseller* de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya, Montse Aguer, directora del CED, i Juliette Murphy, *comissària* de la mostra.

19 d'abril: presentació de la Memòria 2009, a càrrec de Lluís Peñuelas, Montse Aguer i Joan Manuel Sevillano.

18 de maig: celebració del Dia Internacional dels Museus, instituit per l'ICOM, amb una acció web que consistia a destacar una peça del Teatre-Museu Dalí dins l'activitat «Descobreix una joia del Museu». En aquesta ocasió es va escollir l'obra *Palau del Vent*.

7 de juny: presentació de documentació i material —amb algunes peces inèdites— adquirits pel Centre d'Estudis Dalinians. Montse Aguer i Antoni Pitxot van mostrar una part dels originals en un muntatge per a la premsa, i tots es van poder veure en una projecció sobre pantalla gran mentre es descrivien i es contextualitzaven.

14 de juliol: sentència favorable a la Fundació Dalí contra l'autoanomenat *Museu Dalí* de Berlín.

30 de juliol: signatura d'un conveni amb Comerç Figueres per difondre el Teatre-Museu Dalí de Nit i promocionar la ciutat de manera conjunta.

27 d'agost: presentació de l'adquisició de l'obra *Les Feries de Figueres*, a càrrec de Montse Aguer.

10 de setembre: Nit Blanca al Teatre-Museu Dalí, consistent a obrir les portes d'aquest centre en horari nocturn la vigília de la Diada de Catalunya.

27 de setembre: concessió, per la Diputació de Girona, del programa Indika, que contribueix a fomentar el coneixement i la protecció del patrimoni cultural entre els joves.

4 de novembre: inauguració de l'exposició *Dalí + Disney = Destino*, amb motiu de la presentació mundial de les pel·lícules *Fantasia* i *Fantasia 2000* en format Blu-ray. L'acte va anar a càrrec de Joan Manuel Sevillano, gerent de la Fundació Dalí, Montse Aguer, directora del CED, i David Bossert, director creatiu dels Estudis Disney.

REPORTAJES Y ENTREVISTAS

La cadena americana CNN emitió un capítulo del programa Revealed, con John Malkovich, que incluía la visita que el actor había realizado al Teatro-Museo Dalí en el verano del 2009, acompañado por Montse Aguer. En mayo, en la BBC1 se pudo ver la serie *Modern Masters*, producida durante el 2009, que dedicaba uno de sus cuatro capítulos a Salvador Dalí; este programa en concreto tuvo una audiencia de más de un millón y medio de espectadores.

Portlligat atrajo la mayoría de los reportajes televisivos realizados durante el 2010: TV3 llevó hasta esta famosa cala programas como *Temps d'aventura* y *Km33*; Antena 3, el magazín de tarde *3D*; la Cuatro, el programa *Tu vista favorita*; y TVE, *Destino España*. En el ámbito internacional, se interesaron por los museos dalinianos Rede Globo y la productora KN Video, ambas brasileñas, para el programa *Viagem sem fim*; la televisión nacional finesa para el programa *Linnan tähdet*; una productora japonesa para una serie documental que se emite por el *smartphone* de la compañía Docomo; y también la segunda cadena rumana, entre otras. TV3 filmó en el museo figuerense la actuación de un grupo de hip-hop; la inserción sería proyectada durante el concierto de Año Nuevo, interpretado por la Simfónica de Coblá i Corda de Catalunya y grabado en el Teatro Jardí de Figueres.

Durante el ejercicio 2010, los directivos de la Fundación atendieron a diversos medios de comunicación. Ramon Boixadós fue entrevistado por Martí Saballs, subdirector de *Expansión* en Cataluña, por Santi Coll, director del semanario *L'Empordà*, y por Florinda Salinas, de la revista *Telva*, para un reportaje sobre las infantas. Montse Aguer explicó la relación de Dalí con la Cataluña Norte para la Xarxa de Televisions Locals, habló de los museos Dalí en la edición de verano del programa *A vivir que son dos días*, de la Cadena SER, y atendió al canal Odyssee de la francesa TF1. Joan Manuel Sevillano concedió entrevistas a los estudiantes de la Facultad de Economía y Empresa de la Universitat de Barcelona, a Thane Peterson, de la prestigiosa revista de arte americana *ARTnews*, y a Kelly Crow, de *The Wall Street Journal*. Fue entrevistado también por Kristiane Larssen, del diario noruego *Dagens Næringsliv*, Graham Keeley, del rotativo británico *The Times*, Àlex Salmon, director de *El Mundo* en Cataluña, el programa Cultural-es de TVE, Rebeca Carranco, corresponsal de *El País*, y Michio Hayashi, del diario económico japonés *Yomiuri Shimbun*. Jordi Artigas, coordinador de las casas-museo, habló para los informativos de TVE sobre los años que Dalí vivió en Portlligat. Finalmente, Irene Civil, responsable del Departamento de Conservación y Restauración, fue entrevistada por la crítica de arte Marga Perera para un artículo publicado en la revista *Tendencias del Mercado del Arte*.

1

2

3

4

1, 3, 4
Presentación mundial de *Fantasia* y *Fantasia 2000*
Presentació mundial de *Fantasia* i *Fantasia 2000*

2
Medios de comunicación en la presentación de la obra *Sueño causado por el vuelo...*
Mitjans de comunicació a la presentació de l'obra *Somni causat pel vol...*

REPORTATGES I ENTREVISTES

La cadena americana CNN va emetre un capítol del programa Revealed, amb John Malkovich, que incloïa la visita que l'actor havia fet al Teatre-Museu Dalí a l'estiu del 2009, acompanyat per Montse Aguer. Al maig es va poder veure a la BBC1 la sèrie *Modern Masters*, produïda durant el 2009, que dedicava un dels quatre capítols a Salvador Dalí; aquest programa en concret va tenir una audiència de més d'un milió i mig de telespectadors.

Portlligat va atraure la majoria de reportatges televisius durant l'any 2010: TV3 hi va portar programes com ara *Temps d'aventura* i *Km33*, Antena 3 el magazín de tarda *3D*, Cuatro el programa *Tu vista favorita*, i TVE *Destino España*. En l'àmbit internacional, es van interessar pels museus dalinians Rede Globo i la productora KN Video, ambdues brasileres, per al programa *Viagem sem fim*, la televisió nacional finesa per al programa *Linnan tähdet*, una productora japonesa per a una sèrie documental que s'emet per l'*smartphone* de la companyia Docomo; i també la segona cadena rumanesa, entre d'altres. TV3 va filmar al museu figuerenc l'actuació d'un grup de hip-hop; la inserció seria projectada durant el concert de cap d'any, interpretat per la Simfónica de Coblá i Corda de Catalunya i enregistrat al Teatre Jardí de Figueres.

Durant l'exercici 2010 els directius de la Fundació van atendre diversos mitjans de comunicació. Ramon Boixadós va ser entrevistat per Martí Saballs, subdirector d'*Expansión* a Catalunya, per Santi Coll, director del setmanari *L'Empordà*, i per Florinda Salinas, de la revista *Telva*, per a un reportatge sobre les infantas. Montse Aguer va explicar la relació de Dalí amb la Catalunya Nord per a la Xarxa de Televisions Locals, va parlar dels museus Dalí en l'edició estiuenca del programa *A vivir que son dos días*, de la Cadena SER, i va atendre el canal Odyssee de la francesa TF1. Joan Manuel Sevillano va concedir entrevistes als estudiants de la Facultat d'Economia i Empresa de la Universitat de Barcelona, a Thane Peterson, de la prestigiosa revista d'art americana *ARTnews*, i a Kelly Crow, de *The Wall Street Journal*. Fou entrevistat així mateix per Kristiane Larssen, del diari noruec *Dagens Næringsliv*, Graham Keeley, del rotatiu britànic *The Times*, Àlex Salmon, director d'*El Mundo* a Catalunya, el programa Cultural-es de TVE, Rebeca Carranco, corresponsal d'*El País*, i Michio Hayashi, del diari econòmic japonès *Yomiuri Shimbun*. Jordi Artigas, coordinador de les cases-museu, va parlar per als informatius de TVE sobre els anys que Dalí va viure a Portlligat. Finalment, Irene Civil, responsable del Departament de Conservació i Restauració, va ser entrevistada per la crítica d'art Marga Perera per a un article publicat en la revista *Tendencias del Mercado del Arte*.

5, 6
Montse Aguer y Joan Manuel Sevillano atendiendo a los medios en la presentación de *Dalí+Disney=Destino*
Montse Aguer i Joan Manuel Sevillano atenent els mitjans a la presentació de *Dalí+Disney=Destino*

5

6

OTRAS ACCIONES DE COMUNICACIÓN

Tanto en la prensa internacional como en la nacional tuvieron una presencia notable algunas actividades que, si bien no habían sido organizadas por la Fundación Dalí, sí contaban con obra cedida por la entidad. Es el caso de las exposiciones Dalí: The Late Work, celebrada en el High Museum of Art de Atlanta, Salvador Dalí. Il sogno s'avvicina, en el Palazzo Reale de Milán, Humà, massa humà, en el CaixaForum de Barcelona, Dalí, Lorca y la Residencia de Estudiantes, en el CaixaForum de Madrid (organizada con motivo del centenario de la creación de la Residencia), y Joies d'artista, en el MNAC. Estas iniciativas motivaron una presencia constante de Dalí y su obra en la prensa escrita y, al mismo tiempo, generaron una gran actividad en redes sociales como Facebook. En el caso de Estados Unidos, la exposición del High Museum of Art de Atlanta fue comentada en diarios de tanto renombre como The New York Times, Atlanta Journal Constitution, The Examiner, The Wall Street Journal y Washington Post, o en los británicos Financial Times y la cadena BBC, que la consideraron la esperada revisión de la obra tardía de Dalí. Críticas de este nivel contribuyen a posicionar la figura de Salvador Dalí a la altura que se merece dentro de la historia del arte del siglo xx.

Otros acontecimientos que trascendieron a la prensa internacional fueron la próxima inauguración, en enero de 2011, de la nueva sede del Salvador Dalí Museum de Saint Petersburg (Florida, EE.UU.), de la que se hicieron eco medios como USA Today o ABC News, así como la lamentada desaparición, el 1 de julio, de Eleanor Morse, fundadora del mencionado museo.

ALTRES ACCIONS DE COMUNICACIÓ

Algunes activitats que no havien estat organitzades per la Fundació Dalí, però en les quals l'entitat participà cedint obra, van assolir una presència notable tant en la premsa internacional com en la nacional. És el cas de les exposicions Dalí: The Late Work, al High Museum of Art d'Atlanta, Salvador Dalí. Il sogno s'avvicina, al Palazzo Reale de Milà, Humà, massa humà, al CaixaForum de Barcelona, Dalí, Lorca y la Residencia de Estudiantes, al CaixaForum de Madrid —organitzada amb motiu del centenari de la creació de la Residencia—, i Joies d'artista, al MNAC. Aquestes iniciatives van motivar una presència constant de Dalí i la seva obra en la premsa escrita i, alhora, van generar una gran activitat en xarxes socials com ara Facebook. En el cas dels Estats Units, l'exposició del High Museum of Art d'Atlanta fou comentada en diaris de tant renom com ara The New York Times, Atlanta Journal Constitution, The Examiner, The Wall Street Journal i Washington Post o als britànics Financial Times i la cadena BBC, que la van considerar l'esperada revisió de l'obra tardana de Dalí. Crítiques d'aquest nivell ajuden a posicionar Salvador Dalí al lloc que li correspon en les pàgines de la història de l'art del segle xx.

Altres esdeveniments que van transcendir a la premsa internacional van ser la propera inauguració, al gener del 2011, de la nova seu del Salvador Dalí Museum de Saint Petersburg (Florida, EUA), que va tenir ressò en mitjans com ara USA Today o ABC News, així com el lamentat traspàs d'Eleanor Morse, fundadora de l'esmentat museu, ocorregut el dia 1 de juliol.

1 Artículo en la revista Compromiso Empresarial Article a la revista Compromiso Empresarial

2 Artículo sobre Dalí y Disney en Paris Match Article sobre Dalí i Disney a Paris Match

3 Press trip en el Castillo de Púbol Press trip al Castell de Púbol

4 Artículo de The New York Times Article de The New York Times

5 Actuación de un grupo de hiphop para un programa de TV3 Actuació d'un grup de hiphop per a un programa de TV3

6 Revista Tendencias del Mercado del arte Revista Tendencias del Mercado del arte

7 Presentación a la prensa del cuadro Las Fiestas de Figueras Presentació a la premsa del quadre Les Fiestas de Figueras

8 Entrevista a Ramon Boixadós en Expansión Entrevista a Ramon Boixadós a Expansión

PRESS TRIPS

Junto con los representantes de Disney en Europa, se coordinó el press trip destinado a promover la presentación mundial en Figueras de las películas *Fantasia* y *Fantasia 2000* en formato Blu-ray. En septiembre, las representantes europeas realizaron un primer viaje de localización para preparar el desplazamiento, los días 4 y 5 de noviembre, de diversos miembros del equipo de Los Ángeles así como de una veintena de periodistas venidos de Canadá, Estados Unidos, Bélgica, Francia, Austria y Alemania.

La Fundación Dalí mantiene con los organismos de promoción turística del territorio —el Patronat de Turisme Costa Brava Girona, la Agència Catalana de Turisme y Turespaña— una estrecha colaboración que nos permite difundir la figura y la obra del artista ampurdanés más allá de nuestras instalaciones y de nuestras actividades propias. En el 2010, los museos de la Fundación acogieron diversos *press trips* de medios de todo el mundo, como la revista alemana *Joy*, la cadena de televisión belga VTM, las revistas noruegas *Padling* y *Kystmagasinet*, el programa *Dreams Road*, que se emite por RAI 1, el británico *Sunday Telegraph*, el diario flamenco *Het Laatste Nieuws* y las revistas rusas *Discovery* y *Tourism & Leisure*. Así mismo, se organizaron otros viajes de prensa orientados a promocionar destinos conectados por compañías aéreas o por tren, como las ciudades de Västerås, Zagreb, Milán o París. Finalmente, se colaboró en acciones promocionales con motivo de acontecimientos concretos, entre ellos la exposición universal de Shanghái, que dedicó una semana a Cataluña, el Xacobeo 2010 o la exposición de obra daliniana en el Palazzo Reale de Milán, que generó un *press trip* dirigido al mercado italiano. Medios como el *Corriere della Sera*, *Il Sole 24 Ore* o el canal *Nonsolomoda* de Mediaset hicieron una crítica muy positiva de la muestra. El centenario de la Costa Brava constituyó también una ocasión perfecta para vincular esta marca con la de Salvador Dalí en beneficio mutuo.

MEMORIA

La edición impresa de la memoria constituye una publicación de referencia en el mundo de las empresas culturales. Contiene una sección dedicada a los estudios de público y un anexo económico con amplia información sobre la gestión de la Fundación. En formato papel, se edita en dos versiones bilingües: catalán/español y francés/inglés; en lo que se refiere a la versión digital, se puede consultar en estos cuatro idiomas en la web de la entidad. En su informe *Transparencia en los museos*, la Fundación Compromiso Editorial situaba el Teatro-Museo Dalí en el número uno de su ranking como institución cultural que más información aporta a la web sobre temas relacionados con su gestión: datos económicos, perfiles de visitantes, preferencias a la hora de viajar... Todos estos ítems quedan recogidos en la Memoria que se edita año tras año, y que se puede consultar tanto en formato papel como a través del archivo disponible en línea.

1
Antoni Pitxot en Portlligat atendiendo a unos periodistas de Milán
Antoni Pitxot a Portlligat atenant uns periodistes de Milà

PRESS TRIPS

Juntamente con los representantes de Disney en Europa, se va coordinar el press trip que había de promover la presentación mundial a Figueras de las películas *Fantasia* y *Fantasia 2000* en formato Blu-ray. Al setembre, les representants europees van fer un primer viatge de localització per preparar el desplaçament, els dies 4 i 5 de novembre, de diversos membres de l'equip de Los Angeles així com d'una vintena de periodistes vinguts del Canadà, els Estats Units, Bèlgica, França, Àustria i Alemanya.

La col·laboració amb els organismes de promoció turística del territori (el Patronat de Turisme Costa Brava Girona, l'Agència Catalana de Turisme i Turespaña) ens permet difondre la figura i l'obra de Dalí més enllà de les nostres instal·lacions i activitats pròpies. El 2010, els museus de la Fundació van acollir diversos press trips de mitjans d'arreu, com ara la revista alemanya *Joy*, la cadena de televisió belga VTM, les revistes noruegues *Padling* i *Kystmagasinet*, el programa *Dreams Road*, que s'emet per RAI 1, el britànic *Sunday Telegraph*, el diari flamenc *Het Laatste Nieuws* i les revistes russes *Discovery* i *Tourism & Leisure*. Així mateix, es van organitzar altres viatges de premsa per tal de promocionar destinacions connectades per companyies aèries o per tren, com ara les ciutats de Västerås, Zagreb, Milà o París. I, finalment, es va col·laborar en accions promocionals amb motiu d'esdeveniments concrets, com, per exemple, l'exposició universal de Xangai, que dedicà una setmana a Catalunya, el Xacobeo 2010 o l'exposició d'obra daliniana al Palazzo Reale de Milà, que va generar un *press trip* adreçat al mercat italià. Mitjans com ara el *Corriere della Sera*, *Il Sole 24 Ore* o el canal *Nonsolomoda* de Mediaset van fer una crítica molt bona de la mostra. El centenari de la Costa Brava va ser també una ocasió perfecta per vincular aquesta marca amb la de Salvador Dalí en benefici mutu.

MEMÒRIA

Aquesta publicació, considerada un referent en el món de les empreses culturals, conté una secció dedicada als estudis de públic i un annex econòmic amb àmplia informació sobre la gestió de la Fundació. El document s'edita en dues versions bilingües: català/castellà i anglès/francès; la versió digital es pot consultar a través del web de la Fundació Dalí, també en aquests quatre idiomes. La Fundació Compromiso Editorial va publicar un informe, titulat *Transparencia en los museos*, en què situava el Teatre-Museu Dalí en el número u del seu rànquing com a institució cultural que més informació aporta al web sobre temes relacionats amb la seva gestió: dades econòmiques, perfils de visitants, preferències a l'hora de viatjar... Tots aquests ítems queden recollits en la Memòria que s'edita any rere any, i que es pot consultar tant en format paper com a través de l'arxiu disponible en línia.

2
Portada *Memoria 2009*
Portada *Memoria 2009*
3
Presentación a la prensa de la *Memoria 2009*
Presentació a la premsa de la *Memoria 2009*

INTERNET

La incorporación más destacada a la web de la Fundación durante el pasado ejercicio fue la aplicación diseñada con motivo del préstamo de la obra *Sueño causado por el vuelo de una abeja...*, producida por Barcelona Multimedia bajo la supervisión del Servicio Educativo y del Centro de Estudios Dalinianos. Cabe señalar también la puesta en marcha de la tienda operativa en línea, como plataforma de venta y distribución, y la renovación de las visitas virtuales mediante fotos panorámicas en los cuatro recintos museísticos de la Fundación Dalí. A lo largo del ejercicio se continuó trabajando también en las labores de rediseño de la web, un proyecto que saldrá a la luz en el 2011.

WEB 2.0

En el 2010 se vio el resultado del plan de trabajo en materia de Web 2.0 puesto en marcha en los dos años anteriores. Como primeras actuaciones, se sindicaron los contenidos generados en la sección de noticias de la web corporativa y se abrieron sendas páginas en Facebook y en Flickr al objeto de compartir informaciones, fotografías y actividades relacionadas con Salvador Dalí, los museos y la

asociación Amics del Museu Dalí. La apertura a estos nuevos canales responde al deseo de la Fundación de interactuar con un perfil de público diferente al que suele acudir a los canales de comunicación convencionales, y que no necesariamente recurre a la web para buscar información. Para lograr estos grandes objetivos se llevaron a cabo diversas acciones de comunicación, entre las cuales destacan algunas diseñadas expresamente para las redes sociales: en YouTube y en Facebook, concretamente, se elaboró un videoclip promocional de los museos Dalí pensado para un público próximo que no está de vacaciones y que puede acceder al Teatro-Museo Dalí durante las noches de agosto o bien visitar las casas-museo en franjas horarias descongestionadas. También en Facebook se organizaron dos concursos para atraer a fans jóvenes, y se participó en el concurso PhotoDalicatessen colgando las fotografías candidatas en Flickr. Además, se continuó subiendo vídeos al canal YouTube de la Fundación Dalí, especialmente videonoticias generadas por la entidad que también se vinculan desde la web institucional y que, de esta manera, ilustran contenidos relacionados con presentaciones de obra, actividades educativas, etc.; se trata de una iniciativa con muy buena aceptación entre los internautas.

1

2

INTERNET

Durant el 2010, la incorporació més destacada al web de la Fundació va ser l'aplicació dissenyada amb motiu del préstec de l'obra *Somni causat pel vol d'una abella...*, produïda per Barcelona Multimedia sota la supervisió del Servei Educatiu i del Centre d'Estudis Dalinians. Així mateix, cal assenyalar la posada en marxa de la botiga operativa en línia, com a plataforma de venda i distribució, i la renovació de les visites virtuals mitjançant fotos panoràmiques als quatre recintes museístics de la Fundació Dalí. Al llarg de l'exercici es va continuar treballant també en les tasques de redisseny del web, un projecte que sortirà a la llum el 2011.

WEB 2.0

El 2010 es va veure el resultat del pla de treball endegat els dos anys anteriors en matèria de Web 2.0. Com a primeres actuacions, es van sindicar els continguts generats en la secció de notícies del web corporatiu i es va obrir una pàgina a Facebook i una altra a Flickr per tal de compartir informacions, fotografies i activitats relacionades amb Salvador

Dalí, els museus i l'associació Amics del Museu Dalí. L'objectiu era obrir-se a aquests nous canals a fi d'interaccionar amb un perfil de públic diferent al que sol acudir als canals de comunicació convencionals, i que no necessàriament recorre al web per buscar informació. Com a accions de comunicació concretes dins aquests grans objectius en destaquen algunes que van ser dissenyades expressament per a les xarxes socials: a YouTube i a Facebook, concretament, es va elaborar un videoclip promocional dels museus Dalí pensat per a un públic proper que no està de vacances i que pot accedir al Teatre-Museu Dalí durant les nits d'agost o bé a les cases-museu en franges horàries descongestionades. També a Facebook es van organitzar dos concursos per atraure fans joves, i es va participar en el concurs PhotoDalicatessen penjant les fotografies candidates a Flickr. A més, es van continuar pujant vídeos al canal YouTube de la Fundació Dalí, especialment videonotícies generades per l'entitat que també es vinculen des del web institucional i que, d'aquesta manera, il·lustren continguts relacionats amb presentacions d'obra, activitats educatives, etc.; es tracta d'una iniciativa amb molt bona acceptació entre els internautes.

- 1 Portada de la Fundació en facebook
Portada de la Fundació a facebook
- 2 Tienda virtual del Museo Dalí
Botiga virtual del Museu Dalí
- 3 Portada de la Fundació en YouTube
Portada de la Fundació a YouTube

3

PROMOCIÓN Y DIFUSIÓN DE LOS MUSEOS

En el año 2010, a diferencia de lo que sucedió en el 2009, no podemos hablar de crisis en los museos Dalí. El balance de afluencia fue extraordinariamente positivo (incremento del 8,3%) tanto en visitantes individuales como en lo que se refiere a los grupos. Este cambio se produjo muy probablemente a consecuencia de la recuperación económica de algunos países europeos, pero también por la recuperación de los operadores rusos.

En general, se mantuvieron tanto las acciones de promoción dirigidas a los establecimientos hoteleros del área de Girona y la Costa Brava y también de la ciudad de Barcelona —para las cuales contamos con la colaboración de la empresa La Difusora— como las acciones habituales a través de oficinas de turismo, guías turísticos, etc.

La relación que la Fundación Dalí mantiene desde hace años con la Agència Catalana de Turisme y el Patronat de Turisme Costa Brava Girona se vio reforzada en el 2010 por el incremento de las acciones de promoción, principalmente visitas para operadores turísticos (*fam trips*) y medios de información de todo el mundo (*press trips*), así como de participación en las ferias más importantes del sector turístico. Destacamos la sesión de trabajo en la sede del Patronato de Turismo Costa Brava-Girona, el 7 de julio, dirigida por el gerente de la Fundación a los responsables de promoción, marketing y prensa, para profundizar en los temas de promoción y uso de la imagen de Salvador Dalí y su obra. Cabe subrayar también los acuerdos vigentes con entidades de ámbito local, como el Girona Convention Bureau y Costa Brava Verd Hotels; la campaña Art Travel Pass, a través de los trenes hotel internacionales *Pau Casals* (destino Zúrich), *Salvador Dalí* (destino Milán) y *Joan Miró* (destino París); y, finalmente, el acuerdo

establecido con Bus Turístico destinado a facilitar el acceso de visitantes procedentes de Barcelona. Otro elemento de promoción destacable fue el convenio suscrito con Turisme Juvenil de Catalunya a través del Carnet Jove, que ofrece descuentos a sus titulares.

A una escala más local, la colaboración con la Associació de Guies de Girona para las visitas guiadas a Cadaqués y a la Casa-Museo Salvador Dalí de Portlligat arrojó un balance muy positivo durante toda la temporada. En cuanto a Figueres, se mantuvo una relación permanente y muy fluida con el Área de Turismo del Ayuntamiento en todas las cuestiones que afectan a la ciudad; en este sentido, en el 2010 destacaron las acciones dirigidas a los hoteleros de la localidad, a los que el día 14 de junio se ofreció una visita especial al Teatro-Museo con el objetivo de reforzar la reciprocidad. También se llevaron a cabo acciones con la asociación Comerç Figueres para la promoción del Teatro-Museo de Noche; el 31 de agosto, en concreto, se organizó una visita especial para sus socios. El 11 de junio, finalmente, la Fundación participó en la presentación del Plan Estratégico de Figueres.

En lo que se refiere al Baix Empordà y la zona de influencia del Castillo de Púbol, cabe mencionar la organización, por parte de las áreas de Cultura y Turismo del Consell Comarcal del Baix Empordà, de un *workshop* orientado a fortalecer las relaciones con los establecimientos turísticos de la zona. Esta acción tuvo lugar el 10 de junio.

La visita nocturna al Teatro-Museo se ofreció en el 2010 del 31 de julio al 31 de agosto. Las 13 213 visitas recibidas durante el período de apertura representan un incremento del 9,17% respecto al 2009, dato que se

PROMOCIÓ I DIFUSIÓ DELS MUSEUS

A diferència del que va succeir l'any 2009, el 2010 no es pot parlar de crisi als museus Dalí. El balanç d'afluència fou extraordinàriament positiu (increment del 8,3%) tant en visitants individuals com pel que fa als grups. Aquest canvi es va produir molt probablement a conseqüència de la remuntada econòmica d'alguns països europeus, però també per la recuperació dels operadors russos.

En general, es van mantenir les accions de promoció adreçades als establiments hotelers de l'àrea de Girona i la Costa Brava i també de la ciutat de Barcelona, per a les quals disposem de la col·laboració de l'empresa La Difusora. Van continuar així mateix les accions habituals a través d'oficines de turisme, guies turístics, etc.

La relació que la Fundació Dalí manté des de fa anys amb l'Agència Catalana de Turisme i el Patronat de Turisme Costa Brava Girona es va veure reforçada el 2010 per l'increment de les accions de promoció, fonamentalment visites per a operadors turístics (*fam trips*) i mitjans d'informació d'arreu (*press trips*) i participacions en les fires més importants del sector turístic. Destaquem la sessió de treball a la seu del Patronat de Turisme Costa Brava-Girona, el 7 de juliol, dirigida pel gerent de la Fundació i adreçada als responsables de promoció, màrqueting i premsa, per tal d'aprofundir en els temes de promoció i ús de la imatge de Salvador Dalí i la seva obra. Cal subratllar també els acords vigents amb entitats d'àmbit local, com ara el Girona Convention Bureau i Costa Brava Verd Hotels, i la campanya Art Travel Pass, a través dels trens hotel internacionals *Pau Casals* (Zuric), *Salvador Dalí* (Milà) i *Joan Miró* (París), així com l'acord amb Bus Turístic per tal de facilitar l'accés de

visitants procedents de Barcelona. Un altre element de promoció destacat va ser el conveni amb Turisme Juvenil de Catalunya, que per mitjà del Carnet Jove ofereix descomptes als seus titulars.

A una escala més local, va prosseguir la col·laboració amb l'Associació de Guies de Girona per a les visites guiades a Cadaqués i a la Casa-Museu Salvador Dalí de Portlligat, amb un balanç molt favorable durant tota la temporada. Quant a Figueres, cal dir que es manté una relació permanent i molt fluida amb l'Àrea de Turisme de l'Ajuntament en totes les qüestions que afecten la ciutat; en aquest sentit, el 2010 destaquen les accions adreçades als hotelers figuerencs, als quals es va oferir una visita especial al Teatre-Museu que va tenir lloc el 14 de juny amb l'objectiu de reforçar la reciprocitat. També es van dur a terme accions amb l'associació Comerç Figueres per a la promoció del Teatre-Museu de Nit; el 31 d'agost, en concret, es va organitzar una visita especial per als seus associats. L'11 de juny, finalment, la Fundació va participar en la presentació del Pla estratègic de Figueres.

Pel que fa al Baix Empordà i la zona d'influència del Castell de Púbol, cal esmentar l'organització, per part de les àrees de Cultura i Turisme del Consell Comarcal del Baix Empordà, d'un *workshop* que va tenir lloc el 10 de juny per tal d'enfortir les relacions amb els establiments turístics de la zona.

En l'edició del 2010, el Teatre-Museu Dalí de Nit es va concretar del 31 de juliol al 31 d'agost. Durant aquest període es van rebre 13.213 visites, xifra que representa un 9,17% més que el 2009; aquest creixement s'explica, en part, per l'increment dels canals de venda d'entrades anticipades —web de la Fundació Dalí i ServiCaixa

explica en parte por la ampliación de los canales de venta de entradas anticipadas —web de la Fundación Dalí y ServiCaixa (terminales y web)— y también por el interés de algunos operadores turísticos por ofrecer a sus grupos esta modalidad de visita. La calidad que distingue a la visita nocturna, que incluye una copa de cava y proyecciones diversas con Salvador Dalí como protagonista, es uno de los atractivos que propone la Fundación para las noches de verano.

La venta anticipada de entradas al Teatro-Museo Dalí para visitantes individuales a través de los cajeros de ServiCaixa y de la web de la Fundación es una importante herramienta de promoción y constituye un servicio cada vez más solicitado, que en el año 2010 se mantuvo también durante los meses de julio y agosto.

Durante el ejercicio, además, se organizaron diversas visitas especiales en el marco de reuniones de empresa, congresos, etc. Entre otros, disfrutaron de estas visitas los grupos siguientes: el 28 de febrero recibimos a diversos miembros de la Young Presidents' Organization (YPO); el 18 de junio, el catedrático de la Universitat de Girona Josep Maria Terricabras acompañó a uno de los cuatro comités del PEN Club Internacional (una prestigiosa asociación de escritores de todo el mundo, fundada en Londres en 1921, en la que el PEN catalán ingresó al año siguiente al de su fundación), concretamente el de Traducción y Derechos Lingüísticos; el 7 de agosto, el Institut Ramon Llull llevó a jóvenes estudiantes de todo el mundo al Teatro-Museo Dalí durante la apertura nocturna; el 25 de septiembre nos visitó una delegación internacional de centros penitenciarios que participaba en el curso Eujust Lex, organizado por el Centro de Estudios Jurídicos y Formación Especializada del Departamento de Justicia de la Generalitat de Cataluña. La noche del 19 de noviembre, finalmente, se cedió el espacio de la cúpula del Teatro-Museo para la presentación del nuevo diario *Ara*, en un acto que estuvo a cargo del periodista Toni Soler, el subdirector de la publicación, Ignasi Aragay, el presidente de la Federación de Ateneos de Cataluña, Pere-Joan Pujol, y Carles Arbolí, periodista figuerense y corresponsal de este medio en el Empordà.

(terminales i web)— i també per l'interès d'alguns operadors turístics a oferir la visita nocturna als seus grups. La qualitat que caracteritza aquesta modalitat de visita, que inclou una copa de cava i projeccions diverses amb Salvador Dalí com a protagonista, és un dels atractius proposats per la Fundació Dalí per a les nits d'estiu.

Durant els mesos de juliol i agost es va mantenir així mateix la venda anticipada d'entrades al Teatre-Museu Dalí per a visitants individuals a través dels caixers de ServiCaixa i del web de la Fundació, una eina de promoció important i, alhora, un servei cada vegada més sol·licitat.

Durant l'exercici 2010, a més, es van organitzar diverses visites especials en el marc de reunions d'empresa, congressos, etc. Entre altres, els grups que van gaudir d'aquestes visites van ser els següents: el 28 de febrer vam rebre diversos membres de la Young Presidents' Organization (YPO); el 18 de juny, el catedràtic de la Universitat de Girona Josep Maria Terricabras va acompanyar un dels quatre comitès del PEN Club Internacional (una prestigiosa associació d'escriptors de tot el món, fundada a Londres el 1921, en la qual el PEN català va ingressar l'any següent al de la seva fundació), concretament el de Traducció i Drets Lingüístics; el 7 d'agost, l'Institut Ramon Llull va portar joves estudiants d'arreu del món al Teatre-Museu Dalí durant l'obertura nocturna; el 25 de setembre ens va visitar una delegació internacional de centres penitenciaris que participava en el curs Eujust Lex, organitzat pel Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya. La nit del 19 de novembre, finalment, es va cedir l'espai de la cúpula del Teatre-Museu per a la presentació del nou diari *Ara*, en un acte que va anar a càrrec del periodista Toni Soler, el subdirector del mateix diari, Ignasi Aragay, el president de la Federació d'Ateneus de Catalunya, Pere-Joan Pujol, i Carles Arbolí, periodista figuerenc i corresponsal d'aquest mitjà a l'Empordà.

1

2

3

4

1
Visita de Comerç de Figueres
Visita de Comerç de Figueres

2, 3
El Teatre-Museu Dalí de nit
El Teatre-Museu Dalí de nit

4
Visita de la Young Presidents' Organization
Visita de la Young Presidents' Organization

GESTIÓN COMERCIAL

MÁXIMO HISTÓRICO EN LA FACTURACIÓN DE LAS TIENDAS

En el 2010, las tiendas de los museos volvieron a batir récords históricos de ventas y superaron el máximo absoluto alcanzado en el 2004. Este hecho adquiere una significación aún más especial por la situación de crisis en que nos encontramos inmersos, la coyuntura financiera de las economías europeas y las incertezas que se derivan de esta.

El máximo histórico conseguido en el 2010 demuestra que todas las medidas llevadas a cabo para la mejora de la gestión, el incremento de la eficiencia y la renovación han sido acertadas tanto en lo que se refiere al momento de su aplicación como a la naturaleza de las mismas.

En este sentido, tienen un protagonismo destacado la tienda del Castillo de Púbol, con un aumento del 19,65%, y la de Dalí-Joyas, con un 10,60%. También las tiendas del Teatro-Museo y de Portlligat experimentaron un crecimiento notable, que fue del 7,16% en el primer caso y del 6,78% en el segundo. El volumen de ventas final superó los 2 450 000 euros, cifra que representa un incremento del 8,22%.

La evolución del volumen de ventas a lo largo de los últimos cinco años ha sido la siguiente:

AÑO	VOLUMEN DE VENTAS
2006	1 996 000 €
2007	2 184 000 €
2008	2 235 000 €
2009	2 265 000 €
2010	2 451 000 €

De nuevo se pone de manifiesto que las medidas aplicadas en la gestión comercial de las tiendas han sido acertadas. Con ellas, el Teatro-Museo volvió a marcar en el 2010 un máximo absoluto en volumen de ventas, superando así el que ya se había alcanzado en el 2008. La tienda Dalí-Joyas, por su parte, también superó en el pasado ejercicio el punto máximo de ventas conseguidas en el 2008.

GESTIÓ COMERCIAL

MÀXIM HISTÒRIC EN LA FACTURACIÓ DE LES BOTIGUES

L'any 2010, les vendes de les botigues van tornar a batre rècords històrics i van superar el màxim absolut assolit el 2004. Aquesta fita adquireix una significació encara més especial per la situació de crisi en què ens trobem inmersos, la conjuntura financera de les economies europees i les incerteses que se'n deriven.

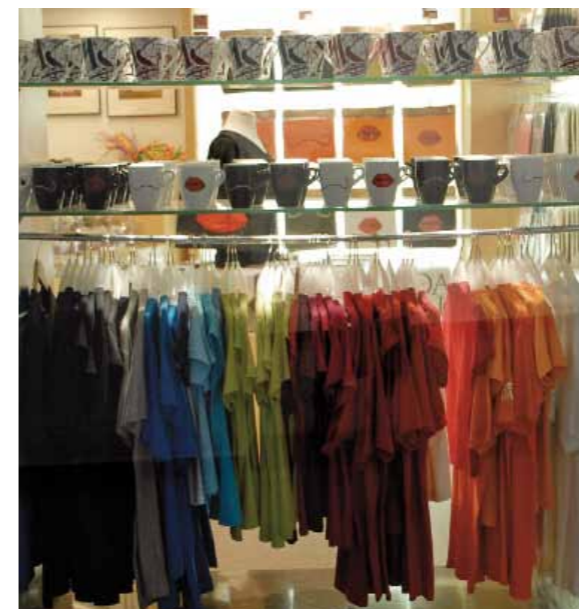
El màxim històric aconseguit el 2010 demostra que totes les mesures dutes a terme per a la millora de la gestió, l'increment de l'eficiència i la renovació han estat encertades tant pel que fa al moment de la seva aplicació com en les mesures aplicades.

Tenen un protagonisme destacat, en aquest sentit, la botiga del Castell de Púbol, amb un augment del 19,65%, i la de Dalí-Joies, amb un 10,60%; també van experimentar un creixement molt notable el Teatre-Museu (+7,16%) i la botiga de Portlligat (+6,78%). El volum de vendes final va superar els 2.450.000 euros, xifra que representa un increment del 8,22%.

L'evolució del volum de vendes al llarg dels últims cinc anys ha estat la següent:

ANY	VOLUM DE VENDES
2006	1.996.000 €
2007	2.184.000 €
2008	2.235.000 €
2009	2.265.000 €
2010	2.451.000 €

Novament es posa de manifest l'encert de les mesures aplicades a la gestió comercial de les botigues. En particular, les actuacions engegades van permetre el 2010 que el Teatre-Museu tornés a marcar un màxim absolut en volum de vendes, superant així el que ja s'havia assolit el 2008. La botiga de Dalí-Joies, per la seva banda, també va sobrepassar en l'exercici 2010 el punt màxim de vendes aconseguit el 2008.

Tienda del Teatro-Museo Dalí
Botiga del Teatre-Museu Dalí

FIGUERES: TEATRO-MUSEO DALÍ Y DALÍ-JOYAS: VENTAS TIENDAS (€)

	Tienda Teatro-Museo Dalí	Tienda Dalí-Joyas	Ventas totales Figueres
2006	1 532 000	133 000	1 665 000
2007	1 648 000	157 000	1 805 000
2008	1 758 000	158 000	1 916 000
2009	1 703 000	148 000	1 851 000
2010	1 825 000	163 000	1 988 000

La tienda de la Casa-Museo Dalí de Portlligat también registró un máximo histórico respecto a las ventas que había contabilizado en el año 2009, con un crecimiento del 6,78%.

En lo que se refiere a la tienda de la Casa-Museo Castillo Gala Dalí, la ampliación del espacio dedicado a la exposición de productos fue determinante en la clara expansión que experimentaron las ventas durante el 2010. Las mejoras en la iluminación y la redistribución de los espacios existentes hicieron que el ejercicio fuera en Púbol el segundo mejor en ventas después del 2004.

PÚBOL Y PORTLLIGAT: VENTAS TIENDAS (€)

Año	Tienda Portlligat	Tienda Púbol
2006	188 000	145 000
2007	217 000	162 000
2008	231 000	188 000
2009	254 000	160 000
2010	271 000	191 000

El gasto por visitante en las tiendas del Teatro-Museo Dalí así como de la tienda de Portlligat han alcanzado su máximo histórico en el ejercicio 2010, cifra a destacar por lo que comporta conseguir un hito como este en un contexto de crisis generalizado. El consumo en las tiendas del Teatro-Museo se ha incrementado un 1,53% y un 3,23% en la tienda de Portlligat en relación a sus respectivos máximos anteriores registrados en el año 2009.

GASTO POR VISITANTE

Año	Teatro-Museo Dalí	Var.	Portlligat	Var.
2006	1,78 €	—	1,90 €	—
2007	1,83 €	3,05 %	2,16 €	13,77 %
2008	2,02 €	10,05 %	2,32 €	7,20 %
2009	2,04 €	1,19 %	2,47 €	6,52 %
2010	2,07 €	1,53 %	2,55 €	3,23 %

EL GASTO POR
VISITANTE ALCANZA
SU MÁXIMO
HISTÓRICO EN LAS
TIENDAS DE FIGUERES
Y PORTLLIGAT

FIGUERES: TEATRE-MUSEU DALÍ I DALÍ-JOIES: VENDES BOTIGUES (€)

	Botiga Teatre-Museu Dalí	Botiga Dalí-Joies	Vendes totals Figueres
2006	1.532.000	133.000	1.665.000
2007	1.648.000	157.000	1.805.000
2008	1.758.000	158.000	1.916.000
2009	1.703.000	148.000	1.851.000
2010	1.825.000	163.000	1.988.000

La botiga de la Casa-Museo Dalí de Portlligat també va enregistrar un màxim històric respecte a les vendes que havia comptabilitzat l'any 2009, amb un creixement del 6,78%.

D'altra banda, la botiga de la Casa-Museu Castell Gala Dalí va mostrar una expansió clara de les vendes a conseqüència de l'ampliació de l'espai d'exposició de productes. Les millores en la il·luminació i la redistribució dels espais existents van fer que l'exercici 2010 fos a Púbol el segon millor any en vendes després del 2004.

PÚBOL I PORTLLIGAT: VENDES BOTIGUES (€)

Any	Botiga Portlligat	Botiga Púbol
2006	188.00	145.000
2007	217.000	162.000
2008	231.000	188.000
2009	254.000	160.000
2010	271.000	191.000

La despesa per visitant a les botigues del Teatre-Museu Dalí així com a la botiga de Portlligat han arribat al seu màxim històric a l'exercici 2010, xifra a destacar pel que comporta assolir una fita com aquesta en un context de crisi generalitzada. El consum a les botigues del Teatre-Museu s'ha incrementat 1,53% i a Portlligat s'ha incrementat un 3,23% en relació als seus respectius dels màxims anteriors enregistrats l'any 2009.

DESPEsa PER VISITANT

Any	Teatre-Museu Dalí	Var.	Portlligat	Var.
2006	1,78 €	—	1,90 €	—
2007	1,83 €	3,05 %	2,16 €	13,77 %
2008	2,02 €	10,05 %	2,32 €	7,20 %
2009	2,04 €	1,19 %	2,47 €	6,52 %
2010	2,07 €	1,53 %	2,55 €	3,23 %

LA DESPESA PER
VISITANT ASSOLEIX
EL SEU MÁXIM HISTÓRIC
A LES BOTIGUES
DE FIGUERES
I PORTLLIGAT

SISTEMAS DE GESTIÓN INFORMÁTICA

En el 2010 se llevaron a cabo actualizaciones del sistema informático SAP en el apartado de contabilidad y finanzas. Entre otras acciones, se implantó la generación automática de datos para la obtención de los documentos oficiales de Hacienda a partir de la información introducida en el mismo sistema durante las diferentes anualidades, y se crearon y parametrizaron los indicadores necesarios para la modificación automática de los informes, que se habían visto afectados por el cambio de IVA el 1 de julio.

Por otra parte, se implantó la indexación de facturas de proveedores en formato electrónico; más adelante se hará lo mismo con las facturas de clientes. De esta manera, se pretende ir reduciendo progresivamente el volumen del archivo en papel y disponer de toda la información dentro del mismo sistema de gestión SAP.

En lo que se refiere al tratamiento de imágenes, se desarrolló una base de datos completa, con toda la información referente a las imágenes en alta resolución, al objeto de mejorar la gestión de las cesiones de este material desde el *back-office*. Durante el 2011 se prevé crear una aplicación dirigida al usuario final que agilizará la cesión y el pago del préstamo de estas imágenes. También se rediseñó

la gestión del catálogo razonado, se definieron nuevas fichas de acceso remoto a la obra gráfica y al inventario de Púbol y Portlligat, y se crearon nuevos informes de exposiciones con imágenes tabulares.

Durante el ejercicio 2010 se implantaron las autorizaciones de usuarios en el programa de gestión SAP. Con esta medida se cierra la visión global del sistema y se centra la atención en las tareas que cada usuario necesita realizar.

La ayuda que el Ministerio de Industria, Turismo y Comercio concedió en el 2009 dentro del subprograma Avanza Contenidos se utilizó en el 2010 para renovar y rediseñar las aplicaciones dirigidas a los usuarios finales así como para desarrollar nuevos formatos de publicación de obra editorial.

En cuanto al hardware y el software incorporado o renovado, en el 2010 se comenzó a sustituir el sistema operativo Windows XP Professional por el Windows 7 Professional en algunas estaciones de trabajo, se realizó la integración de nuevos servidores virtuales para el gestor documental Pandora y para los servicios del Terminal Server, se reemplazaron ocho estaciones de trabajo y se instaló un nuevo enlace simétrico a Internet que permite ganar en eficiencia y en seguridad en la Red.

1

SISTEMES DE GESTIÓ INFORMÀTICA

El 2010 es van dur a terme actualitzacions del sistema informàtic SAP en l'apartat de comptabilitat i finances. En concret, es va implantar la generació automàtica de dades per a l'obtenció dels documents oficials d'Hisenda des de la informació introduïda al mateix sistema durant les diferents anualitats, i també es van crear i parametritzar els indicadors necessaris per a la modificació automàtica dels informes, que s'havien vist afectats pel canvi d'IVA l'1 de juliol.

D'altra banda, es va implantar la indexació de factures de proveïdors en format electrònic; més endavant es farà el mateix amb les factures de clients. D'aquesta manera es pretén anar reduint progressivament el volum de l'arxiu en paper i disposar de tota la informació dins el mateix sistema de gestió SAP.

Pel que fa al tractament d'imatges, es va desenvolupar una base de dades completa, amb tota la informació referent a les imatges en alta resolució, per tal de millorar la gestió de les cessions d'aquest material des del *back-office*. Durant el 2011 es preveu crear una aplicació adreçada a l'usuari final que agilitarà la cessió i el pagament del préstec d'aquestes imatges. També es va redissenyar la gestió del catàleg raonat, es van definir noves fitxes d'accés remot a l'obra

gràfica i a l'inventari de Púbol i Portlligat i es van crear nous informes d'exposicions amb imatges tabulars.

Durant l'exercici passat es van implantar les autoritzacions d'usuaris en el programa de gestió SAP. Amb aquesta mesura es tanca la visió global del sistema i se centra l'atenció en les tasques que cada usuari necessita fer.

L'ajut que el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç va concedir el 2009 dins del subprograma Avanza Contenidos es va utilitzar el 2010 per renovar i redissenyar les aplicacions adreçades als usuaris finals així com per desenvolupar nous formats de publicació d'obra editorial.

Quant al maquinari i el programari incorporat o renovat, el 2010 es va començar a substituir el sistema operatiu Windows XP Professional per Windows 7 Professional en algunes estacions de treball, es va fer la integració de nous servidors virtuals per al gestor documental Pandora i per als servidors de Terminal Server, es van reemplaçar vuit estacions de treball i es va instal·lar un nou enllaç simètric a Internet que permet guanyar en eficiència i en seguretat a la xarxa.

2

1, 3
Tienda del Teatro-Museo Dalí
Botiga del Teatre-Museu Dalí

2
Tienda de la Casa de Portlligat
Botiga de la Casa de Portlligat

4
Tienda del Castillo de Púbol
Botiga del Castell de Púbol

3

4

GESTIÓN DE MARKETING

PRODUCTOS DE MERCHANDISING CULTURAL

Desarrollo de productos exclusivos

En el ámbito de los productos exclusivos, la principal novedad ha sido el lanzamiento de la colección de camisetas «Firmas», inspiradas en la portada de un catálogo de la exposición que Dalí celebró en Nueva York en 1952, concretamente en la Carstairs Gallery. Su atractiva composición gráfica se basa en una mezcla de firmas y dibujos fácilmente identificables con Dalí. La iniciativa responde al objetivo de desarrollar productos basados en conceptos dalinianos de amplio reconocimiento espontáneo, más allá de las creaciones pictóricas propiamente dichas. Con estos nuevos modelos se pretende un acercamiento a un público más joven, con gustos estéticos más modernos y actuales. En el diseño de las camisetas se utilizaron tonos *casual* para la línea masculina y colores más atrevidos y de temporada para la femenina. Al mismo tiempo, y con la intención de aportar un mayor grado de modernidad a los productos, se ha ideado un nuevo embalaje claramente orientado al público juvenil que supone una evidente mejora en cuanto a la estética final de los artículos así como en lo que se refiere a su presentación y facilidad de suministro en la tienda. Sin duda alguna, esta línea ha disfrutado de una gran aceptación comercial entre los visitantes.

Siguiendo la tendencia de adaptar la gama de productos a la demanda del mercado, que indica una cierta reducción del gasto unitario por persona, se han diseñado nuevos artículos de bajo precio entre los que destacan el conjunto de monedero y bolso «Labios», las divertidas chapas de colores con la marca Dalí o las gamuzas limpiagafas que combinan a la perfección practicidad y estética a buen precio.

Se trata de productos claramente efectistas y de alta rentabilidad.

En esta misma línea, pero ya en productos de gama media, destacan los nuevos neceseres con reproducciones de la obra de Dalí, en los que la utilización de nuevas tecnologías de impresión permite obtener una altísima calidad de reproducción en soportes en los que anteriormente la aplicación resultaba difícil y requería de altas inversiones.

En el plano editorial, y dentro de la colección «Viajes de aventura a través del arte», la Fundación ha colaborado con la editorial italiana Allemandi en el lanzamiento del libro infantil *Descubramos el Teatro-Museo Dalí de Figueres*, publicado en cinco idiomas. Mediante ilustraciones, este libro propone una vista al museo recorriendo sus principales salas, los patios y las galerías y admirando sus pinturas, esculturas, instalaciones y joyas. Una manera lúdica de conocer al gran genio del surrealismo.

Programas de licencia

En un contexto poco favorable para la consecución de nuevos contratos de licencia, se llegó a un acuerdo de colaboración con la empresa alemana Salton, que en julio de 2010 adquirió la reconocida marca inglesa Russell Hobbs. Durante más de 50 años, esta compañía ha sido una de las marcas líderes del mercado en el sector de complementos electrónicos para la cocina, con una clara apuesta por el talento innovador, el diseño y la calidad. La gama inspirada en obras de Salvador Dalí se presentó en septiembre en la Feria Internacional de Electrónica, IFA, de Berlín. Esta nueva línea pretende jugar con la profundidad del color rojo sobre un fondo blanco donde se representan extractos de las fascinantes imágenes surrealistas dalinianas.

GESTIÓ DE MÀRQUETING

PRODUCTES DE MARXANDATGE CULTURAL

Desenvolupament de productes exclusius

En l'àmbit dels productes exclusius, la principal novetat va ser el llançament de la col·lecció de samarretes «Signatures», inspirades en la portada d'un catàleg de l'exposició que Dalí va fer el 1952 a Nova York, concretament a la Carstairs Gallery. La seva composició gràfica, molt atractiva, consisteix en una barreja de signatures i dibuixos fàcilment identificables amb Dalí. La iniciativa respon a l'objectiu de desenvolupar productes basats en conceptes dalinians d'ampli reconeixement espontani, més enllà de les creacions pictòriques pròpiament dites. Amb aquests nous models es busca un acostament a un públic més jove, amb uns gustos estètics més moderns i actuals. En el disseny de les samarretes es van utilitzar gammes de tons *casual* per a la línia masculina i colors més atrevits i de temporada per a la femenina. Alhora, i amb la intenció d'aportar un grau més alt de modernitat als productes, es va idear un nou embalatge, clarament orientat al públic juvenil, que representa una millora clara quant a l'estètica final dels productes i també pel que fa a la seva presentació i facilitat de subministrament a la botiga. La nova línia de samarretes, sense cap mena de dubte, ha gaudit d'una gran acceptació comercial entre els visitants.

Seguint amb la tendència d'adaptar la gamma d'articles a la demanda del mercat, que indica una certa reducció de la despesa unitària per persona, es van dissenyar nous productes de preu baix entre els quals destaquen el conjunt de moneder i bossa de mà «Llavis», unes xapes de colors molt divertides amb la marca Dalí o unes camusses per netejar ulleres que combinen a la perfecció funcionalitat pràctica i

estètica a bon preu. Es tracta de productes clarament efectistes i d'alta rendibilitat.

En aquesta mateixa línia, però en l'apartat dels articles de gamma mitjana, cal destacar els nous necessers amb reproduccions d'obra de Dalí, en què la utilització de noves tecnologies d'impressió permet obtenir una qualitat de reproducció altíssima en suports en què abans l'aplicació era difícil i requeria inversions elevades.

En el pla editorial, i dins la col·lecció «Viatges d'aventura a través de l'art», la Fundació va col·laborar amb l'editorial italiana Allemandi en el llançament del llibre infantil *Descobrim el Teatre-Museu Dalí de Figueres*, publicat en cinc idiomes. Per mitjà d'il·lustracions, aquest llibre proposa fer una visita al Museu recorrent-ne les principals sales, els patis i les galeries i admirant-ne les pintures, les escultures, les instal·lacions i les joies. Una manera lúdica de conèixer el gran geni del surrealisme.

Programes de llicència

En un context poc favorable per a la consecució de nous contractes de llicència, es va arribar a un acord de col·laboració amb l'empresa alemanya Salton, que al juliol del 2010 va adquirir la reconeguda marca anglesa Russell Hobbs. Aquesta companyia ha estat durant més de cinquanta anys una de les marques líders del mercat en el sector dels complementos electrònics per a la cuina, amb una aposta clara pel talent innovador, el disseny i la qualitat. La gamma inspirada en obres de Salvador Dalí es va presentar al setembre a Berlín en el marc de la fira internacional IFA. Aquesta nova línia pretén jugar amb la profunditat del color vermell sobre un fons blanc que reflecteix extractes de les fascinadores imatges surrealistes dalinianes.

En relación con los contratos vigentes, en el 2010 se reforzaron y ampliaron las gamas de productos en la mayoría de licencias.

- Jordi Nogués S.L. incorporó nuevos modelos de productos en cerámica inspirados en la obra *Gala desnuda mirando el mar*, conocida como *Lincoln* (1975). La renovación de los modelos ayuda a reactivar las ventas y a actualizar las gamas.
- Tras el lanzamiento y la buena acogida en el 2009 de la nueva gama de objetos para la decoración del hogar fabricados y comercializados por Goebel Porzellanmanufaktur GmbH, durante el 2010 esta reconocida empresa alemana trabajó en la ampliación de su distribución y en la consolidación de su presencia en el mercado. Además, se incorporaron nuevos modelos y referencias de productos (pisapapeles y juegos de plato y taza de postre) que siguen los parámetros habituales de exigencia en cuanto a la calidad de materiales y la presentación final del producto.
- La empresa estadounidense Margot Townsend, licenciataria de las reproducciones en bisutería de altísima calidad de las joyas originales diseñadas por Dalí y expuestas en el espacio Dalí-Joyas, lanzó al mercado dos nuevos modelos. Todo el proceso de supervisión, control y aprobación de los mismos estuvo a cargo del Departamento de Marketing en colaboración con el Departamento de Conservación y Restauración.

Otros proyectos y colaboraciones

Con motivo de la exposición *Joies d'artista* en el MNAC, en la que podían verse obras de Dalí, la Fundación desarrolló productos específicos de papelería inspirados en la joya *El ojo del tiempo* (1949). La presencia de producto licenciado por la Fundación en la tienda del MNAC fue considerable, y la respuesta comercial del público, muy satisfactoria.

En el 2010 también se renovó el modelo de camiseta que llevan las dependientas de las tiendas de los museos. El nuevo diseño pretende, de una manera sencilla y discreta pero eficaz, ayudar a difundir y promocionar las tres poblaciones en las que se ubican los museos Dalí: Púbol, Portlligat y Figueres. Estas camisetas pueden adquirirse también en las tiendas de los museos.

Durante el ejercicio 2010, las relaciones con el Salvador Dalí Museum de Florida se centraron especialmente en la supervisión y la autorización de las nuevas gamas de productos de merchandising creadas con motivo de la apertura de la nueva sede de este museo el 11 de enero de 2011. Adicionalmente, y en el marco de colaboración establecido, se ha instalado un pequeño córner de productos de marroquinería marca «Salvador Dalí» para ayudar a consolidar el registro de dicha marca en los Estados Unidos, país en el que la demostración de uso es uno de los requisitos indispensables para su renovación.

1
Nuevos neceseres con reproducción de obra daliniana
Nous necesers amb reproducció d'obra daliniana

2
Bolsa y monedero *Labios*
Bosses i moneder *Llavis*

1

2

En relació amb els contractes vigents, es van reforçar i ampliar les gammes de productes en la majoria de les llicències.

- Jordi Nogués SL va incorporar nous models de productes en ceràmica inspirats en l'obra *Gala nua mirant el mar*, coneguda com a *Lincoln* (1975). La renovació dels models ajuda a reactivar les vendes i a actualitzar les gammes.
- Després del llançament i la bona acollida que va tenir el 2009 la nova línia d'objectes per a la decoració de la llar fabricats i comercialitzats per Goebel Porzellanmanufaktur GmbH, durant el 2010 aquesta reconeguda empresa alemanya va treballar per ampliar-ne la distribució i consolidar-ne la presència en el mercat. A més, es van incorporar nous models i referències d'articles (petjapapers i jocs de plat i tassa de postres) que segueixen els paràmetres habituals d'exigència pel que fa a la qualitat dels materials i la presentació final del producte.
- L'empresa nord-americana Margot Townsend, llicenciataria de les reproduccions en bijuteria d'altíssima qualitat de les joies originals dissenyades per Dalí i exposades a l'espai Dalí-Joies, va llançar dos nous models al mercat. Tot el procés de supervisió, control i aprovació es va dur a terme des del Departament de Màrqueting, en col·laboració amb el de Conservació i Restauració.

Altres projectes i col·laboracions

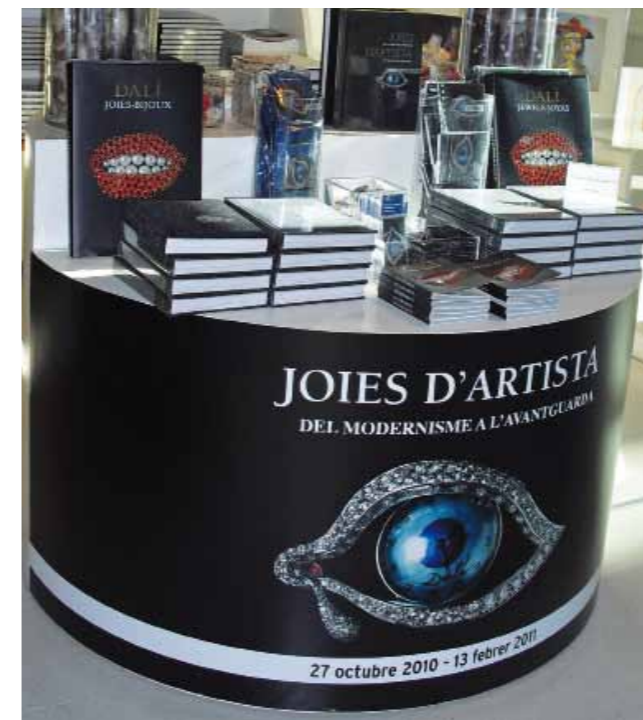
Amb motiu de l'organització al MNAC de l'exposició *Joies d'artista*, en la qual es podien veure obres de Dalí, la Fundació va desenvolupar un seguit de productes específics de papeteria inspirats en la joia *L'ull del temps* (1949). La presència de producte llicenciat per la Fundació a la botiga del MNAC va ser notable, amb una resposta comercial molt satisfactòria per part del públic.

El 2010 també es va renovar el model de samarreta que porten les dependents de les botigues dels museus. El nou disseny pretén, d'una manera senzilla i discreta però eficaç, ajudar a difondre i promocionar les tres poblacions —Púbol, Portlligat i Figueres— en què s'ubiquen els museus Dalí. Aquestes samarretes també es poden comprar a les botigues dels centres museístics de la Fundació.

Durant l'exercici 2010, les relacions amb el Salvador Dalí Museum de Florida es van centrar especialment en la supervisió i l'autorització de les noves gammes de productes de marxandatge creades amb motiu de l'obertura de la nova seu del museu nord-americà, que tindrà lloc el proper 11 de gener del 2011. Adicionalment, i en el marc de col·laboració establert, es va instal·lar un petit córner de productes de marroquineria de la marca «Salvador Dalí» per ajudar a consolidar-ne el registre als Estats Units, ja que en aquest país la demostració d'ús és un dels requisits indispensables per a la seva renovació.

3
Punto de venta de la exposición *Joies d'artista* en el MNAC
Punt de venda de l'exposició *Joies d'artista* al MNAC

4
Productos de papelería realizados con motivo de la exposición *Joies d'artista*
Productes de papeteria realitzats en motiu de l'exposició *Joies d'artista*

3

4

PRODUCTOS DE ALTA CALIDAD DE LA MARCA «SALVADOR DALÍ»

A pesar de la difícil situación económica mundial vivida durante el 2010 y de la creciente desaceleración del consumo, que no han favorecido en absoluto la puesta en marcha de nuevas iniciativas empresariales, podemos destacar que durante el segundo semestre del año la Fundación inició sólidas negociaciones con una reconocida empresa francesa del sector del lujo para el desarrollo de una nueva línea de productos de marroquinería. Esta acción contribuirá a divulgar la creación artístico-cultural de Dalí y a reforzar el reconocimiento internacional del pintor a través de colecciones selectas y exclusivas.

Paralelamente, en un mercado altamente competitivo y congestionado es necesario ser cada vez más dinámico y flexible para encontrar una oportunidad de negocio. En esta línea trabajó durante el 2010 Cofinluxe, empresa licenciataria de los perfumes Salvador Dalí, apostando por el lanzamiento de dos nuevos productos, el primero dirigido al público masculino y el segundo al target juvenil. Con el perfume SALVADOR se pretende reforzar la presencia de los perfumes Salvador Dalí en el sector masculino. El nuevo diseño del envase, moderno y elegante, pretende evocar, a través de la forma de los labios, el carácter sensual de la fragancia. Por otro lado, con la divertida, sugerente y fresca fragancia LITTLE KISS ME se ha conseguido conectar con un público mayoritariamente femenino, pero juvenil. El exclusivo envase-spray semejante a un bolígrafo ha tenido, sin duda, una excelente aceptación entre las consumidoras.

1
La colección *Firmas* aporta modernidad y diseño
La col·lecció *Firmas* aporta modernitat i disseny

2
Salvador, nueva fragancia para hombre. Perfumes Salvador Dalí
Salvador, nova fragància per home. Perfums Salvador Dalí

3
Fragancia *Little Kiss Me*. Perfumes Salvador Dalí
Fragància *Little Kiss Me*. Perfums Salvador Dalí

TIENDA VIRTUAL

En el 2010 se abrió un nuevo punto de venta en la red de tiendas de la Fundación Dalí: la tienda virtual. Alojada dentro del dominio www.salvador-dali.org como una sección adicional a las ya existentes, nació con la misión de dar cobertura a todos los visitantes interesados en adquirir alguno de los productos que se pueden encontrar en las tiendas de los museos. Entre los principales objetivos del proyecto destaca el deseo de abrir nuevas vías de comercialización que hagan posible llegar a un público más amplio y superar las barreras geográficas de la venta tradicional.

En el curso del ejercicio se llevó a cabo una primera fase de validación técnica relativa a la integración en el sistema informático SAP, así como de análisis y conocimiento de la tipología de compradores, de los productos más demandados, etc. Esta información permitirá, ya durante el 2011, iniciar una segunda fase, enfocada especialmente a la optimización comercial del diseño original y de las gamas ofrecidas y al posicionamiento en buscadores SEO y SEM.

PRODUCTES D'ALTA QUALITAT DE LA MARCA «SALVADOR DALÍ»

Malgrat la difícil situació econòmica mundial viscuda durant el 2010 i la creixent desaceleració del consum, que no ha afavorit la posada en marxa de noves iniciatives empresarials, cal destacar que en el transcurs del segon semestre de l'any la Fundació va iniciar negociacions sòlides amb una reconeguda empresa francesa del sector del luxe per tal de desenvolupar una nova línia de productes de marroquineria que permetrà divulgar la creació artísticocultural de Dalí i reforçar el reconeixement internacional del pintor a través de col·leccions selectes i exclusives.

En un mercat altament competitiu i congestionat, a més, cal ser cada cop més dinàmic i flexible per trobar una oportunitat de negoci. En aquesta línia va treballar durant el 2010 Cofinluxe, empresa llicenciataria dels perfums Salvador Dalí, apostant pel llançament de dos nous productes, el primer dirigit al públic masculí i el segon a un target juvenil. Amb el perfume SALVADOR es vol reforçar la presència dels perfums Salvador Dalí en el sector masculí; el nou disseny de l'envàs, modern i elegant, pretén evocar el caràcter sensual de la fragància a través de la forma dels llavis. D'altra banda, amb la fragància LITTLE KISS ME, divertida, suggeridora i fresca, s'ha aconseguit connectar amb un públic majoritàriament femení, però juvenil. L'exclusiu envàs/esprai, que recorda un bolígraf, ha tingut una acceptació excel·lent entre les consumidoras.

BOTIGA VIRTUAL

L'any 2010 es va obrir un altre punt de venda a la xarxa de botigues de la Fundació Dalí: la botiga virtual. Hostatjada dins el domini www.salvador-dali.org com una secció addicional a les ja existents, té per missió donar cobertura a tots els visitants interessats a adquirir algun dels productes que es troben a les botigues dels museus. Obrir noves vies de comercialització que facin possible arribar a un públic més ampli i superar les barreres geogràfiques de la venda tradicional han estat uns dels principals objectius d'aquest projecte.

En el decurs del 2010 es va dur a terme una primera fase de validació tècnica pel que fa a integració en el sistema informàtic SAP, així com d'anàlisi i coneixement de la tipologia de compradors, dels productes més demanats, etc. Aquesta informació permetrà durant el 2011 iniciar ja una segona fase, enfocada especialment a l'optimització comercial del disseny original i de les gammes ofertes i al posicionament en cercadors SEO i SEM.

05

PRESTIGIAR
PRESTIGIAR

VISITAS ILUSTRES

Durante el 2010 visitaron el Teatro-Museo Dalí de Figueres numerosas personalidades; en todos los casos se les ofreció una visita guiada, y en cada ocasión fueron atendidos por alguno de los directivos de la Fundación Dalí. El 9 de febrero, el escritor británico Sir John Elliott y su esposa fueron recibidos por Montse Aguer. El 8 de mayo nos visitó el Excmo. Sr. Peter Reberc, embajador de la República de Eslovenia en España, que acudió acompañado de Zmagó Jelínčič Plemeniti, parlamentario de la Asamblea Nacional eslovena, y de su esposa. El 10 de junio se ofreció una visita guiada a miembros de la realeza tailandesa y a su embajadora en España, la Excm. Sra. Atchara Seriputra. El 16 de junio, el embajador de Estados Unidos, Excmo. Sr. Alan Solomont, y su esposa fueron recibidos por Ramon Boixadós y Joan Manuel Sevillano, presidente y gerente, respectivamente, de la Fundación. El 29 de junio, el presidente de la Interpol, Khoo Boon Hui, su esposa y el jefe del Gabinete de la Interpol en Europa incluyeron dentro de su programa una visita al Museo. El 2 de julio, Jimmy Carter, ex presidente de los Estados Unidos, y su familia fueron acogidos por Ramon Boixadós y Montse Aguer. El 4 de agosto, miembros del estudio Music Lan llevaron a la cantante Shakira al Teatro-Museo Dalí de Noche, coincidiendo con la estancia de la artista colombiana en el Empordà para grabar su último disco. El 15 de agosto, Steven Hyman, rector de la Universidad de Harvard, y su familia, visitaron la Casa de Portlligat acompañados por Antoni Pitxot. El 13 de septiembre nos visitaron la empresaria saudí Lubna Olayan y su familia, acompañados por Pere Estruch, director general de Banesto. El 17 de septiembre lo hizo Cristóbal Montoro, ex ministro de Hacienda, junto con Enric Millo, cabeza de lista del Partido Popular en Girona. El 14 de octubre, el gerente de la Fundación y la responsable de prensa recibieron a Jimmy Burns, escritor y periodista que había colaborado en el *Financial Times*, que nos visitó junto con su familia. El 1 de diciembre, finalmente, Montse Aguer y Joan Manuel Sevillano dieron la bienvenida al Museo a Aube Breton, hija del fundador del grupo surrealista, André Breton, que también visitó la Casa de Portlligat de la mano de Antoni Pitxot, director de los Museos Dalí.

VISITES IL·LUSTRES

Durant el 2010, nombroses personalitats van visitar el Teatre-Museu Dalí de Figueres; en tots els casos se'ls va oferir una visita guiada, i en cada ocasió particular van ser ateses per algun dels directius de la Fundació Dalí. El 9 de febrer, l'escriptor britànic Sir John Elliott i la seva esposa van ser rebuts per Montse Aguer. El 8 de maig fou l'Excm. Sr. Peter Reberc, ambaixador de la República d'Eslovènia a Espanya, qui va visitar el museu figuerenc en companyia de Zmagó Jelínčič Plemeniti, parlamentari de l'Assemblea Nacional eslovena, i de la seva esposa. El 10 de juny es va oferir una visita guiada a membres de la reialesa tailandesa i a la seva ambaixadora a Espanya, l'Excm. Sra. Atchara Seriputra. El 16 de juny, l'ambaixador dels Estats Units, Excm. Sr. Alan Solomont, i la seva esposa van ser rebuts per Ramon Boixadós i Joan Manuel Sevillano, president i gerent, respectivament, de la Fundació. El 29 de juny, el president de la Interpol, Khoo Boon Hui, la seva esposa i el cap del Gabinet de la Interpol a Europa van incloure dins el seu programa una visita al Museu. El 2 de juliol, Jimmy Carter, expresident dels Estats Units, i la seva família van ser acollits per Ramon Boixadós i Montse Aguer. El 4 d'agost, membres de l'estudi Music Lan van portar la cantant Shakira al Teatre-Museu Dalí de Nit, coincidint amb l'estada de l'artista colombiana a l'Empordà per enregistrar el seu darrer disc. El 15 d'agost, Steven Hyman, rector de la Universitat de Harvard, i la seva família, van visitar la Casa de Portlligat acompanyats per Antoni Pitxot. El 13 de setembre ens van visitar l'empresària saudita Lubna Olayan i la seva família, acompanyats per Pere Estruch, director general de Banesto. El 17 de setembre ho va fer Cristóbal Montoro, exministre d'Hisenda, juntament amb Enric Millo, cap de llista del Partit Popular a Girona. El 14 d'octubre, el gerent de la Fundació i la responsable de premsa van rebre Jimmy Burns, un escriptor i periodista que havia col·laborat en el *Financial Times*, així com la seva família. L'1 de desembre, finalment, Montse Aguer i Joan Manuel Sevillano van donar la benvinguda al Museu a Aube Breton, filla del fundador del grup surrealista, André Breton, que també va visitar la casa de Portlligat de la mà d'Antoni Pitxot, director dels Museus Dalí.

1, 2
Visita de Jimmy Carter
y su familia
Visita de Jimmy Carter
i la seva família

3
Visita de Alan Solomont
y su esposa
Visita d'Alan Solomont
i la seva esposa

4
Visita de John Elliott
y su esposa
Visita de John Elliott
i la seva esposa

5
Visita de Sandro Rosell
y su esposa con
unos amigos
Visita de Sandro Rosell
i la seva esposa
amb uns amics

1

2

4

3

5

PATROCINIOS

MUSEU DE L'EMPORDÀ

La Fundació Gala-Salvador Dalí realitza cada any una aportació econòmica al Consorci del Museu de l'Empordà, destinada al manteniment i la promoció de dicha institució así como a la financiació de sus actividades culturales. Con esta cantidad, que en el 2010 fue de 22 139,80 euros, la Fundació contribue a la conservació y difusió del patrimoni cultural de la ciudad de Figueres y de su comarca.

AYUNTAMIENTO DE FIGUERES

En el marco del convenio suscrito con el Ayuntamiento de Figueres, la Fundació Dalí realizó en el 2010 una aportación de 12 437,34 euros para la financiació de la iluminació de carácter daliniano.

PREMIOS Y GALARDONES

El 3 de julio, la directora del CED, Montse Aguer, formó parte del jurado que otorga los Premios Nacionales de Cultura, organizados por el Consejo Nacional de la Cultura y de las Artes por encargo de la Generalitat de Catalunya. También fue, un año más, jurado del Prix Meurice pour l'Art Contemporain, celebrado en París.

COMISIÓN DE ACREDITACIÓN Y CATALOGACIÓN

La Comisión de Acreditación y Catalogación recibió 161 peticiones a lo largo del 2010. De ellas, 16 fueron consideradas obras auténticas de Salvador Dalí, de 68 no se emitió certificado de autenticidad, y 77 fueron desestimadas por el hecho de tratarse de obra gráfica, seriada o múltiple. Una cuarta parte de las obras estudiadas provenían de galerías de arte catalanas e italianas, y el resto, de particulares, principalmente españoles, franceses, portugueses, ingleses y americanos. La Comisión se reunió en 4 ocasiones a lo largo del año, y 7 piezas quedaron pendientes para el ejercicio siguiente.

AMICS DELS MUSEUS DALÍ

El principal objetivo de la asociación Amics dels Museus Dalí es dar apoyo, colaborar, promover y estimular cualquier acción cultural que tenga relación con la Fundació Dalí y sus museos, así como ofrecer a todos sus socios la posibilidad de descubrir y conocer la rica herencia artística daliniana y otros temas relacionados con el arte y la cultura en general.

Una vez más, queremos mostrar nuestro agradecimiento a todos los socios que han participado en las actividades que se proponen, cuya realización no sería posible sin su implicación.

Durante el 2010, la asociación llevó a cabo las siguientes actividades:

23 de enero: salida cultural a Barcelona, con visita guiada al Museu d'Història de la Ciutat y al centro de arte contemporáneo Can Framis, de la Fundació Vila-Casas. Asistencia a una función del espectáculo *Pagagnini*, en el Teatro Romea.

PATROCINIS

MUSEU DE L'EMPORDÀ

La Fundació Gala-Salvador Dalí contribueix cada any a la conservació i la difusió del patrimoni cultural de la ciutat de Figueres i la seva comarca amb una aportació econòmica al Consorci del Museu de l'Empordà. Aquesta quantitat, que en l'exercici 2010 va ser de 22.139,80 euros, es destina al manteniment i la promoció del museu esmentat i al finançament de les seves activitats culturals.

AJUNTAMENT DE FIGUERES

L'any 2010, i en virtut del conveni signat amb l'Ajuntament de Figueres, la Fundació Dalí va fer una aportació de 12.437,34 euros per al finançament de l'enllumenat de caire dalinià.

PREMIS I GUARDONS

El 3 de juliol, la directora del CED, Montse Aguer, va formar part del jurat que atorga els Premis Nacionals de Cultura, organitzats pel Consell Nacional de la Cultura i de les Arts per encàrrec de la Generalitat de Catalunya. També va ser, un any més, jurat del Prix Meurice pour l'Art Contemporain, celebrat a París.

COMISSIÓ D'ACREDITACIÓ I CATALOGACIÓ

Al llarg de l'exercici 2010, la Comissió d'Acreditació i Catalogació de la Fundació Dalí va rebre 161 peticions. D'aquest total, 16 van ser considerades obres autèntiques de Salvador Dalí, de 68 no se'n va emetre certificat d'autenticitat, i 77 van ser desestimades pel fet de tractar-se d'obra gràfica, seriada o múltiple. Una quarta part de les obres estudiades provenien de galeries d'art catalanes i italianes, i la resta, de particulars espanyols, francesos, portuguesos, anglesos i americans, principalment. La Comissió es va reunir en 4 ocasions al llarg de l'any, i 7 peces van quedar pendents per a l'exercici següent.

AMICS DELS MUSEUS DALÍ

L'associació Amics dels Museus Dalí té com a principal objectiu donar suport, col·laborar, promoure i estimular qualsevol acció cultural que tingui relació amb la Fundació Gala-Salvador Dalí i els seus museus, així com oferir a tots els seus associats la possibilitat de descobrir i conèixer la rica herència artística daliniana, juntament amb altres temes vinculats a l'art i a la cultura en general.

Una vegada més, volem donar les gràcies a tots els socis que participen en les activitats que proposem i que, d'aquesta manera, en fan possible la realització.

Durant l'exercici 2010, l'associació va portar a terme les activitats següents:

23 de gener: sortida cultural a Barcelona, amb visita guiada al Museu d'Història de la Ciutat i al centre d'art contemporani Can Framis, de la Fundació Vila-Casas. Assistència a una funció de l'espectacle *Pagagnini*, al Teatre Romea.

28 de enero: conferencia a tres bandas «Dalí, Monturiol y el fondo del mar», con la participación del biólogo Josep Maria Dacosta, que habló de los elementos submarinos en la obra daliniana, el diseñador industrial Pere Forès, que hizo referencia a la construcción del *Ictineu 3*, y el periodista Josep Playà, que se centró en la fascinación que Dalí sentía por Monturiol.

16 de febrero: visita guiada al Museu de l'Empordà para ver la exposición temporal *Monturiol, una veu entre utopia i realitat*, como continuación a la conferencia anterior.

4 de marzo: conferencia de Anna Otero, coordinadora del CED, con motivo de la presencia excepcional en el Teatro-Museo Dalí del cuadro conocido como *Los tigres*.

25 de marzo: presentación del libro *Joan Vehí i el seu escenari, Cadaqués*, a cargo de Montse Aguer, directora del CED, Santi Vila, alcalde de Figueres, y el propio autor, el fotógrafo Joan Vehí.

27 de marzo: salida cultural a Barcelona con visita a la exposición temporal *Fortuny, el mag de Venècia*, en La Pedrera. También se disfrutó de una visita guiada a la muestra *Convidats d'honor*, en el MNAC, y se asistió a una representación de la obra de Carlo Goldoni *El cafè*, en el Teatro Romea.

6 de abril: visita guiada a la exposición temporal *Construccions líriques. Man Ray/ Leandre Cristòfol. L'objecte i l'esperit dadà*, en el Museu de l'Empordà.

23 de abril: la Fundació Dalí invitó a los socios de Amics dels Museus Dalí al tradicional concierto que cada año organiza en el Teatro Jardí de Figueres. En esta ocasión se ofreció una actuación de la Orquesta de Cámara Reina Sofía, de Madrid, con Rodolfo Mederos al bandoneón.

3 de mayo: Amics dels Museus Dalí entregó el Premio a la Cruz de Mayo más Daliniana en el marco de las Ferias de Figueres.

14 de mayo: presentación del libro *Pintors i escultors de l'Alt Empordà, 1839-1959*, de la artista Alícia Viñas, en colaboración con el Institut d'Estudis Empordanesos. El acto estuvo a cargo de Pere Gifre, director de la citada entidad, Santi Vila, alcalde de Figueres, y Alícia Viñas, autora del libro.

20 de mayo: visita guiada a la exposición temporal *Álvarez de Castro i el seu temps (1749-1810)*, celebrada en el castillo de Sant Ferran, con el capitán Germán Segura, comisario de la muestra.

1

2

28 de gener: conferència a tres bandes «Dalí, Monturiol i el fons del mar». Hi van participar el biòleg Josep Maria Dacosta, que va parlar dels elements submarins en l'obra daliniana, el dissenyador industrial Pere Forès, que va fer referència a la construcció de l'*Ictineu 3*, i el periodista Josep Playà, que es va centrar en la fascinació de Dalí per Monturiol.

16 de febrer: visita guiada al Museu de l'Empordà per veure l'exposició temporal *Monturiol, una veu entre utopia i realitat*, com a continuació de la conferència anterior.

4 de març: conferència d'Anna Otero, coordinadora del CED, amb motiu de la presència excepcional al Teatre-Museu Dalí del quadre conegut com *Els tigres*.

25 de març: presentació del llibre *Joan Vehí i el seu escenari, Cadaqués*, a càrrec de Montse Aguer, directora del CED, Santi Vila, alcalde de Figueres, i el mateix autor, el fotògraf Joan Vehí.

27 de març: sortida cultural a Barcelona amb visita a l'exposició temporal *Fortuny, el mag de Venècia*, a la Pedrera. També es va gaudir d'una visita guiada a la mostra *Convidats d'honor*, al MNAC, i es va assistir al Teatre Romea a una representació de l'obra *El cafè*, de Carlo Goldoni.

6 d'abril: visita guiada a l'exposició temporal *Construccions líriques. Man Ray/ Leandre Cristòfol. L'objecte i l'esperit dadà*, al Museu de l'Empordà.

23 d'abril: la Fundació Dalí va convidar els socis d'Amics dels Museus Dalí al tradicional concert que organitza cada any al Teatre Jardí de Figueres. En aquesta ocasió es va oferir una actuació de l'Orquesta de Cámara Reina Sofía, de Madrid, amb Rodolfo Mederos al bandoneó.

3 de maig: Amics dels Museus Dalí va lliurar el premi a la creu de maig més daliniana en el marc de les Fires de Figueres.

14 de maig: presentació del llibre *Pintors i escultors de l'Alt Empordà, 1839-1959*, de l'artista Alícia Viñas, en col·laboració amb l'Institut d'Estudis Empordanesos. L'acte va anar a càrrec de Pere Gifre, director d'aquesta entitat, Santi Vila, alcalde de Figueres, i Alícia Viñas, autora del llibre.

20 de maig: visita guiada a l'exposició temporal *Álvarez de Castro i el seu temps (1749-1810)*, al castell de Sant Ferran, amb el capità Germán Segura, comissari de la mostra.

3

1
La cruz más daliniana de las Fires de Figueres
La creu més daliniana de les Fires de Figueres

2
El Sr. Joan Vehí firmando un ejemplar de su libro
El Sr. Joan Vehí signant un exemplar del seu llibre

3
Presentación del libro de Alícia Viñas
Presentació del llibre d'Alícia Viñas

1

19 de junio: velada especial en el Castillo de Púbol con visita comentada a la exposición *Les Chants de Maldoror*, sobre la obra gráfica de Dalí. El recorrido, que se realizó en compañía de Juliette Murphy, comisaria de la muestra, se completó con un refrigerio en el patio del castillo y con un concierto que tuvo lugar en los jardines, en el marco del Festival de Jazz de La Pera.

13 de julio: visita guiada a la exposición *El museu com a pretext*, centrada en el arte contemporáneo y organizada por el Museu de l'Empordà.

24 de julio: salida turística al Canal du Midi y al pueblo de Minerve (Francia).

25 de julio: pistoletazo de salida al noveno concurso fotográfico PhotoDalicatessen, organizado por la empresa Dalicatessen, con el apoyo de Amics dels Museus Dalí para las tareas de difusión y de comunicación con los participantes. El concurso se cerró el 30 de septiembre.

30 de julio: inauguración del Teatro-Museo de Noche. Velada reservada a los socios durante la cual se ofreció un espectáculo basado en el cuadro de Dalí *Muchacha en la ventana*, a cargo de Sònia Carmona y Oriol Cabestany, seguido de una visita nocturna y de una copa de cava en el Patio de las Loggias.

4 de agosto: celebración de una misa en la iglesia de Sant Pere de Figueres en recuerdo de Eleanor Morse, fallecida el 1 de julio, con representación de la Fundación Dalí y de Amics dels Museus Dalí.

2 y 3 de octubre: escapada cultural a Albi y a Castres, con visitas guiadas al Musée Toulouse-Lautrec y al Musée Goya, respectivamente. Visita libre a la catedral de Albi y paseo en barca por el río Agut, que atraviesa la localidad de Castres.

13 de noviembre: salida cultural a Barcelona, con visita guiada a la reserva del MNAC. Visita libre a la exposición temporal *Joies d'artista*, en el MNAC, a la muestra *Rússia, segle xx*, en el Museu Marítim, y el Palau Robert.

19 de diciembre: recital de villancicos en el Teatro-Museo Dalí, a cargo del coro de niños de la escuela Sant Pau de Figueres.

En total, unas 820 personas participaron en las actividades organizadas por la asociación.

2

1 Josep Maria Dacosta, Pere Fanés y Josep Playà durante la charla *Dalí, Monturiol i el fons del mar* Josep Maria Dacosta, Pere Fanés i Josep Playà durant la xerrada *Dalí, Monturiol i el fons del mar*

2 Cantada de villancicos por el Cor del Col·legi Sant Pau de Figueres Cantada de nades pel Cor del Col·legi Sant Pau de Figueres

19 de juny: vetllada especial al Castell de Púbol amb visita comentada a l'exposició *Les Chants de Maldoror*, sobre l'obra gràfica de Dalí. El recorregut, que es va fer en companyia de Juliette Murphy, comissària de la mostra, es va completar amb un refrigeri a l'eixida del Castell i amb un concert que va tenir lloc als jardins, en el marc del Festival de Jazz de la Pera.

13 de juliol: visita guiada a l'exposició *El museu com a pretext*, centrada en l'art contemporani i organitzada al Museu de l'Empordà.

24 de juliol: sortida turística al canal del Migdia i al poble de Menerba (França).

25 de juliol: tret de sortida del novè concurs fotogràfic PhotoDalicatessen, organitzat per l'empresa Dalicatessen, amb el suport d'Amics dels Museus Dalí per a les tasques de difusió i de comunicació amb els participants. El concurs es va cloure el 30 de setembre.

30 de juliol: inauguració del Teatro-Museo de Nit. Vetllada reservada als socis durant la qual es va oferir un espectacle basat en el quadre de Dalí *La noia a la finestra*, a càrrec de Sònia Carmona i Oriol Cabestany, seguit d'una visita nocturna i d'una copa de cava al Pati de les Loggias.

4 d'agost: celebració d'una misa a l'església de Sant Pere de Figueres en record d'Eleanor Morse, traspasada l'1 de juliol, amb representació de la Fundació Dalí i dels Amics dels Museus Dalí.

2 i 3 d'octubre: escapada cultural a Albi i a Castres, amb visites guiades al Museu Toulouse-Lautrec i al Museu Goya, respectivament. Visita lliure a la catedral d'Albi i passeig en barca pel riu Agut, que travessa Castres.

13 de novembre: sortida cultural a Barcelona, amb visita guiada a la reserva del MNAC. Visita lliure a l'exposició temporal *Joies d'artista*, al MNAC, a la mostra *Rússia, segle xx*, al Museu Marítim, i al Palau Robert.

19 de desembre: cantada de nades al Teatre-Museu Dalí, a càrrec del cor de nens de l'escola Sant Pau de Figueres.

En total, unes 820 persones van participar en les activitats organitzades per l'associació.

OTRAS ACTIVIDADES CULTURALES

CONCIERTO EN EL CASTILLO GALA DALÍ DE PÚBOL

Los jardines de la Casa-Museo Castillo Gala Dalí de Púbol, así como los servicios logísticos necesarios, fueron cedidos gratuitamente por la Fundación a título de colaboración en la organización del tercer Festival de Jazz de La Pera, concretamente en el concierto *Mmm... Cole Porter!*, que tuvo lugar el 19 de junio.

CONCIERTO ANUAL DE LA FUNDACIÓN

El 23 de abril, la Fundación organizó su concierto anual, dedicado a todas las personas que colaboran con la entidad. El evento, que tuvo lugar en el Teatro Jardí de Figueres, estuvo a cargo de la Orquesta de Cámara Reina Sofía, con Rodolfo Mederos como solista y Nicolás Chumachenco como concertino director.

El programa incluyó, en la primera parte, la *Serenata para cuerdas en do mayor, op. 48*, de Chaikovski, y en la segunda, diversos tangos de Carlos Gardel, Astor Piazzolla y Arturo De Bassi.

La organización del concierto, al que asistieron 1018 personas, se coordinó desde el Departamento de Presidencia y la Secretaría General de la Fundación, y contó con el patrocinio de "la Caixa" y con la colaboración del Área de Cultura del Ayuntamiento de Figueres.

ALTRES ACTIVITATS CULTURALS

CONCERT AL CASTELL GALA DALÍ DE PÚBOL

Els jardins de la Casa-Museu Castell Gala Dalí de Púbol, així com els serveis logístics necessaris, van ser cedits gratuïtament per la Fundació a títol de col·laboració en l'organització del tercer Festival de Jazz de la Pera, concretament en el concert *Mmm... Cole Porter!*, que va tenir lloc el 19 de juny.

CONCERT ANUAL DE LA FUNDACIÓ

El 23 d'abril, la Fundació va organitzar, al Teatre Jardí de Figueres, el seu concert anual, dedicat a totes les persones que col·laboren amb l'entitat. En aquesta ocasió, l'actuació va anar a càrrec de l'Orquesta de Cámara Reina Sofía, amb Rodolfo Mederos com a solista i Nicolás Chumachenco com a concertino director.

El programa va incloure en la primera part la *Serenata per a cordes en do major, op. 48*, de Txaikovski, i en la segona, diversos tangos de Carlos Gardel, Astor Piazzolla i Arturo De Bassi.

L'organització del concert, al qual van assistir 1.018 persones, va ser coordinada des del Departament de Presidència i la Secretaria General de la Fundació, i va tenir el patrocini de "la Caixa" i la col·laboració de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Figueres.

1
Concierto de la Orquesta de Cámara Reina Sofía
Concert de l'Orquesta de Cámara Reina Sofía

2
Cartel del festival Jazzpera'10
Cartell del festival Jazzpera'10

1

2

06

PROTEGER
PROTEGIR

CONSERVACIÓN Y RESTAURACIÓN

El Departamento de Conservación y Restauración tiene como principal objetivo garantizar la preservación futura de la obra daliniana de los museos de la Fundación. Sus intervenciones en este sentido se pueden clasificar en cuatro ámbitos de actuación:

CONSERVACIÓN PREVENTIVA

La conservación de las obras de la Fundación es de naturaleza primordialmente preventiva y tiene como finalidad la adopción de una serie de medidas externas que permitan minimizar los posibles deterioros de las piezas causados por el envejecimiento de los materiales debido a factores externos. Año tras año se sigue un riguroso programa de mantenimiento y conservación que incluye la mejora constante de las condiciones de exhibición

de las obras en las salas, el plan de limpieza, las intervenciones puntuales de consolidación o la planificación de las restauraciones más importantes, así como la incorporación de nuevos datos técnicos a los inventarios de la Fundación.

Por otra parte, tanto en las salas como en las áreas de almacén se lleva a cabo un control y un seguimiento de las condiciones ambientales de temperatura, de humedad relativa, de luz y de plagas. Durante el 2010 se realizó un estudio de las posibles incidencias de las vibraciones acústicas exteriores en las obras de arte. También se elaboró la propuesta de nueva iluminación de la vitrina del *Traje de Académico*, en la Sala Palacio del Viento, y de las diversas exposiciones de obras en préstamo montadas en otras salas del Teatro-Museo.

1
Restauración de las cariátidas de la fuente de la piscina de Púbol
Restauració de les cariàtides de la font de la piscina de Púbol

2,3
Limpieza de los florones de alabastro del patio del Teatro-Museo
Neteja dels florons d'alabastre del pati del Teatre-Museu

CONSERVACIÓ I RESTAURACIÓ

L'objectiu fonamental d'aquest departament consisteix a garantir la preservació futura de l'obra daliniana dels museus de la Fundació. Les seves intervencions de conservació i restauració es poden classificar en quatre àmbits d'actuació:

CONSERVACIÓ PREVENTIVA

La conservació de les obres de la Fundació és de naturalesa primordialment preventiva, i té per finalitat l'adopció d'una sèrie de mesures externes adreçades a minimitzar les deterioracions que puguin patir les obres a causa de l'envelliment dels materials provocat per factors externs. Any rere any se segueix un programa rigorós de manteniment i conservació que comprèn la millora constant de les condicions d'exhibició de les obres a les sales, el pla de neteja,

les intervencions puntuals de consolidació o la planificació de les restauracions més importants, així com la incorporació de noves dades tècniques als inventaris de la Fundació.

D'altra banda, es du a terme un control i un seguiment de les condicions ambientals de temperatura, humitat relativa i llum així com de les plagues tant a les sales com a les àrees de magatzem. Durant el 2010 es va fer un estudi de les possibles incidències en les obres d'art causades directament per les vibracions acústiques exteriors. També es va elaborar la proposta de nova il·luminació de la vitrina del *Vestit d'acadèmic*, a la Sala Palau del Vent, i de les diverses exposicions d'obres en préstec muntades en altres sales del Teatre-Museu.

Conservación de objetos e instalaciones artísticas en el Teatro-Museo Dalí

La diversidad y la heterodoxia de los elementos y materiales utilizados por Salvador Dalí suponen un reto para los conservadores. Buen ejemplo de ello es la restauración de la figura con escafandra situada en el balcón principal de la fachada del Museo; esta pieza, como la utilizada por Dalí en una conferencia pronunciada en Londres en 1936, consta de un traje de lona, un casco metálico con luz interior y las botas de cuero y plomo que utilizaban los pescadores de la época. Durante el 2010 además se inició la primera fase de la restauración del biombo oriental de la Sala de la Momia, con el desmontaje de dos paneles de tipo *karibari* al objeto de realizar un estudio a fondo de la pieza. Las intervenciones de conservación en obras de grandes dimensiones se centraron en el 2010 en la Sala de la Cúpula, donde los restauradores tuvieron que encaramarse a andamios para acceder al *Telón del Laberinto* y a los Titanes, así como a las instalaciones artísticas de *Moisés y el monoteísmo* y de la entrada de la Sala Mae West.

Conservació d'objectes i instal·lacions artístiques al Teatre-Museu Dalí

La diversitat i l'heterodòxia dels elements i els materials emprats per Salvador Dalí suposen un repte per als conservadors. N'és un bon exemple la restauració de la figura amb escafandre situada al balcó principal de la façana del Museu; com l'utilitzat per Dalí en la conferència que va pronunciar a Londres el 1936, aquest escafandre consta d'un vestit de lona, un casc metàl·lic amb llum interior i les botes de cuir i plom que feien servir els pescadors de l'època. Durant el 2010, a més, va començar la primera fase de la restauració del paravent oriental de la Sala de la Mòmia, amb el desmuntatge de dos plafons de tipus *karibari*, a fi d'elaborar un estudi a fons de la peça. Al llarg de l'exercici, les intervencions de conservació en obres de grans dimensions es van centrar a la Sala de la Cúpula: en aquest espai, els restauradors es van enfilear a les bastides per accedir al *Teló del laberint*, als Titans i a les instal·lacions artístiques de *Moisés i el monoteisme* i de l'entrada de la Sala Mae West.

1

2

6

4

5

7

8

3

Restauración de la figura con escafandra del Teatro-Museo Dalí
Restauració de la figura amb escafandra del Teatre-Museu Dalí

1
Figura en la fachada
Figura a la façana

2, 3
Figura restaurada
Figura restaurada

4, 5
Restauración del pie
Restauració del peu

6
Restauración de las botas
Restauració de les botes

7, 8
Restauración de la mano
Restauració de la mà

Biombo oriental del Teatro-Museo Dalí
Paravent oriental del Teatre-Museu Dalí

9, 10
Biombo y detalle
Paravent i detall

11
Detalle del reverso
Detall del revers

12, 13
Detalles de la seda rasgada
Detalls de la seda estripada

14, 15
Estudio del anverso y del reverso del biombo
Estudi de l'anvers i del revers del paravent

9

10

11

12

13

14

15

1 2

3

Portlligat: restauración de la figura drapeada de la Sala del caracol
Portlligat: restauració de la figura drapejada de la Sala del cargol

1,3
Antes de la intervención
Abans de la intervenció

4

2,4
Figura restaurada y detalle
Figura restaurada i detall

5

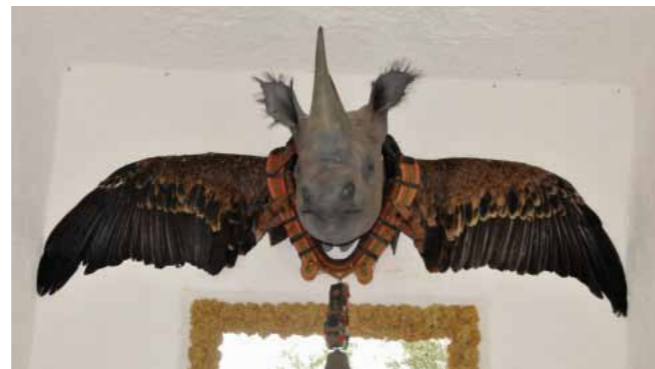

6

5,6
Proceso de consolidación
Procés de consolidació

7

8

9

7,9,11
Conservación de los cojines de la Sala Oval
Conservació dels coixins de la Sala Oval

11

8,10,12
Restauración de las alas de buitre del Comedor de Verano de Portlligat
Restauració de les ales de voltor del Menjador d'Estiu de Portlligat

10

12

Púbol y Portlligat

En las casas-museo de Dalí se exhiben gran cantidad de objetos heterogéneos —muchos de uso cotidiano y otros consistentes en *ready-mades* hechos por el artista— que se han convertido en el alma de estos espacios. Por tanto, el objetivo de mantener vivo el espíritu de las casas se traduce en un trabajo exhaustivo de conservación preventiva en todos los ámbitos.

En Púbol se llevaron a cabo intervenciones exteriores de conservación y restauración en las Cariátides de la Fuente de la Piscina. También se restauró y mejoró el sistema de presentación del cartel sobre acetato de la silla Mackintosh, a la entrada del Diezmo, y se continuó aplicando el plan de conservación preventiva de la colección de indumentaria de Dalí y Gala. El Departamento se hizo cargo, además, de la coordinación y la conservación de la exposición anual del castillo.

Las intervenciones en Portlligat consistieron en la restauración y mejora del sistema de presentación de la figura drapeada de la Sala del Caracol, la realización de un plan de conservación de diversos elementos textiles, como los cojines de la Sala Oval y el manto de la Biblioteca, la elaboración de un nuevo sistema de aislamiento de la barca del *Cristo de las basuras* y la restauración de las alas del buitre del Comedor de Verano.

Púbol i Portlligat

Les cases-museu de Dalí es caracteritzen per la gran quantitat d'objectes heterogenis —molts d'ús quotidià i altres consistents en *ready-mades* fets per l'artista— que s'hi poden veure, i que n'han esdevingut l'ànima. L'objectiu de mantenir viu l'esperit de les cases es tradueix en un treball exhaustiu de conservació preventiva en tots els àmbits.

El 2010, a Púbol es van dur a terme intervencions exteriors de conservació i restauració a les Cariàtides de la Font de la Piscina. També es va restaurar i millorar el sistema de presentació del cartell sobre acetat de la cadira Mackintosh, a l'entrada del Delme, i es va continuar aplicant el pla de conservació preventiva de la col·lecció d'indumentària de Dalí i Gala. A més, el Departament es va fer càrrec de la coordinació i la conservació de l'exposició anual del Castell.

A Portlligat es va restaurar i millorar el sistema de presentació de la figura drapejada de la Sala del Cargol. A més, es va dur a terme un pla de conservació de diversos elements tèxtils, com ara els coixins de la Sala Oval i el mantell de la Biblioteca, es va elaborar un nou sistema d'aïllament de la barca del *Crist de les escombraries* i es van restaurar les ales del voltor del Menjador d'Estiu.

13,14,15
Nuevo sistema de aislamiento de la barca del *Cristo de las basuras*
Nou sistema d'aïllament de la barca del *Crist de les escombraries*

13

15

14

1 2 3 4 5

1, 2, 3, 4, 5
Embalaje de las obras de la exposición de Milán
Embalatge de les obres de l'exposició de Milà

CONSERVACIÓN DE LA COLECCIÓN DURANTE LA MANIPULACIÓN, EL TRASLADO Y LA EXHIBICIÓN

Con el objetivo de minimizar al máximo los factores de riesgo que conlleva el movimiento de obras de arte, el Departamento se responsabiliza de resolver todas las cuestiones técnicas que se derivan de las exposiciones y los préstamos de obra. Todo préstamo comporta la elaboración de informes sobre el estado de las piezas a la salida y a la llegada, los viajes como correos, la supervisión de los embalajes y el desarrollo de los métodos para garantizar un almacenaje y una exhibición seguros.

Entre los numerosos préstamos del 2010 cabe destacar los de dos exposiciones: las 15 pinturas de *Salvador Dalí. Il sogno s'avvicina*, que viajaron a Milán, y los 17 dibujos y revistas de época que se cedieron para la muestra *Dalí, Lorca y la Residencia de Estudiantes*, en el CaixaForum de Madrid. Así mismo, la itinerancia a cuatro museos de los 244 documentos y publicaciones que integraban la muestra *Salvador Dalí i les revistes* significó un notable volumen de trabajo para los restauradores de papel. Para terminar, el Departamento supervisó también la colocación en las salas de las nuevas adquisiciones así como la instalación de las pequeñas exposiciones celebradas en la Sala de los Dibujos, como *Sueño causado por el vuelo de una abeja...* o *Dalí+Disney=Destino*.

CONSERVACIÓ DE LA COL·LECCIÓ DURANT LA MANIPULACIÓ, EL TRASLLAT I L'EXHIBICIÓ

El Departament es responsabilitza de les qüestions tècniques derivades de les exposicions i els préstecs d'obra per tal de minimitzar els factors de risc que comporta el moviment d'obres d'art. Qualsevol préstec requereix l'elaboració d'informes sobre l'estat de sortida i arribada de les peces, la revisió dels emmarcaments, la realització de viatges com a correus, la supervisió dels embalatges i el desenvolupament de mètodes per a un emmagatzematge i una exhibició segurs.

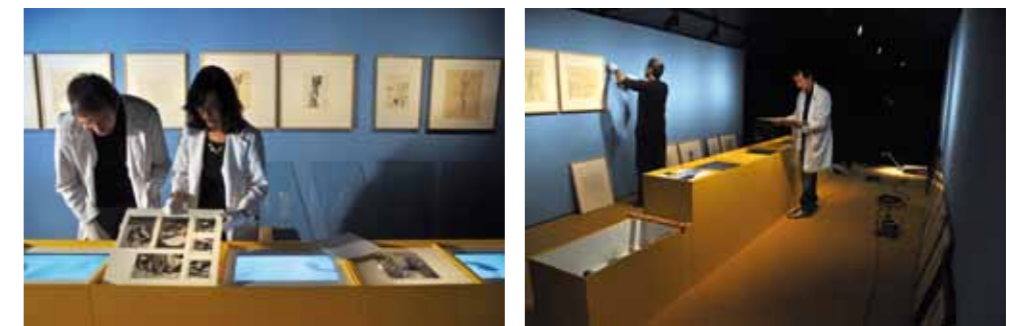
Entre els nombrosos préstecs del 2010 cal destacar els corresponents a dues exposicions: les 15 pintures de *Salvador Dalí. Il sogno s'avvicina*, a Milà, i els 17 dibuixos i revistes d'època per a *Dalí, Lorca y la Residencia de Estudiantes*, al CaixaForum de Madrid. Així mateix, la itinerància a quatre museus dels 244 documents i publicacions que integraven la mostra *Salvador Dalí i les revistes* va significar un volum de treball notable per a les restauradores de paper. A més, el Departament va supervisar la instal·lació a les sales de les noves adquisicions i de les petites exposicions celebrades a la Sala dels Dibujos, com ara *Somni causat pel vol d'una abella...* o *Dalí+Disney=Destino*.

6, 7, 8, 9
Supervisión del montaje de Dalí y Lorca en CaixaForum Madrid
Supervisió del muntatge de Dalí y Lorca a CaixaForum Madrid

6 7 8 9

10, 11, 12, 13
Diversos momentos del montaje de Dalí+Disney=Destino
Diversos moments del muntatge de Dalí+Disney=Destino

10 11 12 13

1, 2, 3, 4, 5
 Recepción de las obras
 y montaje de Dalí y las revistas
 en Málaga
 Recepció de les obres i muntatge
 de Dalí i les revistes a Màlaga

1

2

3

4

5

6
 Informe de condición del
 préstamo del Museo Thyssen
 de Madrid
 Informe de condició del
 préstec del Museo Thyssen
 de Madrid

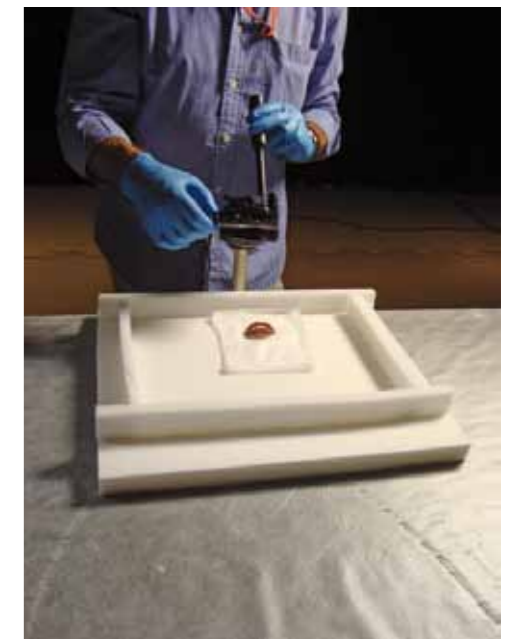

6

7, 8
 Montaje de Joies d'artista
 en el MNAC de Barcelona
 Muntatge de Joies d'artista
 al MNAC de Barcelona

7

8

1, 2, 3
Estudio técnico de
Naturaleza muerta purista
Estudi tècnic de
Natura morta purista

2 3

4 6

5 7

4, 5, 6, 7
Restauración del óleo sobre papel
Sfumato (Desnudo femenino)
Restauració de l'oli sobre paper
Sfumato (Nu femení)

RESTAURACIÓN

Restauración de pinturas y de obras sobre papel

Durante el 2010, las exposiciones temporales condicionaron algunas de las intervenciones y los estudios integrales de obras expuestas en el Museo, como *Naturaleza muerta purista* o *Naturaleza muerta al claro de luna malva*, dos óleos sobre tela de mediados de los años veinte. También se llevaron a cabo actuaciones puntuales de fijación de la capa pictórica y del soporte de cartón en el caso del temple *Las Fiestas de Figueras* (c 1922) y del óleo sobre papel *Sfumato (Desnudo femenino)*, de 1972. Cabe destacar, así mismo, las numerosas mejoras introducidas en los sistemas de enmarcado de las obras que viajan y, en especial, la instalación de una vitrina de control climático para la obra *Retrato cubista de Federico García Lorca* (c 1923).

También se llevaron a cabo intervenciones de conservación en diversas obras de grandes dimensiones y se mejoraron los sistemas de enmarcado a fin de asegurarse una conservación óptima. En este ámbito cabe mencionar *Gala desnuda mirando el mar, que a una distancia de 20 metros se convierte en el retrato de Abraham Lincoln* (1975), un óleo sobre cartón fotográfico de 420 x 318 cm, o *Figura bañada en rayos de luz*, un óleo sobre tablero de madera de contrachapado fechado en torno a 1975-1976.

RESTAURACIÓ

Restauració de pintures i d'obres sobre paper

Durant el 2010, les exposicions temporals van condicionar algunes de les intervencions i els estudis integrals d'obres exposades al Museu, com ara *Natura morta purista* o *Natura morta al clar de lluna malva*, dos olis sobre tela de mitjan anys vint. També es van dur a terme actuacions puntuals de fixació de la capa pictòrica i del suport de cartró en el cas del temple *Les Fires de Figueres* (c. 1922) i de l'oli sobre paper *Sfumato (Nu femení)*, del 1972. Cal destacar així mateix les nombroses millores introduïdes en els sistemes d'emmarcament de les obres que viatgen i, especialment, la instal·lació d'una vitrina de control climàtic per a l'obra *Retrat cubista de Federico García Lorca* (c. 1923).

D'altra banda, es van fer intervencions de conservació en diverses obres de grans dimensions i se'n van millorar els sistemes d'emmarcament per tal d'assegurar-ne una conservació òptima. En aquest àmbit cal esmentar *Gala nua mirant el mar, que a una distància de 20 metres es converteix en el retrat d'Abraham Lincoln*, un oli sobre cartró fotogràfic de 420 x 318 cm pintat el 1975, o *Figura banyada de raigs de llum*, un oli sobre tauler contraplacat datat entorn del 1975-1976.

8
Toma de fotografías de alta definición
Presa de fotografies d'alta definició

8

Intervención de conservación de *Gala desnuda (Lincoln)*
 Intervenció de conservació de *Gala nua (Lincoln)*

- 1 Informe técnico
Informe tècnic
- 2, 3, 4, 9 Desmontaje del cuadro
Desmuntatge del quadre
- 5, 8 Detalles de rasgaduras
Detalls d'estrips
- 6 Limpieza superficial
Neteja superficial
- 7 Muestra estratigráfica
Mostra estratigràfica

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

13

11

14

12

15

10, 11, 12 Intervención de conservación de *Figura bañada en rayos de luz*
 Intervenció de conservació de *Figura banyada amb raigs de llum*

13, 14, 15 Intervención de limpieza en seco, fijación de desgarros y consolidación del número 66 de la *Gasetta de les Arts*
 Intervenció de neteja en sec, fixació d'estrips i consolidació del número 66 de la *Gasetta de les Arts*

En lo que se refiere a la conservación de obras sobre papel, una buena parte del esfuerzo de los restauradores se concentró en la preparación de las piezas para las exposiciones. Así, se llevaron a cabo pequeñas intervenciones de limpieza en seco, fijación de desgarros y consolidación de encuadernaciones, como en las revistas *D'Ací i d'Allà* (1926), el número 66 de la *Gasetta de les Arts* (1927) y *La Nova Revista* (1927). Además, se prepararon carpetas de conservación adaptadas a cada tipo de material a fin de que las piezas pudieran viajar y ser expuestas en las mejores condiciones.

Pel que fa a la conservació d'obra sobre paper, una bona part de l'esforç dels restauradors es va centrar a preparar les peces per a les exposicions. Així, es van fer petites intervencions de neteja en sec, fixació d'estrips i consolidació d'enquadernacions, com ara en les revistes *D'Ací i d'Allà* (1926), el número 66 de la *Gasetta de les Arts* (1927) i *La Nova Revista* (1927). A més, es van preparar carpetes de conservació adaptades a cada tipus de material per tal que les peces poguessin viatjar i ser exposades en les millors condicions.

1

Investigación de la técnica pictórica de *Las Fiestas de Figueras*
 Investigació de la tècnica pictòrica de *Les Fires de Figueres*

1
Las Fiestas de Figueras
Les Fires de Figueres

2, 3, 4, 6
 Estudio de la textura de la capa pictórica con lupa binocular
 Estudi de la textura de la capa pictòrica amb lupa binocular

5, 7, 8
 Estudio de la pincelada del artista
 Estudi de la pinzellada de l'artista

8

DOCUMENTACIÓN E INVESTIGACIÓN TÉCNICA

Las actividades de estudio y documentación, de redacción de informes y de investigación sobre la técnica y los materiales de Salvador Dalí tienen por objeto el enriquecimiento continuo de la base de datos sobre los procedimientos artísticos del Maestro.

Análisis de obra única

Durante el 2010 se continuó trabajando en el proyecto de estudio y documentación de la técnica pictórica de Salvador Dalí. Toda la información técnica recogida es indispensable para garantizar la óptima calidad y el juicio correcto de los informes que se emiten para la Comisión de Acreditación y Catalogación —por ejemplo, los 35 informes sobre dibujo y pintura elaborados en el 2010 que permitieron evaluar la autenticidad de las obras presentadas a la Comisión—, así como también para efectuar los peritajes especiales solicitados por las autoridades judiciales y policiales, para el catálogo razonado en línea de pinturas de Salvador Dalí y para dar apoyo a cualquier otro proyecto, como la adquisición de nuevas obras.

Paralelamente, la investigación se centró en dos conjuntos de obras: por un lado, se profundizó en el estudio de unos templos sobre cartón de la primera época aprovechando la adquisición del titulado *Las Fiestas de Figueras*, de 1921; por el otro, se puso en marcha el proyecto de análisis del proceso pictórico y de los materiales utilizados por el Maestro en cinco óleos sobre tabla de pequeñas dimensiones fechados en los años treinta. Además, se continuó con el programa de revisión de los datos de inventario de las obras originales sobre papel y cartón de la colección.

DOCUMENTACIÓ I INVESTIGACIÓ TÈCNICA

Les activitats de recerca i documentació, de redacció d'informes i d'investigació sobre la tècnica i els materials de Salvador Dalí tenen per objecte enriquir de manera continuada la base de dades sobre els procediments artístics del Mestre.

Anàlisi d'obra única

Durant el 2010 es va continuar treballant en el projecte d'estudi i documentació de la tècnica pictòrica de Salvador Dalí. La informació tècnica recollida és indispensable per garantir l'òptima qualitat i el judici correcte dels informes que s'emeten per a la Comissió d'Acreditació i Catalogació — el 2010, els 35 informes de dibuix i pintura elaborats van ajudar a avaluar l'autenticitat de les obres presentades a la Comissió—, per als peritatges especials que sol·liciten les autoritats judicials i policials, per al catàleg raonat en línia de pintures de Salvador Dalí i per donar suport a qualsevol altre projecte, com ara l'adquisició de noves obres.

Paral·lelament, la recerca es va centrar en dos conjunts d'obres: d'una banda, es va aprofundir l'estudi d'uns temples sobre cartró de la primera època aprofitant que se'n va adquirir un, titulat *Les Fires de Figueres*, del 1921; i d'altra banda, es va posar en marxa el projecte d'anàlisi del procés pictòric i dels materials emprats pel Mestre en cinc olis sobre taula de petites dimensions datats els anys trenta. A més, es va continuar amb el programa de revisió de les dades d'inventari de les obres originals sobre paper i cartró de la col·lecció.

Obra gràfica

Entre los principales objetivos del Departamento para el 2010 destaca la actualización de la base de datos del inventario de obra gràfica. Se incorporaron al mismo un total de 151 fichas, 96 de las cuales procedían de los fondos de la Fundació Dalí y 55 de adquisiciones recientes, y se añadió la documentación fotogràfica a 674 estampas. En el apartado de conservación de las obras cabe señalar las mejoras introducidas en el sistema de almacenaje de los libros de artista y de las planchas de cobre.

En el pasado ejercicio se inició una nueva fase del proyecto de investigación sobre materiales y técnicas de la obra gràfica de Dalí que se lleva a cabo en colaboración con las secciones de Conservación y Restauración y de Grabado de la Universitat de Barcelona. Durante el 2010 se culminó el examen, mediante un estudio comparativo con otras tiradas, de las estampas de dos series: *Les Poèmes de Mao Tse-Tung*, procedente de la editorial Argillet, y la *Divina Comedia*, serie de xilografías fechada en el período 1959-1963.

Esta labor de investigación fue determinante para la celebración de las dos exposiciones de obra gràfica de Dalí organizadas en Púbol. En el ejercicio 2010 cabe destacar, en particular, *Les Chants de Maldoror*, una muestra comisariada desde el Departamento de Conservación y Restauración que, aparte de las estampas del libro, contenía dibujos inéditos y pruebas preparatorias para ilustrar el proceso de creación del artista.

Durante todo el ejercicio se emitieron informes técnicos de obra gràfica en respuesta a solicitudes externas de ámbito internacional. Así, a mediados de año se realizó un viaje a Chicago, el tercero que se efectuaba a petición del FBI a esta ciudad, para examinar unas 600 estampas en sus dependencias. El resultado de la investigación se plasmó en un informe exhaustivo sobre las estampas estudiadas. Por último, a instancias del Departamento de Gerencia, se mantuvo un servicio de asesoramiento continuo para las consultas judiciales procedentes de grupos policiales europeos.

Obra gràfica

Un dels objectius principals del 2010 va ser actualitzar la base de dades de l'inventari d'obra gràfica: en total, s'hi van incorporar 151 fitxes, 96 de les quals procedien dels fons de la Fundació Dalí i 55 d'adquisicions recents, i es va afegir la documentació fotogràfica a 674 estampes. En l'apartat de conservació de les obres cal assenyalar les millores introduïdes en el sistema d'emmagatzematge dels llibres d'artista i de les planxes de coure.

El Departament va iniciar així mateix una nova fase del projecte d'investigació sobre materials i tècniques de l'obra gràfica de Dalí que du a terme en col·laboració amb les seccions de Conservació i Restauració i de Gravats de la Universitat de Barcelona. Durant el 2010 es va enllestir l'examen, mitjançant un estudi comparatiu amb altres tiratges, de les estampes de dues sèries: *Les Poèmes de Mao Tsé-Toung*, procedent de l'editorial Argillet, i *La Divina Comèdia*, sèrie de xilografies datada en el període 1959-1963.

Aquesta recerca va ser determinant per poder dur a terme les dues exposicions d'obra gràfica de Dalí organitzades a Púbol. De l'any 2010 cal destacar, en particular, *Les Chants de Maldoror*, una mostra comisariada des del Departament de Conservació i Restauració que, a banda de les estampes del llibre, contenia dibuixos inèdits i proves preparatòries per tal d'il·lustrar el procés de creació de l'artista.

Durant tot l'exercici es van emetre informes tècnics d'obra gràfica en resposta a peticions externes d'àmbit internacional. Així, a mitjan any es va fer un viatge a Chicago, el tercer que s'efectuava a aquesta ciutat a petició de l'FBI, per tal d'examinar unes 600 estampes a les seves dependències. El resultat de la investigació es va plasmar en un informe exhaustiu sobre les estampes estudiades. D'altra banda, a instàncies del Departament de Gerència es va mantenir un servei d'assessorament continu per a les consultes judicials procedents de grups policials europeus.

Estudio de las técnicas de la obra gràfica
Estudi de les tècniques de l'obra gràfica

- 1 **Fotografía de detalle con luz visible**
Fotografia de detall amb llum visible
- 2 **Comparaciones de técnica**
Comparacions de tècnica
- 3, 4, 5, 6 **Fotografías con distintos tipos de iluminación: visible, ultravioleta e infrarrojos**
Fotografies amb diferents tipus d'il·luminació: visible, ultraviolada i infrarojos

1

2

3

4

5

6

INFRAESTRUCTURAS Y SEGURIDAD

La mejora y el mantenimiento de las infraestructuras de los museos Dalí y de la sede de la Fundación son responsabilidad del Departamento de Museos, que también se ocupa de analizar y planificar diferentes aspectos relativos a la conservación preventiva de las exposiciones permanentes así como de gestionar la política de la Fundación sobre la seguridad de las personas, los equipamientos y las obras de arte.

INVERSIONES EN INFRAESTRUCTURAS

En el 2010 se invirtieron un total de 1 318 804,85 euros en infraestructuras de la Fundación.

Entre las intervenciones efectuadas en el Teatro-Museo y en el espacio Dalí-Joyas destacan las mejoras en la climatización de las salas del Tesoro y Poesía de América y en los pasillos del Teatro-Museo, la incorporación de nuevos focos en la cúpula al objeto de mejorar la iluminación de los actos públicos celebrados en horario nocturno, el cambio del láser que proyecta el holograma *¡Holos, Holos, Velázquez, Gabor!*, la adecuación de un escaparate exterior para promocionar el espacio Dalí-Joyas, las colaboraciones en la preparación de las exposiciones temporales y una larga serie de intervenciones puntuales orientadas a la conservación y al mantenimiento de los espacios expositivos. Por su trascendencia en el funcionamiento de nuestra entidad, cabe destacar especialmente que en el año 2010 finalizaron las obras de construcción del nuevo edificio de oficinas situado en la Pujada del Castell; esta infraestructura permitirá mejorar la eficacia y el funcionamiento de todos los departamentos de la Fundación.

En lo que se refiere al Castillo de Púbol, en el 2010 las actuaciones en este espacio estuvieron marcadas por

las consecuencias de la intensa nevada del mes de marzo. El temporal de nieve y viento dejó este centro museístico sin suministro eléctrico ni teléfono y provocó numerosos desperfectos en todo el conjunto en general y en el jardín en particular, donde tuvieron que retirarse algunos árboles de gran altura y numerosas ramas caídas, y rehabilitarse las pequeñas plantas y arbustos aplastados. Otras intervenciones destacables fueron la mejora de la iluminación de la Sala Las Galas de Gala, la instalación de medios de sujeción para la limpieza y el mantenimiento de tejados y canalones, el cambio de generador, el refuerzo de diversos elementos de seguridad y de control de intrusión, la regulación de los flujos de aire acondicionado en las salas de poniente, la nueva climatización del almacén para la indumentaria así como las imprescindibles labores anuales de control —y, en caso necesario, de consolidación— de los elementos deteriorados o más débiles de los muros exteriores. También cabe mencionar la remodelación del espacio del mostrador de la tienda.

En la casa de Portlligat, los desperfectos derivados de la nevada se centraron en tejados, patios de luces y canalones; no obstante, la mayor parte de las intervenciones se basó en el mantenimiento habitual, como la pintura intensiva de las superficies blancas, el control del alcantarillado, la rehabilitación de los elementos decorativos de los patios o el control de humedades de los muros. Merecen una atención especial la nueva iluminación del área de salida, la instalación en el olivar de una fuente destinada a los visitantes, la eliminación de las filtraciones de agua del Office, la restitución del portal de acceso a los olivares de la casa, la sustitución de las alfombras de esparto para proteger las originales, la restauración a fondo del Baño de Salvador Dalí y la rehabilitación de la barbacoa en el Salón del Trono.

INFRAESTRUCTURES I SEGURETAT

El Departament de Museus s'ocupa de la millora i el manteniment de les infraestructures dels museus Dalí i de la seu de la Fundació. Igualment, analitza i planifica diversos aspectes de conservació preventiva de les exposicions permanents i gestiona la política de la Fundació sobre la seguretat de les persones, dels equipaments i de les obres d'art.

INVERSIONS EN INFRAESTRUCTURES

El 2010 es va invertir un total de 1.318.804,85 euros en infraestructures de la Fundació.

Entre les intervencions dutes a terme al Teatre-Museu i a l'espai Dalí-Joies destaquen les millores introduïdes en la climatització de les sales del Tresor i Poesia d'Amèrica i als passadissos del Teatre-Museu, la incorporació de nous focus a la cúpula per tal de millorar la il·luminació dels actes públics celebrats en horari nocturn, el canvi del làser que projecta l'holograma *Holos, Holos, Velázquez, Gabor!*, l'adequació d'un aparador exterior per promocionar l'espai Dalí-Joies, les col·laboracions en la preparació de les exposicions temporals i una llarga sèrie d'intervencions puntuals orientades a la conservació i al manteniment dels espais expositius. Per la seva transcendència en el funcionament de la nostra entitat, cal subratllar d'una manera singular que el 2010 van finalitzar les obres de construcció del nou edifici d'oficines situat a la pujada del Castell, que permetrà millorar l'eficàcia i el funcionament de tots els departaments de la Fundació.

Les actuacions al Castell de Púbol van estar marcades el 2010 per les conseqüències de les nevades del mes

de març. La tempesta de neu i vent va deixar sense corrent elèctric ni telèfon aquest centre museístic i va provocar nombrosos desperfectes a tot el conjunt en general i al jardí en particular —les tasques de recuperació i neteja del jardí van comportar des de la retirada d'arbres de gran alçada i de nombroses branques caigudes fins a la rehabilitació de petites plantes i arbustos aixafats. Altres intervencions destacables van ser la millora de la il·luminació de la Sala Les Gales de Gala, la instal·lació de mitjans de subjecció per a la neteja i el manteniment de teulats i tortugades, el canvi de generador, el reforç de diversos elements de seguretat i de control d'intrusió, la regulació dels fluxos d'aire condicionat a les sales de ponent, la nova climatització del magatzem per a la indumentària així com les imprescindibles tasques anuals de control —i, en cas necessari, de consolidació— dels elements deteriorats o més febles dels murs exteriors. També cal esmentar la remodelació de l'espai del taulell de la botiga.

En el cas de la casa de Portlligat, els desperfectes derivats de les nevades es van centrar en teulats, celoberts i tortugades; tot i així, la major part de les intervencions es van basar en el manteniment habitual, com ara la pintura intensiva de les superfícies blanques, el control del clavegueram, la rehabilitació dels elements decoratius dels patis o el control d'humitats dels murs. Mereixen una atenció especial la nova il·luminació de l'àrea de sortida, la instal·lació a l'olivar d'una font destinada als visitants, l'eliminació de les filtracions d'aigua de l'Office, la restitució del portal d'accés als olivars de la casa, la substitució de les catifes d'espart per protegir les originals, la restauració a fons del Bany de Salvador Dalí i la rehabilitació de la barbacoa al Saló del Tron.

1, 2, 3
 Mantenimiento exterior
 de Portlligat
 Manteniment exterior
 de Portlligat

1

2

3

MANTENIMIENTO DE INSTALACIONES

Dentro de las operaciones de mantenimiento de las instalaciones, tanto de los museos Dalí como de la sede central de la Fundación, se incluyen las que afectan a los sistemas de seguridad, de climatización, de iluminación y de exposición, todas ellas esenciales para garantizar la conservación y protección del patrimonio cultural de la entidad.

Durante el 2010, este servicio subcontrató a terceros trabajos específicos de mantenimiento y reparación de las infraestructuras mencionadas, por un valor de 291 391,83 euros.

SEGURIDAD

En el ejercicio 2010 se invirtió en la mejora de la seguridad de la Sala de los Dibujos y de las vitrinas de Obras Maestras del Teatro-Museo Dalí, y en la de la Habitación de Gala en el Castillo de Púbol, así como en el control perimetral en la Casa de Portlligat. Cabe señalar también la compra de un nuevo grabador de imágenes, las mejoras en el programa de gestión de las grabaciones y la incorporación de un lector biométrico en el control de accesos de la Fundación.

Los recursos destinados al pago de las empresas que colaboran con el personal de la Fundación para garantizar la seguridad del patrimonio cultural de nuestra entidad, de los visitantes y del personal ascendieron a 991 191,04 euros.

4, 5, 7
 Mantenimiento interior
 de Portlligat
 Manteniment interior
 de Portlligat

6, 8
 Control taxidermias
 Control taxidèrmies

9, 10
 Tareas de conservación preventiva
 en el Teatro-Museo y en Portlligat
 Tasques de conservació preventiva
 al Teatre-Museu i a Portlligat

4

5

6

7

8

9

10

MANTENIMENT D'INSTAL·LACIONS

El manteniment de les instal·lacions, dels museus Dalí i de la seu central de la Fundació inclou les tasques que afecten els sistemes de seguretat, de climatització, d'il·luminació i d'exposició. Totes aquestes operacions són essencials per assegurar la conservació i la protecció del patrimoni cultural de la Fundació.

Durant l'any 2010, aquest servei va subcontractar a tercers treballs específics de manteniment i reparació de les infraestructures esmentades per valor de 291.391,83 euros.

SEGURETAT

En l'exercici 2010 es va invertir a millorar la seguretat de la Sala dels Dibuixos i de les vitrines d'Obres Mestres del Teatre-Museu Dalí, de l'Habitació de Gala al Castell de Púbol i del control perimetral a la Casa de Portlligat. També cal assenyalar la compra d'un nou gravador d'imatges, les millores en el programa de gestió dels enregistraments i la incorporació d'un lector biomètric al control d'accessos de la Fundació.

Els recursos destinats al pagament de les empreses que col·laboren amb el personal de la Fundació per garantir la seguretat del patrimoni cultural de la nostra entitat, dels visitants i del personal van ascendir a 991.191,04 euros.

1

2

3

1
 Limpieza de la cúpula
 Neteja de la cúpula

2,3
 Mantenimiento exterior
 del Teatro-Museo
 Manteniment exterior
 del Teatre-Museu

4,6
 Limpieza Sala de la momia
 Neteja Sala de la mòmia

5,7
 Mantenimiento interior
 del Teatro-Museo
 Manteniment interior
 del Teatre-Museu

8
 Mejora instalaciones
 Millora instal·lacions

4

5

6

7

8

07

DEFENDER
DEFENSAR

En el 2010, los Servicios Jurídicos de la Fundación centraron su actuación en el asesoramiento continuo en materia de propiedad intelectual e industrial, derechos de imagen y competencia desleal. En este apartado, destacan la preparación de contratos y licencias, las recomendaciones sobre política de registro y protección de marcas, las actuaciones precontenciosas, el inicio y el seguimiento de procedimientos judiciales motivados por vulneraciones de derechos y también el de pleitos a escala internacional y en coordinación con despachos extranjeros.

Para ello, la Fundación contó un año más con el asesoramiento del equipo de abogados de Roca Junyent Advocats Associats.

GENERACIÓN DE RECURSOS

LOS DERECHOS DE AUTOR

Durante todo el año 2010, el interés que siguen generando la figura y la obra de Salvador Dalí, sobre todo en el ámbito internacional, quedó demostrado con el éxito de las exposiciones *Salvador Dalí: The Late Work*, organizada por el High Museum of Art de Atlanta, en EE.UU., y, en Europa, *Salvador Dalí. Il sogno s'avvicina*, celebrada en el Palazzo Reale de Milán.

En lo que se refiere al área de licencias de reproducción de las obras del pintor, la Fundación dispone, desde 1997, del apoyo de la entidad de gestión VEGAP, integrada en la red internacional CISAC, que gestiona las solicitudes de autorización para reproducir obras de Salvador Dalí. A lo largo del 2010, el número de licencias gestionadas por VEGAP en territorio nacional y fuera de las fronteras estatales fue de 3668, cifra que se tradujo en unos ingresos aproximados de 538 000 euros.

VEGAP y sus sociedades hermanas también asisten a la entidad realizando inspecciones de las explotaciones no autorizadas de derechos de autor y, junto con la Fundación, emprenden las acciones necesarias para desarticularlas.

La Fundación interviene asimismo en aquellos casos en que el resultado de las inspecciones pudiera derivar en procedimientos o afectar a actividades precontenciosas o judiciales en curso, a fin de coordinar la reclamación de la entidad de gestión con la política de defensa jurídica de los derechos. En este sentido, por ejemplo, sigue en curso el pleito contra ADAGP por la gestión del derecho de participación (*droit de suite*) iniciado en Francia a favor de los familiares de Dalí de acuerdo con la ley francesa, que —contrariamente a la española— únicamente permite que este derecho se transmita *mortis causa* a personas físicas parientes del autor. Este procedimiento tuvo un importante hito en la sentencia emitida por el Tribunal de Justicia de la Unión Europea (TJUE) en respuesta a la cuestión prejudicial planteada por el Tribunal de Grande Instance de París sobre si la directiva comunitaria de armonización del derecho de participación permite el mantenimiento de una legislación francesa que reserva la transmisión hereditaria del derecho a familiares del causante. Dado que el derecho sucesorio no ha sido objeto de armonización, el TJUE contestó afirmativamente a la cuestión —como no podía ser de otra manera—, al tiempo que recomendaba al tribunal francés que tuviera en consideración, en este caso, las normas del derecho internacional. La sentencia tuvo un importante eco en los círculos de estudio del derecho de autor en toda Europa.

En lo que se refiere a los derechos de autor vinculados a la producción literaria de Salvador Dalí, durante el pasado ejercicio se continuó con la labor iniciada en el 2007 de identificación y catalogación de esta obra y de sus ediciones, con el resultado satisfactorio que supone la reorganización del mercado, la actualización de los contratos, el seguimiento del cumplimiento de los mismos y el cobro de los *royalties* generados por la mencionada explotación. En este sentido, cabe destacar la regularización de las relaciones con Éditions du Rocher para la obra *Journal d'un génie*

La intervenció dels Serveis Jurídics de la Fundació durant l'any 2010 es va centrar en les tasques d'assessorament continu en matèria de propietat intel·lectual i industrial, drets d'imatge i competència deslleial. En aquest apartat, destaquen la preparació de contractes i llicències, les recomanacions sobre política de registre i protecció de marques, les actuacions precontencioses, l'inici i la continuació de procediments judicials motivats per vulneracions de drets, i el seguiment de plets a escala internacional i en coordinació amb despatxos estrangers.

Un any més, per executar aquestes tasques la Fundació va disposar de l'assessorament de l'equip d'advocats de Roca Junyent Advocats Associats.

GENERACIÓ DE RECURSOS

ELS DRETS D'AUTOR

Durant tot l'any 2010, l'interès que segueixen generant la figura i l'obra de Salvador Dalí, sobretot en l'àmbit internacional, va quedar demostrat amb l'èxit de les exposicions *Salvador Dalí: The Late Work*, organitzada pel High Museum of Art d'Atlanta, als EUA, i, a Europa, *Salvador Dalí. Il sogno s'avvicina*, celebrada al Palazzo Reale de Milà.

Quant a l'àrea de llicències de reproducció de les obres del pintor, la Fundació disposa, des del 1997, del suport de VEGAP, entitat de gestió inte grada en la xarxa internacional CISAC que gestiona les sol·licituds d'autorització per reproduir obres de Salvador Dalí. Al llarg de l'any 2010, el nombre de llicències gestionades per VEGAP en territori nacional i fora de les fronteres estatals va ser de 3.668. Aquesta xifra es va traduir en uns ingressos aproximats de 538.000 euros.

VEGAP i les seves societats germanes també assisteixen l'entitat fent inspeccions de les explotacions de drets d'autor no autoritzades i, juntament amb la Fundació, emprenen les accions necessàries per desarticular-les.

Igualment, la Fundació intervé en aquelles ocasions en què el resultat de les inspeccions pot derivar en procediments o afecta activitats precontencioses o judicials en curs, a fi de coordinar la reclamació de l'entitat de gestió amb la política de defensa jurídica dels drets. En aquest sentit, per exemple, segueix en curs el plet contra ADAGP per la gestió del dret de participació (*droit de suite*) endegat a França a favor dels familiars de Dalí d'acord amb la llei francesa, que —contràriament a l'espanyola— únicament permet que aquest dret es transmeti *mortis causa* a persones físiques parents de l'autor causant. El 2010, aquest procediment va tenir una fita important en la sentència emesa pel Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TJUE) en resposta a la qüestió prejudicial plantejada pel Tribunal de Grande Instance de París sobre si la directiva comunitària d'harmonització del dret de participació permet el manteniment d'una legislació francesa que reserva la transmissió hereditària del dret a familiars del causant. Atès que el dret successori no ha estat objecte d'harmonització, el TJUE va contestar afirmativament a la qüestió —com no podia fer d'una altra manera—, mentre recomanava al tribunal francès que prengués en consideració, en aquest cas, les normes del dret internacional. La sentència va tenir un ressò important en els cercles d'estudi del dret d'autor a tot Europa.

Pel que fa als drets d'autor vinculats a la producció literària de Salvador Dalí, durant l'exercici passat es va continuar amb la tasca iniciada el 2007 d'identificació i catalogació d'aquesta obra i de les seves edicions, amb el resultat satisfactori que suposa la reorganització del mercat, l'actualització dels contractes, el seguiment del seu compliment i el cobrament dels *royalties* generats per l'explotació esmentada. En aquest sentit, cal destacar la regularització de les relacions amb Éditions du Rocher per a l'obra *Journal d'un génie adolescent*, i amb Le Cherche Midi per a *Les pensées de Dalí*, així com la

adolescent, y con Le Cherche Midi para *Les pensées de Dalí*, así como la recuperación de derechos de cara a su explotación, ya sea directa o a través de terceros.

En el apartado de la obra audiovisual de Dalí, en el 2010 se siguió trabajando en la catalogación y la recuperación de derechos y proyectos, labor que culminó en el 2010 con la presentación en Figueres del cortometraje de animación *Destino*, firmado por Dalí y Disney como coautores, y con el documental realizado por Disney a partir de materiales cedidos por la Fundación relativos al proceso creativo de este cortometraje, que la factoría de dibujos animados editó en colaboración con la Fundación bajo el título *Dalí y Disney: una cita con el Destino*. El proyecto se ha editado en formato DVD y estará disponible en 2011.

Paralelamente a lo anterior, la Fundación también centró sus esfuerzos en recuperar los derechos de autor que Dalí cedió en vida y que han explotado terceros fuera de su control. En este sentido, y por poner un ejemplo, cabe señalar la recuperación íntegra de los derechos sobre *La Toile Daligram* y la posibilidad de explotarla en todas las modalidades posibles, a raíz de la ejecución de la sentencia firme favorable a la Fundación en el pleito seguido contra la mercantil Artsmode Network, S.A.

La recuperación de derechos, además de la rentabilidad que conlleva, permite poner fin a la atomización que se podría seguir produciendo en su titularidad así como reforzar la posición de la Fundación a la hora de marcar pautas en el campo del merchandising cultural, la producción y la comercialización de productos dalinianos.

EL DERECHO DE IMAGEN

A lo largo del 2010 se constató, una vez más, que la imagen de Salvador Dalí continúa teniendo fuerza tanto en el ámbito publicitario como en lo que se refiere a la producción de documentales, e incluso de películas.

En el apartado de documentales, cabe destacar el capítulo dedicado a Salvador Dalí dentro de la serie *Modern Masters*, emitida por la BBC.

Consciente del gran impacto mediático y comercial que tiene la imagen del Maestro, la Fundación Dalí aplica una política muy estricta a la hora de autorizar el uso de la misma para proyectos comerciales o publicitarios. En el ejercicio 2010 destaca la licencia otorgada a la entidad bancaria suiza UBS, que generó unos ingresos de 65 000 euros.

LAS MARCAS

El objetivo en este apartado es consolidar los registros de marca necesarios para, en primer lugar, continuar la estrategia diseñada en el 2006 por la Fundación tendente a desarrollar una marca de alta calidad para productos selectos y también una marca comercial para productos autorizados, y en segundo lugar, atender a la protección de los nuevos proyectos que se someten al estudio de la entidad, entre los cuales se cuentan numerosos proyectos audiovisuales en EE.UU. Para conseguir esta doble finalidad, se sigue básicamente una labor de racionalización de los registros de la Fundación y de los de Demart a escala mundial, a fin de controlar al máximo el nivel de gasto y maximizar su efectividad.

Las vertientes jurídicas de esta labor son diversas:

- Estructuración y defensa de marcas, en colaboración con los agentes de patentes y marcas Duran Corretjer: aquí, los esfuerzos se centran en crear una estrategia de registros y en decidir así los registros y las oposiciones que pueden asegurar la mejor defensa de los derechos de la Fundación. En este sentido, actualmente se plantea la obtención de la cesión de los registros de marcas de diferentes actores de la escena cultural norteamericana, a fin de evitar la dilución de las marcas en aquel país y de intentar reunir bajo titularidad de la Fundación todas las marcas «Dalí» registradas.
- Desarrollo de las licencias de marcas: se define mediante la negociación y la redacción de los contratos de licencia de marca correspondientes, que deben permitir la correcta estructuración del mercado.

El Museu Nacional d'Art de Catalunya reuneix joies d'artistes com ara Picasso, Dalí o Alexander Calder, un petit univers en diàleg amb les seves pintures, escultures o fotografies. Perquè les seves joies més desconegudes són exactament això, joies. No te les perdís.

27 octubre 2010 - 13 febrer 2011

MNAC Museu Nacional d'Art de Catalunya
Parc de Montjuïc Barcelona www.mnac.cat

1

3

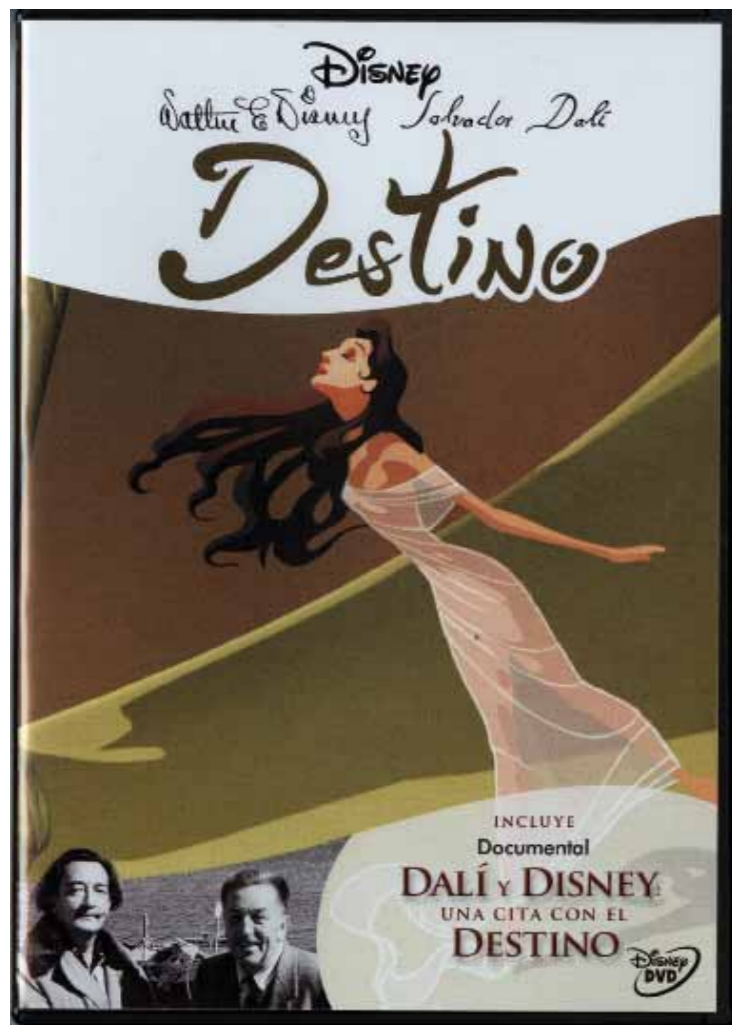
Selected Poems
Daniel Pravda

2

1
Cartel promocional de la exposición de joyas en el MNAC
Cartell promocional de l'exposició de joies al MNAC

2
Portada libro de poemas
Portada llibre de poemes

3
Avión de Air Delta promocionando la exposición del High Museum of Atlanta *Salvador Dalí: The Late Work*
Avió d'Air Delta promocionant l'exposició del High Museum of Atlanta *Salvador Dalí: The Late Work*

1

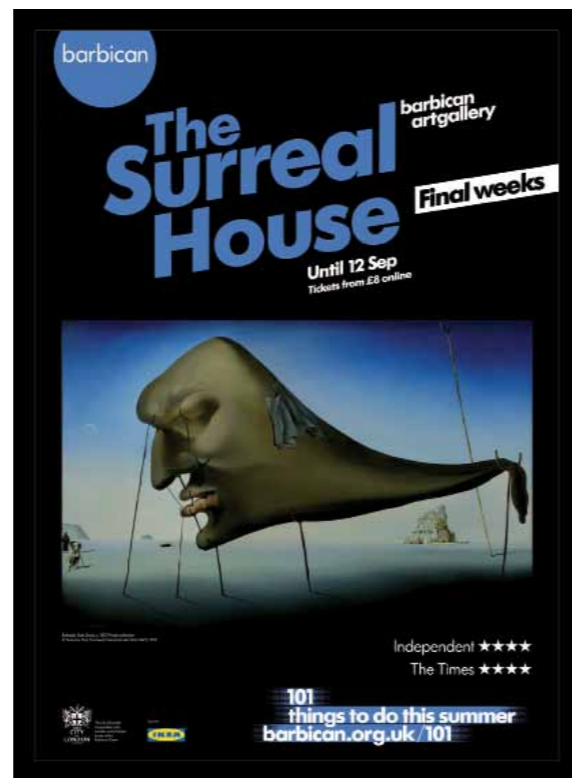
1
DVD película *Destino*.
Colaboración entre Walt Disney y Salvador Dalí
DVD película *Destino*.
Col·laboració entre Walt Disney i Salvador Dalí

2

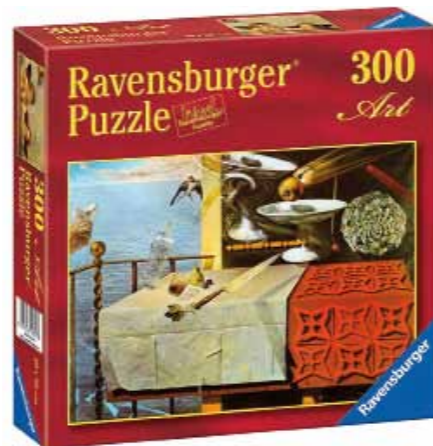
Cartel promocional exposición *The Surreal House*, Barbican Center London
Cartell promocional exposició *The Surreal House*, Barbican Center London

3

Puzzle con obra de Salvador Dalí *Naturaleza muerta viviente*
Puzzle amb obra de Salvador Dalí *Natura morta vivent*

2

3

recuperació de drets amb vista a la seva explotació, sigui directa o a través de tercers.

Pel que fa a l'obra audiovisual de Dalí, es va seguir treballant en la catalogació i la recuperació de drets i projectes, una tasca que el 2010 va culminar amb la presentació a Figueres del curtmetratge d'animació *Destino*, signat per Dalí i Disney com a coautors, i amb el documental realitzat per Disney a partir de materials cedits per la Fundació sobre el procés creatiu d'aquest curtmetratge, que la factoria de dibuixos animats va editar en col·laboració amb la Fundació sota el títol *Dalí y Disney: una cita con el Destino*. El projecte s'ha editat en format DVD i estarà disponible al 2011.

Paral·lelament al que s'ha esmentat anteriorment, la Fundació també va centrar els seus esforços a recuperar els drets d'autor que Dalí va cedir en vida i que han explotat tercers fora del seu control. En aquest sentit, i per posar un exemple, cal assenyalar la recuperació íntegra dels drets sobre *La Toile Daligram* i la possibilitat d'explotar-la en totes les modalitats possibles, arran de l'execució de la sentència ferma favorable a la Fundació en el plet seguit contra la mercantil Artsmode Network, S.A.

La recuperació de drets, a més de la rendibilitat que se'n deriva, permet posar fi a l'atomització que es podria seguir produint en la seva titularitat així com reforçar la posició de la Fundació a l'hora de marcar pautes en el camp del marxandatge cultural, la producció i la comercialització de productes dalinians.

EL DRET D'IMATGE

Al llarg del 2010 es va constatar, un cop més, que la imatge de Salvador Dalí continua tenint força tant en l'àmbit publicitari com pel que fa a la producció de documentals i fins i tot de pel·lícules.

En l'apartat de documentals, cal destacar el capítol dedicat a Salvador Dalí dintre de la sèrie *Modern Masters*, que va emetre la BBC.

La Fundació Dalí, conscient de l'enorme impacte mediàtic de la imatge del Mestre, segueix una política molt estricta a l'hora d'autoritzar-ne l'ús per a projectes comercials o publicitaris. En l'exercici 2010 cal destacar la llicència atorgada a l'entitat bancària suïssa UBS, que va generar uns ingressos de 65.000 euros.

LES MARQUES

En aquest apartat, l'objectiu és consolidar els registres de marca necessaris per acomplir un objectiu doble: en primer lloc, dur a terme l'estratègia dissenyada el 2006 per la Fundació (que tendeix a desenvolupar una marca d'alta qualitat per a productes selectes i, d'altra banda, una marca comercial per a productes autoritzats) i, en segon lloc, atendre la protecció dels nous projectes que se sotmeten a l'estudi de l'entitat (entre els quals hi ha molts projectes audiovisuals als EUA). Per aconseguir-ho, se segueix bàsicament una tasca de racionalització dels registres de la Fundació i dels de Demart a escala mundial, a fi de controlar al màxim el nivell de despesa i maximitzar-ne l'efectivitat.

Els vessants jurídics d'aquesta tasca són diversos:

- Estructuració i defensa de marques, en col·laboració amb els agents de patents i marques Duran Corretjer: aquí, els esforços se centren a crear una estratègia de registres i a decidir així els registres i les oposicions que poden assegurar la millor defensa dels drets de la Fundació. En aquest sentit, actualment es planteja l'obtenció de la cessió dels registres de marques de diferents actors de l'escena cultural nord-americana, a fi d'evitar-ne la dilució en aquell país i d'intentar reunir sota titularitat de la Fundació totes les marques «Dalí» registrades.
- Desenvolupament de les llicències de marques: es defineix mitjançant la negociació i la redacció dels contractes de llicència de marca corresponents, que han de permetre la correcta estructuració del mercat.

GENERACIÓN DE PRESTIGIO: LA FUNDACIÓN COMO REFERENTE ÚNICO DEL MERCADO DEL ARTE

A lo largo del 2010, la Fundación mantuvo la trayectoria seguida en el ejercicio anterior y continuó recibiendo numerosas consultas y solicitudes de peritajes, tanto de particulares como, en especial, de autoridades policiales y aduaneras de todo el mundo. Este hecho demuestra la consolidación de la Fundación como institución de referencia dentro del universo daliniano.

PERITAJES

La Fundación lleva a cabo peritajes de obra original para particulares y actúa también como perito para todo tipo de obras a petición de las autoridades judiciales o policiales. En la actualidad, también la policía extranjera acude a la Fundación en busca de asesoramiento en el marco de operaciones de decomiso de obra de dudosa atribución; cabe destacar en este apartado, la colaboración solicitada a la Fundación por el FBI de Estados Unidos y la policía italiana a través de la Interpol, para diversas investigaciones que están llevando a cabo.

En el ámbito de los peritajes, el asesoramiento jurídico se centra en la definición de criterios para la elaboración de informes, en la terminología que debe emplearse ante los organismos oficiales, en la revisión de las últimas versiones de informes y, especialmente, en la concreción de los criterios de clasificación y calificación de las obras en función del nivel de intervención del Maestro.

ESCULTURAS

Si en el 2009 se puso de manifiesto la necesidad urgente de adoptar un posicionamiento claro respecto a la legitimación de los editores que comercializan esculturas atribuidas a Dalí, durante el 2010 los movimientos que se fueron detectando en este mercado, tanto en territorio nacional como a escala internacional, evidenciaron que esta toma de posición es realmente imperativa porque en los próximos años este será, seguramente, uno de los ámbitos de mayor desarrollo en cuanto a implicación de la Fundación.

ACTUACIONES JUDICIALES

El ámbito de actuación judicial se centró durante el ejercicio en la defensa de los derechos ante actuaciones fraudulentas. Aparte de los procedimientos particulares mencionados en los apartados anteriores, en esta área cabe poner de relieve el seguimiento de los asuntos iniciados en años anteriores contra los infractores de derechos gestionados por la Fundación. Entre estos asuntos destacamos los siguientes:

- El procedimiento penal iniciado a finales de los noventa en Denia por la exposición y la venta de obra dudosa atribuida a Dalí se archivó a raíz del fallecimiento de los dos imputados. En el 2009 se interpuso un procedimiento civil contra los desconocidos herederos que hizo posible mantener la intervención de la totalidad de las obras implicadas. Recientemente, la aparición en el procedimiento de nuevos representantes de los herederos de los imputados ha permitido retomar los contactos de cara a plantear una solución extrajudicial del conflicto vía el peritaje de la totalidad de la obra intervenida.

GENERACIÓ DE PRESTIGI: LA FUNDACIÓ COM A REFERENT ÚNIC DEL MERCAT DE L'ART

La trajectòria seguida el 2009 es va mantenir durant l'exercici passat, en què la Fundació va continuar rebent nombroses consultes i sol·licituds de peritatges tant de particulars com, sobretot, de policies i agents de duanes de tot el món. Aquest fet demostra que l'entitat es consolida com a institució de referència dins l'univers dalinià.

PERITATGES

La Fundació fa peritatges d'obra original per a particulars, a més d'actuar com a perit per a tot tipus d'obres a petició de l'autoritat judicial o policial. Actualment, també la policia estrangera s'adreça a la Fundació a fi d'obtenir-ne l'assessorament en casos de decomís d'obra de dubtosa atribució; cal destacar, en aquest apartat, la col·laboració que el FBI dels Estats Units i la policia italiana a través de la Interpol va demanar a la Fundació per diverses investigacions que estan duent a terme.

En l'àmbit dels peritatges, l'assessorament jurídic se centra en la definició de criteris per a l'elaboració d'informes, en la terminologia que cal emprar davant dels organismes oficials, en la revisió de les darreres versions d'informes i, especialment, en la concreció dels criteris de classificació i qualificació de les obres en funció del nivell d'intervenció del Mestre.

ESCULTURES

Si l'any 2009 es va caracteritzar per la constatació de la urgent necessitat d'un posicionament clar de la Fundació respecte a la legitimació dels editors que comercialitzen escultures atribuïdes a Dalí, durant el 2010 els moviments que es van anar detectant en el mercat de l'escultura, tant en territori nacional com a escala internacional, van posar de manifest que aquesta presa de posició és realment imperativa, perquè aquest serà els propers anys, segurament, un dels àmbits de major desenvolupament quant a implicació de la Fundació.

ACTUACIONS JUDICIALS

Ara per ara, l'àmbit d'actuació judicial se centra en la defensa dels drets davant d'actuacions fraudulentas. A banda dels procediments particulars esmentats en els apartats precedents, en aquesta àrea cal remarcar el seguiment dels assumptes iniciats en anys anteriors contra els infractors de drets gestionats per la Fundació. Entre aquests assumptes destaquem els següents:

- El procediment penal que es va originar a finals dels anys noranta a Dénia per l'exposició i la venda d'obra dubtosa atribuïda a Dalí es va arxivar arran de la mort dels dos imputats. El procediment civil que es va interposar el 2009 contra els desconeguts hereus va fer possible mantenir la intervenció de la totalitat de les obres implicades. Recentment, l'aparició en el procediment de nous representants dels hereus dels imputats ha permès reprendre els contactes amb vista a plantejar una resolució extrajudicial del conflicte via el peritaje de la totalitat de l'obra intervinguda.

- Se abrió juicio oral contra una empresa radicada en Madrid a pesar del informe desfavorable del ministerio fiscal, que aducía que la manipulación de piezas de merchandising (mediante un baño de bronce) y su venta como esculturas de Dalí autorizadas por la Fundación no es constitutivo de delito. El juicio se celebrará en los próximos meses.

- El procedimiento seguido en Berlín contra los responsables del autodenominado *Museo Dalí* tuvo un resultado favorable en primera instancia y sigue ahora en fase de apelación. Paralelamente, se continúa controlando la actividad de este centro, dado que sus responsables siguen intentando solicitar marcas que atacan los derechos de la Fundación.

- Se reactivaron los dos procedimientos iniciados en Alemania (uno penal, seguido en Mannheim, y otro civil, en Karlsruhe) contra una empresa editora y otras por la comercialización de esculturas del *Ángel cubista* y el *Ángel surrealista* más allá de los contratos suscritos con Dalí y, posteriormente, con Spadem, seguida de Demart, a fin de cerrar una discusión abierta desde los años ochenta.

- La intervención en un procedimiento en Valencia, donde se decomisó obra pretendidamente de Dalí en virtud de un certificado falso atribuido a la Fundación, nos llevó hasta las diligencias previas de un proceso seguido ahora en Barcelona y en el que se ha personado la Fundación.

OTROS

Paralelamente a la gestión de los derechos inmateriales derivados de la obra y la figura de Salvador Dalí, y como labor que la refuerza, la Fundación continuó desarrollando otras líneas de actuación, entre ellas la gestión de archivos fotográficos, el seguimiento de las explotaciones que realizan los bancos de imágenes respecto a las obras y la persona de Dalí o las relaciones institucionales con otros museos.

Durante el ejercicio 2010 también se siguieron revisando webs con contenidos Dalí, una medida que comportó un importante crecimiento de las inspecciones solicitadas a las entidades de gestión, así como la preparación y el envío de los requerimientos correspondientes. En esta línea se detectó también una aplicación no autorizada (APP) que vulneraba los derechos de autor de Salvador Dalí al permitir al usuario el acceso a más de 500 obras del artista y que se consiguió retirar del mercado gracias a la colaboración de la empresa Apple.

Finalmente, se continuó con el estudio de la estrategia de defensa y los mecanismos específicos de reclamación en Internet.

- Es va obrir judici oral contra una empresa basada a Madrid malgrat l'informe desfavorable del ministeri fiscal, segons el qual la manipulació de peces de marxandatge (mitjançant un bany de bronze) i la seva venda com a escultures de Dalí autoritzades per la Fundació no és constitutiu de delict. El judici se celebrarà en els propers mesos.

- El procediment seguit a Berlín contra els responsables de l'autoanomenat *Museu Dalí* va donar un resultat favorable en primera instància i segueix ara en apel·lació. Paral·lelament es continua controlant l'activitat d'aquest centre, atès que els seus responsables encara intenten sol·licitar marques que ataquen els drets de la Fundació.

- Es van reactivar els dos procediments iniciats a Alemanya (un de penal, seguit a Mannheim, i un altre de civil, a Karlsruhe) contra una empresa editora i d'altres per la comercialització d'escultures de l'*Àngel cubista* i l'*Àngel surrealista* més enllà dels contractes subscrits amb Dalí i, posteriorment, amb Spadem, seguida de Demart, a fi de tancar una discussió oberta des dels anys vuitanta.

- La intervenció en un procediment a València on es va comissar obra pretesament de Dalí, en virtut d'un certificat fals atribuït a la Fundació, ens va dur fins a les diligències prèvies d'un procés seguit ara a Barcelona en el qual la Fundació s'ha personat.

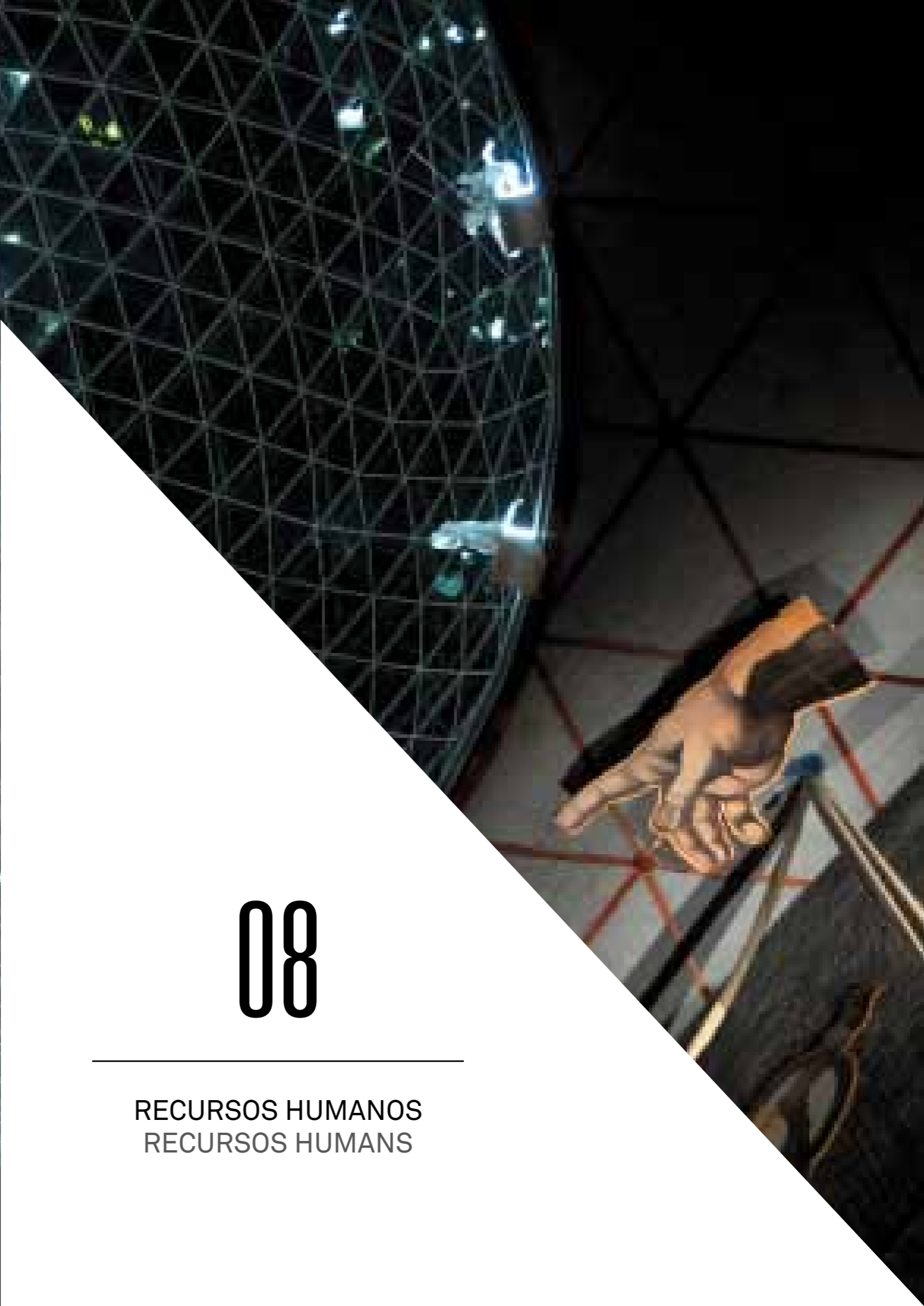
ALTRES

Paral·lelament a la gestió dels drets immaterials derivats de l'obra i la persona de Salvador Dalí, i com a tasca que la reforça, la Fundació va continuar desenvolupant altres línies d'actuació, com són la gestió d'arxius fotogràfics, el seguiment de les explotacions que fan els bancs d'imatges respecte a les obres i la persona de Dalí o les relacions institucionals amb altres museus.

Durant l'exercici 2010 també es van seguir revisant webs amb continguts Dalí, una mesura que va comportar un creixement important de les inspeccions sol·licitades a les entitats de gestió, així com la preparació i l'enviament dels requeriments corresponents. En aquesta línia, també es va detectar una aplicació no autoritzada (APP) que vulnerava els drets d'autor de Salvador Dalí en permetre a l'usuari l'accés a més de 500 obres de l'artista i que es va aconseguir retirar del mercat gràcies a la col·laboració de l'empresa Apple.

Finalment, es va continuar amb l'estudi de l'estratègia de defensa i els mecanismes específics de reclamació a Internet.

08

RECURSOS HUMANOS
RECURSOS HUMANS

El Servicio de Recursos Humanos del Departamento de Secretaría General se responsabiliza de la dirección, la organización y la coordinación de la actividad laboral de todo el personal de los cuatro museos de la Fundación: confección de nóminas, seguros sociales, contratación laboral, altas y bajas, pagos de IRPF, formación del personal, procesos de selección y prevención de los riesgos laborales.

Durante el 2010, la plantilla de la Fundación tuvo una media de 94,66 trabajadores.

FORMACIÓN

La Fundación organizó los siguientes cursos para su personal:

- Primeros auxilios. Curso dirigido al personal de los museos y llevado a cabo en el Teatro-Museo por nuestra mutua, Ibermutuamur.
- Protección de datos. Curso sobre la nueva Ley de Protección de Datos dirigido a todo el personal de administración de la Fundación Dalí e impartido por el bufete Roca Junyent.
- Extinción de fuego. Sesión práctica sobre el uso de materiales de extinción que se realizó con fuego real. Estaba dirigida a todo el personal de museos y se celebró en el Parque de Bomberos de Figueres.

El personal de la Fundación ha asistido también a cursos y actividades organizados por otras entidades:

- Irene Civil, jefa de Conservación y Restauración, participó en el simposio «Contemporary Art: Who Cares?», en Ámsterdam. El simposio, relacionado con los problemas de la conservación y la restauración del arte moderno y contemporáneo, fue organizado por el Netherlands Institute for Cultural Heritage, la Foundation for the Conservation of Contemporary Art in the Netherlands y la Universiteit van Amsterdam.

- Elisenda Aragonès, conservadora restauradora, asistió a la presentación de nuevos equipamientos para la restauración y la conservación de obras de arte, organizada por el Museu Picasso de Barcelona y por la empresa Productos de Conservación, líder del sector.
- El Departamento de Museos realizó sendas visitas de trabajo al Museu del Barça y a la Sagrada Família a fin de evaluar la gestión de colas de estas entidades.
- Imma Parada y Cinzia Azzini, del Departamento de Gerencia, participaron en un curso de formación sobre redes sociales a cargo de la empresa La Magnètica y asistieron, en el Museu Picasso, a una conferencia titulada «El museo participativo», a cargo de la experta americana Nina Simon.
- Las coordinadoras del CED Carme Ruiz y Rosa Maria Maurell asistieron al curso titulado «Arte y tecnología: cómo conocer y difundir nuestro patrimonio», impartido en el MNAC y centrado en la gestión de la información documental y de los contenidos aplicada al ámbito museístico. También se trató el trabajo que comportan las bases de datos y la organización de la información.

1

2

3

El Servei de Recursos Humans del Departament de Secretaria General es responsabilitza de la direcció, l'organització i la coordinació de l'activitat laboral de tot el personal dels quatre museus de la Fundació: confecció de nòmines, assegurances socials, contractació laboral, altes i baixes, pagaments d'IRPF, formació del personal, processos de selecció i la prevenció dels riscos laborals.

Durant el 2010, la plantilla de la Fundació va tenir una mitjana de 94,66 treballadors.

FORMACIÓ

Els cursos de formació que la Fundació va organitzar per al seu personal van ser els següents:

- Primers auxilis. Curset adreçat al personal dels museus i dut a terme al Teatre-Museu per la nostra mútua, Ibermutuamur.
- Protecció de dades. Curs sobre la nova Llei de protecció de dades adreçat a tot el personal d'administració de la Fundació Dalí i impartit pel bufet Roca Junyent.
- Extinció de foc. Sessió pràctica amb foc real, dirigida a tot el personal de museus, sobre l'ús de materials d'extinció, al Parc de Bombers de Figueres.

El personal de la Fundació ha assistit també a cursos i activitats organitzats per altres entitats:

- Irene Civil, cap de Conservació i Restauració, va participar en el simposi «Contemporary Art: Who Cares?», a Amsterdam. Relacionat amb els problemes de la conservació i la restauració de l'art modern i contemporani, aquest esdeveniment va ser organitzat pel Netherlands Institute for Cultural Heritage, la Foundation for the Conservation of Contemporary Art in the Netherlands i la Universitat d'Amsterdam.

- Elisenda Aragonès, conservadora restauradora, va assistir a la presentació de nous equipaments per a la restauració i la conservació d'obres d'art, organitzada pel Museu Picasso de Barcelona i per l'empresa Productos de Conservación, líder del sector.
- El Departament de Museus va fer sengles visites de treball al Museu del Barça i a la Sagrada Família per tal d'avaluar la gestió de cues d'aquestes entitats.
- Imma Parada i Cinzia Azzini, del Departament de Gerència, van participar en un curs de formació sobre xarxes socials a càrrec de l'empresa La Magnètica i van assistir a una conferència al Museu Picasso titulada «El museu participatiu», a càrrec de l'experta americana Nina Simon.
- Les coordinadores del CED Carme Ruiz i Rosa Maria Maurell van assistir al curs Arte y tecnología: cómo conocer y difundir nuestro patrimonio, impartit al MNAC i centrat en la gestió de la informació documental i dels continguts aplicada a l'àmbit museístic. També es va tractar el treball que comporten les bases de dades i l'organització de la informació.

4

5

1, 2, 3
Cursos de primeros auxilios y protección de datos
Curs de primers auxilis i protecció de dades

4, 5
Curso de extinción de incendios
Curs d'extinció d'incendis

DEPARTAMENTOS Y PLANTILLA

La Fundación se estructura en los departamentos siguientes:

PATRONATO Y SECRETARÍA GENERAL

Presidente

Ramon Boixadós Malé

Secretario General

Lluís Peñuelas Reixach

Secretaria

M. Teresa Brugués Rost

Contabilidad y finanzas

Àngels Pairó Giménez

Judit Pairó Giménez

Expi Porrás Roman

Administración

M. Dolors Costa Font

Amics dels Museus Dalí

Flor Miscopein

DEPARTAMENTO DE MUSEOS

Director

Antoni Pitxot Soler

Administración y coordinación

Lluís Peñuelas Reixach

Teatro-Museo y jefe de Personal de la Fundación

Miquel Sánchez Duran

Púbol, Portlligat y

proyectos museológicos

Jordi Artigas Cadena

Personal y reservas de grupos

Isabel Castell Pujol

Instalaciones y mantenimiento

Roger Ferré Puig

Ferran Ortega López

DEPARTAMENTO DE CONSERVACIÓN

Y RESTAURACIÓN

Director

Antoni Pitxot Soler

Coordinadora

Montse Aguer Teixidor

Jefa de restauración

Irene Civil Plans

Restauradores

Elisenda Aragonès Miquel

Josep M. Guillamet Lloveras

Yvonne Heinert Comas

Juliette Murphy

Dolors Velasco Rodríguez

Dolors Sala Fenés

Registro

Rosa Aguer Teixidor

CENTRO DE ESTUDIOS

DALINIANOS

Directora

Montse Aguer Teixidor

Coordinadoras

Rosa M. Maurell Constans

Carme Ruiz González

Fanny Estela Peña

Anna Otero Ibáñez

Cuca Rodríguez Costa

Bea Crespo Trancón

Colaboradora

Lucia Moni

DEPARTAMENTO DE GERENCIA

Gerente

Joan Manuel Sevillano Campalans

Difusión y Servicio Educativo

Nuri Aldeguer Corominas

Servicios Informáticos

Olga Ayats Pineda

Comercialización

Carles Cervera Rucabado

Servicios Jurídicos

Isabella Kleinjung

Marketing

Silvia Nello Maldiney

Comunicación

Imma Parada Soler

Secretaría y administración

Mercedes Aznar Laín

Colaboradora

Cinzia Azzini

DEPARTAMENTS I PLANTILLA

La Fundació s'estructura en els departaments següents:

PATRONAT I SECRETARIA GENERAL

President

Ramon Boixadós Malé

Secretari General

Lluís Peñuelas Reixach

Secretaria

M. Teresa Brugués Rost

Comptabilitat i finances

Àngels Pairó Giménez

Judit Pairó Giménez

Expi Porrás Roman

Administració

M. Dolors Costa Font

Amics dels Museus Dalí

Flor Miscopein

DEPARTAMENT DE MUSEUS

Director

Antoni Pitxot Soler

Administració i coordinació

Lluís Peñuelas Reixach

Teatre-Museu i cap de personal de la Fundació

Miquel Sánchez Duran

Púbol, Portlligat i

projectes museològicss

Jordi Artigas Cadena

Personal i reserves de grups

Isabel Castell Pujol

Instal·lacions i manteniment

Roger Ferré Puig

Ferran Ortega López

DEPARTAMENT DE CONSERVACIÓ I RESTAURACIÓ

Director

Antoni Pitxot Soler

Coordinadora

Montse Aguer Teixidor

Cap de restauració

Irene Civil Plans

Restauradors

Elisenda Aragonès Miquel

Josep M. Guillamet Lloveras

Yvonne Heinert Comas

Juliette Murphy

Dolors Velasco Rodríguez

Dolors Sala Fenés

Registre

Rosa Aguer Teixidor

CENTRE D'ESTUDIS DALINIANS

Directora

Montse Aguer Teixidor

Coordinadores

Rosa M. Maurell Constans

Carme Ruiz González

Fanny Estela Peña

Anna Otero Ibáñez

Cuca Rodríguez Costa

Bea Crespo Trancón

Col·laboradora

Lucia Moni

DEPARTAMENT DE GERÈNCIA

Gerent

Joan Manuel Sevillano Campalans

Difusió i Servei Educatiu

Nuri Aldeguer Corominas

Serveis Informàtics

Olga Ayats Pineda

Comercialització

Carles Cervera Rucabado

Serveis Jurídics

Isabella Kleinjung

Màrqueting

Silvia Nello Maldiney

Comunicació

Imma Parada Soler

Secretaria i administració

Mercedes Aznar Laín

Col·laboradora

Cinzia Azzini

TEATRO-MUSEO DALÍ**TEATRE-MUSEU DALÍ****Responsables adjuntos** Responsables adjunts

Carles Núñez Felip

Carles Font García

Subresponsable adjunto Subresponsable adjunt

Anna Enrique Reno

Servicios de acceso, atención al visitante,**información, limpieza, mantenimiento y tienda**

Serveis d'accés, atenció al visitant,

informació, neteja, manteniment i botiga

Manel Albreda Vicente

Assumpció Arnall Figueres

Andrea Bonet Aldeguer

Laura Bosch Casademont

Fina Carbelo Rodríguez

Júlia Cebrià Costa

Núria Cervera Vila

Anisa Chaer-Yemlahi Serroukh

David Combis Palacios

Joan Cruañas Sarola

Annie Cubizolles Roman

Jordi Domènech de Ros

Rachid El Ouariachi

Núria Estévez Rodríguez

Rosa Falgàs Mach

Anita Fedulova

Marcel Figueras Cardos

Sebastià Forment Basco

Sandra García Cebrián

Anna García García

Noèlia García Valencia

María Garriga Ayats

Sandra Guerrero Reyes

Marta Holgueras Berzosa

Esther Iglesias Carrión

Luisa López Contreras

Bàrbara Magugliani

Noèlia Martín Naves

Josefina Moreno Montilla

Patricia Morente Juanola

Josefina Murillo Moreno

Cèlia Naves Roldán

Carmen Naves Roldán

Alba Nebot Serra

Rayna Hristova Petrova

Francesc Prat Genís

Júlia Pujulà Bech

Núria Rabert Sayó

Mònica Reixach Boada

Dolores Rodríguez Anaya

Margarita Rodríguez Heras

Petra Romo Fèlix

Teresa Rovira Fernández

María José Ruiz Niño

Andrea Sanjosé Núñez

Eudald Serra Font

Sara Simón Ramia

Eva Taboas Antón

Assumpció Tàpias Carbó

Rosa Tarradas Albatana

Carme Tarragó Mauri

Cristian Toribio Amaro

María Remedios Torres Duran

Verònica Uitto

Judith Urbano Martín

Leticia Valenzuela Gil

Anna M. Vert Pérez

Lisa Wuyts

CASA-MUSEO CASTILLO GALA-DALÍ**CASA-MUSEU CASTELL GALA DALÍ****Responsable adjunto** Responsable adjunt

Núria Ferrer Carbó

Subresponsable adjunto Subresponsable adjunt

Joana Planet Carnicé

Servicios de acceso, atención al visitante,**información, limpieza, mantenimiento y tienda**

Serveis d'accés, atenció al visitant,

informació, neteja, manteniment i botiga

Marta Alarcon Oliveras

Enriqueta Bernal Zomeño

Dolors Fabrellas Vila

María Gispert Bahi

Emma Llena Fita

Gemma Pascual Planas

Maribel Rabaña Maynau

Josefina Salavedra Cornellà

CASA-MUSEO SALVADOR DALÍ**CASA-MUSEU SALVADOR DALÍ****Responsable adjunto** Responsable adjunt

Jesús Cuadros Muguerza

Subresponsable adjunto Subresponsable adjunt

Anna M. Descamps Pomés

Servicios de acceso, atención al visitante,**información, limpieza, mantenimiento y tienda**

Serveis d'accés, atenció al visitant,

informació, neteja, manteniment i botiga

Víctor Apezteguia Zaragoza

Anna M. Caminada Llorens

Antònia Descamps Oriol

Carles Descamps Ribas

Elsa Egea Carmona

Iman El Mersali

Yolanda Garcia Montoro

Robert Genovés Núñez

Núria Jiménez Climent

Cristina Jorquera Navarro

Araceli Juarez Martínez

Manel Lopez Barrios

Esther Llach Jordà

Marta Martí Triadú

Noemí Mercado Fernández

Raquel Mercado Fernández

María Novellas Gracia

Irene Oliva Batlle

Ernest Pujol León

Susana Ahidee Quito

Isabel Rius Peris

Sakina Sahli El-Mersali

Ruth Sánchez Ballesteros

A

ESTUDIOS
DE PÚBLICO

ESTUDIS
DE PÚBLIC

La Fundació Gala-Salvador Dalí realitza habitualment estudis de públic, cuya gestió i avaluació proporcionan informació de gran interès sobre tipologies de visitants, tendències, valoració de los museos, niveles de satisfacció, etc. El procedimiento de recogida de datos se efectúa a partir de unos cuestionarios que, cara a cara, lleva a cabo un entrevistador (personal de Atención al Visitante de los diferentes museos), con una frecuencia determinada y especialmente entre el público individual. Durante los meses de temporada alta (de julio a septiembre para el Teatro-Museo y de mediados de junio a mediados de septiembre para las casas-museo de Púbol y Portlligat), el número de encuestas se incrementa y se adecua a los horarios de apertura y al mayor número de visitantes.

Durante el año 2010 se realizaron un total de 3206 encuestas, 1673 en el Teatro-Museo Dalí de Figueres, 887 en el Castillo Gala Dalí de Púbol y 646 en la Casa-Museo Salvador Dalí de Portlligat. En el Teatro-Museo Dalí de Figueres se efectuaron encuestas de enero a noviembre, y en el Castillo de Púbol y en la Casa-Museo de Portlligat de marzo a noviembre.

El perfil del visitante del Museo Dalí de Figueres continúa siendo francés (21%), de más de 26 años, que se aloja en Barcelona (34%), en un hotel (55%) y viaja en coche particular (47%) con la familia (58%). Se ha informado sobre el museo a través de los amigos (30%) o en Internet (22%), es la primera vez que lo visita (78%) y permanece en él entre 1 hora (40%) y 2 horas (35%) de promedio; además, ha visitado o visitará la ciudad de Figueres (63%) y la visita le ha parecido excepcional (36%) o muy bien (46%).

El visitante tipo del Castillo de Púbol del año 2010 es francés (27%) —a diferencia de otros años, en que era catalán (23%)—, tiene más de 41 años (55%), se aloja en la Costa Brava (50%), en un hotel (39%)

y viaja en coche particular (73%). Se ha informado mayoritariamente en Internet (24%) y en las guías de viajes (21%). Visita el castillo por primera vez (90%), acude con la familia (77%), invierte una hora en la visita (60%), la valora muy bien (73%) y previamente ya ha visitado el Museo Dalí de Figueres (39%).

Al igual que el visitante tipo del Castillo de Púbol, el de la Casa de Portlligat es francés (30%), seguido por el catalán (22%), tiene más de 41 años (40%) y se ha informado mayoritariamente en Internet (31%) y a través de los amigos (28%). Se aloja en la Costa Brava (38%), concretamente en Cadaqués (36%), en un hotel (45%) y viaja en coche particular (69%) con la familia (61%). Aunque ya ha visitado el Museo Dalí de Figueres (52%), viene a la casa-museo por primera vez (90%) y valora la visita muy bien (56%).

Hay algunos datos que cabría destacar, como el hecho de que el visitante tipo del Teatro-Museo Dalí de Figueres continúa alojándose en Barcelona (34%), que el 21% se desplaza en tren a Figueres y que el 10% es norteamericano, dato que se va consolidando en los últimos años.

Destaca así mismo el incremento en el uso de Internet como uno de los principales canales de información de los visitantes de los tres museos: ahora ya representa el 22% en el Teatro-Museo Dalí, el 24% en el Castillo de Púbol y el 31% en la Casa de Portlligat.

Llama también la atención la reducción en el número de visitantes que llegaron a Cataluña por el aeropuerto de Girona, que pasó del 8% del 2009 al 6% en el 2010, al tiempo que se consolida el número de los que lo hicieron por el aeropuerto de Barcelona (35%).

Se presentan a continuación, en forma de gráficos, los resultados de las encuestas realizadas en cada uno de los museos.

La Fundació Gala -Salvador Dalí realitza habitualment estudis de públic, la gestió i avaluació dels quals proporcionen informació de gran interès sobre la tipologia del visitant, tendències, valoració dels museus, nivells de satisfacció, etcètera. El procediment de recollida de dades es realitza a partir d'uns qüestionaris que, cara a cara, realitza un entrevistador/ a (personal d'Atenció al Visitant dels diferents museus), amb una freqüència determinada i especialment entre el públic individual. Durant els mesos de temporada alta (de juliol a setembre per al Teatre-Museu i de mitjans de juny a mitjans de setembre per a les cases-museu de Púbol i Portlligat) el nombre d'enquestes s'incrementa adequant-se als horaris d'obertura i al major nombre de visitants.

Durant l'any 2010 s' han realitzat un total de 3.206 enquestes, 1673 al Teatre-Museu Dalí de Figueres, 887 al Castell Gala Dalí de Púbol i 646 a la Casa Salvador Dalí de Portlligat. Al Teatre-Museu Dalí de Figueres s'han realitzat enquestes de gener a novembre i al Castell de Púbol i a la Casa de Portlligat de març a novembre.

El perfil del visitant del Museo Dalí de Figueres continua essent francès (21%), té més de 26 anys i s'allotja a Barcelona (34%), en un hotel (55%), viatja en cotxe particular (47%), amb la família (58%); s'ha informat del museu a través dels amics (30%) o a internet (22%); és la primera vegada que visita el museu (78%) i s'hi està entre 1 hora (40%) i 2 hores (35%) de promig; ha visitat o visitarà la ciutat de Figueres (63%) i la visita li ha semblat excepcional (36%) o molt bé (46%).

El visitant tipus del Castell de Púbol de l'any 2010 és francès (27%), a diferència d'altres anys que era català (23%), té més de 41 anys (55%), s'allotja a la Costa Brava (50%), en un hotel (39%) i viatja en cotxe particular (73%). S'ha informat majoritàriament a

internet (24%) i a les guies de viatges (21%). Visita el castell per primera vegada (90%), amb la família (77%), s'hi està 1 hora (60%), valora la visita molt bé (73%) i ja ha visitat el Museu Dalí de Figueres (39%).

Igual que el visitant tipus del Castell de Púbol, el de la Casa de Portlligat és francès (30%), seguit del català (22%) i té més de 41 anys (40%). S'ha informat majoritàriament a internet (31%) i a través dels amics (28%). S'allotja a la Costa Brava (38%) i a Cadaqués concretament (36%), en un hotel (45%), viatja en cotxe particular (69%), amb la família (61%); tot i que ja ha visitat el Museu Dalí de Figueres (52%), visita la casa-museu per primera vegada (90%) i valora la visita molt bé (56%).

Hi ha algunes dades que caldria destacar com seria que el visitant tipus del Teatre-Museu Dalí de Figueres continua allotjant-se a Barcelona (34%); que el 21% es desplaça en tren a Figueres i que el 10% són nordamericans, dada que es va consolidant en els darrers anys.

Continuem destacant l'increment en l'ús d'internet com un dels principals canals d'informació dels visitants dels 3 museus, ara ja del 22% al TMD, del 24 % al Castell de Púbol i del 31 % a la Casa de Portlligat.

Ens ha cridat l'atenció que s'ha reduït el nombre de visitants que arriben a Catalunya per l'aeroport de Girona, passant del 8 % l'any 2009 al 6% el 2010 consolidant-se, d'altra banda, els que ho fan per l'aeroport de Barcelona, un 35%.

Es presenten a continuació els resultats de les enquestes realitzades a cada un dels museus en forma de gràfics.

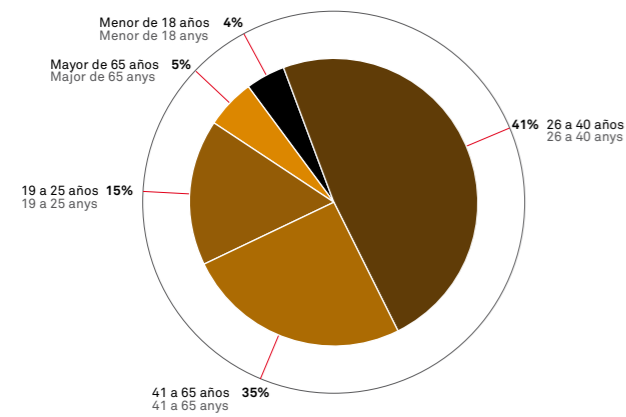
ENCUESTA MUSEOS DALÍ 2010: TEATRO-MUSEO DALÍ

ENQUESTA MUSEUS DALÍ 2010: TEATRE-MUSEU DALÍ

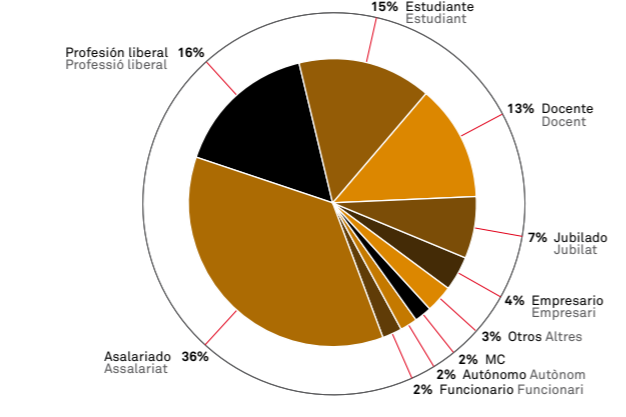
PERFIL DEL VISITANTE

PERFIL DEL VISITANT

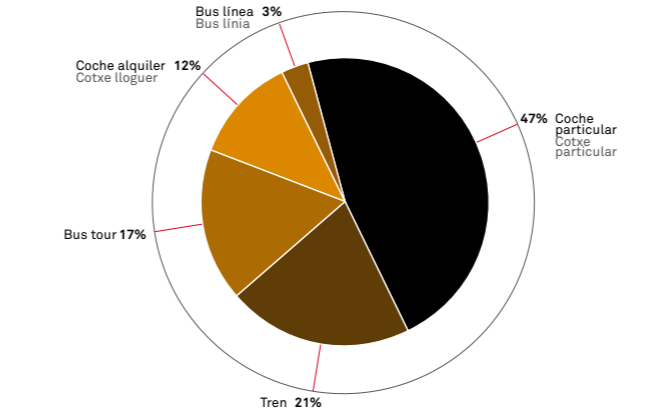
EDAD EDAT

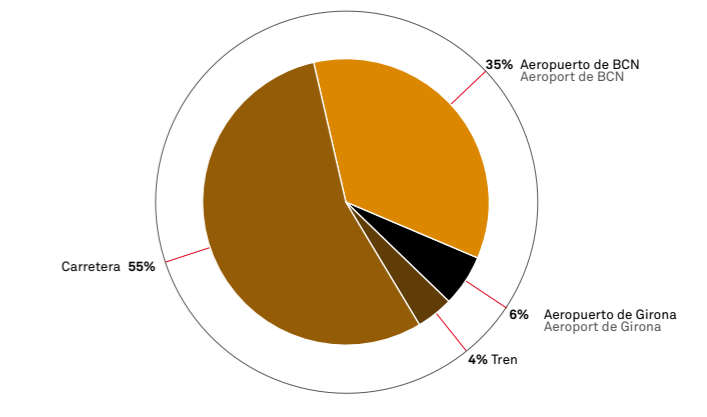
PROFESIÓN PROFESSION

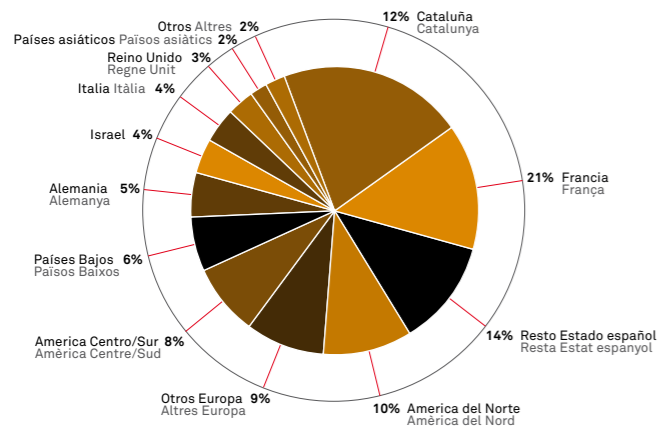
TRANSPORTE TRANSPORT

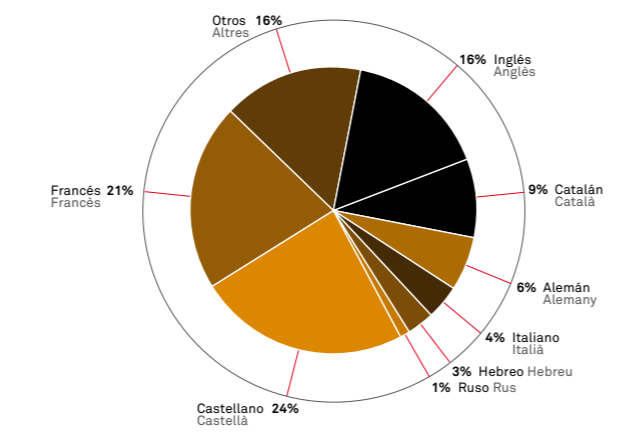
LLEGA A CATALUÑA POR... ARRIBA A CATALUNYA PER...

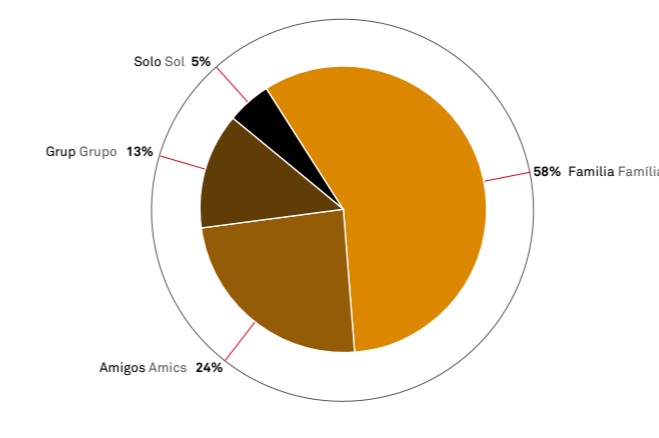
PROCEDENCIA PROCEDÈNCIA

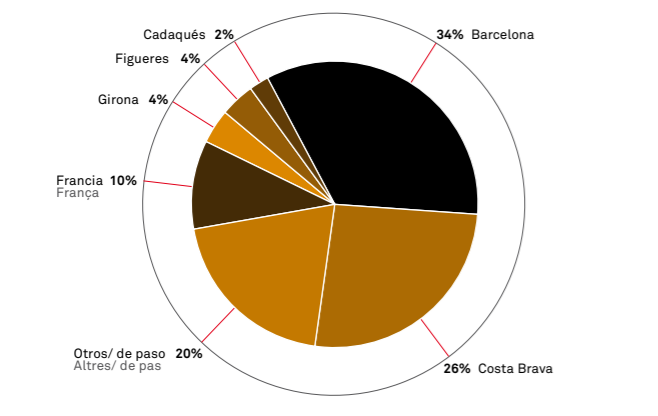
IDIOMA IDIOMA

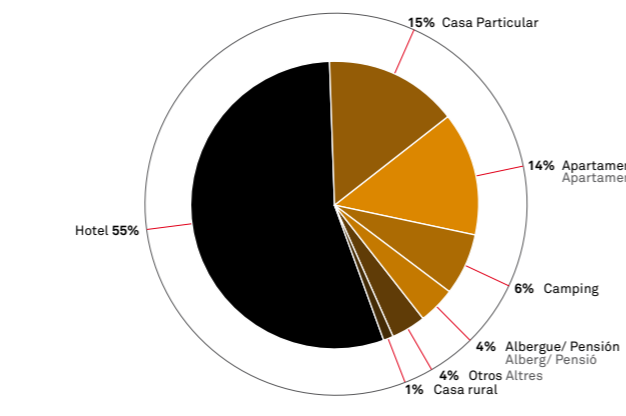
VISITA EL MUSEO... VISITA EL MUSEU...

ALOJAMIENTO (LOCALIDAD) ALLOTJAMENT (LOCALITAT)

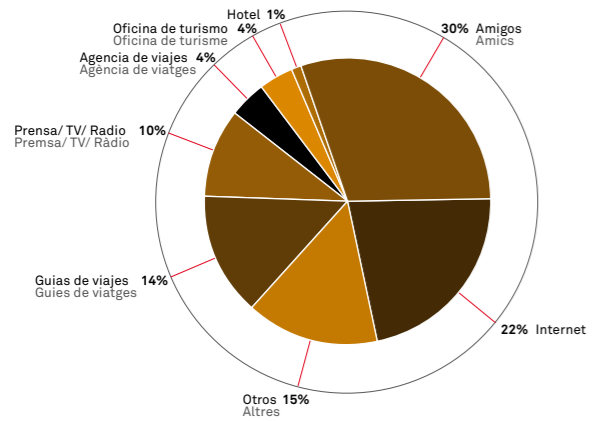

ALOJAMIENTO (ESTABLECIMIENTO) ALLOTJAMENT (ESTABLIMENT)

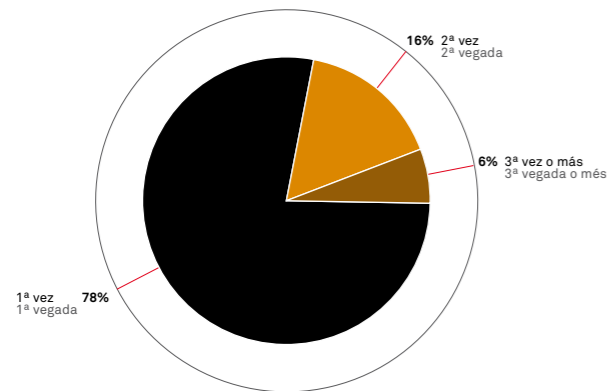
DIFUSIÓN
DIFUSIÓ

ELEMENTOS DE DIFUSIÓN **ELEMENTS DE DIFUSIÓ**

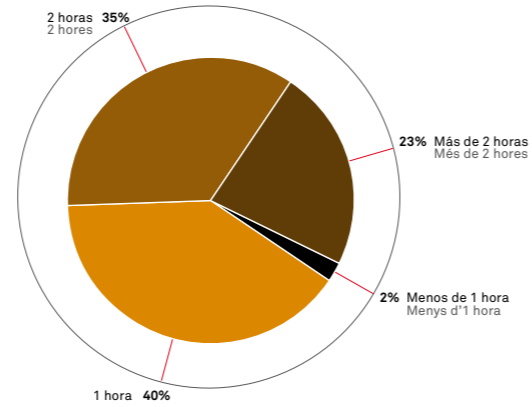

FRECUENCIA Y DURACIÓN DE LA VISITA
FREQÜÈNCIA I DURADA DE LA VISITA

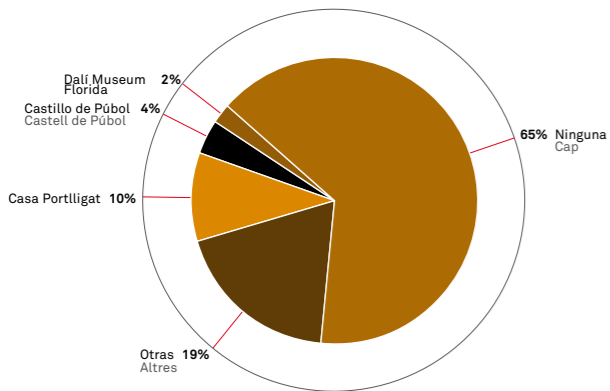
VISITA EL MUSEO POR...
VISITA EL MUSEU PER...

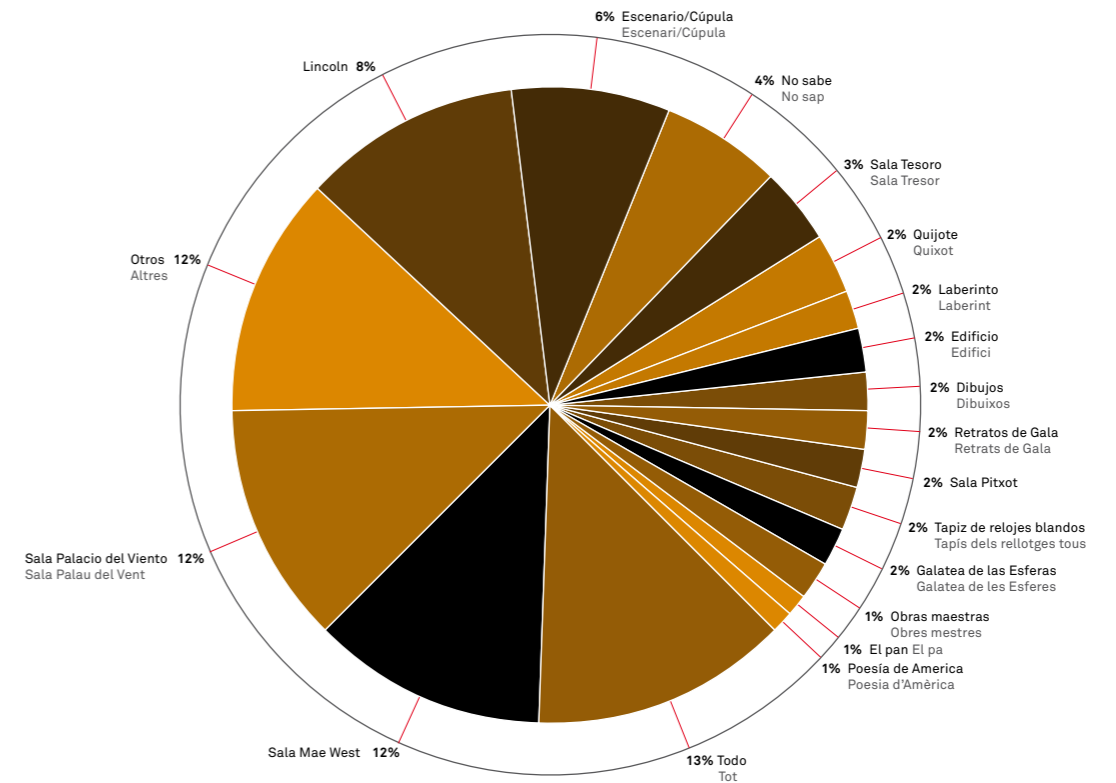
TIEMPO DEDICADO A LA VISITA
TEMPS DEDICAT A LA VISITA

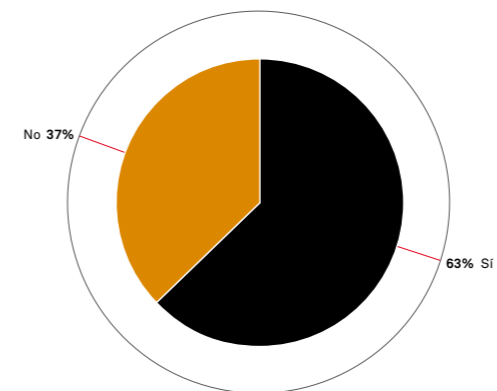
OTRAS VISITAS RELACIONADAS CON DALÍ
ALTRES VISITES RELACIONADES AMB DALÍ

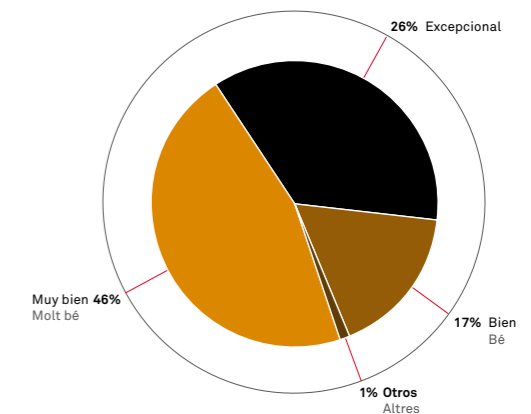
OBRA, SALA, INSTALACIÓN QUE DESTACARIA
OBRA, SALA, INSTAL·LACIÓ QUE DESTACARIA

HA VISITADO O PIENSA VISITAR FIGUERES?
HA VISITAT O PENSA VISITAR FIGUERES?

OPINIÓN GLOBAL DEL MUSEO
OPINIÓ GLOBAL DEL MUSEU

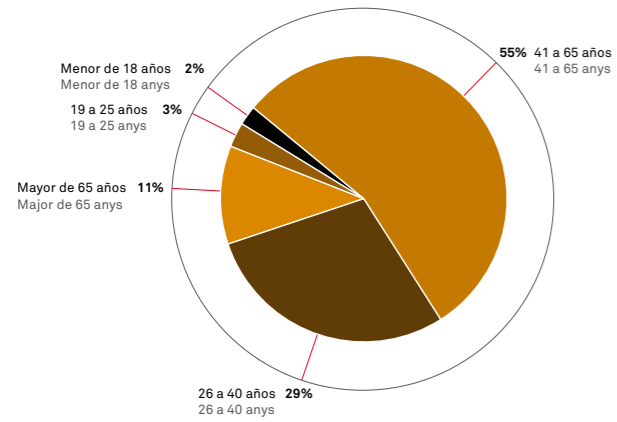
CASA-MUSEO CASTILLO GALA DALÍ

CASA-MUSEU CASTELL GALA DALÍ

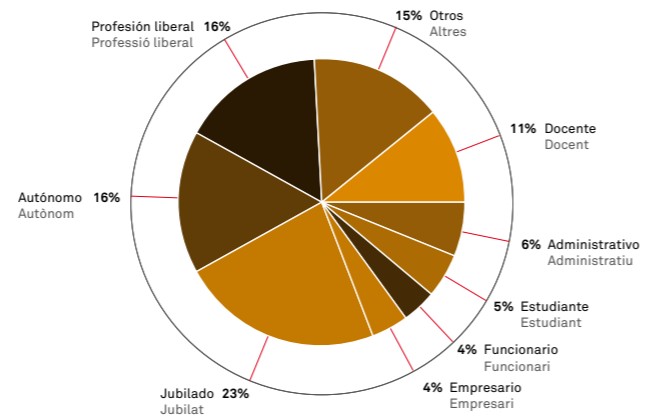
PERFIL DEL VISITANTE

PERFIL DEL VISITANT

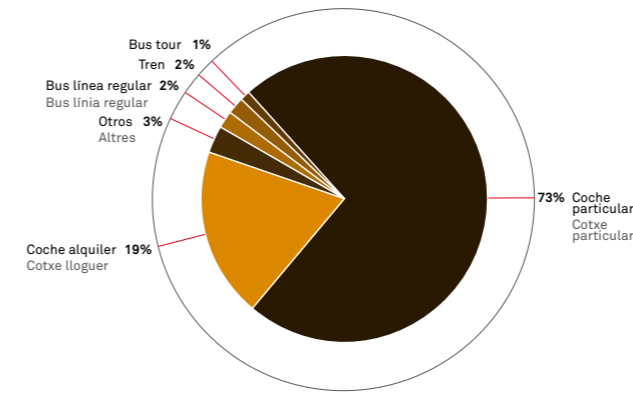
EDAD EDAT

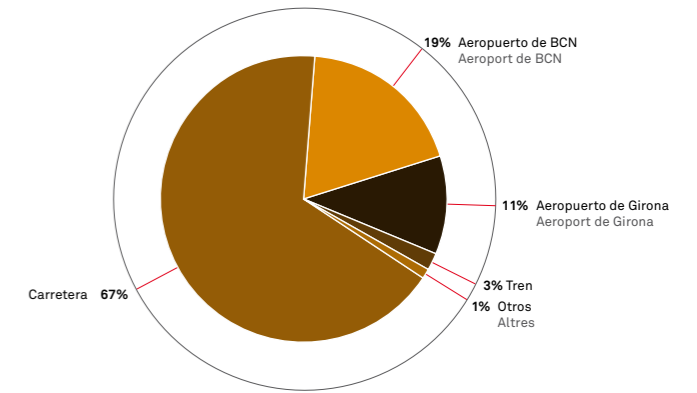
PROFESIÓN PROFESSION

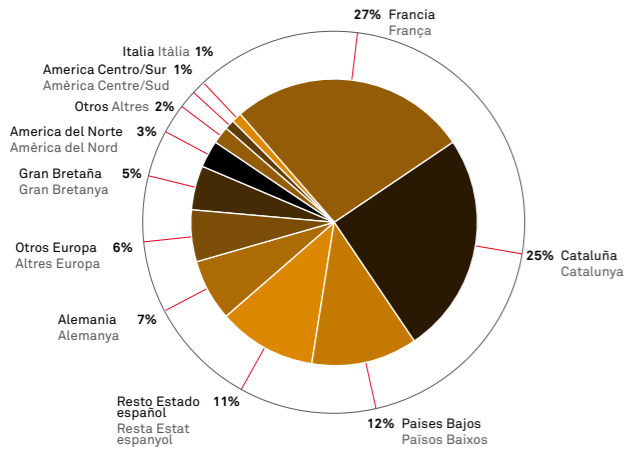
TRANSPORTE TRANSPORT

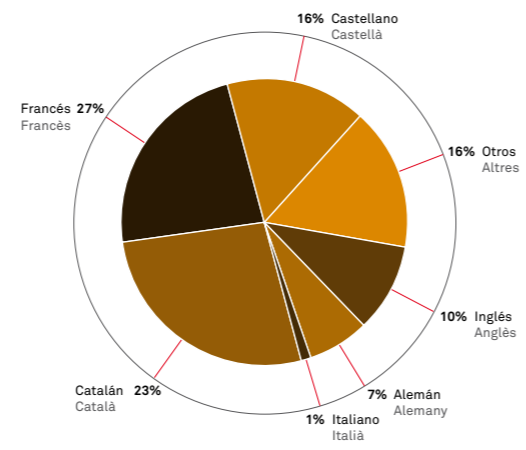
LLEGA A CATALUÑA POR... ARRIBA A CATALUNYA PER...

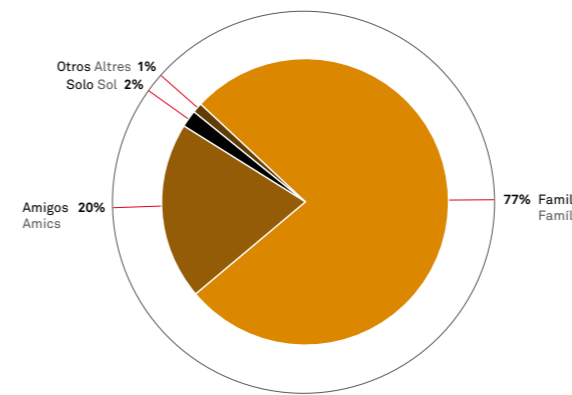
PROCEDENCIA PROCEDÈNCIA

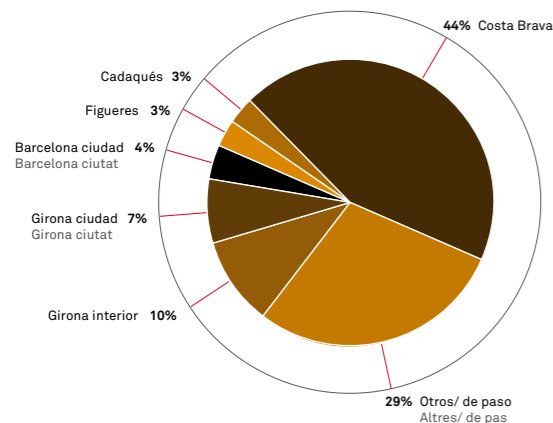
IDIOMA IDIOMA

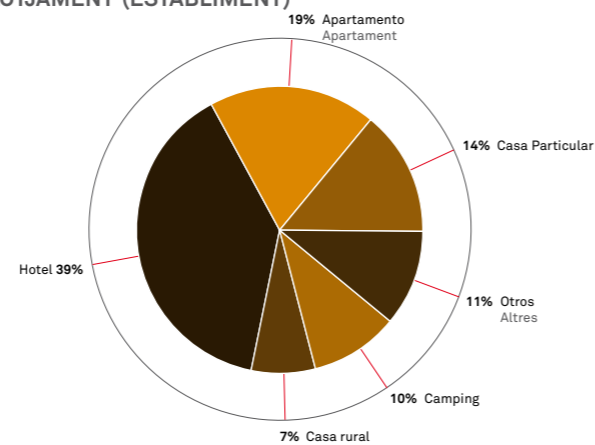
VISITA EL MUSEO... VISITA EL MUSEU...

ALOJAMIENTO (LOCALIDAD) ALLOTJAMENT (LOCALITAT)

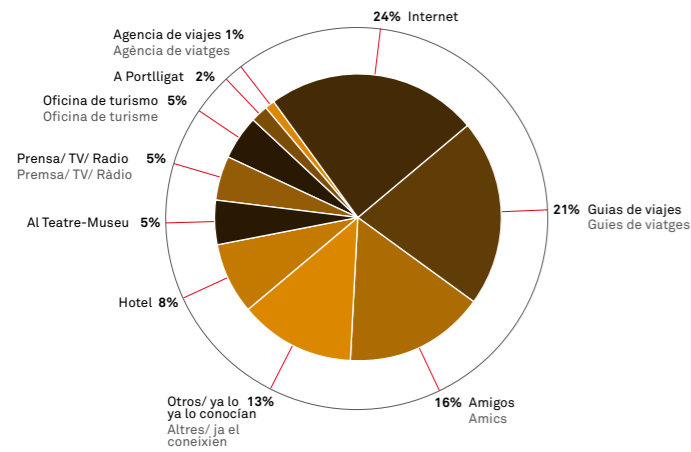

ALOJAMIENTO (ESTABLECIMIENTO) ALLOTJAMENT (ESTABLIMENT)

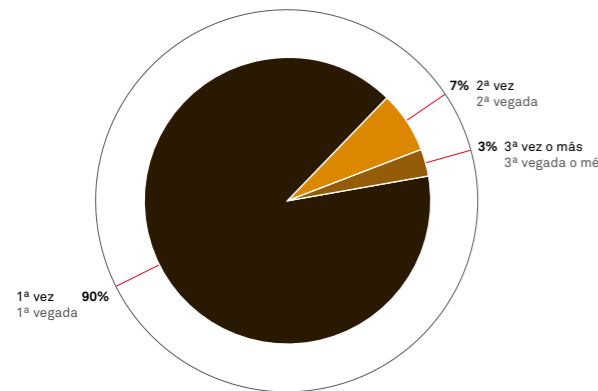
DIFUSIÓN
DIFUSIÓ

ELEMENTOS DE DIFUSIÓN ELEMENTS DE DIFUSIÓ

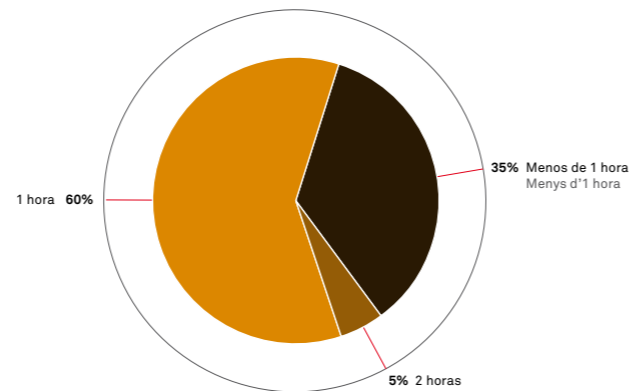

FRECUENCIA Y DURACIÓN DE LA VISITA
FREQÜÈNCIA I DURADA DE LA VISITA

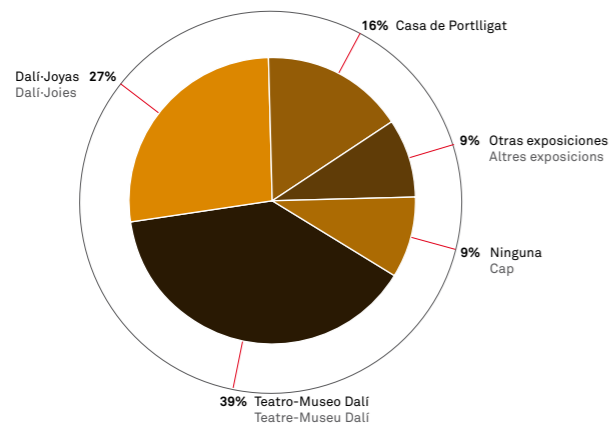
VISITA EL MUSEO POR...
VISITA EL MUSEU PER...

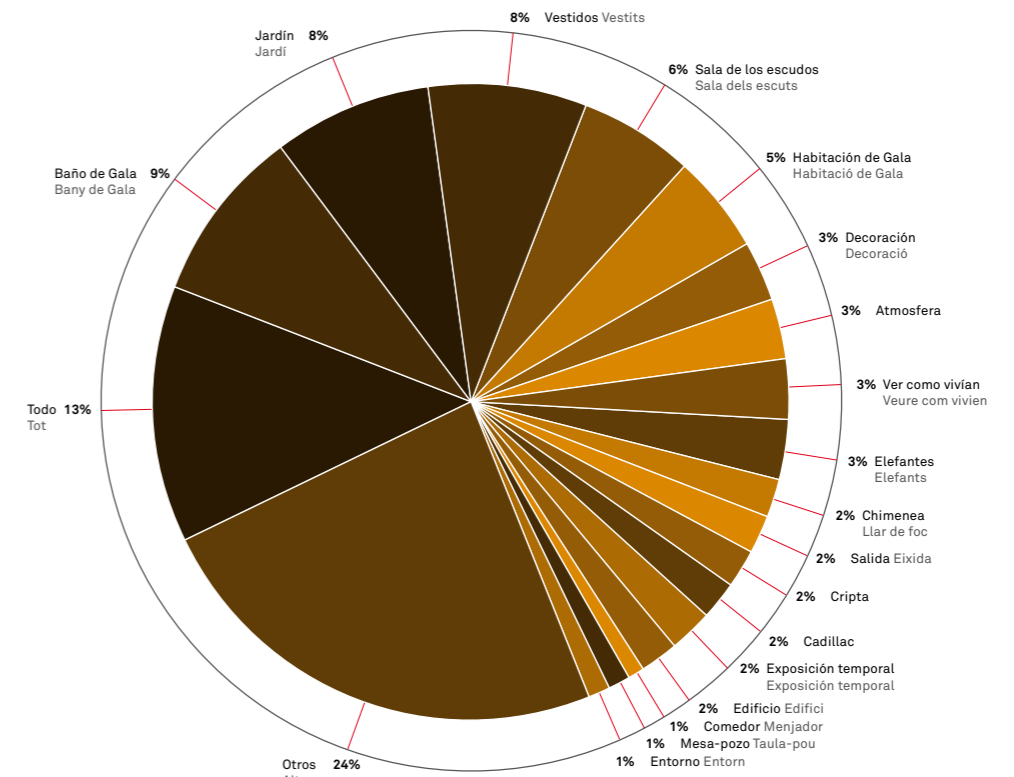
TIEMPO DEDICADO A LA VISITA
TEMPS DEDICAT A LA VISITA

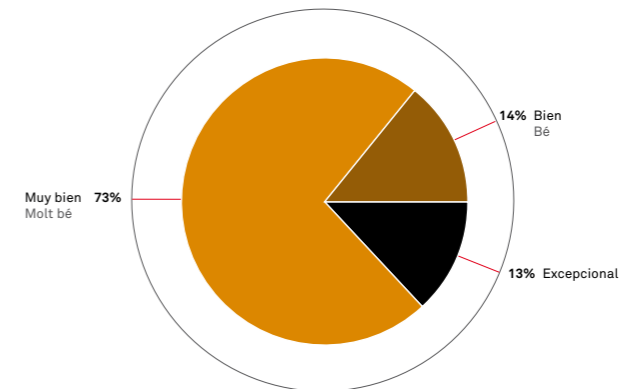
OTRAS VISITAS RELACIONADAS CON DALÍ
ALTRES VISITES RELACIONADES AMB DALÍ

OBRA, SALA, INSTALACIÓN QUE DESTACARÍA
OBRA, SALA, INSTAL·LACIÓ QUE DESTACARIA

OPINIÓN GLOBAL DEL MUSEO
OPINIÓ GLOBAL DEL MUSEU

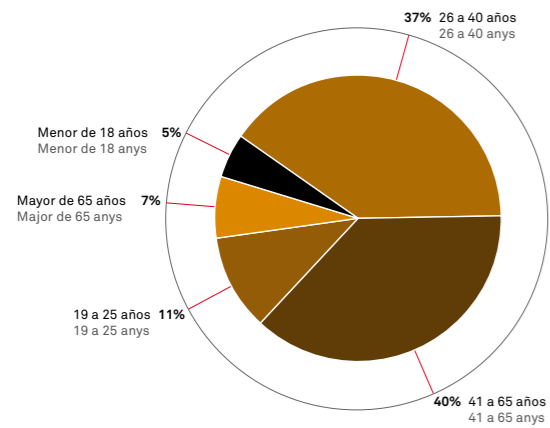

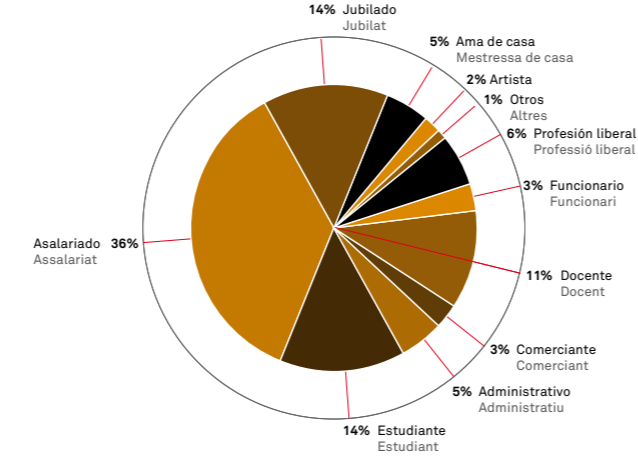
CASA SALVADOR DALÍ

PERFIL DEL VISITANTE PERFIL DEL VISITANT

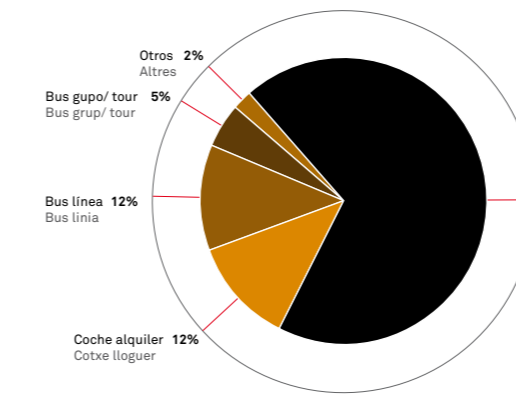
EDAD EDAT

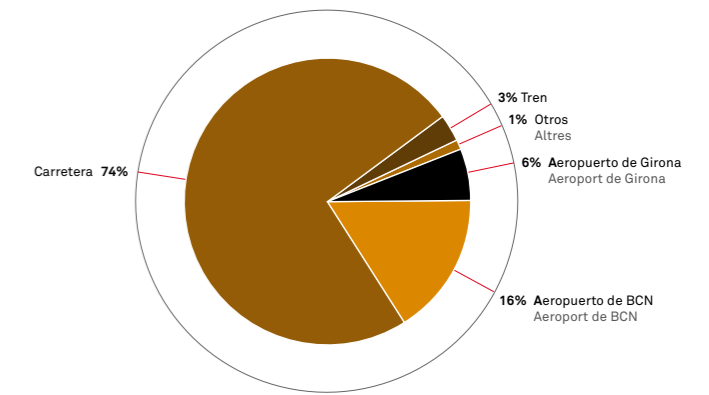
PROFESIÓN PROFESSION

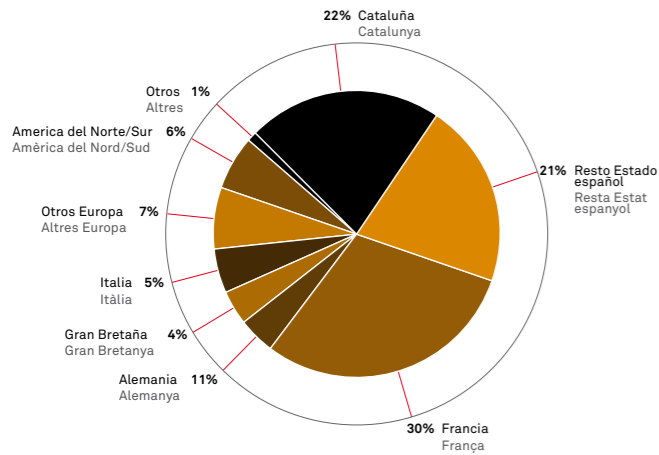
TRANSPORTE TRANSPORT

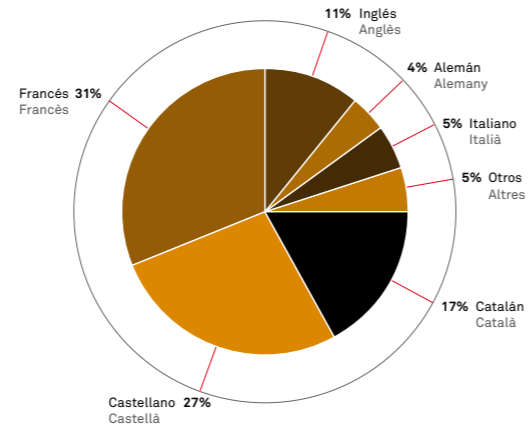
LLEGA A CATALUÑA POR... ARRIBA A CATALUNYA PER...

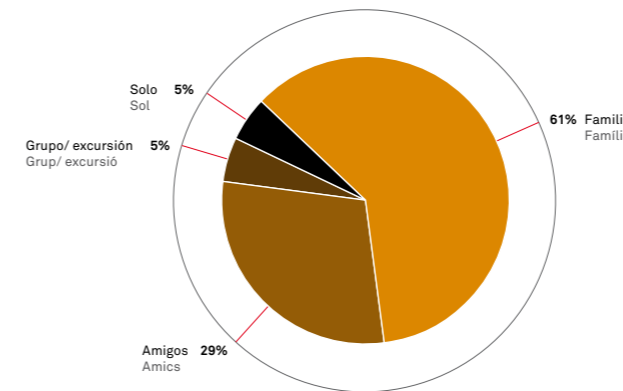
PROCEDENCIA PROCEDÈNCIA

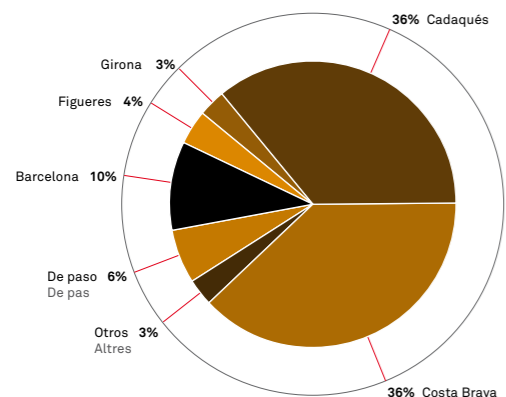
IDIOMA

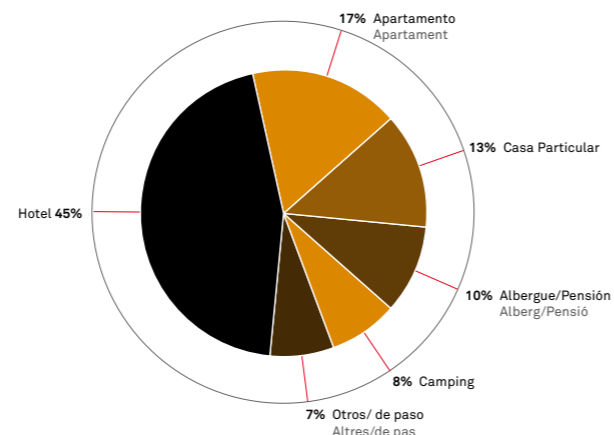
VISITA EL MUSEO... VISITA EL MUSEU...

ALOJAMIENTO (LOCALIDAD) ALLOTJAMENT (LOCALITAT)

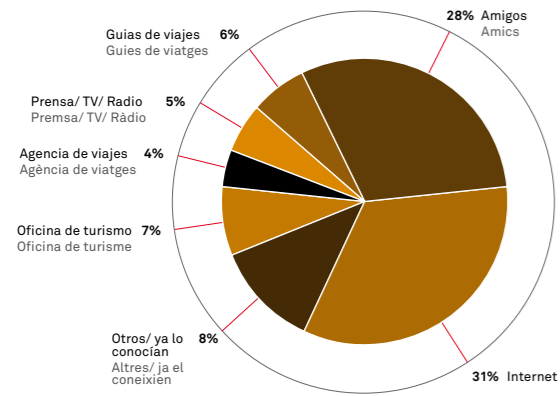

ALOJAMIENTO (ESTABLECIMIENTO) ALLOTJAMENT (ESTABLIMENT)

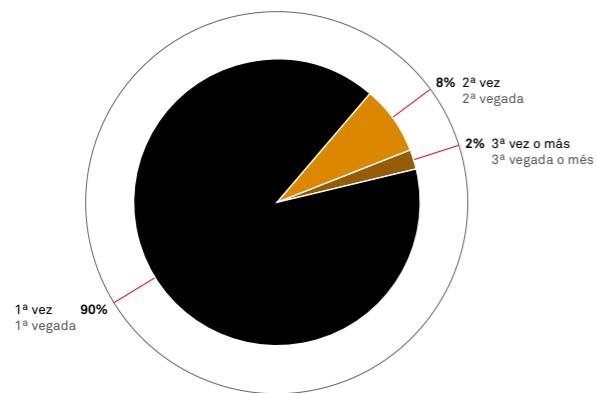
DIFUSIÓN
DIFUSIÓ

ELEMENTOS DE DIFUSIÓN ELEMENTS DE DIFUSIÓ

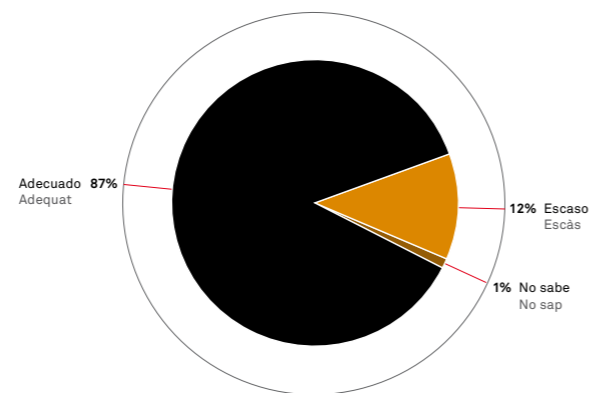

FRECUENCIA Y DURACIÓN DE LA VISITA
FREQÜÈNCIA I DURADA DE LA VISITA

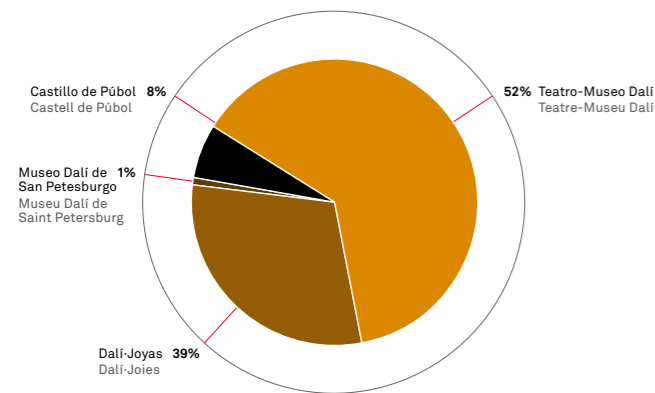
VISITA EL MUSEO POR...
VISITA EL MUSEU PER...

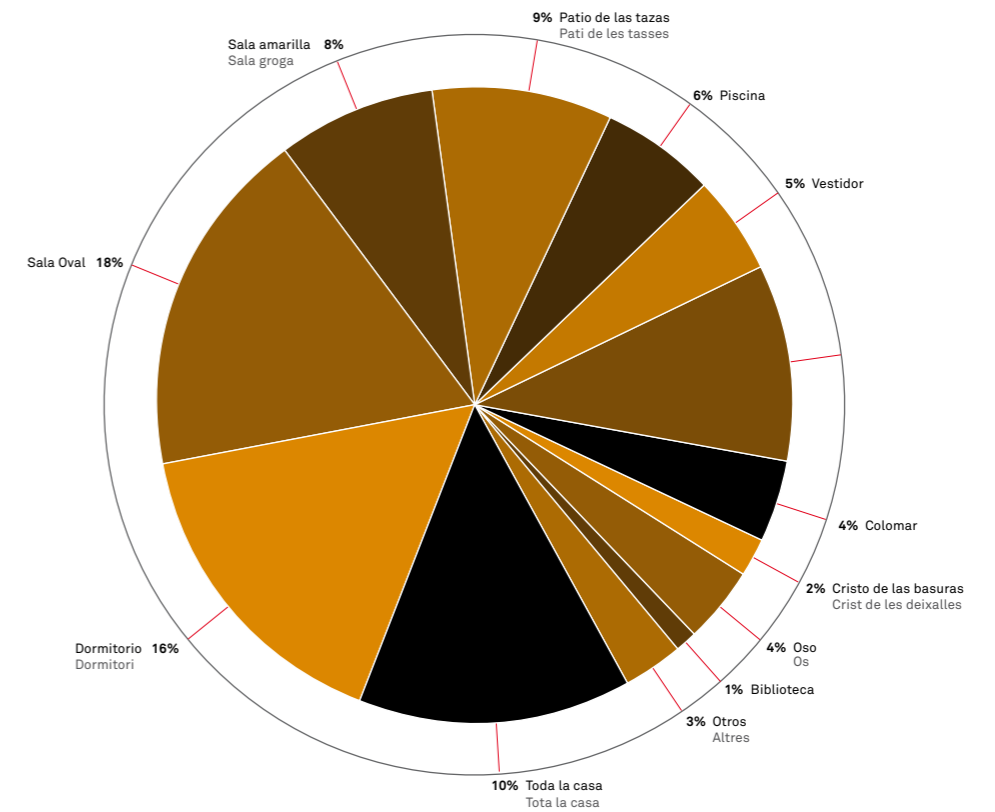
VALORACIÓN DEL TIEMPO PROGRAMADO DE VISITA
VALORACIÓ DEL TEMPS PROGRAMAT DE VISITA

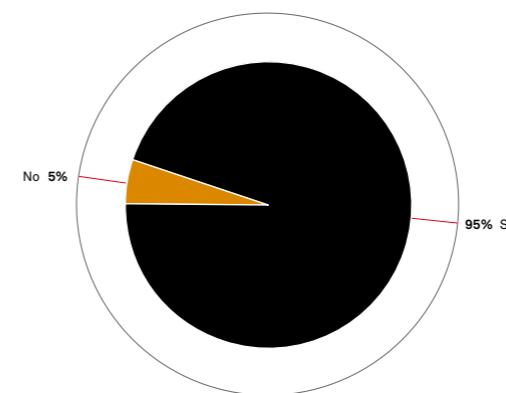
OTRAS VISITAS RELACIONADAS CON DALÍ
ALTRES VISITES RELACIONADES AMB DALÍ

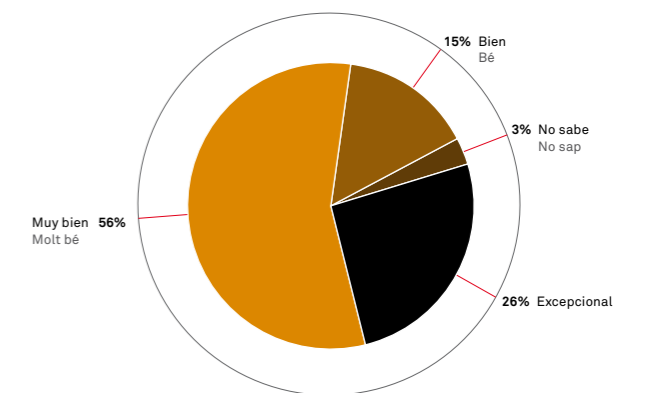
OBRA, SALA, INSTALACIÓN QUE DESTACARÍA
OBRA, SALA, INSTAL·LACIÓ QUE DESTACARIA

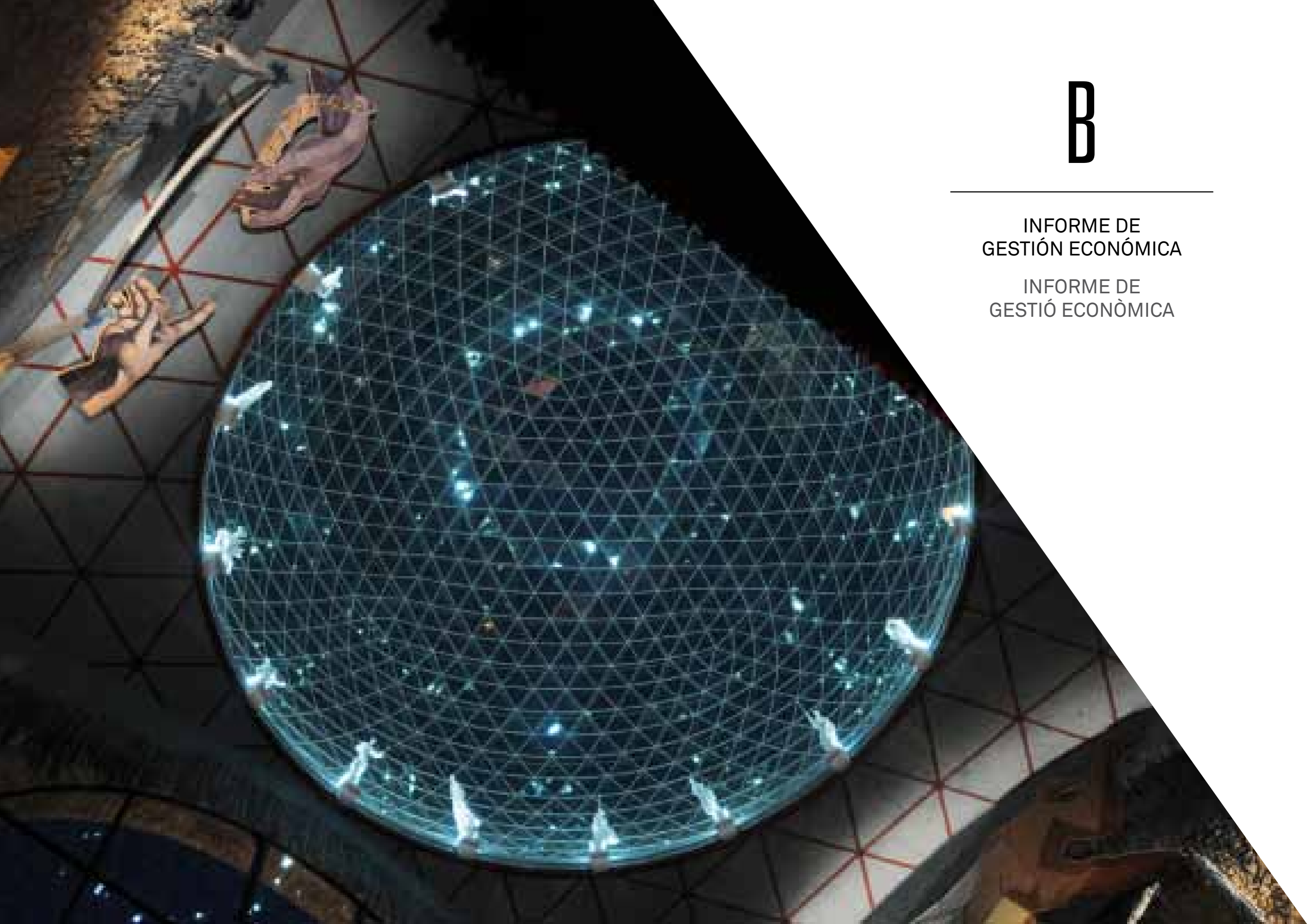
HA VISITADO O PIENSA VISITAR CADAQUÉS?
HA VISITAT O PENSA VISITAR CADAQUÉS?

OPINIÓN GLOBAL DEL MUSEO
OPINIÓ GLOBAL DEL MUSEU

B

INFORME DE
GESTIÓN ECONÓMICA

INFORME DE
GESTIÓ ECONÒMICA

MEMORIA ECONÓMICA CORRESPONDIENTE AL EJERCICIO 2010

MEMÒRIA ECONÒMICA CORRESPONENT A L'EXERCICI 2010

ACTIVIDAD DE LA FUNDACIÓN

La Fundación tiene por objeto «promocionar, fomentar, divulgar, prestigiar, proteger y defender, en el territorio del Estado español y en el de cualquier otro Estado, la obra artística, cultural e intelectual del pintor español Salvador Dalí Domènech, sus bienes y derechos de cualquier naturaleza; su experiencia vital, su pensamiento y sus inquietudes, proyectos e ideas y obras artísticas, intelectuales y culturales; su memoria y el reconocimiento universal de su genial aportación a las bellas artes, a la cultura y al pensamiento contemporáneo» (art. 4 de los Estatutos).

Para cumplir estos objetivos, la Fundación ha realizado las actividades descritas a lo largo de esta memoria.

BASES DE PRESENTACIÓN DE LAS CUENTAS ANUALES

Las cuentas anuales se han preparado a partir de los registros contables de la Fundación, habiéndose aplicado las disposiciones legales vigentes en materia contable, al objeto de mostrar la imagen fiel del patrimonio, la situación financiera y los resultados de las operaciones.

Las cuentas anuales adjuntas se han obtenido aplicando los principios contables establecidos en el Código de Comercio, el Plan General de Contabilidad aprobado por Real Decreto 1.514/2007, de 16 de noviembre, y las Normas de adaptación del Plan General de Contabilidad a las entidades sin fines lucrativos aprobadas por Real Decreto 776/1998, de 30 de abril, que seguirá aplicándose en todo lo que no se oponga a la legislación vigente y al citado Plan General de Contabilidad.

De acuerdo con la legislación mercantil, se presentan a efectos comparativos, para cada una de las partidas del balance y de la cuenta de resultados, además de las cifras del ejercicio, las correspondientes al ejercicio anterior.

ACTIVITAT DE LA FUNDACIÓ

La Fundació té per objecte «promocionar, fomentar, divulgar, prestigiar, protegir i defensar en el territori de l'Estat espanyol i en el de qualsevol altre estat l'obra artística, cultural i intel·lectual del pintor espanyol Salvador Dalí Domènech, els seus béns i drets de qualsevol naturalesa; la seva experiència vital, el seu pensament i les seves inquietuds, projectes, idees i obres artístiques, intel·lectuals i culturals; la seva memòria i el reconeixement universal de la seva genial aportació a les belles arts, a la cultura i al pensament contemporani» (art. 4 dels Estatuts).

Per complir aquests objectius, la Fundació ha realitzat les activitats que es descriuen en aquesta Memòria.

BASES DE PRESENTACIÓ DELS COMPTES ANUALS

Els comptes anuals s'han preparat a partir dels registres comptables de la Fundació, tot aplicant les disposicions legals vigents en matèria comptable, a fi i efecte de mostrar la imatge fidel del patrimoni, la situació financera i els resultats de les operacions.

Els comptes anuals adjunts s'han obtingut aplicant els principis comptables establerts al Codi de comerç, al Pla general de comptabilitat aprovat per Reial decret 1.514/2007, de 16 de novembre, i a les Normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense finalitats lucratives aprovades per Reial decret 776/1998, de 30 d'abril, que seguirà aplicant-se en tot allò que no s'oposi a la legislació vigent i a l'esmentat Pla general de comptabilitat.

D'acord amb la legislació mercantil, es presenten a efectes comparatius, per a cadascuna de les partides del balanç i del compte de resultats, a més de les xifres de l'exercici, les corresponents a l'exercici anterior.

El balance oficial presentado, apartado «Balance sin actualización del valor del patrimonio artístico», contabiliza el patrimonio artístico en función de su precio de adquisición. Con ello se aplica la interpretación efectuada por el Protectorado de Fundaciones de la Norma sexta de valoración de la quinta parte del citado Real Decreto (Resolución de 21 de abril de 2003).

Junto al balance oficial se presenta otro de carácter informativo —apartado «Balance con actualización del valor del patrimonio artístico»— en el que se contabiliza el patrimonio artístico de la Fundación en función de su valor de mercado. Gracias a este criterio de valor, el balance informativo presentado expresa la imagen fiel del patrimonio de nuestra entidad, tal como exigen las disposiciones contenidas en la primera parte (Principios contables) y en la cuarta parte (Contenido de la Memoria) del Real Decreto 776/1998, por el que se aprueban las Normas de adaptación del Plan General de Contabilidad a las entidades sin fines lucrativos y las Normas de información presupuestaria de estas entidades.

EXCEDENTE DEL EJERCICIO

La Dirección propondrá a la Junta Ordinaria del Patronato la aprobación de la aplicación del excedente que, expresado en euros, se detalla a continuación:

BASE DE REPARTO	
Excedente positivo del ejercicio	4.270.721,62
APLICACIÓN	
A reservas voluntarias	4.270.721,62

NORMAS DE VALORACIÓN

Los principios y criterios de contabilidad más significativos aplicados en la preparación de las cuentas anuales son los siguientes:

INMOVILIZACIONES INTANGIBLES

Gastos de investigación y desarrollo, y concesiones, patentes, licencias, marcas y similares: se valoran a precio de adquisición o producción, amor–tizándose sistemáticamente en un plazo no superior a cinco años.

Aplicaciones informáticas: se valoran a su precio de adquisición o producción, y se amortizan siste–máticamente en un plazo no superior a cinco años.

BIENES DEL PATRIMONIO HISTÓRICO

En el balance sin actualización del valor del patrimonio artístico, se valoran a su precio de adquisición.

En el balance con actualización del valor de patrimonio artístico, figuran las revalorizaciones realizadas en los ejercicios 1996, 2000 y 2002 de la totalidad de las obras de arte que constituyeron la aportación inicial del Fundador y de las donaciones y adquisiciones de obras de arte posteriores, por valor de 40.825, 8.347 y 89.791 miles de euros, respectivamente. Estas revalorizaciones se realizaron con la finalidad de reflejar el patrimonio artístico de la Fundación en función de su valor de mercado.

INMOVILIZACIONES MATERIALES

El inmovilizado material está registrado al coste de adquisición. Las reparaciones que no suponen una ampliación de la vida útil y los gastos de mantenimiento son cargados directamente en la cuenta de resultados. Los costes de ampliación o mejora que dan lugar a una mayor duración del bien son capitalizados como mayor valor del mismo. La dotación anual a la amortización se calcula mediante la aplicación del método lineal, de acuerdo con los siguientes porcentajes anuales:

	2009	2010
Construcciones	3-4%	3-4%
Instalaciones técnicas y maquinaria	5-10%	5-10%
Otras instalaciones, utillaje y mobiliario	5-12%	5-12%
Otro inmovilizado	20%	20%

El balanç oficial presentat, apartat «Balanç sense actualització del valor del patrimoni artístic», comptabilitza el patrimoni artístic en funció del seu preu d’adquisició. D’aquesta manera s’aplica la interpretació efectuada pel Protectorat de Fundacions de la norma 6a de valoració de la cinquena part del Reial decret esmentat (Resolució de 21 d’abril de 2003).

Juntament amb el balanç oficial se’n presenta un altre de caràcter informatiu —apartat «Balanç amb actualització del valor del patrimoni artístic»— en el qual es comptabilitza el patrimoni artístic de la Fundació segons el seu valor de mercat. Gràcies a aquest criteri de valor, el balanç informatiu presentat expressa la imatge fidel del patrimoni de la nostra entitat, tal com exigeixen les disposicions contingudes en la primera part (Principis comptables) i en la quarta part (Contingut de la Memòria) del Reial decret 776/1998, pel qual s’aproven les Normes d’adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense finalitats lucratives i les Normes d’informació pressupostària d’aquestes entitats.

EXCEDENT DE L’EXERCICI

La Direcció proposarà a la junta ordinària del Patronat l’aprovació de l’aplicació de l’excedent que, expressat en euros, es detalla a continuació:

BASE DE REPARTIMENT	
Excedent positiu de l'exercici	4.270.721,62
APLICACIÓ	
A reserves voluntaries	4.270.721,62

NORMES DE VALORACIÓ

Els principis i criteris de comptabilitat més significatius aplicats en la preparació dels comptes anuals són els següents:

IMMOBILITZACIONS INTANGIBLES

Despeses de recerca i desenvolupament i concessions, patents, llicències, marques i similars: es valoren al preu d’adquisició o producció, i s’amortitzen sistemàticament en un termini no superior a cinc anys.

Aplicacions informàtiques: es valoren al seu preu d’adquisició o producció, i s’amortitzen sistemàticament en un termini no superior a cinc anys.

BÉNS DEL PATRIMONI HISTÒRIC

Al balanç sense actualització del valor del patrimoni artístic, es valoren al seu preu d’adquisició.

Al balanç amb actualització del valor del patrimoni artístic, figuren les revaloracions realitzades en els exercicis 1996, 2000 i 2002 de la totalitat de les obres d’art que van constituir l’aportació inicial del Fundador i de les donacions i adquisicions d’obres d’art posteriors, per valor de 40.825, 8.347 i 89.791 milers d’euros, respectivament. Aquestes revaloracions es van realitzar amb la finalitat de reflectir el patrimoni artístic de la Fundació en funció del seu valor de mercat.

IMMOBILITZACIONS MATERIALS

L’immobilitzat material està registrat al cost d’adquisició. Les reparacions que no suposen una ampliació de la vida útil i les despeses de manteniment es carreguen directament al compte de resultats. Els costos d’ampliació o millora que donen lloc a una durada més prolongada del bé es capitalitzen com a valor més gran d’aquest bé. La dotació anual a l’amortització es calcula mitjançant l’aplicació del mètode lineal, d’acord amb els percentatges anuals següents:

	2009	2010
Construccions	3-4%	3-4%
Instal·lacions tècniques i maquinària	5-10%	5-10%
Altres instal·lacions, utillatge i mobiliari	5-12%	5-12%
Altre immobilitzat	20%	20%

INVERSIONES FINANCIERAS

Los valores negociables de renta fija o variable se valoran por su precio de adquisición en el momento de la suscripción o compra.

Los valores negociables admitidos a cotización en un mercado secundario organizado se contabilizan por el precio de adquisición o el valor razonable, si éste fuera inferior a aquél, dotándose los deterioros de valor necesarios para reflejar la depreciación experimentada.

La participación en DAS se contabiliza por el precio de adquisición y la participación en DEMART B.V. se registra por un valor simbólico, por haberse recibido sin contraprestación económica.

EXISTENCIAS

Las existencias se presentan valoradas a su precio de coste o al valor neto de realización, si éste fuera inferior a aquél, dotándose las provisiones necesarias con cargo a los resultados del ejercicio.

SUBVENCIONES, APORTACIONES, DONACIONES Y LEGADOS DE CAPITAL/APORTACIONES DE BIENES

Las subvenciones, aportaciones, donaciones y legados de capital no reintegrables (aportaciones de bienes) se valoran por el importe concedido y se imputan a resultados en proporción a la depreciación de los activos financiados por tales subvenciones, aportaciones, donaciones o legados.

En caso de activos no depreciables, la subvención, aportación, donación o legado se imputa al resultado del ejercicio en el momento en que se produce la enajenación o baja de los mismos.

DEUDAS NO COMERCIALES

Figuran registradas por su valor de obtención. La diferencia entre dicho valor y la cantidad reembolsada se imputa anualmente a resultados de acuerdo con un criterio financiero.

CLIENTES, PROVEEDORES, DEUDORES Y ACREEDORES DE TRÁFICO

Las correcciones valorativas se incorporan dotando contra los resultados las provisiones necesarias en función del riesgo que presenten las posibles insolvencias con respecto al cobro o recuperación de los activos de que se trate.

CLASIFICACIÓN DE LAS DEUDAS

Las deudas con vencimiento inferior a doce meses se clasifican en cuentas a corto plazo, considerándose como largo plazo las que superen dicho marco temporal.

IMPUESTO SOBRE SOCIEDADES

La Fundación cumple los requisitos para acogerse a los beneficios fiscales que prevé la Ley 49/2002, de 23 de diciembre, de Régimen Fiscal de las Entidades sin Fines Lucrativos y de los Incentivos Fiscales al Mecenazgo.

La totalidad de las rentas de la Fundación están exentas del Impuesto sobre Sociedades, ya que las rentas obtenidas se corresponden con las actividades exentas descritas en los puntos 1.a, 1.c y 2 del artículo 6 y en los puntos 4, 8 ,9 y 11 del artículo 7 de la Ley 49/2002, de 23 de diciembre, de Régimen Fiscal de las Entidades sin Fines Lucrativos y de los Incentivos Fiscales al Mecenazgo.

INGRESOS Y GASTOS

Los ingresos y gastos se imputan en función del principio del devengo, es decir, cuando se produce la corriente real de los bienes y servicios que los mismos representan, con independencia del momento en que se produce la corriente monetaria o financiera derivada de ellos. No obstante, siguiendo el principio de prudencia, la Fundación únicamente contabiliza, como regla general, los beneficios realizados, en tanto que las pérdidas y riesgos previsibles, aun los eventuales, se contabilizan tan pronto son conocidos.

INVERSIONS FINANCIERES

Els valors negociables de renda fixa o variable es valoren pel seu preu d'adquisició en el moment de la subscripció o compra.

Els valors negociables admesos a cotització en un mercat secundari organitzat es comptabilitzen pel preu d'adquisició o el valor raonable, si aquest darrer és inferior al primer, dotant els deterioraments de valor necessaris per reflectir la depreciació experimentada.

La participació a DAS es comptabilitza pel preu d'adquisició i la participació en DEMART B.V. es registra per un valor simbòlic, per haver-se rebut sense contraprestació econòmica.

EXISTÈNCIES

Les existències es presenten valorades al seu preu de cost o al valor net de realització, si aquest darrer és inferior al primer, dotant les provisions necessàries amb càrrec als resultats de l'exercici.

SUBVENCIONS, APORTACIONS, DONACIONS I LLEGATS DE CAPITAL/ APORTACIONS DE BÉNS

Les subvencions, aportacions, donacions i llegats de capital no reintegrables (aportacions de béns) es valoren per l'import concedit i s'imputen a resultats en proporció a la depreciació dels actius finançats per les esmentades subvencions, aportacions, donacions o llegats.

En el cas dels actius no depreciables, la subvenció, aportació, donació o llegat s'imputa al resultat de l'exercici en el moment en què es produeix l'alienació o baixa.

DEUTES NO COMERCIALS

Figuren registrats pel seu valor d'obtenció. La diferència entre aquest valor i la quantitat reemborsada s'imputa anualment a resultats d'acord amb un criteri financer.

CLIENTS, PROVEÏDORS, DEUTORS I CREDITORS DE TRÀFIC

Les correccions valoratives s'incorporen dotant contra els resultats les provisions necessàries en funció del risc que presenten les possibles insolvències respecte al cobrament o la recuperació dels actius de què es tracti.

CLASSIFICACIÓ DELS DEUTES

Els deutes amb un venciment inferior a dotze mesos es classifiquen en comptes a curt termini, i es consideren de llarg termini els que superin aquest marc temporal.

IMPOST SOBRE SOCIETATS

La Fundació compleix els requisits per acollir-se als beneficis fiscals que preveu la Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge.

La totalitat de les rendes de la Fundació estan exemptes de l'impost sobre societats, ja que les rendes obtingudes es corresponen amb les activitats exemptes descrites als punts 1.a, 1.c i 2 de l'article 6 i als punts 4, 8, 9 i 11 de l'article 7 de la Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge.

INGRESSOS I DESPESES

Els ingressos i despeses s'imputen en funció del principi de meritació, és a dir, quan es produeix el corrent real dels béns i serveis que representen, amb independència del moment en què es produeix el corrent monetari o financer que se'n deriva. Això no obstant, i seguint el principi de prudència, la Fundació únicament comptabilitza, per regla general, els beneficis realitzats, mentre que les pèrdues i riscos previsibles, fins i tot els eventuals, es comptabilitzen tan bon punt són coneguts.

INMOVILIZACIONES INTANGIBLES

La composición y evolución de estas cuentas en el transcurso del ejercicio corresponde al siguiente detalle, expresado en euros:

	2009	ALTAS	BAJAS	2010
200 Gastos de investigación y desarrollo	20.304,59	0,00	0,00	20.304,59
202/203 Propiedad intelectual e industrial y concesiones	6.121.160,95	180.304,00	0,00	6.301.464,95
206 Aplicaciones informáticas	944.641,20	249.521,46	0,00	1.194.162,66
280 Amortizaciones	(6.410.557,17)	(281.175,66)	0,00	(6.691.732,83)
Total Inmovilizado intangible neto	675.549,57			824.199,37

El importe de los bienes completamente amortizados al cierre del ejercicio, expresado en euros, es el siguiente:

	2010
200 Gastos de investigación y desarrollo	20.304,59
202/203 Propiedad intelectual e industrial y concesiones	5.372.110,41
206 Aplicaciones informáticas	601.819,28
Total bienes completamente amortizados	5.994.234,28

BIENES DEL PATRIMONIO HISTÓRICO

La composición y evolución de estas cuentas en el transcurso del ejercicio corresponde al siguiente detalle, expresado en euros:

	2009	ALTAS	BAJAS	2010
231/233 Obras de arte y documentación bibliográfica	59.066.513,29	677.160,02	0,00	59.743.673,31
Total bienes del patrimonio histórico/ Obras de arte y documentación bibliográfica	59.066.513,29			59.743.673,31

IMMOBILITZACIONS INTANGIBLES

La composició i evolució d'aquests comptes en el decurs de l'exercici correspon al detall següent, expressat en euros:

	2009	ALTES	BAIXES	2010
200 Despeses de recerca i desenvolupament	20.304,59	0,00	0,00	20.304,59
202/203 Propietat intel·lectual i industrial i concessions	6.121.160,95	180.304,00	0,00	6.301.464,95
206 Aplicacions informàtiques	944.641,20	249.521,46	0,00	1.194.162,66
280 Amortitzacions	(6.410.557,17)	(281.175,66)	0,00	(6.691.732,83)
Total Immobilitzat intangible net	675.549,57			824.199,37

L'import dels béns completament amortitzats al tancament de l'exercici, expressat en euros, és el següent:

	2010
200 Despeses de recerca i desenvolupament	20.304,59
202/203 Propietat intel·lectual i industrial i concessions	5.372.110,41
206 Aplicacions informàtiques	601.819,28
Total béns completament amortitzats	5.994.234,28

BÉNS DEL PATRIMONI HISTÒRIC

La composició i evolució d'aquests comptes en el decurs de l'exercici correspon al detall següent, expressat en euros:

	2009	ALTES	BAIXES	2010
231/233 Obres d'art i documentació bibliogràfica	59.066.513,29	677.160,02	0,00	59.743.673,31
Total béns del patrimoni històric/ Obres d'art i documentació bibliogràfica	59.066.513,29			59.743.673,31

En el balance con actualización del valor del patrimonio artístico figuran las revalorizaciones realizadas en los ejercicios 1996, 2000 y 2002 de la totalidad de las obras de arte que constituyeron la aportación inicial del Fundador y de las donaciones y adquisiciones de obras de arte posteriores, por valor de 40.825, 8.347 y 89.791 miles de euros, respectivamente. Estas revalorizaciones se realizaron con la finalidad de reflejar el patrimonio artístico de la Fundación en función de su valor de mercado.

INMOVILIZACIONES MATERIALES

La composición y evolución de estas cuentas en el transcurso del ejercicio, expresada en euros, corresponde al siguiente detalle:

	2009	ALTAS	BAJAS	2010
210/211 Terrenos y construcciones	3.889.744,04	1.153.294,92	0,00	5.043.038,96
212 Instalaciones técnicas, maquinaria y proyectos	7.174.212,07	113.410,30	0,00	7.287.622,37
215/216 Otras instalaciones, utillaje y mobiliario	1.416.796,52	61.563,63	(9.464,00)	1.468.896,15
217 Equipos informáticos y otro inmovilizado	638.641,80	25.677,96	(241,79)	664.077,97
281 Amortizaciones	(6.542.217,11)	(522.253,21)	5.088,15	(7.059.382,17)
Total Inmovilizado material neto	6.577.177,32			7.404.253,28

El importe de los bienes completamente amortizados al cierre del ejercicio, expresado en euros, es el siguiente:

	2010
210/211 Terrenos y construcciones	107.762,08
212 Instalaciones técnicas, maquinaria y proyectos	999.635,30
215/216 Otras instalaciones, utillaje y mobiliario	668.071,02
217 Equipos informáticos y otro inmovilizado	431.354,16
Total bienes completamente amortizados	2.206.822,56

Al balanç amb actualització del valor del patrimoni artístic hi figuren les revaloracions realitzades en els exercicis 1996, 2000 i 2002 de la totalitat de les obres d'art que van constituir l'aportació inicial del Fundador i de les donacions i adquisicions d'obres d'art posteriors, per valor de 40.825, 8.347 i 89.791 milers d'euros, respectivament. Aquestes revaloracions es van practicar amb l'objectiu de reflectir el patrimoni artístic de la Fundació en funció del seu valor de mercat.

IMMOBILITZACIONS MATERIALES

La composició i evolució d'aquests comptes en el decurs de l'exercici, expressada en euros, correspon al detall següent:

	2009	ALTES	BAIXES	2010
210/211 Terrenys i construccions	3.889.744,04	1.153.294,92	0,00	5.043.038,96
212 Instal·lacions tècniques, maquinària i projectes	7.174.212,07	113.410,30	0,00	7.287.622,37
215/216 Altres instal·lacions, utillatge i mobiliari	1.416.796,52	61.563,63	(9.464,00)	1.468.896,15
217 Equips informàtics i altre immobilitzat	638.641,80	25.677,96	(241,79)	664.077,97
281 Amortitzacions	(6.542.217,11)	(522.253,21)	5.088,15	(7.059.382,17)
Total Immobilitzat material net	6.577.177,32			7.404.253,28

L'import dels béns completament amortitzats al tancament de l'exercici, expressat en euros, és el següent:

	2010
210/211 Terrenys i construccions	107.762,08
212 Instal·lacions tècniques, maquinària i projectes	999.635,30
215/216 Altres instal·lacions, utillatge i mobiliari	668.071,02
217 Equips informàtics i altre immobilitzat	431.354,16
Total béns completament amortitzats	2.206.822,56

INVERSIONES FINANCIERAS

Los movimientos de las inversiones financieras a largo plazo habidos en el transcurso del ejercicio, expresados en euros, corresponden al siguiente detalle:

	2009	ALTAS	BAJAS	2010
250 Participaciones en entidades del grupo/ Inversiones financieras permanentes	204.345,12	0,00	0,00	204.345,12
260 Depósitos y fianzas constituidos a largo plazo	16.707,10	20.515,31	(18,00)	37.204,41
Total inversiones financieras a largo plazo	221.052,22			241.549,53

Los movimientos de las inversiones financieras a corto plazo habidos en el transcurso del ejercicio, expresados en euros, corresponden al siguiente detalle:

	2009	ALTAS	BAJAS	2010
532 Créditos a entidades del grupo	257.552,58	0,00	0,00	257.552,58
541 Depósitos a plazo y valores de renta fija	5.835.000,00	22.085.049,95	(19.070.049,95)	8.850.000,00
Total inversiones financieras a corto plazo	6.092.552,58			9.107.552,58

El detalle de las entidades con participación de la Fundación es el siguiente:

	VALOR LIBROS	FONDOS PROPIOS	% PARTIC.	ACTIVIDAD
Distribucions d'Art Surrealista, S.A. Torre Galatea, Pujada del Castell, 28 17600 Figueres (Girona) NIF: A17064320	204.344,12	344.585,11	100%	Comercio minorista
Demart Pro Arte, B.V. Frederick Roeskestraat, 123 1076 EE Amsterdam Holanda	1,00	(98.981,13)	100%	Explotación marcas

Atendiendo a lo establecido en el Acuerdo de 20 de noviembre de 2003 del Consejo de la Comisión Nacional del Mercado de Valores, por el que se aprueba el Código de conducta de las entidades sin ánimo de lucro para la realización de inversiones temporales, se informa de que la Fundación no ha realizado inversiones financieras a corto plazo durante el 2010 en valores mobiliarios e instrumentos financieros en el ámbito de supervisión de la Comisión Nacional del Mercado de Valores.

INVERSIONS FINANCERES

Els moviments de les inversions financeres a llarg termini que han tingut lloc en el decurs de l'exercici, expressats en euros, corresponen al detall següent:

	2009	ALTES	BAIXES	2010
250 Participacions en entitats del grup/ Inversions financeres permanents	204.345,12	0,00	0,00	204.345,12
260 Dipòsits i fiances constituïts a llarg termini	16.707,10	20.515,31	(18,00)	37.204,41
Total inversions financeres a llarg termini	221.052,22			241.549,53

Els moviments de les inversions financeres a curt termini que han tingut lloc en el decurs de l'exercici, expressats en euros, corresponen al detall següent:

	2009	ALTES	BAIXES	2010
532 Crèdits a entitats del grup	257.552,58	0,00	0,00	257.552,58
541 Dipòsits a termini i valors de renda fixa	5.835.000,00	22.085.049,95	(19.070.049,95)	8.850.000,00
Total inversions financeres a curt termini	6.092.552,58			9.107.552,58

El detall de les entitats amb participació de la Fundació és el següent:

	VALOR LLIBRES	FONS PROPIS	% PARTIC.	ACTIVIDAD
Distribucions d'Art Surrealista, S.A. Torre Galatea, Pujada del Castell, 28 17600 Figueres (Girona) NIF: A17064320	204.344,12	344.585,11	100%	Comerç minorista
Demart Pro Arte, B.V. Frederick Roeskestraat, 123 1076 EE Amsterdam Holanda	1,00	(98.981,13)	100%	Explotació marques

En compliment del que estableix l'Acord de 20 de novembre de 2003 del Consell de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, pel qual s'aprova el Codi de conducta de les entitats sense ànim de lucre per a la realització d'inversions temporals, s'informa que la Fundació no ha realitzat inversions financeres a curt termini durant el 2010 en valors mobiliaris i instruments financers en l'àmbit de supervisió de la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

EXISTENCIAS

La composición de las existencias de la Fundación al cierre del ejercicio, expresada en euros, es la siguiente:

300/320 Existencias comerciales	1.348.875,67
390 Deterioro de valor de las existencias	(67.443,78)
Total	1.281.431,89

USUARIOS Y OTROS DEUDORES DE LA ACTIVIDAD PROPIA

La Fundación no mantiene saldos deudores con usuarios, patrocinadores o afiliados al cierre del ejercicio.

La evolución de los saldos procedentes de clientes y otros deudores de la actividad propia en el transcurso del ejercicio, expresada en euros, ha sido la siguiente:

	2009	ALTAS	BAJAS	2010
430 Clientes	75.510,36	6.427.977,34	(6.455.378,81)	48.108,89
440/480 Otros deudores/ Deudores varios y gastos anticipados	35.055,08	10.430.140,07	(10.233.878,99)	231.316,16
Total	110.565,44			279.425,05

FONDOS PROPIOS

La evolución de los fondos propios en el transcurso del ejercicio, expresada en euros, ha sido la siguiente:

	2009	APLICACIÓN EXCEDENTE	EXCEDENTE 2009	2010
101 Dotación fundacional/ Aportación Fundador y otros	20.265.819,54	0,00	0,00	20.265.819,54
117 Reservas voluntarias/ Reservas capitalizadas	45.103.498,88	4.098.556,16		49.202.055,04
129 Excedente del ejercicio	4.098.556,16	(4.098.556,16)		4.270.721,62
Total Fondos Propios	69.467.874,58			73.738.596,20

EXISTÈNCIES

La composició de les existències de la Fundació al tancament de l'exercici, expressada en euros, és la següent:

300/320 Existències comercials	1.348.875,67
390 Deteriorament de valor de les existències	(67.443,78)
Total	1.281.431,89

USUARIS I ALTRES DEUTORS DE L'ACTIVITAT PRÒPIA

La Fundació no manté saldos deutors amb usuaris, patrocinadors o afiliats al tancament de l'exercici.

L'evolució dels saldos procedents de clients i altres deutors de l'activitat pròpia en el decurs de l'exercici, expressada en euros, ha estat la següent:

	2009	ALTES	BAIXES	2010
430 Clients	75.510,36	6.427.977,34	(6.455.378,81)	48.108,89
440/480 Altres deutors/ Deutors diversos i despeses anticipades	35.055,08	10.430.140,07	(10.233.878,99)	231.316,16
Total	110.565,44			279.425,05

FONS PROPIS

L'evolució dels fons propis en el decurs de l'exercici, expressada en euros, ha estat la següent:

	2009	APLICACIÓ EXCEDENT	EXCEDENT 2009	2010
101 Dotació fundacional/ Aportació Fundador i altres	20.265.819,54	0,00	0,00	20.265.819,54
117 Reserves voluntàries/ Reserves capitalitzades	45.103.498,88	4.098.556,16		49.202.055,04
129 Excedent de l'exercici	4.098.556,16	(4.098.556,16)		4.270.721,62
Total Fons Propis	69.467.874,58			73.738.596,20

DOTACIÓN FUNDACIONAL/ APORTACIÓN FUNDADOR Y OTROS

La dotación inicial y la suma de las donaciones recibidas suponen un patrimonio de 20.265.820 euros.

REVALORIZACIÓN PATRIMONIO ARTÍSTICO

La reserva de revalorización, reflejada en el balance recogido al final de esta Memoria, se registró en los ejercicios 1996, 2000 y 2002, amparándose en informes periciales emitidos sobre la totalidad de las obras de arte que constituyeron la aportación inicial del Fundador y las adquisiciones gratuitas y onerosas posteriores, por valor de 40.825, 8.347 y 89.791 miles de euros, respectivamente.

RESERVAS VOLUNTARIAS/ RESERVAS CAPITALIZADAS

El saldo de la cuenta de reservas voluntarias y de capitalización a 31 de diciembre de 2010 corresponde a la aplicación de los excedentes positivos de ejercicios anteriores.

SUBVENCIONES, APORTACIONES, DONACIONES Y LEGADOS DE CAPITAL/ APORTACIONES BIENES

Los movimientos habidos en el transcurso del ejercicio, expresados en euros, corresponden al siguiente detalle:

	2009	ALTAS	SANEAMIENTO	2010
131/132 Otras subvenciones, aportaciones, donaciones y legados/Aportaciones bienes	1.117.629,83	(41.028,57)	(85.223,73)	991.377,53
Subvenciones, aportaciones, donaciones y legados/ Aportaciones bienes	1.117.629,83			991.377,53

DOTACIÓ FUNDACIONAL/ APORTACIÓ FUNDADOR I ALTRES

La dotació inicial i la suma de les donacions rebudes suposen un patrimoni de 20.265.820 euros.

REVALORACIÓ DEL PATRIMONI ARTÍSTIC

La reserva de revaloració, reflectida en el balanç recollit al final d'aquesta Memòria, es va registrar en els exercicis 1996, 2000 i 2002, a l'empara dels informes pericials emesos sobre la totalitat de les obres d'art que van constituir l'aportació inicial del Fundador i les adquisicions gratuïtes i oneroses posteriors, per valor de 40.825, 8.347 y 89.791 milers d'euros, respectivament.

RESERVES VOLUNTÀRIES/ RESERVES CAPITALITZADES

El saldo del compte de reserves voluntàries i de capitalització a 31 de desembre de 2010 correspon a l'aplicació dels excedents positius d'exercicis anteriors.

SUBVENCIONS, APORTACIONS, DONACIONS I LLEGATS DE CAPITAL/ APORTACIONS BÉNS

Els moviments que han tingut lloc en el decurs de l'exercici, expressats en euros, corresponen al detall següent:

	2009	ALTES	SANEJAMENT	2010
131/132 Altres subvencions, aportacions, donacions i llegats/Aportacions béns	1.117.629,83	(41.028,57)	(85.223,73)	991.377,53
Subvencions, aportacions, donacions i llegats/ Aportacions béns	1.117.629,83			991.377,53

DEUDAS NO COMERCIALES

DEUDAS CON ENTIDADES DE CRÉDITO/DEUDAS A LARGO Y CORTO PLAZO CON ENTIDADES DE CRÉDITO

La composición de las deudas con entidades de crédito de la Fundación al cierre del ejercicio, expresada en euros, es la siguiente:

VENCIMIENTO DE LAS DEUDAS A LARGO PLAZO						
	Corto plazo	2012	2013	2014	Posterior 2014	Largo plazo
170/520 Préstamos y otras deudas	1.061.519,75	712.549,54	734.167,71	756.441,77	5.276.232,11	7.479.391,13
Total Deudas con entidades de crédito	1.061.519,75	712.549,54	734.167,71	756.441,77	5.276.232,11	7.479.391,13

OTRAS DEUDAS NO COMERCIALES

La composición a 31 de diciembre de 2010 y de 2009, expresada en euros, es la siguiente:

	CORTO PLAZO 2009	LARGO PLAZO 2009	CORTO PLAZO 2010	LARGO PLAZO 2010
475 Hacienda Pública acreedora por IVA	0,00	0,00	17.303,71	0,00
475 Hacienda Pública acreedora por IRPF	36.283,20	0,00	41.343,88	0,00
476 Seguridad Social Acreedora	62.348,92	0,00	127.668,26	0,00
173/523 Otras deudas/ Prov. inmov./ Plan Avanza	19.121,29	1.853.102,54	606.939,95	1.954.709,05
Total otras deudas no comerciales	117.753,41	1.853.102,54	793.255,80	1.954.709,05

SITUACIÓN FISCAL

La Fundación no ha sido inspeccionada por las autoridades fiscales durante sus cuatro últimos ejercicios. De acuerdo con la legislación vigente, los impuestos no pueden considerarse definitivamente liquidados hasta que las declaraciones presentadas hayan sido inspeccionadas por las autoridades fiscales o haya transcurrido el plazo de prescripción.

DEUTES NO COMERCIALS

DEUTES AMB ENTITATS DE CRÈDIT/DEUTES A LLARG I CURT TERMINI AMB ENTITATS DE CRÈDIT

La composició dels deutes amb entitats de crèdit de la Fundació al tancament de l'exercici, expressada en euros, és la següent:

VENCIMENT DELS DEUTES A LLARG TERMINI						
	Curt termini	2012	2013	2014	Posterior 2014	Llarg termini
170/520 Préstecs i altres deutes	1.061.519,75	712.549,54	734.167,71	756.441,77	5.276.232,11	7.479.391,13
Total Deutes amb entitats de crèdit	1.061.519,75	712.549,54	734.167,71	756.441,77	5.276.232,11	7.479.391,13

ALTRES DEUTES NO COMERCIALS

La composició a 31 de desembre de 2009 i de 2010, expressada en euros, és la següent:

	CURT TERMINI 2009	LLARG TERMINI 2009	CURT TERMINI 2010	LLARG TERMINI 2010
475 Hisenda pública creditora per IVA	0,00	0,00	17.303,71	0,00
475 Hisenda pública creditora per IRPF	36.283,20	0,00	41.343,88	0,00
476 Seguretat Social creditora	62.348,92	0,00	127.668,26	0,00
171/173/521/523 Altres deutes/ Prov. immob./Plan Avanza	19.121,29	1.853.102,54	606.939,95	1.954.709,05
Total altres deutes no comercials	117.753,41	1.853.102,54	793.255,80	1.954.709,05

SITUACIÓ FISCAL

La Fundació no ha estat inspeccionada per les autoritats fiscals durant els quatre últims exercicis. D'acord amb la legislació vigent, els impostos no es poden considerar definitivament liquidats fins que les declaracions presentades no hagin estat inspeccionades per les autoritats fiscals o fins que no hagi transcorregut el termini de prescripció.

GARANTÍAS, COMPROMISOS Y CONTINGENCIAS

Las fianzas, avales o garantías prestados a terceros al cierre del ejercicio, expresados en euros, son las siguientes:

ENTIDAD FINANCIERA	IMPORTE	FECHA CONSTITUCIÓN
"la Caixa"	16.000,00	13-mar-01
"la Caixa"	700.000,00	23-dic-10

INGRESOS Y GASTOS

CONSUMO DE MATERIAS PRIMAS Y OTROS APROVISIONAMIENTOS

Los consumos de existencias correspondientes al ejercicio, expresados en euros, se indican en el siguiente detalle:

600 Compras de bienes	1.346.295,72
610 Variación de existencias	(7.298,12)
Consumo de explotación	1.338.997,60

GASTOS DE PERSONAL

El detalle de este epígrafe al cierre del ejercicio, expresado en euros, es el siguiente:

640 Sueldos y salarios	2.283.934,42
642 Seguridad social a cargo de la empresa	692.603,49
649 Otros gastos sociales	37.765,01
642/649 Total Cargas sociales	730.368,50

La plantilla media de personal a tiempo completo en el transcurso del ejercicio, distribuida por áreas de trabajo, ha sido la siguiente:

Secretaría General y Museos	60,75
Gerencia y tiendas	20,89
Centro de Estudios	6,52
Registro	1,00
Restauración	5,50
Total	94,66

VARIACIÓN DE LAS PROVISIONES

La variación de las provisiones en el transcurso del ejercicio corresponde al siguiente detalle, expresado en euros:

693 Pérdidas por deterioro de existencias/ Dotación a la provisión de existencias	67.443,78
793 Reversión del deterioro de existencias/ Provisión de existencias aplicada	(67.078,88)
Variación de las provisiones de tráfico	364,90

GARANTIES, COMPROMISOS I CONTINGÈNCIES

Les fiances, avals o garanties prestats a tercers al tancament de l'exercici, expressats en euros, són els següents:

ENTITAT FINANCERA	IMPORT	DATA CONSTITUCIÓ
"la Caixa"	16.000,00	13-mar-01
"la Caixa"	700.000,00	23-dic-10

INGRESSOS I DESPESES

CONSUM DE PRIMERES MATÈRIES I ALTRES APROVISIONAMENTS

Els consums d'existències corresponents a l'exercici, expressats en euros, s'indiquen al detall següent:

600 Compres de béns	1.346.295,72
610 Variació d'existències	(7.298,12)
Consum d'explotació	1.338.997,60

DESPESES DE PERSONAL

El detall d'aquest epígraf al tancament de l'exercici, expressat en euros, és el següent:

640 Sous i salaris	2.283.934,42
642 Seguretat social a càrrec de l'empresa	692.603,49
649 Altres despeses socials	37.765,01
642/649 Total Càrregues socials	730.368,50

La plantilla mitjana de personal a temps complet en el decurs de l'exercici, distribuïda per àrees de treball, ha estat la següent:

Secretaría General i Museus	60,75
Gerència i botigues	20,89
Centre d'Estudis	6,52
Registre	1,00
Restauració	5,50
Total	94,66

VARIACIÓ DE LES PROVISIONS

La variació de les provisions en el decurs de l'exercici correspon al detall següent, expressat en euros:

693 Pérdidas por deterioro de existencias/ Dotación a la provisión de existencias	67.443,78
793 Reversión del deterioro de existencias/ Provisión de existencias aplicada	(67.078,88)
Variación de las provisiones de tráfico	364,90

TRANSACCIONES EFECTUADAS CON EMPRESAS DEL GRUPO Y ASOCIADAS

Las transacciones efectuadas con empresas del grupo y asociadas, en euros, son las siguientes:

Compras del ejercicio	1.351.383,02
Gastos otros servicios	2.942,14
Ingresos otros servicios	4.707,10

OTROS INGRESOS Y GASTOS

	GASTOS	INGRESOS
671 Resultados procedentes del inmovilizado	4.617,64	0,00
746 Aportaciones/Subvenciones de capital traspasadas al resultado	0,00	85.223,71
678/778 Resultados excepcionales	0,00	15.622,72
Total	4.617,64	100.846,43

APLICACIÓN DE ELEMENTOS PATRIMONIALES A FINES PROPIOS

La destinación de las rentas e ingresos, expresada en euros, corresponde al detalle siguiente:

Ejercicio	Ingresos brutos	Gastos necesarios	Imptos.	Diferencia	IMPORTE DESTINADO A FINES PROPIOS					
					Total Destinado en el ejercicio					
					Importe	%	(n-3)	(n-2)	(n-1)	(n)
2007	12.498.443	8.902.311	0	3.596.132	3.571.533	99,3%	3.571.533	0	0	0
2008	13.607.854	9.174.653	0	4.433.201	4.429.376	99,9%		4.429.376	0	0
2009	13.049.924	8.945.348	0	4.104.576	4.098.557	99,9%			4.098.557	0
2010	13.772.251	9.488.475	0	4.283.776	4.270.722	99,7%				4.270.722

Ejercicio	Gastos de administración	IMPORTE DESTINADO A DOTACIÓN FUNDACIONAL				
		Importe	Total Importe	Total Destinado en el ejercicio		
				(n-3)	(n-2)	(n-1)
2007	24.599	0	0	0	0	0
2008	3.825	0	0	0	0	0
2009	6.019	0	0	0	0	0
2010	13.054	0	0	0	0	0

TRANSACCIONS EFECTUADES AMB EMPRESES DEL GRUP I ASSOCIADES

Les transaccions efectuades amb empreses del grup i associades, en euros, són les següents:

Compres de l'exercici	1.351.383,02
Despeses altres serveis	2.942,14
Ingressos altres serveis	4.707,10

ALTRES INGRESSOS I DESPESES

	DESPESES	INGRESSOS
671 Resultats procedents de l'immobilitzat	4.617,64	0,00
746 Aportacions/ Subvencions de capital traspasades al resultat	0,00	85.223,71
678/ 778 Resultats excepcionals	0,00	15.622,72
Total	4.617,64	100.846,43

APLICACIÓ D'ELEMENTS PATRIMONIALS A FINS PROPIS

La destinació de les rendes i ingressos, expressada en euros, correspon al detall següent:

Exercici	Ingressos brutos	Despeses necessàries	Imptos.	Diferència	IMPORT DESTINAT A FINES PROPIES					
					Total Destinats en l'exercici					
					Import	%	(n-3)	(n-2)	(n-1)	(n)
2007	12.498.443	8.902.311	0	3.596.132	3.571.533	99,3%	3.571.533	0	0	0
2008	13.607.854	9.174.653	0	4.433.201	4.429.376	99,9%		4.429.376	0	0
2009	13.049.924	8.945.348	0	4.104.576	4.098.557	99,9%			4.098.557	0
2010	13.772.251	9.488.475	0	4.283.776	4.270.722	99,7%				4.270.722

Exercici	Despeses d'administració	IMPORT DESTINAT A DOTACIÓ FUNDACIONAL				
		Import	Total Import	Total Destinats en l'exercici		
				(n-3)	(n-2)	(n-1)
2007	24.599	0	0	0	0	0
2008	3.825	0	0	0	0	0
2009	6.019	0	0	0	0	0
2010	13.054	0	0	0	0	0

ACONTECIMIENTOS POSTERIORES AL CIERRE

No se han producido hechos posteriores que puedan afectar significativamente a las cuentas anuales de la Fundación.

CUENTA DE RESULTADOS ANALÍTICA

Las cuentas de resultados analíticas de los ejercicios 2009 y 2010, expresadas en euros, son las siguientes:

Conceptos	EJERCICIO 2010		EJERCICIO 2009	
	Importe	%	Importe	%
Ingresos de la entidad por la actividad propia	13.505.552,60	100,0%	12.889.846,51	100,0%
Consumo de explotación	(1.338.997,60)	-9,9%	(1.183.626,04)	-9,2%
Otros gastos de explotación	(4.269.122,56)	-31,6%	(4.069.450,92)	-31,6%
Otros ingresos	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Gastos de personal	(3.014.302,92)	-22,3%	(2.856.812,37)	-22,2%
Resultado bruto de explotación	4.883.129,52	36,2%	4.779.957,18	37,1%
Dotaciones amortizaciones inmovilizado	(803.428,87)	-5,9%	(781.086,35)	-6,1%
Variación de las provisiones de tráfico	(364,90)	0,0%	515,51	0,0%
Resultado neto de explotación	4.079.335,75	30,2%	3.999.386,34	31,0%
Ingresos financieros	170.469,40	1,3%	84.379,25	0,7%
Gastos financieros	(75.312,32)	-0,6%	(60.907,24)	-0,5%
Resultado de las actividades ordinarias	4.174.492,83	30,9%	4.022.858,35	31,2%
Resultados procedentes del inmovilizado	(4.617,64)	0,0%	91,85	0,0%
Subvenciones de capital traspasadas al resultado	85.223,71	0,6%	24.645,81	0,2%
Resultados excepcionales	15.622,72	0,1%	50.960,15	0,4%
Resultado antes de impuestos	4.270.721,62	31,6%	4.098.556,16	31,8%
Impuesto sobre sociedades	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Excedente del ejercicio	4.270.721,62	31,6%	4.098.556,16	31,8%

ESDEVENIMENTS POSTERIORES AL TANCAMENT

No s'han produït fets posteriors que puguin afectar significativament els comptes anuals de la Fundació.

COMPTE DE RESULTATS ANALÍTIC

Els comptes analítics de resultats dels exercicis 2009 i 2010, expressats en euros, són els següents:

Conceptes	EXERCICI 2010		EXERCICI 2009	
	Import	%	Import	%
Ingressos de l'entitat per l'activitat pròpia	13.505.552,60	100,0%	12.889.846,51	100,0%
Consum d'explotació	(1.338.997,60)	-9,9%	(1.183.626,04)	-9,2%
Altres despeses d'explotació	(4.269.122,56)	-31,6%	(4.069.450,92)	-31,6%
Altres ingressos	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Despeses de personal	(3.014.302,92)	-22,3%	(2.856.812,37)	-22,2%
Resultat brut d'explotació	4.883.129,52	36,2%	4.779.957,18	37,1%
Dotacions amortitzacions immobilitzat	(803.428,87)	-5,9%	(781.086,35)	-6,1%
Variació de les provisions de tràfic	(364,90)	0,0%	515,51	0,0%
Resultat net d'explotació	4.079.335,75	30,2%	3.999.386,34	31,0%
Ingressos financers	170.469,40	1,3%	84.379,25	0,7%
Despeses financeres	(75.312,32)	-0,6%	(60.907,24)	-0,5%
Resultat de les activitats ordinàries	4.174.492,83	30,9%	4.022.858,35	31,2%
Resultats procedents de l'immobilitzat	(4.617,64)	0,0%	91,85	0,0%
Subvencions de capital traspasades al resultat	85.223,71	0,6%	24.645,81	0,2%
Resultats excepcionals	15.622,72	0,1%	50.960,15	0,4%
Resultat abans d'impostos	4.270.721,62	31,6%	4.098.556,16	31,8%
Impost sobre societats	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Excedent de l'exercici	4.270.721,62	31,6%	4.098.556,16	31,8%

BALANCES DE SITUACIÓN SIN ACTUALIZACIÓN DEL PATRIMONIO ARTÍSTICO

Los balances de situación sin actualización del valor del patrimonio artístico a 31 de diciembre del 2010 y 2009, expresados en euros, son:

BALANCES DE SITUACIÓN SIN ACTUALIZACIÓN DEL VALOR DEL PATRIMONIO ARTÍSTICO A 31 DE DICIEMBRE DE 2010 Y 2009

Activo	2010	2009
INMOVILIZADO	68.213.675,49	66.540.292,40
Inmovilizaciones intangibles	824.199,37	675.549,57
Gastos de investigación y desarrollo	20.304,59	20.304,59
Propiedad intelectual y concesiones	6.301.464,95	6.121.160,95
Aplicaciones informáticas	1.194.162,66	944.641,20
Amortizaciones	(6.691.732,83)	(6.410.557,17)
Bienes del Patrimonio Histórico	59.743.673,31	59.066.513,29
Inmovilizaciones materiales	7.404.253,28	6.577.177,32
Terrenos y construcciones	5.043.038,96	3.889.744,04
Instalaciones técnicas y maquinaria	7.287.622,37	7.174.212,07
Otras instalaciones, utillaje y mobiliario	1.468.896,15	1.416.796,52
Equipos informáticos y otro inmovilizado	664.077,97	638.641,80
Amortizaciones	(7.059.382,17)	(6.542.217,11)
Inversiones financieras a largo plazo/Inmovilizaciones financieras	241.549,53	221.052,22
Participaciones en entidades del grupo	204.345,12	204.345,12
Depósitos y fianzas constituidos a largo plazo	37.204,41	16.707,10
ACTIVO CORRIENTE	18.493.320,35	7.988.500,75
Existencias	1.281.431,89	1.274.498,67
Existencias comerciales	1.348.875,67	1.341.577,55
Provisiones	(67.443,78)	(67.078,88)
Otros deudores	279.425,05	132.546,75
Clientes por ventas y prestaciones de servicios	48.108,89	75.510,36
Deudores varios	231.316,16	35.055,08
Administraciones públicas		21.981,31
Inversiones financieras a corto plazo/Inversiones financieras temporales	9.107.552,58	6.092.552,58
Créditos a entidades del grupo	257.552,58	257.552,58
Cartera de valores a corto plazo	8.850.000,00	5.835.000,00
Efectivo y otros activos líquidos equivalentes	7.824.910,83	488.902,75
TOTAL ACTIVO	86.706.995,84	74.528.793,15

Pasivo	2010	2009
PATRIMONIO NETO	74.729.973,73	70.585.504,41
FONDOS PROPIOS	73.738.596,20	69.467.874,58
Dotación fundacional/ Fondo social	20.265.819,54	20.265.819,54
Reservas	49.202.055,04	45.103.498,88
Reservas voluntarias	49.202.055,04	45.103.498,88
Excedentes del ejercicio	4.270.721,62	4.098.556,16
SUBVENCIONES, DONACIONES Y LEGADOS RECIBIDOS	991.377,53	1.117.629,83
Subvenciones, aportaciones, donaciones y legados de capital	991.377,53	1.117.629,83
PASIVO NO CORRIENTE	9.434.100,18	2.394.013,42
Deudas con entidades de crédito	7.479.391,13	540.910,88
Deudas con entidades de crédito	7.479.391,13	540.910,88
Otros acreedores	1.954.709,05	1.853.102,54
Plan Avanza	1.954.709,05	1.853.102,54
PASIVO CORRIENTE	2.542.921,93	1.549.275,32
Deudas con entidades de crédito	1.061.519,75	540.910,90
Préstamos y otras deudas	1.061.519,75	540.910,90
Acreedores Comerciales	688.146,38	890.611,01
Deudas por compras y prestac. servicios	688.146,38	890.611,01
Otras Deudas no Comerciales	793.255,80	117.753,41
Administraciones Públicas	186.315,85	98.632,12
Otras deudas	606.939,95	19.121,29
TOTAL PASIVO	86.706.995,84	74.528.793,15

BALANÇ DE SITUACIÓ SENSE ACTUALITZACIÓ DEL PATRIMONI ARTÍSTIC

Els Balanços de situació sense actualització del valor del patrimoni artístic a 31 de desembre de 2010 i 2009, expressats en euros, són:

BALANÇOS DE SITUACIÓ SENSE ACTUALITZACIÓ DEL VALOR DEL PATRIMONI ARTÍSTIC A 31 DE DESEMBRE DE 2010 I 2009		
Actiu	2010	2009
IMMOBILITZAT	68.213.675,49	66.540.292,40
Immobilitzacions intangibles	824.199,37	675.549,57
Despeses de recerca i desenvolupament	20.304,59	20.304,59
Propietat intel·lectual i concessions	6.301.464,95	6.121.160,95
Aplicacions informàtiques	1.194.162,66	944.641,20
Amortitzacions	(6.691.732,83)	(6.410.557,17)
Béns del Patrimoni Històric	59.743.673,31	59.066.513,29
Immobilitzacions materials	7.404.253,28	6.577.177,32
Terrenys i construccions	5.043.038,96	3.889.744,04
Instal·lacions tècniques i maquinària	7.287.622,37	7.174.212,07
Altres instal·lacions, utillatge i mobiliari	1.468.896,15	1.416.796,52
Equips informàtics i altre immobilitzat	664.077,97	638.641,80
Amortitzacions	(7.059.382,17)	(6.542.217,11)
Inversions financeres a llarg termini/ Immobilitzacions financeres	241.549,53	221.052,22
Participacions en entitats del grup	204.345,12	204.345,12
Dipòsits i fiances constituïts a llarg termini	37.204,41	16.707,10
ACTIU CORRENT	18.493.320,35	7.988.500,75
Existències	1.281.431,89	1.274.498,67
Existències comercials	1.348.875,67	1.341.577,55
Deteriorament de valor	(67.443,78)	(67.078,88)
Altres deutors	279.425,05	132.546,75
Clients per vendes i prestacions de serveis	48.108,89	75.510,36
Deutors diversos	231.316,16	35.055,08
Administracions públiques		21.981,31
Inversions financeres a curt termini/ Inversions financeres temporals	9.107.552,58	6.092.552,58
Crèdits a entitats del grup	257.552,58	257.552,58
Cartera de valors a curt termini	8.850.000,00	5.835.000,00
Efectiu i altres actius líquids equivalents	7.824.910,83	488.902,75
TOTAL ACTIU	86.706.995,84	74.528.793,15

Passiu	2010	2009
PATRIMONI NET	74.729.973,73	70.585.504,41
FONS PROPIS	73.738.596,20	69.467.874,58
Dotació fundacional/ Fons social	20.265.819,54	20.265.819,54
Reserves	49.202.055,04	45.103.498,88
Reserves voluntàries	49.202.055,04	45.103.498,88
Excedents de l'exercici	4.270.721,62	4.098.556,16
SUBVENCIONS, DONACIONS I LLEGATS REBUTS	991.377,53	1.117.629,83
Subvencions, aportacions, donacions i llegats de capital	991.377,53	1.117.629,83
PASSIU NO CORRENT	9.434.100,18	2.394.013,42
Deutes amb entitats de crèdit	7.479.391,13	540.910,88
Deutes amb entitats de crèdit	7.479.391,13	540.910,88
Altres creditors	1.954.709,05	1.853.102,54
Plan Avanza	1.954.709,05	1.853.102,54
PASSIU CORRENT	2.542.921,93	1.549.275,32
Deutes amb entitats de crèdit	1.061.519,75	540.910,90
Préstecs i altres deutes	1.061.519,75	540.910,90
Creditors Comercials	688.146,38	890.611,01
Deutes per compres i prestac. serveis	688.146,38	890.611,01
Altres Deutes no Comercials	793.255,80	117.753,41
Administracions Públiques	186.315,85	98.632,12
Altres deutes	606.939,95	19.121,29
TOTAL PASSIU	86.706.995,84	74.528.793,15

BALANCES DE SITUACIÓN CON ACTUALIZACIÓN DEL PATRIMONIO ARTÍSTICO

Como se ha indicado en el texto de la Memoria, se adjunta el Balance con actualización del patrimonio artístico a 31 de diciembre, expresado en euros.

BALANCE CON ACTUALIZACIÓN DEL VALOR DEL PATRIMONIO ARTÍSTICO A 31 DE DICIEMBRE DE 2008

Cta.	Concepto	Activo	Pasivo
101	Aportación Fundador y otros		20.265.819,54
117	Reservas voluntarias y capitalizadas		45.103.498,88
111	Revalorización patrimonio artístico		138.963.429,82
129	Excedente ejercicio anterior		4.098.556,16
131	Aportaciones bienes		991.377,53
TOTAL PATRIMONIO NETO (FONDOS PROPIOS Y APORTACIONES BIENES)			209.422.681,93
200	Investigación y desarrollo	20.304,59	
202	Concesión Púbol - Portlligat	167.951,88	
203	Propiedad intelectual e industrial	6.133.513,07	
206	Aplicaciones informáticas	1.194.162,66	
TOTAL INMOVILIZADO INTANGIBLE		7.515.932,20	
210/211	Terrenos y construcciones	5.043.038,96	
212	Instalaciones	6.597.123,62	
212	Proyecto nuevas instalaciones	690.498,75	
216	Mobiliario	1.468.896,15	
217	Equipos informáticos	664.077,97	
231	Documentación bibliográfica	2.547.058,48	
233	Obras de arte	196.160.044,65	
TOTAL INMOVILIZADO MATERIAL		213.170.738,58	
250	Inversiones financieras permanentes	204.345,12	
260	Fianzas constituidas a largo plazo	37.204,41	
TOTAL INVERSIONES FINANCIERAS A LARGO PLAZO/ INMOVILIZADO FINANCIERO		241.549,53	
280	Amort. acumul. inver. conces. Púbol-Portlligat	-167.947,87	
280	Amort. acumul. propiedad intelectual	-5.657.831,47	
280	Amort. acumul. aplicaciones informáticas	-845.648,90	
280	Amort. acumul. gastos I + D	-20.304,59	
281	Amort. acumul. construcciones	-1.101.558,05	
281	Amort. acumul. instalaciones	-3.852.394,75	
281	Amort. acumul. proyecto nuevas instalaciones	-419.595,67	
281	Amort. acumul. mobiliario	-1.105.869,61	
281	Amort. acumul. equipos informáticos	-579.964,09	
TOTAL AMORTIZACIONES		-13.751.115,00	

Cta.	Concepto	Activo	Pasivo
300	Existencias	1.348.875,67	
390	Deterioro del valor de las existencias	-67.443,78	
TOTAL EXISTENCIAS		1.281.431,89	
430	Clientes	48.108,89	
440	Deudores varios	231.316,16	
470	H. P. Deudora por varios conceptos	56.617,58	
532	Créditos a corto plazo	257.552,58	
170	Deudas largo plazo entidades crédito		7.479.391,13
170	Deudas largo plazo Plan Avanza		1.954.709,05
410	Acreedores		688.042,51
465	Remuneraciones pendientes de pago		103,87
475	H.P. Acreedora		115.265,17
476	Organismos SS acreedores		127.668,26
520	Deudas Corto Plazo entidades crédito		1.061.519,75
523	Proveedores inmovilizado		606.939,95
TOTAL DEUDORES/ ACREEDORES		593.595,21	12.033.639,69
576	Valores de renta fija	8.850.000,00	
570	Caja Fundación	41.192,18	
572	Bancos e inst. crédito c/c	7.783.718,65	
TOTAL CUENTAS FINANCIERAS		16.674.910,83	
RESULTADO PERIODO			4.270.721,62
T O T A L E S		225.727.043,24	225.727.043,24

BALANÇ DE SITUACIÓ AMB ACTUALITZACIÓ DEL PATRIMONI ARTÍSTIC

Com s'ha indicat en el text de la Memòria, s'adjunta el balanç amb actualització del patrimoni artístic a 31 de desembre, expressat en euros.

BALANÇ AMB ACTUALITZACIÓ DEL VALOR DEL PATRIMONI ARTÍSTIC A 31 DE DESEMBRE DE 2010

Cta.	Concepte	Actiu	Passiu
101	Aportació Fundador i altres		20.265.819,54
117	Reserves voluntàries i capitalitzades		45.103.498,88
111	Revaloració patrimoni artístic		138.963.429,82
129	Excedent exercici anterior		4.098.556,16
131	Aportacions béns		991.377,53
TOTAL PATRIMONI NET (FONS PROPIS I APORTACIONS BÉNS)			209.422.681,93
200	Recerca i desenvolupament	20.304,59	
202	Concessió Púbol-Portlligat	167.951,88	
203	Propietat intel·lectual i industrial	6.133.513,07	
206	Aplicacions informàtiques	1.194.162,66	
TOTAL IMMOBILITZAT INTANGIBLE		7.515.932,20	
210/211	Terrenys i Construccions	5.043.038,96	
212	Instal·lacions	6.597.123,62	
212	Projecte noves instal·lacions	690.498,75	
216	Mobiliari	1.468.896,15	
217	Equips informàtics	664.077,97	
231	Documentació bibliogràfica	2.547.058,48	
233	Obres d'art	196.160.044,65	
TOTAL IMMOBILITZAT MATERIAL		213.170.738,58	
250	Inversions financeres permanents	204.345,12	
260	Fiances constituïdes a llarg termini	37.204,41	
TOTAL INVERSIONS FINANCERES A LLARG TERMINI/IMMOBILITZACIONS FINANCERES		241.549,53	
280	Amort. acumul. inver. conces. Púbol-Portlligat	-167.947,87	
280	Amort. acumul. propietat intel·lectual	-5.657.831,47	
280	Amort. acumul. aplicacions informàtiques	-845.648,90	
280	Amort. acumul. despeses R + D	-20.304,59	
281	Amort. acumul. construccions	-1.101.558,05	
281	Amort. acumul. instal·lacions	-3.852.394,75	
281	Amort. acumul. projecte noves instal·lacions	-419.595,67	
281	Amort. acumul. mobiliari	-1.105.869,61	
281	Amort. acumul. equips informàtics	-579.964,09	
TOTAL AMORTITZACIONS		-13.751.115,00	

Cta.	Concepte	Actiu	Passiu
300	Existències	1.348.875,67	
390	Deteriorament de valor de les existències	-67.443,78	
TOTAL EXISTÈNCIES		1.281.431,89	
430	Clients	48.108,89	
440	Deutors diversos	231.316,16	
470	H.P. Deutora per diversos conceptes	56.617,58	
534	Crèdits a curt termini	257.552,58	
170	Deutes llarg termini entitats de crèdit		7.479.391,13
170	Deutes llarg termini Plan Avanza		1.954.709,05
410	Creditors		688.042,51
465	Remuneracions pendents de pagament		103,87
475	H.P. Creditora		115.265,17
476	Organismes SS creditors		127.668,26
520	Deutes Curt Termini entitats crèdit		1.061.519,75
523	Proveïdors Immobilitzat		606.939,95
TOTAL DEUTORS/ CREDITORS		593.595,21	12.033.639,69
576	Valors de renda fixa	8.850.000,00	
570	Caixa Fundació	41.192,18	
572	Bancs i inst. crèdit c/c	7.783.718,65	
TOTAL COMPTES FINANCERS		16.674.910,83	
RESULTAT PERÍODE			4.270.721,62
TOTALS		225.727.043,24	225.727.043,24

CRÉDITOS

Se puede obtener una copia de esta Memoria en formato PDF en el sitio web de la Fundación:
<http://www.salvador-dali.org>

Redacción: Fundació Gala-Salvador Dalí
Coordinación: Dpto. Gerencia
Fotografías: Archivo Fundació Gala-Salvador Dalí, Cofinluxe, Festival JazzPera, Fundació "la Caixa", Gasull Fotografia, MNAC, *Paris Match*, revistas *Compromiso Editorial* y *Tendencias del mercado del arte*, Skylight

Diseño: bisdixit.com
Traducción: Link
Impresión: Gràfiques Trema

Obras de Salvador Dalí:
© Salvador Dalí, Fundació Gala-Salvador Dalí, Figueres, 2011

Derechos de imagen de Salvador Dalí reservados.
Fundació Gala-Salvador Dalí, Figueres, 2011

De la edición:
© Fundació Gala-Salvador Dalí, Figueres, 2011

Foto de la cubierta: Cúpula del Teatro-Museo Dalí de noche

Todos los derechos reservados

Depósito legal: GI-180-2011

Fundació Gala-Salvador Dalí
Torre Galatea
Pujada del Castell, 28
17600 Figueres
<http://www.salvador-dali.org>

CRÈDITS

Es pot obtenir una còpia d'aquesta Memòria en format PDF en el lloc web de la Fundació:
<http://www.salvador-dali.org>

Redacció: Fundació Gala-Salvador Dalí
Coordinació: Dept. Gerència
Fotografies: Arxiu Fundació Gala-Salvador Dalí, Cofinluxe, Festival JazzPera, Fundació "la Caixa", Gasull Fotografia, MNAC, *Paris Match*, revistes *Compromiso Editorial* i *Tendencias del mercado del arte*, Skylight

Disseny: bisdixit.com
Traducció: Link
Impressió: Gràfiques Trema

Obres de Salvador Dalí:
© Salvador Dalí, Fundació Gala-Salvador Dalí, Figueres, 2011

Drets d'imatge de Salvador Dalí reservats.
Fundació Gala-Salvador Dalí, Figueres, 2011

De l'edició:
© Fundació Gala-Salvador Dalí, Figueres, 2011

Foto de coberta: Cúpula del Teatre-Museu Dalí de nit

Tots els drets reservats

Dipòsit legal: GI-180-2011

Fundació Gala-Salvador Dalí
Torre Galatea
Pujada del Castell, 28
17600 Figueres
<http://www.salvador-dali.org>

FUNDACIÓ
GALA-SALVADOR DALÍ